

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

เจริญ นันไชยวงศ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
ผู้รายงาน	เจริญ นันไชยวงศ์
ปีที่จัดทำ	2563-2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ครูต้นแบบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 8 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ขั้นตอนที่ 2 สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและแบบตรวจสอบ ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบโดยนำไปใช้จริงกับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาในปีการศึกษา 2563 - 2564 จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน และขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบโดยครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 คน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมปฏิบัติตามรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหา และสรุปข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า

- ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 1) ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่นำมาใช้ในการพัฒนาครู ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ สรุปได้ว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลวิธีหรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการเป็นครู และการสื่อสารกับผู้เรียน 3) ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ควรปรับชุดความคิดครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ศึกษาดูงานต้นแบบที่ดีมีคุณภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในโรงเรียน ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เปิดรับการเรียนรู้ทุกรูปแบบ และพัฒนาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง

2. ผลการสร้าง พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) กระบวนการชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นตอนทวิสัยทัศน์และสร้าง ข้อตกลงร่วมกัน (2) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน) (3) ขั้นตอนแบ่งปัน ประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้) (4) ขั้นเรียนรู้ จากการศึกษาปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน) (5) ขั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา) (6) ขั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย และ 3) การวัดและ ประเมินผล และผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ามีผลสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้ พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ 1) ทักษะออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.11 และปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.37 มีคุณภาพอยู่ใน ระดับดีมาก 2) ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวม ปีการศึกษา 2563 และ ปีการศึกษา 2564 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.00 และปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.47 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และ 4) ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4. ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีความคิดเห็นต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมและรายด้านมีอยู่ในระดับเห็นด้วย อย่างยิ่ง ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ตามลำดับ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทประเสริฐ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวิษ วิเชียรพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม ดร. เทอดชาติ ชัยพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญและให้คำปรึกษา คำแนะนำ การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี จนทำให้ผลงานวิชาการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณครูต้นแบบและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่มีคุณภาพในการทำผลงานวิชาการครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกคนที่กรุณาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ และแก้ไขข้อบกพร่องจนทำให้ผลงานวิชาการครั้งนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากขึ้น

ขอขอบคุณผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทำผลงานวิชาการครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกด้านเป็นอย่างดีแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

เจริญ นันไชยวงศ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	17
การศึกษาชั้นเรียน	30
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน.....	47
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	85
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	96
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	98
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียน ชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 .	104
ขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....	109

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
<p>ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....</p>	114
<p>ขั้นตอนที่ 4 ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....</p>	129
4 ผลการวิจัย	132
<p>ตอนที่ 1 ผลศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4.....</p>	132
<p>ตอนที่ 2 ผลการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....</p>	174
<p>ตอนที่ 3 ผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....</p>	186
<p>ตอนที่ 4 ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....</p>	190
5 บทสรุป.....	195
สรุปผลการวิจัย	195
อภิปรายผล	199
ข้อเสนอแนะ	206

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	208
ภาคผนวก	217
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	218
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	233
ภาคผนวก ค การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	266
ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน	284
ภาคผนวก จ ภาพและหลักฐานความสำเร็จที่ได้รับ	316
ภาคผนวก ฉ ภาพความสำเร็จต่อเนื่อง	406
ภาคผนวก ช การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	432
ประวัติผู้วิจัย	470

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสังเคราะห์กระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	28
2	การวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการศึกษาชั้นเรียนจากนักวิชาการต่างประเทศ ...	39
3	การวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการศึกษาชั้นเรียนจากนักวิชาการไทย	43
4	ผลการสังเคราะห์และเชื่อมโยงเนื้อหาเพื่อกำหนดกระบวนการศึกษาชั้นเรียน	44
5	ความสัมพันธ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับการศึกษาชั้นเรียน	47
6	กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน	50
7	สรุปวิธีการสอนกลวิธีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	66
8	การวิเคราะห์และสังเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	69
9	ทักษะและพฤติกรรมบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	72
10	ทักษะและพฤติกรรมบ่งชี้การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	75
11	การวิเคราะห์และสังเคราะห์ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	80
12	ทักษะและพฤติกรรมบ่งชี้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	81
13	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	102
14	ขอบเขตและประเด็นการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	118
15	ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก .	119
16	เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	119
17	ขอบเขตและประเด็นการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	122
18	ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	123
19	เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	124
20	ขอบเขตและประเด็นการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	125
21	เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22	เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก 127
23	ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 133
24	ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก..... 135
25	แนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้บรรลุตามเป้าหมาย 138
26	แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน..... 141
27	แนวทางการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 145
28	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู 148
29	แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มี ประสิทธิภาพ 151
30	ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประสบผลสำเร็จ 154
31	สรุปประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา 157
32	การวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่เพื่อแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 161
33	การวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่เพื่อแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 165
34	การวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่เพื่อแนวทางการประเมินความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมทั้ง การศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 173

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
35 ผลการตรวจสอบความความสอดคล้องและเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียน ชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวม	179
36 ผลการตรวจสอบความความสอดคล้องและเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียน ชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	180
37 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลุ่มการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชน บ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	185
38 ผลการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	186
39 ผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	187
40 ผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	189
41 ผลการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	189
42 ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวม	190
43 ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	191
44 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา (สำหรับครูต้นแบบ)	267
45 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ).....	268

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
46 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	269
47 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	272
48 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	273
49 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	274
50 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	275
51 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	276
52 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน.....	277
53 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	278
54 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของแบบประเมินทักษะทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	278
55 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	280

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	97
2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	99
3 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	178

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นสังคมความรู้ที่คนที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ คือ คนที่สังคมโลกต้องการ และเป็นยุคที่ระบบการจัดการศึกษาต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในสภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2557) ดังนั้น การศึกษาของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการได้ทำแผนการศึกษาของชาติ พ.ศ.2560-2579 ซึ่งเป็นแผนระยะยาวโดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปเป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ของพลเมืองทุกช่วงวัย และได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทเปลี่ยนแปลง (Relevancy) และมียุทธศาสตร์สำคัญ 6 ประการ คือ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ 2) การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 93) และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษากำหนดให้มีประเด็นปฏิรูปใน 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ 2) การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน 3) การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 4) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ 5) การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 6) การปรับโครงสร้างของหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และ 7) การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561: 5-6)

จากแผนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ มีเป้าหมายสำคัญคือ ให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถใช้ในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และคนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น โดยมีแผนย่อยการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีแนวทางการพัฒนา คือ ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำคัญศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนโฉมบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ และมีเป้าหมายให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ดังนั้นนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเรียนรู้ด้วยวิธีการเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ และเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมของผู้เรียนและครูด้วยการจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น รวมทั้งจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน และจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 6)

กระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 โดยมีเป้าหมายมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ครูปรับบทบาทในการสอนเป็นผู้อำนวยการความสะอาด ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ฝึกการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา สร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง และขับเคลื่อนโดยการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่น รวมถึงส่งเสริมการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562: 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และการไตร่ตรองแนวคิด วิธีการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมถึงรูปแบบ วิธีสอน และเทคนิคที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีทรัพยากรการสอน ซึ่งเป็นสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อาทิ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ทั้งสถานที่และบุคคล รวมถึงบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

การเรียนรู้ (Meyers & Jones, 1993 : 20) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาและอย่างตื่นตัวที่จะศึกษา เรียนรู้ จัดกระทำข้อมูล และสร้างความรู้ ความเข้าใจในข้อมูลและความรู้ของตนเอง เพื่อให้สิ่งที่เรียนรู้มีความหมายต่อตนเอง ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ตื่นตัวทั้งทางกาย (Physically active) สติปัญญา (Intellectually active) สังคม (Socially active) และอารมณ์ (Emotionally active) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563: 18-20) ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและกระบวนการแก้ปัญหา ทั้งการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ต่างๆ ลงมือปฏิบัติและได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรมต่างๆ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2561 : 35)

จากรายงานสภากรรมการจัดการศึกษาของไทยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ ปี พ.ศ.2561/2562 พบว่า การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ส่งผลให้นักเรียนขาดการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดทั้งการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ขาดทักษะการแก้ปัญหา การตั้งคำถาม และแสวงหาความรู้ และขาดการพัฒนาการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 ที่มีข้อมูลให้สามารถเข้าถึงได้จำนวนมากและหลากหลายช่องทาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเลือกประโยชน์และถ่ายทอดอย่างถูกต้อง เหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562: 26-27) สอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 3 พบว่า ปัญหาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่พบมากที่สุด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไม่สอดคล้องกับกิจกรรมไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ไม่ครอบคลุมประกอบ ไม่ครอบคลุมเนื้อหา จุดประสงค์/วัตถุประสงค์ การเรียนรู้ ไม่ครอบคลุมทักษะและไม่ชัดเจน ปัญหาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่พบมากที่สุด คือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกบางกิจกรรมไม่เหมาะสมและไม่สามารถใช้กับผู้เรียนได้ทุกคน เนื่องจากผู้เรียนมีพฤติกรรมและความสามารถการเรียนรู้แตกต่างกัน หรือบางเนื้อหาไม่สามารถออกแบบกิจกรรมได้ ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่พบมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนยังไม่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้เกิดทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง (การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า) ทักษะการสื่อสาร ทักษะความคิดรวบยอด เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกที่พบมากที่สุด คือ เครื่องมือวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับกิจกรรม ตัวชี้วัด จุดประสงค์ ไม่สะท้อนทักษะการคิดขั้นสูง และไม่ได้มาตรฐาน (สำนักงานศึกษาธิการภาค 3, 2563)

ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อให้คุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น จำเป็นต้องปฏิรูปครูควบคู่ไปกับการปฏิรูปหลักสูตรและการสอน วิธีการสอน และการวัดผล กล่าวคือ ครูควรมีความรู้และทักษะทั้งเนื้อหาสาระและวิธีการสอน ควรสอนชี้แนะและเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักเรียนและชีวิตจริง ควรลดปริมาณเนื้อหาสาระต่างๆ และชั่วโมงการบรรยายลง เน้นเฉพาะเนื้อหาหลักของสาระวิชาสำคัญที่ควรรู้เป็นพื้นฐานที่เหมาะสมกับวัย และให้นักเรียนรู้วิธีเรียนด้วยตนเอง มีเวลา และแหล่งศึกษาหรือทำวิจัยโครงการด้วยตนเอง และทำงานเป็นกลุ่มเรียนรู้จากกันและกัน ฝึกปฏิบัติ และสนุกกับการเรียนรู้เพิ่มขึ้น (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561: 60) และควรฝึกอบรมและพัฒนาการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่องโดยใช้วิธีให้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือกลุ่มโรงเรียนประชุมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่ได้รับการฝึกอบรม จัดฝึกอบรมโดยใช้ระบบครูอาวุโส ครูพี่เลี้ยง และเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (PLC) ร่วมจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ฝึกทักษะความรู้ที่แก้ปัญหาและใช้งานได้จริง และควรฝึกอบรมทักษะและปฏิบัติการให้สอดคล้องกับปัญหาจริงที่ครูและโรงเรียนเผชิญอยู่ และมีระบบติดตามและสนับสนุนให้ครูสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้งานได้จริงด้วย รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (วิทยากร เชียงกูล, 2559: 86-87)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community: PLC) เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางสำหรับการพัฒนาวิชาชีพครูและเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนที่มีประสิทธิผล (Feger & Arruda, 2008) ซึ่ง DuFour (2010 : 6–11) ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการรวมตัวของบุคลากรโดยเฉพาะบุคลากรวิชาชีพที่มีเป้าหมายชัดเจนในการรวมตัวกัน เพื่อปฏิบัติการกิจหรือทำกิจกรรมต่างๆ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมโรงเรียน (School culture) สอดคล้องกับ เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2558: 4) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มคนที่มารวมกัน เพื่อทำงานร่วมกัน และสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน ตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยรวมผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์ วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม และผลการวิจัยของนักการศึกษาต่างประเทศค้นพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งระบบอย่างยั่งยืน (Office of Education and Training, 2005; Stoll, Bolam McMohon, Wallance & Thomas, 2006) สอดคล้องกับแนวคิดของ Dufour (2010) พบว่า ครูที่อยู่ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิผล จะมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ครูมีการทบทวนแนวปฏิบัติการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่พัฒนาได้ และครูมีความพยายามริเริ่ม

พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง และแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ที่กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันส่งผลกระทบเชิงบวกต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งระบบอย่างยั่งยืน ดังนั้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงเป็นการรวมตัวของผู้บริหารและครูเพื่อทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สะท้อนคิดแนวปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพครูเป็นสำคัญ

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษามีหลายกระบวนการด้วยกัน เช่น การจัดการความรู้ (Knowledge management) การศึกษาชั้นเรียนหรือการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson study) การศึกษาทั้งคณะ (Whole-faculty study group) การชี้แนะ (Coaching) ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Communities of Practice) จากการศึกษาพบว่า กระบวนการศึกษาชั้นเรียน เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของครูที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่ง Yoshida (2004) กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียน คือ แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูที่นิยมในญี่ปุ่น เป็นแนวทางที่ครูทำงานแบบร่วมมือกันเพื่อศึกษาเนื้อหา การสอนที่จะทำให้เกิดความเข้าใจของนักเรียนในชั้นเรียน สอดคล้องกับไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (2552) ที่ได้ศึกษาและค้นพบว่า การศึกษาชั้นเรียนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูและได้รับความนิยมนหลายประการ กล่าวคือ ทำให้ครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติในการสอน การปรับเปลี่ยนความคิดและวิธีการสอนและการเรียนรู้ เรียนรู้ที่จะพัฒนาการปฏิบัติ การสอนจากการสะท้อนผล และการได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากเพื่อนครู โดยมีหลักการสำคัญ คือ หลักการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังและหลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันของผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นเจ้าของผลงานที่เกิดขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียน และมีกระบวนการที่เริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน ครูและเพื่อนครูร่วมกันออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน สังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิดและการเรียนรู้ของผู้เรียน บันทึกผลการสังเกตชั้นเรียน จากนั้นให้ผลสะท้อนคิดและอภิปรายผลการปฏิบัติงานหลังการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป (ชาริณี ตรีวิญญู, 2558: 16-18) สอดคล้องกับแนวคิดของไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (2559) ที่กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยการศึกษาชั้นเรียน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันของนักวิจัย ผู้ช่วยวิจัย และครู การสังเกตการสอนร่วมกัน และการสะท้อนผลบทเรียนหลังการสอนร่วมกัน ดังนั้นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากการศึกษาชั้นเรียน จึงเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจเรียนรู้ร่วมกันของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศ และนักการศึกษา นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกันได้

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาได้สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทางโรงเรียนต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อตอบสนองนโยบายและการปฏิรูปการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ การพัฒนาครูของโรงเรียนที่ผ่านมา โรงเรียนได้ส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น โครงการคู่มือพัฒนาครู การอบรมที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น เป็นต้น แต่คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รายวิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.21 คณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.93 วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.36 และภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ย 28.93 และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า รายวิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 61.70 คณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.35 วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.28 และภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ย 34.43 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ และจากข้อมูลรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. 2559-2563) การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี โดยมีจุดที่ควรพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ความสามารถในการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการแก้ปัญหา การยกระดับผู้สัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูควรกำหนดเป้าหมายหรือชิ้นงานในจัดกิจกรรมกระบวนการคิด ปฏิบัติจริงและใช้ในชีวิตรประจำวัน มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดบันทึกหลังสอน จัดกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อนเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียน และประเมินพัฒนาการที่ดีแต่ละกลุ่ม ถ้าดีขึ้นจริงจึงนำมาเรียนร่วมกับเด็กปกติ ส่วนการวัดผล ประเมินผล ต้องจัดทำหลักฐานเปรียบเทียบพัฒนาการที่ดีอย่างเป็นลำดับและเป็นระบบ และครูควรบันทึกข้อมูลของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกเรื่อง และพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมาย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2563: 3) แม้ว่าครูมีความตั้งใจ ทুমเท มุ่งมั่นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน แต่เมื่อดำเนินการนิเทศการสอนและการสังเกตชั้นเรียนพบปัญหา คือ ครูสอนไม่ตรงตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดทำไว้ ขาดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้น้อยจนทำให้การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาอย่างรายละเอียด พบว่า ครูขาดการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไม่สอดคล้องกับบริบทห้องเรียนและโรงเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ไม่น่าสนใจ วิธีการสอนไม่น่าสนใจ ครูบางส่วนยังเน้นการบรรยาย ทำให้นักเรียนขาดความ

กระตือรือร้นในการเรียนรู้ เมื่อได้พูดคุยกับครูผู้สอน พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไม่ชัดเจน ไม่มีการบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด ไม่นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการสอน รวมทั้งขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนทันทีเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง รวมทั้งครูมีภาระงานมาก จึงทำให้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนไม่มีความก้าวหน้าตามที่กำหนดไว้ (โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา, 2563)

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารและครูได้ร่วมกันวางแผนเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งที่ครูมีความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยจัดให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาร่วมให้ความรู้และร่วมฝึกปฏิบัติ ให้ความคิดเห็นและชี้แนะการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในเบื้องต้นเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ และในระหว่างการจัดการเรียนการสอน ครูมีความต้องการให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแต่ละกลุ่มในโรงเรียน คณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกร่วมนิเทศติดตามและสังเกตการสอนในชั้นเรียนและร่วมให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น จนเป็นต้นแบบที่ดีในการพัฒนาครูในโรงเรียนต่อไปได้

จากสภาพและความต้องการของครูดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยมุ่งเน้นพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีความเชื่อว่ากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนที่พัฒนาขึ้น และดำเนินงานร่วมกันโดยความร่วมมือของผู้บริหารและครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สามารถแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูเกิดความเข้าใจและปรับเปลี่ยนความคิดและวิธีการสอนและการเรียนรู้ให้เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และสามารถออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทของนักเรียนและโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีคุณภาพได้มาตรฐานและเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และทำให้โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
3. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
4. เพื่อประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดย

1.1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กระบวนการศึกษาชั้นเรียน เป้าหมาย และกิจกรรม จากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ในประเด็น 1) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) แนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้บรรลุตามเป้าหมาย 3) แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน 4) แนวทางการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 5) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 6) แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพ 7) ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประสบผลสำเร็จ โดยการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ

1.1.3 ศึกษาแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ในประเด็น 1) การพัฒนาชุดความคิดของครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2) สมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 3) แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน 5) แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6) ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1.1.4 สรุปผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปใช้สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.2.1 แหล่งข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษาชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ ครูต้นแบบ จำนวน 8 คน

1.2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน

1.3 ขอบเขตด้านประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษา คือ แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ปีการศึกษา 2563

ตอนที่ 2 สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1.1 ยกร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

2.1.2 ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.1.3 ตรวจสอบความเหมาะสมของกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมายกร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พร้อมจัดทำคู่มือ

2.3 ขอบเขตด้านประเด็นที่ศึกษา

2.3.1 ความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.3.2 ความเหมาะสมของกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ปีการศึกษา 2563

ตอนที่ 3 ผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนไปใช้พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูใน 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะ

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 ขอบเขตด้านประเด็นที่ศึกษา

ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ประกอบด้วย

3.3.1 ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.3.2 ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.3.3 ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

3.3.4 ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ปีการศึกษา 2563-2564

ตอนที่ 4 ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้การประเมินวิธีการเชิงระบบ ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์

4.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.3 ขอบเขตด้านประเด็นที่ศึกษา

ประเด็นที่ศึกษา คือ ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4.3.1 ด้านปัจจัยนำเข้า

4.3.2 ด้านกระบวนการ

4.3.3 ด้านผลลัพธ์

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ปีการศึกษา 2564

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารและครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา รวมตัวกันเพื่อทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลร่วมกัน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพครูเป็นสำคัญ โดยมีกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน 2) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน 5) ขั้นตอนสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน 6) ขั้นตอนเผยแพร่และสร้างเครือข่าย ทั้งนี้ กระบวนการศึกษาชั้นเรียนมี 4 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นที่ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน ขั้นตอนออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการขั้นที่ 2-5 ในกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

คู่มือ หมายถึง เอกสารที่เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนนำ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ของคู่มือ บทบาทครู 2) ส่วนที่ 2 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล และ 3) ส่วนที่ 3 การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง ความสามารถของครูในการวิเคราะห์ผู้เรียนและการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยวัดจากแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบประเมิน

รูปริกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน คือ ครูร้อยละ 80 มีคะแนนการประเมินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (6.5 คะแนนขึ้นไป)

ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง ความสามารถของครูในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกครอบคลุมด้านมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านสาระ/สาระการเรียนรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านเอกสารประกอบ โดยใช้แบบประเมิน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กำหนดเกณฑ์การประเมินในระดับมากหรือค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป

ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน โดยวัดจากแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบประเมินรูปริกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน คือ ครูร้อยละ 80 มีคะแนนการประเมินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (9.6 คะแนนขึ้นไป)

ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง ความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย การสะท้อนผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และมีการบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ โดยวัดจากแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบประเมินรูปริกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กำหนดเกณฑ์การผ่านประเมิน คือ ครูร้อยละ 80 มีคะแนนการประเมินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (4 คะแนนขึ้นไป)

การประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของครูต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในปีการศึกษา 2563-2564 ประเมินโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งครอบคลุมด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ จำนวน 25 ข้อ

ด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง การประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความพร้อมของปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน ได้แก่ ความเหมาะสม ด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านบริหารจัดการ

ด้านกระบวนการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ด้านผลลัพธ์ หมายถึง การประเมินเพื่อตรวจสอบผลสำเร็จของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ความสอดคล้องและความเหมาะสม หมายถึง คุณภาพของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญนำไปใช้จริง โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์เชิงวิชาการ

1. ผลการวิจัยทำให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญสำหรับนำไปใช้สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. ผลการวิจัยทำให้ได้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่มีความสอดคล้องและมีความเหมาะสม สามารถนำไปพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้
3. ผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทำให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
4. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนและสถานศึกษาอื่นๆ ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและมุ่งพัฒนาครูด้านความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้

ประโยชน์เชิงวิชาชีพ

1. ประโยชน์ต่อโรงเรียน
 - 1.1 โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนที่เป็นรูปธรรมและเกิดจากความร่วมมือร่วมใจและการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียน

1.2 โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาครูด้วยการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของการทำงานเป็นทีมที่ดีต่อกันทุกฝ่าย

1.3 โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีการปรับปรุงคุณภาพงานวิชาการ มีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้รับการยอมรับจากชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานทางการศึกษา เครือข่ายการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ประโยชน์ต่อครู

2.1 ครูได้รับการพัฒนาทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 ครูมีนวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน

2.3 ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2.4 ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

3. ประโยชน์ต่อนักเรียน

3.1 นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้

3.2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

4. ประโยชน์ต่อชุมชน

4.1 การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทำให้ครูจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน

4.2 ผลงานของครูและนักเรียนที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและนำเสนอผ่านการจัดนิทรรศการ การแข่งขันทักษะวิชาการ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน ส่งผลให้โรงเรียนมีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับในคุณภาพวิชาการและคุณภาพผู้เรียน

4.3 ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียน

4.4 โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีภาคีเครือข่ายความร่วมมือจากองค์กรการศึกษาหรือหน่วยงานการศึกษาอื่นที่ร่วมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 1.1 ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 1.2 หลักการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 1.3 ความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 1.4 ระดับของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 1.5 กระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. การศึกษาชั้นเรียน
 - 2.1 ความหมายของการศึกษาชั้นเรียน
 - 2.2 ความสำคัญของการศึกษาชั้นเรียน
 - 2.3 หลักการของการศึกษาชั้นเรียน
 - 2.4 กระบวนการของการศึกษาชั้นเรียน
 - 2.5 ปัจจัยที่ทำให้การศึกษาชั้นเรียนประสบความสำเร็จ
3. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
 - 3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับการศึกษาชั้นเรียน
 - 3.2 กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
4. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.2 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.4 หลักการของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.5 กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.6 บทบาทครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.7 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.8 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

- 4.9 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

นักการศึกษาให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้อย่างหลากหลายดังนี้

Sergiovanni (1994) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการปฏิรูปการศึกษาจากห้องเรียนที่เล็กที่สุด แต่เป็นจุดสำคัญที่สุดที่ใกล้ชิดกับนักเรียน สร้างการเปลี่ยนแปลงให้การเรียนรู้ของเด็ก โดยครูต้องเป็นผู้ลงมือกระทำเองและเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นการรวมตัวที่เน้นปฏิสัมพันธ์และลดความโดดเดี่ยวของครูในโรงเรียนในการทำงานเพื่อปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน

Hord (1997) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นชุมชนแห่งการวิจัยและปรับปรุงการศึกษาที่มีความยั่งยืน

Mitchell & Sackney (2000) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่มคนจากการปฏิบัติงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ผ่านการสะท้อนคิด โดยมีเป้าหมายที่การเรียนรู้ของผู้เรียนและร่วมกันทำงานที่เติบโตไปพร้อมกัน

Stoll et. al, (2003 : 5) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการทำงานร่วมกันของครูเพื่อที่จะสะท้อนแนวการปฏิบัติงาน ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงาน และผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน และสร้างการเปลี่ยนแปลงในการปรับปรุงการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในแต่ละห้องเรียนเป็นกรณีเฉพาะ

Bulkley & Hick (2005 : 21) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเป็นลักษณะของปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องระหว่างครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเรียนการสอน รวมทั้งการเรียนรู้ของครูผู้สอนและนักเรียน

DuFour (2010 : 6-11) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัวของบุคลากร โดยเฉพาะบุคลากรวิชาชีพที่มีเป้าหมายชัดเจนในการรวมตัวกัน เพื่อปฏิบัติการกิจ หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมโรงเรียน (School culture)

Mahimuang (2018) กล่าวได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดจากแนวคิดที่สำคัญสามประการ ซึ่งมาจากคำสามคำ อันได้แก่ Professional Learning Community โดยแยกประเด็นการอธิบายความหมายแต่ละคำดังนี้

Professional หมายถึง ความเป็นมืออาชีพที่มุ่งเน้นลูกค้าหรือผู้เรียนเป็นสำคัญและผ่านการมีความรู้เป็นฐาน

Learning หมายถึง การเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงเปลี่ยนแปลงสู่การเติบโตทุกระดับของโรงเรียน (บุคคล/ทีม/โรงเรียน) ผ่านการไตร่ตรองตนเองอย่างมีวิจารณญาณสู่ความเป็นมืออาชีพ

Community หมายถึง ชุมชนที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดี สู่การสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

เรวณี ชัยเขาวรัตน์ (2558: 4) ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มคนที่มารวมกัน เพื่อทำงานร่วมกัน และสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน ตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้น โดยรวมผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์ วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

โดยสรุป ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง ผู้บริหารและครูรวมตัวกันเพื่อทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สะท้อนคิดแนวปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพครูเป็นสำคัญ

หลักการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่เป็นสมาชิกของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำเป็นต้องมีความเชื่อสำคัญผ่านปรัชญา 3 ประการ ดังนี้ (Sato & Akito, 2017)

1. ปรัชญาว่าด้วยความเป็นสาธารณะ (Public philosophy) หมายถึง มุมมองและความเชื่อต่อห้องเรียนและโรงเรียน คือ พื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของทุกคน ไม่มีใครเป็นเจ้าของลำพัง การเรียนรู้เป็นไปเพื่อประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้นการเปิดชั้นเรียน (Open class) ให้ครูทุกคนรับทราบด้วยกันถือว่าห้องเรียนเป็นของทุกคน เป็นพื้นที่ส่วนรวมที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเรียนรู้ได้ ทุกคนเข้ามาร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนในช่วงเวลาหนึ่งร่วมกัน และอาศัยการให้ผลป้อนกลับและสะท้อนคิดผ่านการสังเกตการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง ผลย้อนกลับไปสู่การพัฒนาวิชาชีพครู

2. ปรัชญาว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย (Democracy philosophy) หมายถึง การให้ความสำคัญและปฏิบัติกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมด้วยการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น

ของการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง หรืออาจกล่าวได้ว่าการเป็นชุมชนการเรียนรู้ คือ การเริ่มจากความเท่าเทียมกันในทุกระดับและทุกมิติ การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างเคารพและเข้าอกเข้าใจ มีความสัมพันธ์แนบราบ การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และไม่ทอดทิ้งใครแม้แต่คนเดียวให้อยู่ลำพังในชั้นเรียน

3. ประชัญญาว่าด้วยความเป็นเลิศ (Excellence philosophy) หมายถึง การพัฒนาเด็กตามศักยภาพ ไม่ได้หมายถึงต้องยอดเยี่ยมเมื่อเทียบกับคนอื่น เมื่อโรงเรียนเจออุปสรรคหรือเงื่อนไขของนักเรียนไม่ว่าแบบใดก็สามารถรับมือกับอุปสรรคหรือเงื่อนไขนั้นอย่างดีที่สุด ประชัญญานี้เชื่อว่าคนเราไม่จำเป็นต้องเก่งเหมือนกัน ดังนั้นแล้วการออกแบบชิ้นงานของครูต้องมีความหมาย งานที่ครูให้ทำในห้องเรียนตอนนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ Sharing task คือ ใช้ประสบการณ์เดิมในการอธิบาย แต่งานที่เป็น Jumping task คือ ต้องมีความท้าทายเกิดขึ้น เป็นประเด็นใหม่ เป็นโจทย์ใหม่ที่ต้องขบคิดแก้ปัญหา ไม่ว่าจะเด็กที่มีความสามารถสูง ปานกลาง หรืออ่อน ก็สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ (อรรถพล อนันตวรสกุล, 2563)

โดยสรุป การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ มีหลักปรัชญา 3 ประการ ได้แก่ 1) ประชัญญาว่าด้วยความเป็นสาธารณะ เป็นมุมมองและความเชื่อต่อห้องเรียนและโรงเรียน คือ พื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของทุกคน การเปิดชั้นเรียนให้ครูทุกคนรับทราบถือว่าห้องเรียนเป็นของทุกคน เป็นพื้นที่ส่วนรวมที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเรียนรู้ได้ 2) ประชัญญาว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย เป็นการให้ความสำคัญและปฏิบัติกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมด้วยการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก และ 3) ประชัญญาว่าด้วยความเป็นเลิศ เป็นการพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

ความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

นักการศึกษาและนักวิจัย กล่าวว่า สถานศึกษาที่นำแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาอย่างมีพลังของครูทุกคน และเป็นกลยุทธ์สำคัญของสถานศึกษาในการเปลี่ยนแปลงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 2 ประเด็นคือ

1. ผลดีต่อครูผู้สอน

Vescio, Ross & Adams (2008) กล่าวว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ก่อให้เกิดผลดีต่อครู ดังนี้

1. ทำให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้พูดคุย เข้าใจกันมากขึ้น
2. ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวของครู
3. เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น
4. มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง

5. มีความแตกฉานในสาระและการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น
6. รับรู้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
7. มีแรงบันดาลใจเพื่อจะพัฒนางานเพื่อศิษย์มากขึ้น
8. มีอัตราการลางานน้อยลง

Newmann (1996) พบว่าในวัฒนธรรมของโรงเรียนที่เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันระหว่างครู ครูได้รับโอกาสในการเรียนรู้มากขึ้นได้ โดยการร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานและนำความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนของตนเองบ่อยขึ้น โรงเรียนให้การสนับสนุนการทดลองทางวิชาชีพของครูอย่างจริงจัง ดังนั้นในวัฒนธรรมของโรงเรียนเหล่านี้ครูจึงพยายามใช้วิธีการสอนที่เป็นนวัตกรรมใหม่และพยายามเปลี่ยนแปลงบริบทการสอนของตนอย่างกระตือรือร้น

Dufour (2011) พบว่า ครูที่อยู่ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิผล จะมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ครูมีการทบทวนแนวปฏิบัติการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่พัฒนาได้ และครูมีความพยายามริเริ่มพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง

2. ผลดีต่อผู้เรียน

Vescio, Ross & Adams (2008) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้จำนวนการขาดโรงเรียนของนักเรียนน้อยลง เด็กมีความกระตือรือร้นสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนของครูสามารถนำไปสู่ผลการเรียนของนักเรียนที่ดีขึ้นในชั้นเรียน

Newmann (1996) พบว่า นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และสังคมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Katz และ Earl (2010) พบว่า เมื่อครูเข้าร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่สำคัญในโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อการปรับปรุงคุณภาพด้านวิชาการ นวัตกรรมของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องของครูในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถนำไปสู่การปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนได้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันส่งผลกระทบเชิงบวกต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งระบบอย่างยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญต่อครู คือ สามารถช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น มีการทำงานเป็นทีม ได้รับโอกาสใน

การเรียนรู้มากขึ้น และนำความรู้ไปปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านผลดีต่อนักเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น กล่าวได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ระดับของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแบ่งตามระดับสถานศึกษา แบ่งตามระดับเครือข่าย แบ่งตามความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

Sergiovanni (1994 : 10) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแบ่งระดับได้ 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา ระดับเครือข่าย และระดับชาติ โดยแต่ละลักษณะจะแบ่งตามระดับของความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพย่อย ดังนี้

1. ระดับสถานศึกษา (School level) คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ขับเคลื่อนในบริบทสถานศึกษาหรือโรงเรียนสามารถแบ่งได้ 3 ระดับย่อย คือ

1.1 ระดับนักเรียน (Student level) ซึ่งนักเรียนจะได้รับการส่งเสริมและร่วมมือให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นจากครูและเพื่อนนักเรียนอื่นให้ทำกิจกรรมเพื่อแสวงหาคำตอบที่สมเหตุสมผลสำหรับตน นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญคือทักษะการเรียนรู้

1.2 ระดับผู้ประกอบการวิชาชีพ (Professional level) ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารของโรงเรียนโดยใช้ฐานของชุมชนแห่งวิชาชีพเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของชุมชน จึงเรียกว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับนโยบาย การปฏิบัติและกระบวนการบริหารจัดการต่าง ๆ ของโรงเรียนใหม่อีกครั้งโดยยึดหลักในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งเหล่านี้เพื่อให้สามารถบริการด้านการเรียนรู้แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งเพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวนำมาสู่การสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาชีพของครูผู้สอนและผู้บริหารให้มีคุณภาพ และประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้น มีบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของการทำงานที่ดีต่อกันของทุกฝ่าย

1.3 ระดับการเรียนรู้ของชุมชน (Learning community level) ครอบคลุมถึงผู้ปกครอง สมาชิกชุมชนและผู้นำชุมชนโดยบุคคลกลุ่มนี้จำเป็นต้องมีส่วนร่วมเข้ามาร่วมสร้างและผลักดันวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย คือ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้อาวุโสในชุมชน ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ ของชุมชนเหล่านี้ต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมเป้าหมายการเรียนรู้ของชุมชนและโรงเรียน กล่าวคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทางการศึกษาได้โดยการให้การดูแลแนะนำการเรียนที่บ้านของนักเรียนรวมทั้งให้การสนับสนุนแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้แก่บุตรหลานของตน ผู้อาวุโสในชุมชนสามารถเป็นอาสาสมัครถ่ายทอดความรู้

2. ระดับกลุ่มเครือข่าย (Network level) คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ขับเคลื่อนในลักษณะการรวมตัวกันของกลุ่มวิชาชีพจากองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มุ่งมั่นร่วมกันสร้างชุมชน

เครือข่ายภายใต้วัตถุประสงค์ร่วมคือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจสร้างความสัมพันธ์ และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกันอาจมีเป้าหมายที่เป็นแนวคิดร่วมกันอย่างชัดเจนสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน คือ การตกลงร่วมมือกันในการพัฒนา วิชาชีพครูระหว่างสถาบันโดยมองว่าการร่วมมือกันของสถาบันต่าง ๆ จะทำให้เกิดพลังการขับเคลื่อน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพการแลกเปลี่ยนหรือร่วมลงทุนด้านทรัพยากร และการเกื้อหนุนเป็น กัลยาณมิตรคอยสะท้อนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน กรณีตัวอย่างเช่น กรณีศึกษาการจัดชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกลุ่มของโรงเรียนในประเทศสิงคโปร์เพื่อร่วมพัฒนาแลกเปลี่ยน และสะท้อน ร่วมกันทางวิชาชีพ เป็นต้น

2.2 กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือของสมาชิกวิชาชีพครูคือการจัดพื้นที่เปิดกว้างให้ สมาชิกวิชาชีพครูที่มีอุดมการณ์ร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลง เชิงคุณภาพของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญสมาชิกที่รวมตัวกันไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับสังกัดแต่จะตั้งอยู่บน ความมุ่งมั่นสมัครใจใช้อุดมการณ์ร่วมเป็นหลักในการรวมกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กรณีตัวอย่าง เช่น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูเพื่อศิษย์ของมูลนิธิศตวรรษที่-21 (มสศ.) ที่สร้างพื้นที่ส่วนกลางสำหรับวิชาชีพครูให้จับมือร่วมกันเป็นภาคร่วมพัฒนาครูเพื่อศิษย์ มุ่งสร้างสรรค์ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย เป็นต้น

3. ระดับชาติ (The national level) คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เกิดขึ้นโดย นโยบายของรัฐที่มุ่งจัดเครือข่าย PLC ของชาติเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของวิชาชีพ โดยความร่วมมือของสถานศึกษาและครูที่ผนึกกำลังร่วมกันพัฒนาวิชาชีพภายใต้การสนับสนุนของรัฐ ดังกรณีตัวอย่าง นโยบายวิสัยทัศน์เพื่อความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการประเทศสิงคโปร์รัฐ จัดให้มี PLC ชาติสิงคโปร์เพื่อมุ่งหวังขับเคลื่อนแนวคิดสอนให้น้อยเรียนรู้ให้มาก (Teach less, learn more) ให้เกิดผลสำเร็จ เป็นต้น

Caine & Caine (2010) ได้กล่าวถึง ประเภทของชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่สามารถดำเนินไป ในลักษณะต่างๆ ซึ่งเน้นที่การเรียนรู้ร่วมกันไว้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้ารายกลุ่ม (Study group) เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารฉบับ เดียวกันที่ทุกคนมีอยู่ โดยอ่านทำความเข้าใจและนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เมื่อพบกัน ทั้งนี้ใน ระดับของการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถใช้แนวทางนี้ในการศึกษาประเมินงานวิจัย กระบวนการและ ประสบการณ์ภาคปฏิบัติต่างๆ เพื่อนำมาใช้

2. การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นทีม (Action research team) เป็นการดำเนินงานวิจัย เชิงปฏิบัติการเป็นทีม โดยสมาชิกร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ยุทธวิธีการแก้ไขปัญหา และนำไปใช้ในการ สืบเสาะหาแนวทาง การแก้ปัญหาร่วมกันทำให้เกิดการพัฒนาความรู้และแลกเปลี่ยนมุมมองในมิติ ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความชัดเจนในปัญหาและการแก้ไข นอกจากนี้แล้ว การนำผลการปฏิบัติหรือ

ข้อค้นพบมาสะท้อนคิดร่วมกันก็จะช่วยให้เกิดมุมมองการปฏิบัติอย่างไตร่ตรอง ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ได้ผลดี

3. ชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of practice) เป็นชุมชนการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สนทนากันเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ สมาชิกจะแบ่งปันวิธีทำงานหรือข้อมูลความรู้ ความเชื่อที่มี โดยไม่ได้ระบุว่าสิ่งนั้นดีหรือไม่ประการใด

4. วัฏจักรการสนทนา (Conversation circles) เป็นรูปแบบที่สมาชิกนั่งล้อมวงกันอย่างใกล้ชิดแบบง่ายๆ ในบรรยากาศที่ผ่อนคลายเพื่อที่จะได้พูดความจริง และได้รับฟังเสียงของกันและกัน ทุกคนจะต้องมีโอกาสดูโดยอาจหมุนเวียนกันไปเป็นรอบๆ โอกาสเช่นนี้สามารถทำให้เกิดการอภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งขึ้นเรื่อยๆ

5. การสื่อสารออนไลน์ (Communicating online) การพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นรูปแบบหนึ่งของชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้สนับสนุนการสื่อสารของสมาชิกได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแบ่งระดับได้ 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา (School level) ระดับเครือข่าย (Network level) และระดับชาติระดับชาติ (The national level) สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในระดับสถานศึกษาที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกันและการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครู โดยสมาชิกร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา และนำไปใช้แก้ปัญหาร่วมกันจนทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลการปฏิบัติการ จนเกิดแนวปฏิบัติที่ดีในการปฏิบัติงานและพัฒนารการเรียนรู้ของนักเรียน

กระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สถานศึกษาที่มีความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

Newman et al. (1996) กล่าวว่า คุณลักษณะสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้

1. การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared values and norm) หมายถึง การมีฐานความรู้ทางเทคนิคร่วมกันเพื่อให้ครูมีความรู้สึกในการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

2. มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (Focus on student learning) หมายถึง การมีเป้าหมายของการปฏิบัติงานที่ส่งเสริมประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูจะต้องสร้างสรรค์งานของครูเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียน

3. การสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflective dialogue) หมายถึง การพูดคุยสนทนาระหว่างครูเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนเชิงบวก เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถของครู โดยการสนทนานั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของครูอันเป็นสมาชิกในชุมชน

4. การเปิดเผยการปฏิบัติ (Deprivatized practice) หมายถึง ความไว้วางใจซึ่งกันและกันของครูในการแลกเปลี่ยน ถ่ายทอด และฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตนเอง

5. การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในองค์กรเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาโรงเรียน

DuFour & Eaker (1998) กล่าวว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมีคุณลักษณะทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

1. การมีเป้าหมายและวิสัยทัศน์
2. การมีวัฒนธรรมร่วมมือกันที่เน้นไปที่การเรียนรู้
3. การรวบรวมการค้นหา การปฏิบัติที่ดีที่สุด และสภาพปัจจุบัน
4. การเน้นที่การลงมือทำ เรียนรู้จากการปฏิบัติ
5. ความมุ่งมั่นเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
6. การเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

Hipp & Huffman (2003) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบรวมหมู่ (Supportive and shared leadership) หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้หลักประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมในการบริหาร กระจายอำนาจ ให้ความรับผิดชอบ การตัดสินใจ ส่งเสริมภาวะการเป็นผู้นำในทีม

2. ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม (Shared values and vision) หมายถึง การที่บุคลากรร่วมแสดงความเห็นเพื่อพัฒนาสถาบันการศึกษาที่ยึดการเรียนรู้ของผู้เรียน บุคลากรร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดข้อปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

3. ร่วมกันเรียนรู้สู่การปฏิบัติ (Collective learning and application of learning) หมายถึง การที่บุคลากรทุกระดับ ร่วมแบ่งปันข้อมูลสารสนเทศ และร่วมมือร่วมใจกันวางแผนเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกันค้นหาความรู้ ทักษะและกลยุทธ์ พร้อมทั้งเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติงานของตน

4. แบ่งปันประสบการณ์ (Shared personal practice) หมายถึง การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเยี่ยม และสังเกตห้องเรียน และให้ความเห็นต่อการปฏิบัติการสอน เพื่อช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานของตนและองค์กร

5. สภาพแวดล้อมเกื้อหนุน (Supportive conditions) หมายถึง การสร้างมิตรสัมพันธ์เชิงวิชาการ (Collegial relationships) ด้วยการให้ความเคารพ จริงใจ ยึดการแสวงหาความรู้อย่างมีวิจรรณญาณและการพัฒนาเป็นบรรทัดฐาน และมีจิตวิทยาเชิงบวก ใส่ใจต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้สอนและผู้บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ความใกล้ชิดของบุคลากรกับคนอื่น ๆ ระบบการสื่อสาร และเวลาสถานที่สำหรับการนัดพบ การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

Hord (2010 : 5) กล่าวว่า ลักษณะของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ว่าองค์กรที่มีลักษณะของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วยลักษณะ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared values and vision) ที่ผ่านมา ค่านิยมและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเป็นข้อกำหนดที่ฝ่ายบริหารเป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้ครูและคณะทำงานร่วมกันปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนด การให้ครูคณะทำงานมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน จึงมีความสำคัญอย่างมากในการนำไปปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผล

2. ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (Intentional collective learning) สามารถดำเนินการโดยผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และนักการศึกษาตลอดจนผู้ร่วมงานทุกฝ่ายร่วมกันสืบเสาะถึงปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสรรสร้างวิธีการในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ (Supportive and shared leadership) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดีนั้น ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ต้องมอบความไว้วางใจให้ครูและผู้ร่วมงานทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ มีอำนาจ และการตัดสินใจร่วมกัน

4. การสนับสนุนสภาวะแวดล้อม (Supportive condition) สภาวะแวดล้อมในการสนับสนุนการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วยสองส่วนคือ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เช่น เวลา ขนาดของโรงเรียน กฎเกณฑ์ในการจัดการเรียนการสอน เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาประกอบในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และความสามารถของบุคคลทั้งด้านสติปัญญา และทักษะ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกัน

5. การร่วมกันปฏิบัติงานส่วนบุคคล (Shared personal practice) การที่ครูได้มีส่วนร่วมในการสังเกตชั้นเรียน บันทึกกระบวนการปฏิบัติงาน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย ชี้แนะ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือในลักษณะของเพื่อนช่วยเพื่อนที่ปราศจากการประเมินและการตัดสิน

คุณค่าการปฏิบัติงานจะทำให้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559 : 25) กล่าวว่า คุณลักษณะสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีคุณลักษณะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. Shared values and norms คือ การสร้างโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันในเรื่องคุณค่า อุดมการณ์และวิสัยทัศน์ และการปฏิบัติที่ดี
2. Collective focus on student learning คือ การร่วมมือรวมพลังมุ่งสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน
3. Collaboration คือ การทำงานแบบร่วมมือรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกันของทุกคนในการเรียนรู้และสร้างสรรค์การปฏิบัติงาน
4. Expert advice and study visit คือ การเรียนรู้ของครูและชุมชนที่ต้องใจกว้าง เปิดรับคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งอาจจะเป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ หรือคนในชุมชนที่เชี่ยวชาญและมีการปฏิบัติที่ดี และมีการศึกษาชั้นเรียนหรือมีการเยี่ยมชมการปฏิบัติงานจริงในห้องเรียนโดยเฉพาะห้องของเพื่อนครูในโรงเรียนเดียวกัน
5. Reflection dialogue คือ การมีสุนทรียภาพ สนทนาเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เน้นหลักการการสื่อสารแบบสองทาง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกื้อกูลระหว่างกัน

ชวลิต ชูกำแหง (2560) กล่าวว่า กระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

1. การมีเป้าหมายหรือฉันทะร่วมกันในด้านการเรียนการสอน เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีบทบาทสำคัญในการให้ครูทั้งโรงเรียนได้ร่วมทบทวนและกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายเหล่านั้นอย่างแท้จริง
2. การแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งเริ่มต้นจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเป้าหมายขององค์กร โดยนำประสบการณ์และความรู้จากการปฏิบัติหรือความรู้ที่ฝังอยู่จากการทำงานของครูและแต่ละคน (Tacit knowledge) ถ่ายทอดและบูรณาการร่วมกันทั้งองค์กรและนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน และถ้าการแก้ปัญหาในบางเรื่องที่ยังไม่สามารถคลี่คลายอุปสรรคเหล่านั้นได้ดี จำเป็นต้องอาศัย ผู้ชี้แนะที่เป็นไปตามความต้องการของครู โดยการชี้แนะนั้นต้องสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างแท้จริง
3. ทบทวนผลการปฏิบัติที่ได้ร่วมกันวางแผนพัฒนาการสอนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อคุณครูได้ร่วมทบทวนวิธีที่จะปฏิบัติร่วมกันก่อนไปสอนจริง (Before Action Review: BAR) ในวงสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแล้ว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำผลปฏิบัติเหล่านั้นมาทบทวนถึงผลที่เกิดขึ้น สิ่งให้เห็นและเรียนรู้อะไร หรืออาจเรียกกิจกรรมนี้ว่า การทบทวนหลังจากได้ปฏิบัติ

(After Action Review: AAR) โดยในวง AAR จะเป็นวงที่ทบทวนการปฏิบัติ โดยบอกเล่าถึงสิ่งที่ทำ และสิ่งที่ได้เรียนรู้ ส่วนเพื่อนครูท่านอื่นก็จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสิ่งที่เห็น และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเพื่อนครู วงนี้จึงเป็นวงที่ทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ด้วยบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ ตัวอย่างเช่น ครูจะนัดรวมกันทุกเย็นวันศุกร์ เวลา 16.00 -17.00 น. เพื่อมานั่งดื่มชา กาแฟและตั้งวง PLC เพื่อทบทวน การเรียนการสอนที่ผ่านมาในสัปดาห์นั้น และทบทวนสิ่งที่จะปฏิบัติในสัปดาห์ต่อไป

4. ร่วมเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงของเพื่อนร่วมวิชาชีพ เมื่อมีเป้าหมายร่วมกันของครู การไว้อะไรใจต่อกัน การมีสัมพันธภาพที่ดีในวงสนทนา กิจกรรมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตการสอนของเพื่อนครู การนำสื่อมาอธิบายในวงชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสร้างแรงบันดาลใจจากผู้ประสบความสำเร็จ การสร้างความมั่นใจจาก สิ่งที่ปฏิบัตินำไปสู่ทฤษฎี หรือการสร้างเครือข่ายกับครูต่างโรงเรียนที่มีเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งกิจกรรม เหล่านี้มีเป้าหมายสำคัญเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้ครูผู้เรียนอย่างแท้จริง

5. เผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย เมื่อกระบวนการในการพัฒนาการเรียนรู้อย่าง ด้งมีความสำเร็จ วิธีที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืน และแพร่ขยาย คือ การนำเรื่องราวหรือกลไกเหล่านั้น สู่สาธารณชนไม่ว่าจะเป็นการเปิดให้ชุมชนอื่นได้มาศึกษาและแลกเปลี่ยนร่วมกัน การสร้างคู่คิดของ ชุมชน (Community buddy) ข้อสำคัญการเปิดกว้างสู่สาธารณะ คือ การใช้พื้นที่ของโรงเรียนเป็น แหล่งเรียนรู้และแลกเปลี่ยนในเวลาที่ไม่กระทบต่อการจัดกิจกรรมปกติของครู ซึ่งจะทำให้องค์กรมี ความยั่งยืนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2563) ได้กำหนดคุณลักษณะ 5 ประการ ที่ควรเกิดในการพัฒนา เครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ได้แก่

1. การสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared values and norms) โดยสถานศึกษา เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่า บรรทัดฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนการสอน หรืออาจกล่าวได้ว่าสถานศึกษามีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าความเป็นครู ตลอดทั้งคุณค่า ในด้านการเรียนการสอนร่วมกัน

2. การมีเป้าหมายร่วมกันที่ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective focus on student learning) โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาร่วมมือในการมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับเป้าหมายแต่ละสถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดร่วมกัน โดยเป้าหมายการเรียนรู้ดังกล่าว ครอบคลุมทั้งทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย ตลอดทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. การร่วมมือรวมพลังทุกคน (Collaboration) โดยเฉพาะการร่วมมือรวมพลังทุกคนใน การเรียนรู้และพัฒนาการปฏิบัติงาน ทั้งร่วมวางแผน ร่วมสังเกต ร่วมลงมือปฏิบัติ และร่วมแลกเปลี่ยน เรียนรู้

4. การเปิดรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและการเยี่ยมชมชั้นเรียน (Expert advice and study visit) การเปิดรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาการปฏิบัติงานจริง และต้องมีกิจกรรม (Study visit นั้นคือการเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการจริงของครู ซึ่งนำไปสู่กระบวนการที่สำคัญคือ การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson study)

5. สนทนาไตร่ตรอง (Reflection dialogue) การสนทนาเพื่อเป็นการสะท้อนสิ่งที่ได้วางแผนและลงมือปฏิบัติ โดยต้องเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Two way communication) โดยหัวใจสำคัญของสนทนาไตร่ตรอง คือ การสื่อสารทางบวก โดยมีผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นตัวตั้งสู่การพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกัน

จากกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์และสรุปกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดังนี้

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์กระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Newman et al. (1996)	DuFour & Eaker (1998)	Hipp & Huffman (2003)	Hord (2010 : 5)	สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (2559 : 25)	ชวลิต ชูก่าแพง (2560)	สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา (2563)	สรุปกระบวนการของ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ
การมีบรรทัดฐาน และค่านิยม ร่วมกัน	การมีเป้าหมาย และวิสัยทัศน์	ค่านิยมและ วิสัยทัศน์ร่วม	กำหนดค่านิยม และวิสัยทัศน์ ร่วมกัน	มีวิสัยทัศน์ และ การปฏิบัติที่ดี	มีเป้าหมายหรือ ฉันทะร่วมกันใน ด้านการเรียนการ สอน	สร้างค่านิยมและ บรรทัดฐาน ร่วมกัน	กำหนดวิสัยทัศน์ และสร้างข้อตกลง ร่วมกัน
มุ่งเน้นการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็น สำคัญ	ร่วมมือกันที่เน้น ไปที่การเรียนรู้ เน้นที่ผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนรู้ของ ผู้เรียน		ร่วมกันกำหนด เป้าหมายการ เรียนรู้	ร่วมมือรวมพลัง มุ่งสู่การเรียนรู้ ของผู้เรียน	แสวงหาแนวทาง แก้ปัญหาาร่วมกัน	มีเป้าหมาย ร่วมกันที่ผลการ เรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ของ ผู้เรียน
ร่วมมือรวมพลัง	รวบรวมการ ค้นหา การปฏิบัติ ที่ดีที่สุด และ สภาพปัจจุบัน	แบ่งปัน ประสบการณ์		ร่วมมือเรียนรู้และ สร้างสรรค์การ ปฏิบัติงาน	ทบทวนผลการ ปฏิบัติที่ได้ร่วม กันวางแผน พัฒนา การสอน อย่างสม่ำเสมอ	ร่วมมือรวมพลัง ทุกคน	ร่วมกันทบทวน แบ่งปัน ประสบการณ์ และ วางแผนพัฒนา การจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

Newman et al. (1996)	DuFour & Eaker (1998)	Hipp & Huffman (2003)	Hord (2010 : 5)	สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (2559 : 25)	ชวลิต ชูก่าแพง (2560)	สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา (2563)	สรุปกระบวนการของ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ
การเปิดเผยการ ปฏิบัติ	ลงมือทำ เรียนรู้ จากการปฏิบัติ	ร่วมกันเรียนรู้สู่ การปฏิบัติ		เปิดรับคำชี้แนะ จากผู้เชี่ยวชาญ	ร่วมเรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง ของเพื่อนร่วม วิชาชีพ	เปิดรับคำแนะนำ จากผู้เชี่ยวชาญ และการเยี่ยมชั้น เรียน	เรียนรู้จาก การปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน
การสนทนา สะท้อนผลการ ปฏิบัติงาน	มุ่งมั่นเพื่อการ พัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง		การร่วมกัน ปฏิบัติงานส่วน บุคคล	สนทนาเพื่อ สะท้อนผลการ ปฏิบัติงาน		การสนทนาเพื่อ เป็นการสะท้อน สิ่งที่ได้วางแผน และลงมือปฏิบัติ	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน
					เผยแพร่สู่ สาธารณะและ สร้างเครือข่าย		เผยแพร่สู่ สาธารณะและ สร้างเครือข่าย

จากตารางที่ 1 สรุปกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. กำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน
2. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. ร่วมกันทบทวน แบ่งปันประสบการณ์ และวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้
4. เรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน
5. สนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน
6. เผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย

การศึกษาชั้นเรียน

การศึกษาชั้นเรียน (Lesson study) เป็นนวัตกรรม (Innovation) ที่เป็นวิธีการ (Method) หลักในการพัฒนาวิชาชีพครูในประเทศญี่ปุ่นและได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีการที่ทำให้การสอนดีขึ้นอย่างยั่งยืนมั่นคง เป็นแนวทางพัฒนาวิชาชีพครูที่เป็นการปรับปรุงการสอนด้วยตัวเองของครูโดยมีจุดประสงค์หลัก คือ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-focused) นวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนได้รับการยอมรับในประเทศต่างๆ ว่ามีคุณค่าต่อครู สามารถเปลี่ยนแปลงครูและนักเรียนได้ และได้รับการพิจารณาว่าเหมาะสมกับประเทศไทยในภาวะที่ต้องการให้ครูปฏิรูปการสอนเพื่อให้ส่งผลต่อการปฏิรูปการเรียนของนักเรียน (นฤมล อินทร์ประสิทธิ์, 2552 : 1) จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องนำเสนอภาพรวมของนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน ดังนี้

ความหมายของการศึกษาชั้นเรียน

การศึกษาชั้นเรียนเป็นคำที่คิดขึ้นมาเพื่อใช้แทนคำว่า lesson study ในภาษาอังกฤษซึ่ง Lesson study นี้ได้ใช้แทนคำว่า jugyokenkyu ในภาษาญี่ปุ่นอีกที่หนึ่งคำว่า jugyokenkyu ประกอบด้วยคำ 2 คำคือ jugyo ซึ่งหมายถึง ชั้นเรียน กับ kenkyu ซึ่งหมายถึงการศึกษา (study) หรือการทำวิจัย (Research)(Yoshida, 2004) การศึกษาชั้นเรียนจึงมีความหมายตามตัวอักษรว่า การศึกษาหรือการวิจัยห้องเรียนแปลความหมายตามตัวอักษรว่าการศึกษาแปลความหมายตามวัฒนธรรมของญี่ปุ่นที่แท้จริงนั้นเมื่อครูญี่ปุ่นต้องการสอนนักเรียนด้วยนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนสิ่งที่ครูทำคือจะเข้าร่วมในกระบวนการที่สร้างไว้อย่างดีซึ่งประกอบด้วยการอภิปรายเกี่ยวกับแผนการสอน (lessons) ที่พวกเขาวางแผนและสังเกตการสอนร่วมกันแผนการสอนดังกล่าวนี้เรียกว่า kenkyujugyo ซึ่งเป็นคำที่กลับกันกับคำว่า jugyokenkyu แต่แปลตามตัวอักษรว่าศึกษาหรือวิจัยบทเรียนรู้ที่กล่าวให้เฉพาะเจาะจงลงไปบทเรียนในความหมายของญี่ปุ่นมีความหมายว่าเป็นสิ่งที่คนใดคนหนึ่งศึกษา (The object of one's study) การศึกษาบทเรียนหรือการศึกษาชั้นเรียน คือ การศึกษา

ด้วยการทำตามขั้นตอนในการพยายามเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่ครูทุกคนเรียกว่าจะทำงานร่วมกัน (เช่น การทำความเข้าใจว่าจะทำอย่างไรจึงจะส่งเสริมนักเรียนให้เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ อย่างอิสระ) (นฤมล อินทร์ประสิทธิ์, 2552: 13)

Lewis (2002) กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียน เป็นวงจรการปรับปรุงการเรียนการสอนสำหรับครูที่ทำงานร่วมกันเพื่อสร้างเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียนและการพัฒนาระยะยาวการร่วมกันวางแผนการวิจัยบทเรียนที่ออกแบบเพื่อให้เหมาะสมกับเป้าหมายการสอนในห้องเรียนโดยให้สมาชิกในทีม 1 คนเป็นผู้สอนและคนอื่นเก็บหลักฐานในห้องเรียนและการพัฒนาของห้องเรียนสะท้อนผลและการอภิปรายหลักฐานที่เก็บได้ในระหว่างสอน

Yoshida (2005) กล่าวถึงความหมายของการศึกษาชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาหรือวิจัยห้องเรียน เมื่อครูต้องการสอนนักเรียนด้วยนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน สิ่งที่ครูทำ คือ การเข้าร่วมในกระบวนการที่สร้างไว้อย่างดี ประกอบด้วย การอภิปรายเกี่ยวกับแผนการสอนที่ได้วางแผนไว้ และสังเกตการสอนร่วมกัน แผนการสอน คือ บทเรียน

Stepanek, et al. (2007) กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียน เป็นกระบวนการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครูโดยให้ครูได้ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ และกระบวนการพัฒนาครูที่ให้ครูได้เรียนรู้จากการพัฒนาบทเรียน โดยการประเมินและการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนมากกว่า การตรวจสอบผลงานผู้เรียน วิธีการที่ใช้พัฒนาครู คือ การสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอนของครู และการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียน และการร่วมกันสะท้อนผลและอภิปรายผลร่วมกันจากสิ่งที่ได้จากการสังเกตชั้นเรียน

ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (2547) กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู ช่วยให้ครูได้ปรับปรุงการสอนด้วยตนเองทั้งด้านเนื้อหา วิธีการสอน สื่อการสอน ที่ก่อให้เกิดผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นการผลักดันให้ครูเกิดความรู้สึที่จะพัฒนาวิชาชีพครู ภายใต้กระบวนการปรับปรุงการสอนด้วยตนเองของครูอยู่ตลอดเวลา โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ 1) ร่วมมือกันสร้างแผนการสอน 2) ร่วมกันสังเกตการสอน และ 3) ประชุมเพื่อสะท้อนผลการสอนร่วมกัน

ชาริณี ตรีวรัญญ (2550: 25) ได้สรุปความหมายของการศึกษาชั้นเรียน หมายถึง แนวคิดที่ว่าด้วยการพัฒนาตนเองของครูในระยะยาวอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในบริบทการทำงานจริงในชั้นเรียนของตนเอง ผ่านการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังกับเพื่อนร่วมงานเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาชั้นเรียน เป็นกระบวนการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องผ่านการทำงานร่วมกันระหว่าง ครูและเพื่อนครู การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตการสอน และการสะท้อนผลการปฏิบัติงานด้าน เนื้อหาสาระ วิธีการสอน สื่อการสอนจากการนำไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

แนวคิดพื้นฐานของการศึกษาชั้นเรียน

แนวคิดการศึกษาชั้นเรียนเป็นแนวคิดที่ว่าด้วยการพัฒนาครูโดยให้ครูรวมกลุ่มกันศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบแบบร่วมมือรวมพลัง (Collaborative work) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูจะ ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study process) เริ่มต้นจากครูร่วมกัน ศึกษาและวางแผนร่วมกันในประเด็นวิจัยเดียวกัน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนตาม แผนที่วางไว้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต สะท้อนผลและอภิปรายผลจากข้อมูลดังกล่าวเพื่อ พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กระบวนการศึกษาชั้นเรียนช่วยให้ครูได้พัฒนาความสามารถ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน วางแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียน สะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และสร้าง ทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวได้ว่า กระบวนการศึกษาชั้นเรียนช่วยให้ ครูเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (นฤมล อินทร์ประสิทธิ์, 2552)

North Center Regional Educational Laboratory (NCREL, 2002) กล่าวถึง ลักษณะ การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวคิดการศึกษาชั้นเรียนไว้ ดังนี้

1. เป็นกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและ พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน
2. มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
3. เป็นกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาหรือแก้ไข ปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน
4. เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว
5. บูรณาการวิธีการพัฒนาวิชาชีพครูที่หลากหลายเข้าไว้ด้วยกัน เช่น การสังเกตโดยเพื่อน (Peer observation) การร่วมมือรวมพลัง (Ongoing collaboration) และกระบวนการคิดของนักเรียน
6. พิจารณาความต้องการพัฒนาวิชาชีพครูบนพื้นฐานของคำถามหรือข้อสงสัยของครู มากกว่าการกำหนดกลุ่มทักษะครูที่ต้องดำเนินการ
7. เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การวางแผน การสังเกต การกำหนดบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้

8. เป็นการสร้างบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน
 9. เป็นการวางแผนการสอนร่วมกันเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
 10. ความสำเร็จขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
- Stigler & Hiebert (1999) ได้เสนอแนวคิดพื้นฐานการศึกษาชั้นเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาไว้ ดังนี้

1. เป็นรูปแบบการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. มุ่งเป้าหมายด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู
4. เป็นการร่วมมือรวมพลัง
5. ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูผ่านกระบวนการศึกษาชั้นเรียน

Lewis (2002) สรุปว่าการศึกษาชั้นเรียนมีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. ร่วมกันแลกเปลี่ยนเพื่อกำหนดเป้าหมายระยะยาว
2. เรื่องเนื้อหาสาระเป็นสิ่งสำคัญ
3. มุ่งศึกษาที่นักเรียน
4. สังเกตชั้นเรียนจริง

Yoshida (2005) กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียน คือ การเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ครูเป็นผู้ขับเคลื่อนและดำเนินการภายใต้เป้าหมายที่มีร่วมกัน มุ่งเน้นที่เนื้อหาสาระรายวิชาที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน และมีการให้ข้อมูลและคำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญ

โดยสรุป แนวคิดพื้นฐานของการศึกษาชั้นเรียน คือ เป็นกระบวนการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน มุ่งเน้นการร่วมมือรวมพลังของครูในการสร้างบทเรียนหรือแผนการสอน การสังเกตชั้นเรียนเพื่อสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน และสะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และสร้างทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาชั้นเรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาชั้นเรียน ดังนี้

Stigler & Hiebert (1999) กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียนเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการสอนอย่างน้อย 5 ประการดังนี้

1. การนำเอาเป้าหมายของการศึกษาและมาตรฐานมาสู่การเรียนรู้ในชั้นเรียน

2. การส่งเสริมการปรับปรุงฐานข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระในบทเรียน
ทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. มุ่งเป้าหมายไปที่คุณภาพของนักเรียนระดับต่างๆ
4. กระตุ้นให้เกิดความต้องการในการปรับปรุงบทเรียน
5. การประเมินการปฏิบัติงานของครู

Lewis (2002) กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียนสามารถพัฒนาครูให้มีความรู้และความสามารถ
ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. สามารถคิดอย่างรอบคอบเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้ทั้งในระดับบทเรียน หน่วยการ
เรียนรู้ และรายวิชา

2. สามารถพัฒนาบทเรียนที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
3. มีความรู้เชิงลึกในเนื้อหาสาระรายวิชาที่สอน
4. ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรอบคอบ
5. มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเรียนการสอน

Yoshida (2005) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษาชั้นเรียนต่อครู ดังนี้

1. ช่วยลดความโดดเดี่ยวในการทำงานของครู
2. ช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากการสังเกตและการวิพากษ์
3. ช่วยให้ครูเกิดความเข้าใจในเนื้อหา ขอบข่าย และโครงสร้างของหลักสูตร
4. เปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนานักเรียนในด้านความรู้และการคิด
5. เกิดการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังและความเคารพซึ่งกันและกัน

นภาพร วรเนตรสุดาทิพย์ (2554: 89) กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียนได้รับการยอมรับว่ามี
คุณค่าต่อครู สามารถเปลี่ยนแปลงครูและนักเรียนได้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติในการสอน
2. ปรับเปลี่ยนความคิดและวิธีการสอนและการเรียนรู้
3. เรียนรู้ที่จะพัฒนาการปฏิบัติการสอนของครูจากการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน
4. ได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือจากเพื่อนครู เนื่องจากการศึกษาชั้นเรียนเป็น

กระบวนการปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการสอน
หรือเทคนิคการสอนจากเพื่อนครูด้วยกัน ทำให้เกิดการยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง แล้วนำมา
ปรับปรุงใหม่

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข (2560) สรุปความสำคัญของการศึกษาชั้นเรียน ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสร้างโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
2. เป็นการพัฒนาและปฏิรูปโรงเรียนอย่างยั่งยืน

3. เป็นเครื่องมือสร้างแรงจูงใจภายในของครู และคณะครูที่จะสร้างสรรค์งานอย่างมีความสุข
4. เป็นเครื่องมือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู
5. เป็นเครื่องมือในการสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพ

โดยสรุป การศึกษาชั้นเรียนมีความสำคัญและมีประโยชน์ ดังนี้ 1) เป็นเครื่องมือสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา 2) ช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน 3) ช่วยให้ปรับเปลี่ยนความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน 4) ช่วยครูได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนจากการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน 5) ช่วยสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือจากเพื่อนครูด้วยกัน 6) ช่วยให้ครูมีความรู้เชิงลึกในเนื้อหาสาระรายวิชาที่สอน 7) ครูมีการทำงานแบบร่วมมือร่วมพลังและความเคารพซึ่งกันและกัน

กระบวนการศึกษาชั้นเรียน

นักวิชาการกล่าวถึงขั้นตอนหรือกระบวนการศึกษาชั้นเรียน ดังนี้

Stigler & Hiebert (1999) สรุปกระบวนการศึกษาชั้นเรียนที่สามารถใช้เป็นตัวอย่างในบริบทของประเทศญี่ปุ่นไว้ดังนี้

1. ขั้นการกำหนดปัญหา (Defining the problem) กระบวนการศึกษาชั้นเรียนมีลักษณะโดยพื้นฐานเช่นเดียวกับกระบวนการแก้ปัญหา (Problem-solving process) ดังนั้นขั้นตอนแรก คือ การกำหนดปัญหาและเป้าหมายเพื่อเป็นตัวชี้้นำและกำกับการทำงานของทีมนักศึกษาชั้นเรียน (Lesson study group)

2. ขั้นวางแผนบทเรียน (Planning the lesson) เมื่อครูได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้แล้ว ครูร่วมกันวางแผนบทเรียนโดยการศึกษาจากหนังสือหรือบทความที่เขียนโดยผู้คนที่ศึกษาปัญหาที่คล้ายคลึงกัน เพื่อทำความเข้าใจว่าบทเรียนสามารถช่วยในการพัฒนาความเข้าใจของนักเรียนได้ ในการวางแผนครั้งแรกควรนำเสนอต่อคณะกรรมการของโรงเรียนเพื่อรับฟังความคิดเห็นและนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง

3. ขั้นการสอน (Teaching the lesson) ครูจัดการเรียนการสอนตามวันที่กำหนดไว้ และเพื่อนครูมีส่วนร่วมอย่างสังเกตการสอน และจดบันทึกอย่างละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนรู้ของนักเรียน ในบางครั้งอาจมีการบันทึกวีดิทัศน์สำหรับการวิเคราะห์และอภิปรายภายหลัง

4. ขั้นการประเมินบทเรียนและให้ผลสะท้อน (Evaluating the lesson and reflection on its effect) เป็นประเมินและให้ข้อมูลเพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้เสนอความคิดก่อนว่าบทเรียนมีประสิทธิภาพหรือไม่อย่างไรและอะไรคือปัญหาสำคัญ หลังจากนั้นครูคนอื่นเสนอความคิดโดยมุ่งประเด็นที่ว่าส่วนใดของบทเรียนที่ตนคิดว่าเป็นปัญหา โดยมุ่งเน้นที่

บทเรียนไม่ใช่ตัวครูผู้สอนบทเรียนนั้นๆ ซึ่งการวิพากษ์วิจารณ์ที่เกิดขึ้นถือเป็นการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อการปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ขั้นทำการปรับปรุงแก้ไขบทเรียน (Revising the lesson) จากข้อมูลการสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) เพื่อปรับปรุงแก้ไขบทเรียน

6. ขั้นการสอนตามบทเรียนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว (Teaching the revised lesson) เมื่อได้แก้ไขบทเรียนเรียบร้อยแล้วให้ดำเนินการสอนอีกครั้งในชั้นเรียนใหม่

7. ขั้นการประเมินและให้ผลสะท้อนอีกครั้ง (Evaluation and reflecting again) ขั้นตอนนี้อาจใช้ระยะเวลาจากการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนและอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกเข้ามาร่วมด้วยก็ได้

8. ขั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการขยายผลการศึกษา (Sharing the results) ขั้นตอนในการนำเสนอผลการเรียนรู้ข้อค้นพบที่ได้ของทีมการศึกษาชั้นเรียนสู่ภายนอกนี้ ถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษาชั้นเรียน เพราะเป็นประโยชน์แก่ครูที่กำลังสอนในเรื่องปรับขึ้นเดียวกันการขยายผลนี้ทำได้หลายแนวทาง เช่น การเขียนรายงานบอกเล่าถึงการทำงานของกลุ่มนการเขียนเผยแพร่ในวงกว้างหรือการตีพิมพ์เพื่อจัดจำหน่าย การเชิญครูจากโรงเรียนอื่นเข้ามาร่วมสังเกตการสอนในครั้งสุดท้าย

North Central Regional Education Laboratory (NCREL, 2002) สรุปว่ากระบวนการศึกษาชั้นเรียนที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายดังนี้

1. ขั้นกำหนดบทเรียน (Focusing the lesson) เป็นขั้นตอนที่ครูกลุ่มเป้าหมายของบทเรียนจากการวินิจฉัยความต้องการของผู้เรียนและเป้าหมายทางการศึกษาของหลักสูตรของโรงเรียน และเลือกประเด็นหนึ่งหัวข้อของบทเรียน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมาจากความคิดรวบยอดที่เป็นปัญหาที่ครูสังเกตได้ในชีวิตของตนและเป็นความคิดรวบยอดที่ท้าทายและสอนยาก

2. ขั้นวางแผนบทเรียน (Planning the lesson) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มครูศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหัวข้อหรือประเด็นที่เลือกและร่วมกันพัฒนาแผนการสอน กำหนดรายละเอียดต่างๆ ในแผนและเสนอร่างของแผนที่ได้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3. ขั้นสอน (Teaching lesson plan) เป็นขั้นตอนที่ครู 1 คนจากในทีมนำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียนของตน ครูคนอื่นสังเกตการสอนอย่างใกล้ชิด จดบันทึกเกี่ยวกับการสนทนาและกิจกรรมของครูและนักเรียน เก็บรวบรวมหลักฐานจากโรงเรียนโดยวิธีการต่างๆ เช่น วีดิทัศน์ ภาพถ่าย บันทึกเทปเสียง และผลงานนักเรียน ซึ่งจุดประสงค์ในการสังเกตเพื่อทำความเข้าใจกระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

4. ขั้นสะท้อนความคิดและประเมิน (Reflecting and evaluation) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มครูอภิปรายเกี่ยวกับบทเรียนและผลการสังเกตโดยครูที่สอนแสดงความคิดเห็นเป็นคนแรกเกี่ยวกับ

ความคิดเห็นของตนว่าบทเรียนมีความเป็นไปอย่างไรและมีปัญหาใดเกิดขึ้นจากนั้นผู้คนอื่นจึงร่วมเสนอผลการสังเกตและข้อเสนอแนะโดยจะมีโดยเน้นในการวางโครงสร้างของการอภิปรายเพื่อทำความเข้าใจกระบวนการคิดของนักเรียนและสะท้อนว่าครูได้เรียนรู้อะไรจากการดำเนินการในชั้นเรียน

5. ขั้นปรับปรุงแก้ไขบทเรียน (Revising the class) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มคนปรับปรุงแก้ไขบทเรียนจากปัญหาที่พบในการนำเสนอบทเรียนในครั้งแรกซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นปัญหาที่นักเรียนเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับบทเรียนอาจมีการพบกลุ่มหลายครั้งเพื่อปรับปรุงบทเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเตรียมดำเนินการครั้งที่ 2 หรืออาจตัดสินใจไม่สอนซ้ำอีกก็ได้

6. ขั้นนำบทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสอนอีกครั้ง (Teaching the revising the lesson) เป็นขั้นตอนที่อาจเสนอบทเรียนอีกครั้งกับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยครูคนเดิมหรือผู้คนอื่นซึ่งบ่อยครั้งที่เชิญครูในโรงเรียนมาร่วมสังเกตนำเสนอบทเรียนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขด้วยแล้ว

7. ขั้นสะท้อนความคิดเห็นและประเมิน (Reflecting and evaluation) เป็นขั้นตอนที่คณะครูและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดมาเข้าร่วมรับรู้ข้อมูล ซึ่งอาจครอบคลุมถึงการระบุประเด็นเรื่องการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปของโรงเรียนรวมถึงอาจมีผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาทำงานร่วมกับครูและแสดงความเห็นในครั้งนี้อย่างนี้เพื่อตัดสินใจและดำเนินการพัฒนาบทเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing results) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มครูเสนอผลการพัฒนาบทเรียนซึ่งนอกเหนือจากการเสนอแผนการสอนที่ได้แล้วโดยการอภิปรายสรุปผลการเขียนรายงานถึงกระบวนการ การพัฒนาบทเรียนกระบวนการคิดและข้อค้นพบของกลุ่มเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่คุณครูได้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นนอกจากนี้อาจรวมถึงการเชิญครูจากโรงเรียนอื่นมาเข้าร่วมสังเกตการนำเสนอบทเรียนด้วย

Lewis (2002) ได้เสนอว่า การศึกษาชั้นเรียนมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 จัดตั้งกลุ่มการศึกษาชั้นเรียนโดยมีกิจกรรมหาสมาชิก นัดหมายวันเวลาที่แน่นอน จัดทำแผนการพบกัน และตั้งกฎระเบียบในการทำงานกลุ่ม
2. ขั้นตอนที่ 2 ทำการศึกษาชั้นเรียน มีกิจกรรม 3 กิจกรรม คือ ตกลงเรื่องแนวทางการทำวิจัย เลือกเนื้อหาวิชา และคัดเลือกหน่วยที่จัดทำ
3. ขั้นตอนที่ 3 วางแผนการทำวิจัย โดยการศึกษาแผนการวิจัย พัฒนาแผนการสอน และขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ
4. ขั้นตอนที่ 4 สอนและสังเกตการสอน โดยการเก็บข้อมูลตามที่ตั้งเอาไว้
5. ขั้นตอนที่ 5 อภิปรายและวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ชั้นเรียน
6. ขั้นตอนที่ 6 สะท้อนผลและวางแผนขั้นตอนต่อไป

Yoshida (2005) ได้กล่าวถึง วงจรการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study cycle) มีกิจกรรมหลักเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. นิยามหัวข้อการวิจัยทั้งระดับกว้างและระดับโรงเรียนที่เน้นไปที่คุณลักษณะของนักเรียนที่ครูต้องการ
 2. ครูตั้งกลุ่มการทำแผนการสอน อาจเป็นกลุ่มตามระดับชั้นหรือกลุ่มตามวิชา แล้วคัดเลือกเป้าหมายของการศึกษาชั้นเรียนที่ตั้งอยู่บนหัวข้อการวิจัยระดับโรงเรียนแต่คำนึงถึงระดับชั้นหรือวิชา
 3. กลุ่มครูเชิญผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อให้เข้ามาร่วมกันทำงานกับครูในกลุ่มเพื่อเพิ่มความเข้าใจด้านเนื้อหา แนะนำการคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนและสนับสนุนการทำงานของกลุ่ม
 4. กลุ่มการทำแผนแต่ละกลุ่มเลือกหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาชั้นเรียนและเลือกหัวข้อในหน่วยนั้นมาเป็นหัวข้อข้อมูลสำหรับการวิจัยสมาชิกในกลุ่มร่วมกันทำแผนการสอน
 5. สมาชิกหนึ่งคนในกลุ่มนำแผนไปใช้สอน ในขณะที่ครูคนอื่นในกลุ่ม (มากกว่า 1 คน) และผู้สังเกตคนอื่นๆ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญภายนอกสังเกตการสอน ผู้สังเกตเหล่านี้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการคิดและการเรียนรู้ของนักเรียน
 6. สมาชิกในกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับชั้นเรียนในช่วงที่จัดไว้สำหรับการอภิปราย ข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงชั้นเรียนต่อไป
 7. กลุ่มการศึกษาชั้นเรียนสะท้อนผลการศึกษาและเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย เพื่อสร้างแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการสอนและการเรียนที่มีพื้นฐานอยู่บนความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดของนักเรียน
- จากการศึกษากระบวนการศึกษาชั้นเรียนของนักวิชาการต่างประเทศ นำมาสังเคราะห์เพื่อสรุปกระบวนการศึกษาชั้นเรียนได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการศึกษาชั้นเรียนจากนักวิชาการต่างประเทศ

นักวิชาการต่างประเทศ				สรุป
Stigler and Hiebert (1999)	NCRTEL (2002)	Lewis (2002)	Yoshida (2005)	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน
		จัดตั้งกลุ่มการศึกษาชั้นเรียน	ครูตั้งกลุ่มการทำแผนการสอน	จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน
การกำหนดปัญหา	กำหนดบทเรียน	ทำการศึกษาชั้นเรียน	นิยามหัวข้อการวิจัย	กำหนดปัญหา
วางแผนบทเรียน	วางแผนบทเรียน	วางแผนการทำวิจัย	กลุ่มครูเชิญผู้เชี่ยวชาญภายนอกการทำแผน	วางแผนบทเรียน
การสอน	สอน	สอนและสังเกตการสอน	นำแผนไปใช้สอน	สอนและสังเกตการสอน
การประเมินบทเรียนและให้ผลสะท้อน	สะท้อนความคิดและประเมิน	อภิปรายและวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ชั้นเรียน	อภิปรายเกี่ยวกับชั้นเรียน	สะท้อนผล
ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน	ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน			ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน
สอนตามบทเรียนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว	นำบทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสอนอีกครั้ง			สอนตามบทเรียนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว
ประเมินและให้ผลสะท้อนอีกครั้ง	สะท้อนความคิดเห็นและประเมิน	สะท้อนผลและวางแผนขั้นตอนต่อไป	สะท้อนผลการศึกษาและเรียนรู้ที่เกิดขึ้น	ประเมินและสะท้อนผลการปฏิบัติการสอน
แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการขยายผลการศึกษา	แลกเปลี่ยนเรียนรู้			แลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา

จากตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์กระบวนการศึกษาชั้นเรียนของนักวิชาการต่างประเทศสรุปได้ว่า กระบวนการศึกษาชั้นเรียน ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน ได้แก่ 1) จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน 2) กำหนดปัญหา 3) วางแผนบทเรียน 4) สอนและสังเกตการสอน 5) สะท้อนผล 6) ปรับปรุงแก้ไข

บทเรียน 7) สอนตามบทเรียนที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว 8) ประเมินและสะท้อนผลการปฏิบัติการสอน 9) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษ

ทางด้านนักรวิชาการศึกษาประเทศไทยได้กล่าวถึงกระบวนการศึกษาชั้นเรียน ไว้ดังนี้

นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2552: 16-17) กล่าวว่า กระบวนการศึกษาชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่เหมาะสมกับโรงเรียนมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 ครูในกลุ่มการศึกษาชั้นเรียนร่วมกันทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
2. ขั้นตอนที่ 2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้และสังเกตชั้นเรียน โดยมีครูในกลุ่มอย่างน้อย 1 คน สังเกตชั้นเรียนและจดบันทึกปรากฏการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน
3. ขั้นตอนที่ 3 สะท้อนผลชั้นเรียน ผู้บริหารและครูทุกคนในโรงเรียนร่วมกิจกรรมสะท้อนผลชั้นเรียน ควรจัดสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง
4. ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการจัดการเรียนรู้ของครู โดยครูทำภาคเรียนละ 1 ครั้ง หลังสิ้นสุดภาคเรียนแต่ละภาค
5. ขั้นตอนที่ 5 ปรับแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป

ชาโรณี ตริวรัญญู (2560) และปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2561 : 54-57) ได้กล่าวถึง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน มีกระบวนการดำเนินการที่สำคัญ 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Planning) ได้แก่

- 1.1 การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายของรายวิชาหรือหลักสูตรที่กำหนด
- 1.2 การวางแผนงานการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในระหว่างภาคเรียนหรือตลอดปีการศึกษา
- 1.3 การออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกบทเรียนที่yakสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอนหรือเป็นบทเรียนที่มีความท้าทายการคิดร่วมกันของครูที่จะจัดการเรียนการสอนให้สำเร็จได้

ระยะที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและการสังเกตชั้นเรียน (Teaching and observation) นักรวิชาการศึกษาบางท่านเรียกระยะนี้ว่า Do and See หรือ Practice เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่คณะครูได้ร่วมกันออกแบบวางแผนไว้ไปใช้จัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน ในขณะที่เดียวกันจะร่วมสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรการเรียนรู้และการคิด รวมทั้งคำถามสำคัญของผู้เรียนในขณะที่เรียน โดยครูผู้สอนหรือครูดั้งแบบเป็นผู้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้และเป็นผู้ที่สังเกตชั้นเรียน และให้คณะครู ผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ปกครองที่มีความสนใจจะเรียนรู้บทเรียนการสอนนั้น

เข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ ซึ่งการสังเกตชั้นเรียนจะเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล แนวความคิดของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน การจัดการกับแนวความคิดของนักเรียนที่เกิดขึ้นกับครู การนำแนวคิดที่สำคัญของนักเรียนมาร่วมอภิปรายขยายความ และอุปสรรคหรือความล้มเหลวใดบ้างที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้เรียนเรียนรู้และพฤติกรรมกรรมการแสดงออก ขณะนั้น ตลอดจนให้ความสำคัญทั้งสี่หน้า แวดตา กิริยาท่าทาง พฤติกรรมต่างๆ ในการเรียนรู้

ระยะที่ 3 การสะท้อนผล (Reflection) เป็นการร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปรายผลการปฏิบัติงานจากข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ได้จากการสังเกตชั้นเรียน เป็นการร่วมกันสืบสอบเพื่อให้ได้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเชิงบวกที่นำไปสู่การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเมื่อปรับปรุงแก้ไขบทเรียนแล้ว อาจพิจารณานำบทเรียนดังกล่าวไปสอนอีกครั้งกับผู้เรียนกลุ่มใหม่ในกรณีในระดับชั้นนั้นมีอยู่หลายห้องเรียน โดยครูคนเดิมหรือครูคนอื่น ซึ่งแผนนั้นจะมีคุณภาพขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อได้บทเรียนที่มีคุณภาพแล้ว คณะครูก็สามารถเริ่มต้นดำเนินการตามกระบวนการ พัฒนบทเรียนร่วมกันกับบทเรียนใหม่ของครูคนใหม่ต่อไปเป็นวงจรการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปไม่สิ้นสุด

มนสิข สิทธิสมบุรณ์ (2561) กล่าวว่า ในกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติการสอนของครูที่เป็นสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ

1. ขั้นวางแผนการสอน (Plan) หมายถึง สมาชิกของกลุ่มจะต้องร่วมกันเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน ร่วมกันถกเถียง การอภิปราย ก่อนจะนำไปใช้จริง รวมทั้งการเชิญผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญมาร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการปรับเปลี่ยนแผนก่อนนำไปปฏิบัติการสอนจริง

2. ขั้นปฏิบัติการสอน (Do) หมายถึง สมาชิกแต่ละคนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของตนเอง แล้วสมาชิกแต่ละคนแลกเปลี่ยนการเข้าสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน รวมทั้งเชิญผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ มาร่วมสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนด้วย เพื่อร่วมสังเกตวิธีการจัดการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ ผลที่เกิด และอื่นๆ เพื่อจดบันทึกจุดเด่นจุดด้อย ประเด็นปัญหาต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อประเมินผล และการสะท้อนผลในลำดับต่อไป

3. ขั้นการประเมินผลสะท้อนผลการสอน (See) หมายถึง การนำข้อสังเกตต่างๆ ของสมาชิก มาร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์สอน รวมทั้งนำข้อคิด ข้อเสนอผลต่างๆ ของสมาชิก เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ และการแก้ไขปรับปรุงในการสอนรอบต่อไป

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข (2561 : 134-135) กล่าวว่า การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาครูโดยการพัฒนบทเรียนร่วมกัน เรียกว่า Lesson study ดำเนินการสอนโดยพี่เลี้ยงมีกระบวนการดังนี้

1. **ขั้นวิเคราะห์ (Analyze)** เป็นการวิเคราะห์หลักสูตรหรือรายวิชาที่จะจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนการสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาตามตัวชี้วัดของมาตรฐานหลักสูตร จากนั้นนำตารางวิเคราะห์ข้างต้นมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ได้อีกประกอบ 4 ประการของแผน ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัด 2) สารการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนรู้ 4) ประเมินการเรียนรู้ ในขั้นนี้ครูจะได้บทเรียนเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอนจากการทำงานแบบร่วมพลัง

2. **ขั้นวางแผนการจัดการเรียนรู้ (Plan)** เป็นขั้นที่ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพประกอบด้วย ครู ผู้วางแผน ผู้ร่วมคิด ครูผู้ชี้แนะ หรือครูพี่เลี้ยง รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนร่วมกันวางแผน และให้การชี้แนะและคำปรึกษาในการออกแบบการสอนและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เน้นเด็กเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้เชิงรุกแบบร่วมพลัง วางแผนเรื่องการจัดการเรียน ในขั้นนี้ครูจะได้บทเรียน คือ แผนการจัดการเรียนรู้จากการทำงานแบบร่วมพลัง

3. **ขั้นปฏิบัติและสังเกตการณ์ (Do & See)** นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างไปปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนโดยมีชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพร่วมสังเกตการณ์ ผู้สอนเขียนบันทึกหลังการสอน ในขั้นนี้ครูจะได้บทเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน

4. **ขั้นสะท้อนความคิด (Reflect)** เป็นขั้นที่ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสะท้อนความคิด โดยผู้วางแผนหรือผู้สอนเป็นผู้สะท้อนความคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ จุดเด่น จุดที่ต้องแก้ไขในการจัดการเรียนการสอน และชุมชนนักเรียนมีอาชีพร่วมกันสะท้อนความคิดทั้งจุดเด่น จุดด้อย ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งแนะนำวิธีแก้ปัญหา เน้นสุนทรียสนทนา ในขั้นนี้ครูจะได้บทเรียน คือ ประสพการณ์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

5. **ขั้นปรับปรุงใหม่ (Redesign)** ขั้นนี้มีการแนะนำให้ปรับแก้แผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งถ้านำไปทดลองประมาณ 3-4 ครั้ง ครูผู้วางแผนจะได้นวัตกรรมการเรียนรู้จากการทดลอง หรือเรียกว่า ทำวิจัย เนื่องจากทำในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้นจึงเรียกวิจัยประเภทนี้ว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research) เป็นงานวิจัยที่มีลักษณะเด่น คือ ง่าย (Simple) สำคัญ (Significance) ใช้เวลาสั้น (Short time) มีการร่วมมือร่วมพลัง (Collaboration) เรียกว่ามี 3S+C ในขั้นนี้ครูจะได้บทเรียน คือ นวัตกรรม การเรียนรู้จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ในกรณีที่ครูมีการปรับแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำไปทดลองใช้

จากการศึกษากระบวนการศึกษาชั้นเรียนของนักวิชาการไทยดังกล่าวข้างต้น นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการศึกษาชั้นเรียน ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการศึกษาชั้นเรียนจากนักวิชาการไทย

นักวิชาการไทย				สรุป
นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2552: 16-17)	ชาโรณี ตริวรัญญู (2560) และปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และ อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2561 : 54-57)	มนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2561)	พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพียว ยินดีสุข (2561 : 134-135)	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน
ร่วมกันทำ แผนการจัดการ เรียนรู้ กำหนด เป้าหมายการ เรียนรู้	การวางแผน ออกแบบการ จัดการเรียนรู้	วางแผนการสอน	ขั้นวิเคราะห์ (Analyze) วางแผนการ จัดการเรียนรู้ (Plan)	- วิเคราะห์ปัญหา และวางแผน - ออกแบบและ เขียนแผนการจัด การเรียนรู้
แผนการจัดการ เรียนรู้ไปใช้และ สังเกตชั้นเรียน	การจัดการเรียนการ สอนและการสังเกต ชั้นเรียน	ปฏิบัติการสอน	ปฏิบัติและ สังเกตการณ์ (Do & See)	สอนและ การสังเกตชั้นเรียน
สะท้อนผล ชั้นเรียน	การสะท้อนผล	การประเมินผล สะท้อนผล การสอน	สะท้อนความคิด (Reflect)	ประเมินและ สะท้อนผล
สรุปผลการจัดการ เรียนรู้ของครู				
ปรับแผนการ จัดการเรียนรู้			ปรับปรุงใหม่ (Redesign)	ปรับปรุงใหม่ (Redesign)

จากผลการสังเคราะห์กระบวนการศึกษาชั้นเรียนของนักวิชาการต่างประเทศและไทย นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และเชื่อมโยงเนื้อหาเพื่อกำหนดกระบวนการศึกษาชั้นเรียนสำหรับงานวิจัย ในครั้งนี้ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการสังเคราะห์และเชื่อมโยงเนื้อหาเพื่อกำหนดกระบวนการศึกษาชั้นเรียน

ผลการสังเคราะห์ กระบวนการศึกษาชั้นเรียน จากนักวิชาการต่างประเทศ (ข้อมูลจากตารางที่ 2)	ผลการสังเคราะห์ กระบวนการศึกษาชั้นเรียน จากนักวิชาการไทย (ข้อมูลจากตารางที่ 3)	สรุป กระบวนการศึกษาชั้นเรียน
1. จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน	1. วิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน	1. ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน
2. กำหนดปัญหา		1.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน 1.2 วิเคราะห์ปัญหาและกำหนด ปัญหา 1.3 วางแผนและกำหนด เป้าหมายการเรียนรู้
3. วางแผนบทเรียน	2. ออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้	2. ชั้นออกแบบและเขียนแผน การจัดการเรียนรู้
		2.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
4. สอนและสังเกตการสอน	3. สอนและการสังเกตชั้น เรียน	3. ชั้นสอนและการสังเกต ชั้นเรียน
		3.1 จัดการสอนในชั้นเรียน 3.2 สังเกตชั้นเรียน
5. สะท้อนผล	4. ประเมินและสะท้อนผล	4. ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา
6. ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน	5. ปรับปรุงใหม่ (Redesign)	
7. สอนตามบทเรียนที่ได้ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว		4.1 สะท้อนผลการสังเกต ชั้นเรียน 4.2 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน 4.3 ขยายผลการศึกษา
8. ประเมินและสะท้อนผล การปฏิบัติการสอน		
9. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา		

จากตารางที่ 4 สรุปกระบวนการศึกษาชั้นเรียนสำหรับนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยกระบวนการศึกษาชั้นเรียนมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน
 - 1.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน
 - 1.2 วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดปัญหา
 - 1.3 วางแผนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
2. ชั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
3. ชั้นสอนและการสังเกตชั้นเรียน
 - 3.1 จัดการสอนในชั้นเรียน
 - 3.2 สังเกตชั้นเรียน
4. ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา
 - 4.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน
 - 4.2 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน
 - 4.3 ขยายผลการศึกษา

ปัจจัยความสำเร็จในการศึกษาชั้นเรียน

นักวิชาการได้เสนอปัจจัยความสำเร็จในการศึกษาชั้นเรียน ดังนี้

Stigler & Hiebert (1999) ได้เสนอแนะการนำกระบวนการศึกษาชั้นเรียนมาใช้ให้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูแกนนำควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการและเริ่มต้นนำกระบวนการศึกษาชั้นเรียนมาใช้ในโรงเรียน
2. แก่นของกระบวนการศึกษาชั้นเรียน คือ กิจกรรมของครู ดังนั้นครูต้องเป็นผู้ดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี
3. ครูควรจัดสรรเวลาในการดำเนินการได้อย่างจริงจัง
4. การจัดตั้งกลุ่มการศึกษาชั้นเรียน ควรเป็นปัญหาในลักษณะเดียวกันหรือครูมีความสนใจร่วมกัน
5. ควรกำหนดเป้าหมายของกลุ่มที่ชัดเจนและเข้าใจตรงกัน
6. ควรกำหนดบทเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมาย

Akihiko (2006) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้การศึกษาชั้นเรียนประสบความสำเร็จ คือ การลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง

Wang-Iverson (2005) กล่าวว่า การดำเนินงานการศึกษาชั้นเรียนให้ประสบความสำเร็จ คือ การทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง และการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ชารินี ตรีวรวิญญู (2550) สรุปว่ามีการดำเนินงานตามกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนพบว่ามีปัจจัยเอื้อหรือพลังผลักดันที่ช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานดังนี้

1. ปัจจัยภายในของครู
 - 1.1 ความสมัครใจที่แท้จริงของครู
 - 1.2 การเปิดใจกว้างของครู
 - 1.3 ความสนใจใฝ่รู้ของครู
2. ปัจจัยภายนอกได้แก่
 - 2.1 การสนับสนุนของผู้บริหาร
 - 2.2 พัฒนาการของนักเรียน
 - 2.3 ความเชี่ยวชาญของผู้รู้
 - 2.4 สถานที่ทำงานที่อยู่ในแหล่งวิชาการ

นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2552) เสนอแนะว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำการศึกษาชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครูดังนี้

1. การสนับสนุนจากหน่วยงานบังคับบัญชาของโรงเรียน
2. การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน
3. การสนับสนุนของผู้เชี่ยวชาญภายนอก
4. การสนับสนุนเรื่องความถนัดของการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนและของตัวครู
5. การได้รับความมั่นใจว่าการศึกษาชั้นเรียนเป็นโอกาสของการพัฒนาวิชาชีพครู
6. การสนับสนุนโดยการใช้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันของครู
7. การทำแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลชั้นเรียนร่วมกันช่วยครู

ได้นวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนที่มีคุณภาพและนำมาใช้จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้

จากการศึกษาปัจจัยที่ทำให้การใช้กระบวนการศึกษาชั้นเรียนในโรงเรียนประสบความสำเร็จ มีดังนี้ 1) การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด 2) การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน และความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน 3) การทำงานเป็นทีมและการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องของครูในโรงเรียน

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการทั้งสองร่วมกัน โดยนำเสนอองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ในประเด็นของความหมาย หลักการ วัตถุประสงค์/เป้าหมาย กระบวนการ ดังนี้

ความสัมพันธ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับการศึกษาชั้นเรียน

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับการศึกษาชั้นเรียน

ประเด็น	ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	การศึกษาชั้นเรียน
ความหมาย	ผู้บริหารและครูรวมตัวกันเพื่อทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สะท้อนคิด แนวปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพครูเป็นสำคัญ	เป็นกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างครูและเพื่อนครู การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตการสอน และการสะท้อนผลการปฏิบัติงานด้านเนื้อหาสาระ วิธีการสอน สื่อการสอนจากการนำไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	การศึกษาชั้นเรียน
หลักการ	<p>1. ประจักษ์ว่าด้วยความความเป็นสาธารณะ เป็นมุมมองและความเชื่อต่อ ห้องเรียนและโรงเรียน คือ พื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ของทุกคน การเปิดชั้นเรียนให้ครู ทุกคนรับทราบถือว่าห้องเรียน เป็นของทุกคน เป็นพื้นที่ส่วนรวม ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเรียนรู้ได้</p> <p>2. ประจักษ์ว่าด้วยความ เป็นประชาธิปไตย เป็นการให้ ความสำคัญและปฏิบัติกับ นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมด้วย การมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก</p> <p>3. ประจักษ์ว่าด้วยความ เป็นเลิศ เป็นการพัฒนาเด็กตามศักยภาพ</p>	<p>แนวคิดพื้นฐานของการศึกษา ชั้นเรียน คือ เป็นกระบวนการพัฒนา ครูของครูอย่างเป็นระบบ โดยมี เป้าหมายเพื่อพัฒนาหรือแก้ไข ปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน มุ่งเน้นการร่วมมือรวมพลังของครู ในการสร้างบทเรียนหรือแผนการสอน การสังเกตชั้นเรียนเพื่อสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และพฤติกรรมการจัดการเรียน การสอนของครูในชั้นเรียน และ สะท้อนผลการปฏิบัติงาน เพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน และสร้างทางเลือกใหม่ ในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง</p>
วัตถุประสงค์/ เป้าหมาย	<p>1. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>2. เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู</p>	<p>1. เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุง การเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>2. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียน การสอนของครู</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	การศึกษาชั้นเรียน
กระบวนการ	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันทบทวน แบ่งปัน ประสบการณ์ และวางแผน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยม ชั้นเรียน สนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย 	<ol style="list-style-type: none"> ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน <ol style="list-style-type: none"> จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดปัญหา วางแผนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ชั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ <ol style="list-style-type: none"> ออกแบบการจัดการเรียนรู้ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นสอนและการสังเกตชั้นเรียน <ol style="list-style-type: none"> จัดการสอนในชั้นเรียน สังเกตชั้นเรียน ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา <ol style="list-style-type: none"> สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน ขยายผลการศึกษา

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการศึกษาชั้นเรียนมีพื้นฐานความคิดและความเชื่อเดียวกัน ซึ่งก็คือ แนวคิดพื้นฐานการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบโดยใช้หลักการทำงานเป็นทีมและการร่วมมือรวมพลังของผู้บริหารโรงเรียนและครูในการร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านกระบวนการจะเห็นได้ว่ากระบวนการทั้งสองมีความเหมือนกัน คือ การสะท้อนผลการปฏิบัติงานจากเพื่อนครูและนำไปสู่การขยายผลสู่สาธารณชนและสร้างเครือข่าย โดยกระบวนการของการศึกษาชั้นเรียนเน้นการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่ได้วางแผนไว้

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เป็นการผสมผสานแนวคิดและกระบวนการของทั้งสองเข้าด้วย โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงนำเสนอกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน โดยกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมการดำเนินงานภายใต้กระบวนการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 6 กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน	เป้าหมาย	กิจกรรม
1. กำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน		สร้างความตระหนัก สร้างข้อตกลง	ประชุมร่วมกัน
2. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน	1. ชั้นวิเคราะห์ ปัญหาและวางแผน	1. กลุ่มการศึกษาชั้นเรียน	1. จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน
	1.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน	2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู	2. วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู
	1.2 วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดปัญหา	3. เป้าหมายการเรียนรู้	3. วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน
	1.3 วางแผนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้	4. แผนงาน	4. กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา
			5. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
			6. วางแผนการทำงานร่วมกัน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาระดับชั้นเรียน	เป้าหมาย	กิจกรรม
3. ร่วมกันทบทวน แบ่งปันประสบการณ์ และวางแผน พัฒนาการจัดการเรียนรู้	2. ชั้นออกแบบและเขียนแผน การจัดการเรียนรู้ 2.1 ออกแบบ การจัดการเรียนรู้ 2.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้	1. กิจกรรมการเรียน การสอน 2. เครื่องมือที่ใช้เก็บ รวบรวมข้อมูล	1. สร้างนวัตกรรม การศึกษาชั้นเรียน คือ แผนการจัดการเรียนรู้ 2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ เก็บรวบรวมข้อมูล
4. เรียนรู้จากการปฏิบัติ และเยี่ยมชั้นเรียน	3. ชั้นสอนและ การสังเกตชั้นเรียน 3.1 จัดการสอนใน ชั้นเรียน 3.2 สังเกตชั้นเรียน	เรียนรู้นวัตกรรม การศึกษาชั้นเรียน ของครู	1. สังเกตการสอน ของครู 2. สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของ นักเรียน 3. บันทึกการสังเกต ชั้นเรียน
5. สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน	4. ชั้นแลกเปลี่ยน เรียนรู้และขยายผล การศึกษา 4.1 สะท้อนผล การสังเกตชั้นเรียน 4.2 ปรับปรุงแก้ไข บทเรียน	ข้อมูลสะท้อนผล เพื่อการปรับปรุงแก้ไข นวัตกรรมการศึกษา ชั้นเรียนของครู	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2. สะท้อนผล การสังเกต ชั้นเรียน 3. ปรับปรุงแก้ไข นวัตกรรม การศึกษาชั้นเรียน
6. เผยแพร่สู่สาธารณะ และสร้างเครือข่าย	4.3 ขยายผล การศึกษา	เผยแพร่และขยายผล สู่สาธารณชน	รายงานผลการ จัดการเรียนรู้

โดยสรุป ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน มีแนวคิดพื้นฐาน คือ การพัฒนาครูอย่างเป็นระบบโดยใช้หลักการทำงานเป็นทีมและการร่วมมือร่วมพลังของผู้บริหาร โรงเรียนและครู มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกัน

กำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน การสอนและสังเกตการสอนในชั้นเรียน สะท้อนผล การปฏิบัติงานเพื่อการแก้ไขปรับปรุง รายงานผลการจัดการเรียนรู้สู่สาธารณชนและสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ต่อไป

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นเทคนิคการสอนที่สำคัญมุ่งเน้นให้ผู้เรียน เกิดความใฝ่รู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมโดยตรงในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ตามศักยภาพ ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล ผู้เรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติ และมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นักวิชาการและนักการศึกษาทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ดังนี้

Bonwell & Eison (1991 : 2) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ การจัดการเรียน การสอนที่ผู้เรียนทำบางสิ่งบางอย่างและการคิดเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างที่พวกเขา กำลังลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

Noakes (1993 : 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ การจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้มี ส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนจะไม่นั่งฟังการบรรยายเพียงอย่างเดียวแต่จะลงมือกระทำ เพื่อให้เกิดทักษะในด้านต่างๆ ผู้เรียนจะมีการวิเคราะห์และสร้างความรู้ขึ้นมาจากการที่พวกเขาได้ อภิปรายหรือการจดบันทึก

Meyers & Jones (1993 : 6) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และการไตร่ตรองแนวคิด และความรู้ที่ได้รับเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Shenker; Goss & Bernstein (1996 : 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการ เรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทบาทการเรียนรู้ของตนเองมากกว่าการรับความรู้หรือทักษะ ใหม่มาใช้โดยเป็นผู้รับฝ่ายเดียว การที่ผู้เรียนได้กระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง และนำไปสู่การคิดเกี่ยวกับ สิ่งที่ตนกำลังทำอยู่

Lorenzen (2001 : 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการเรียนการสอนที่อนุญาตให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน นักเรียนมีบทบาทในฐานะผู้ฟังและมีการจดบันทึก บทบาทของผู้สอนต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการค้นพบในระหว่างการทำงานของนักเรียนเพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาที่สอน

Petty (2004 : 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ ผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มากกว่าการที่ผู้เรียนจะได้รับความรู้จากการบรรยายเพียงอย่างเดียว

ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ (2551 : 1) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ในระดับลึก ผู้เรียนจะสร้างความเข้าใจและค้นหาความหมายของเนื้อหาสาระโดยเชื่อมกับประสบการณ์เดิมที่มี แยกแยะความรู้ใหม่ที่ได้รับกับความรู้เก่าที่มีอยู่เดิม สามารถประเมิน ต่อเติม และสร้างแนวคิดของตนเองซึ่งเรียกว่ามีการเรียนรู้เกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างจากวิธีการเรียนรู้ในระดับผิวเผิน ซึ่งเน้นการรับรู้ข้อมูลและจดจำข้อมูลเท่านั้น ผู้เรียนลักษณะนี้จะเป็นผู้เรียนที่เรียนรู้วิธีการ (Learning how to learn) เป็นผู้เรียนที่กระตือรือร้นและมีทักษะที่สามารถเลือกรับข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีระบบ

ราชบัณฑิตยสภา (2556) ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาและอย่างตื่นตัว

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2561 : 68-69) สรุปความหมายการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และการทำงานกิจกรรมต่างๆ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน และเพื่อนในชั้นเรียน โดยการเขียน การพูด การฟัง และการอ่าน และนำมาอภิปรายเพื่อสะท้อนความคิด

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2561 : 41) ให้ความหมายการเรียนรู้เชิงรุกรวมพลัง หมายถึง แนวการสอนที่กลุ่มผู้เรียนที่คละเทศ คละความสามารถ หรือความถนัดหรือความสนใจมารวมพลังร่วมกัน ช่วยเหลือกัน เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม หรือลงมือปฏิบัติอย่างกระตือรือร้น ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งดิจิทัล จนกระทั่งกลุ่มสามารถสร้างความรู้หรือสรุปความรู้ด้วยตนเอง จนเกิดผลการเรียนรู้ คือ (1) รู้ด้วยความเข้าใจ (2) มีความสามารถทักษะการคิดและการปฏิบัติ (3) มีคุณลักษณะและค่านิยม และสิ่งสำคัญ คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ รวมทั้งบทเรียนที่ได้ไปใช้หรือประยุกต์สร้างผลงานเพื่อเผยแพร่และบริการสังคมได้

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การไตร่ตรอง ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อันจะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถจัดกระทำได้หลายลักษณะ นักวิชาการต่างประเทศและไทยได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

Shenker; Goss & Bernstein (1996 : 1) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลง และพัฒนาทักษะให้เกิดกับผู้เรียน

2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว

3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การอ่าน การอภิปราย และการเขียน

4. เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน

5. ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลการนำไปใช้

6. ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้อย่างรวดเร็ว

Meyers & Jones (1993: 20) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. มีการแสดงออกทั้งผู้เรียนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การไตร่ตรองสะท้อนคิด

2. วิธีการจัดการเรียนการสอนครอบคลุมถึงรูปแบบ วิธีสอน และเทคนิคที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3. ทรัพยากรการสอน ซึ่งเป็นสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อาทิ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ทั้งสถานที่และบุคคล รวมถึงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

Silberman (1996 : 9) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนมีการพูดคุยกับเพื่อนร่วมชั้นและยังเป็นการสร้างความร่วมมือกัน และการมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

2. มีการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน

3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

Fink (1999 : 1-2) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีดังนี้

1. การสนทนากับตัวเอง เพื่อผู้เรียนจะได้สะท้อนความคิด ถามตนเองว่าคิดอะไร มีความรู้สึกอย่างไร โดยบันทึกการเรียนรู้หรือแฟ้มสะสมงาน ว่ากำลังเรียนอะไร เรียนอย่างไร สิ่งที่เรียนนี้มีบทบาทอย่างไรในชีวิตประจำวัน

2. การสนทนาสื่อสารกับผู้อื่น การอ่านตำราหรือฟังคำบรรยาย ในการสอนแบบเดิมนี้ ผู้เรียนจะถูกจำกัดความคิด ไม่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ขาดความมีชีวิตชีวาการสนทนาสื่อสาร หากผู้สอนมอบหมายให้อภิปรายกลุ่มย่อยในหัวข้อที่น่าสนใจในการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา จะช่วยสร้างสรรค์สถานการณ์ในการสนทนาสื่อสารให้มีชีวิตชีวาได้

3. ประสบการณ์ที่ได้จากการลงมือกระทำ เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการออกแบบ การทดลอง หรือทางอ้อมจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ฯลฯ

4. ประสบการณ์ที่ได้จากการสังเกต การที่ผู้เรียนเฝ้ามองหรือฟังคนอื่น ในสิ่งที่สัมพันธ์กับ หัวข้อที่กำลังเรียน อาจเป็นการสังเกตโดยตรงจากสิ่งที่เกิดขึ้น หรือจากการสังเกตสถานการณ์จำลอง จะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า

Sheffield Hallam University (2000 : 7) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในฐานะ การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะดังนี้

1. เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม
2. เน้นการร่วมมือระหว่างผู้เรียน
3. เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
4. ผู้เรียนรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะประสบการณ์และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
6. ผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดและการทำงาน
7. เน้นทักษะการวิเคราะห์และการแก้ปัญหา
8. ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง
9. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตร
10. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพียงอย่างเดียว
11. ใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563: 18-20) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยผู้เรียนต้องมีความตื่นตัวที่จะศึกษา เรียนรู้ จัดกระทำข้อมูล และสร้างความรู้ความเข้าใจใน ข้อมูลและความรู้ของตนเอง เพื่อให้สิ่งที่เรียนรู้มีความหมายต่อตนเอง ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการ เรียนรู้อย่างตื่นตัวทั้งทางกาย (Physically active) สติปัญญา (Intellectually active) สังคม (Socially active) และอารมณ์ (Emotionally active) ดังนี้

1. การตื่นตัวทางกาย (Physically active) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ เปลี่ยนอิริยาบถ ช่วยให้ร่างกายและประสาทรับรู้ ตื่นตัว พร้อมทั้งรับรู้ เรียนรู้ และคงความสนใจใน การเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยและประถมศึกษาตอนต้น

2. การตื่นตัวทางสติปัญญา (Intellectually active) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมเคลื่อนไหวทางสติปัญญาหรือสมอง ฝึกการใช้ความคิด เป็นการใช้สติปัญญาของตนสร้าง ความหมาย ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ การให้คิดในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ มีความท้าทาย และมีความหมาย

ต่อตนเองจะทำให้ผู้เรียนเกิดความผูกพันในการคิดและการกระทำ (Engagement) ในเรื่องที่เรียน ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. การตื่นตัวทางสังคม (Socially active) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางอารมณ์ หรือความรู้สึก การเกิดความรู้สึกของผู้เรียน จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายต่อตนเอง กิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดควรกระทบต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียน เพราะความรู้สึกของผู้เรียนจะส่งผลต่อ พฤติกรรมของผู้เรียนด้วย

4. การตื่นตัวทางอารมณ์ (Emotionally active) คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางสังคม หรือมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นและ สิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นการขยายขอบเขตการเรียนรู้ของผู้เรียนให้กว้างขึ้น เรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ได้รับข้อมูล ย้อนกลับ ได้ตรวจสอบความคิดของตนเอง ขยายความคิด และเรียนรู้จากผู้อื่น จะช่วยให้ผู้เรียนมีความตื่นตัว รับรู้ และเกิดการเรียนรู้ได้ดีมากขึ้น

จากการศึกษาลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกดังกล่าวข้างต้น สรุปลักษณะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
2. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา
3. ผู้เรียนสร้างประสบการณ์และองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. เป็นกิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม การร่วมมือระหว่างผู้เรียน และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้น
5. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนแสดงออกทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การไตร่ตรอง สะท้อนคิด

ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

Copeland (1974 : 325-326) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมกับวัสดุที่พบเห็น ซึ่งช่วยให้แนวคิดไม่เป็นนามธรรมไปจากโลกจริง ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาความคิดรวบยอดเป็นอย่างดี จากการได้รับประสบการณ์การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

Bonwell & Eison (1991 : 2-3) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยพัฒนาทักษะความคิด ระดับสูงอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ใหม่ ได้ดี รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจนสามารถชี้นำตนเองตลอดชีวิตในฐานะผู้ฝึก ใฝ่การเรียนรู้

Meyers & Jones (1993 : 11) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกก่อประโยชน์ให้เกิดกับผู้เรียนโดยเพิ่มแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ ลดการแข่งขัน และการแยกตัวจากชั้นเรียนของผู้เรียนทุกๆ คน เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน และสามารถได้ข้อมูลป้อนกลับทันที เนื่องจากธรรมชาติของการจัดการเรียนรู้เป็นแบบที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคำแนะนำที่ได้รับจากเพื่อนมีคุณค่า

Buffalo Educational Technology Center (2001) กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. ผู้เรียนเข้าใจโมโนทัศน์ที่สอนอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง เกิดความคงทน และการถ่ายโยงความรู้ได้ดี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกทำให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมที่มีความสนุก ทำทาย และเข้าใจให้ติดตามอยู่เสมอ มีโอกาสใช้เวลาสร้างความคิดกับงานที่ลงมือกระทำมากขึ้น สามารถใช้โมโนทัศน์ที่สำคัญในการแก้ปัญหา พัฒนาคำตอบของตนเอง บูรณาการและพัฒนามโนทัศน์ที่กำลังเรียนอย่างเป็นระบบทำให้เกิดความเข้าใจโมโนทัศน์อย่างชัดเจน มีความสามารถและทักษะทั้งในเชิงความคิด และเทคนิควิธีที่จะใช้ปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในชีวิตจริง

2. ผู้เรียนและผู้สอนได้รับประโยชน์จากข้อมูลป้อนกลับ ผู้เรียนสามารถแก้ไขและปรับความเข้าใจโมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนได้ทันทีจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพราะได้ใช้โมโนทัศน์พูดคุย และเขียนสื่อสารซึ่งกันและกัน วิจารณ์ ได้แย้งระหว่างเพื่อนและผู้สอน นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถจัดระบบความคิดและสร้างวินัยต่อ กระบวนการแก้ปัญหา รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและรู้ว่าสิ่งที่เรียนนั้นคืออะไร ผู้สอนจะได้รับประโยชน์จากข้อมูลป้อนกลับอย่างสม่ำเสมอว่า ผู้เรียนเข้าใจหรือไม่เข้าใจอะไร ซึ่งการได้รับข้อมูลป้อนกลับนี้จะช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้

3. ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากแบบการสอนที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้เชิงรุกทำได้ดีในชั้นเรียนที่มีผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อน โดยผู้สอนใช้วิธีการที่แตกต่างเพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนเข้าใจ และสามารถมอบหมายให้ผู้เรียนได้เรียนได้เร็วกว่าอธิบายความเข้าใจให้เพื่อนฟัง เป็นการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน

4. ส่งเสริมเจตคติทางบวกต่อการเรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับเจตคติผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ได้ ถึงแม้จะสอนในชั้นเรียนขนาดใหญ่ เนื่องจากผู้เรียนได้รับความพอใจจากเนื้อหาและชุดฝึกหัดที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ทำให้เห็นความสำคัญ เกิดความพยายาม และรับผิดชอบต่อการเรียนรู้อีกมากขึ้น อันเนื่องมาจากการเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่ตนเองได้ลงมือปฏิบัติจริง

5. ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนกับเพื่อน ผู้เรียนมีโอกาสตั้งคำถามตอบโต้ วิพากษ์ วิจารณ์ และชื่นชม การทำงานที่มีวิธีการและมุมมองที่แตกต่างกันของแต่ละคน และแต่ละกลุ่ม สร้างความท้าทาย จูงใจทั้งผู้เรียนและผู้สอนให้สนุกสนาน น่าตื่นเต้น ผู้เรียนพัฒนา

ประสบการณ์ทางสังคม และได้เรียนรู้วิธีการเรียนด้วยตนเอง สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน

Marlowe & Page (2005 : 15) กล่าวถึง ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้เรื่องการคิด การวางแผน และการกระทำ
2. ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
3. ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
4. ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้น
5. ช่วยสร้างความสนใจในการเรียนของผู้เรียน
6. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถค้นพบความจริงด้วยตัวของเขาเอง
7. นักเรียนมีอิสระในการทำงาน และมีพัฒนาการเป็นรายบุคคล ทำให้เกิดความเชื่อมั่นใน

ตนเอง

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2561 : 35) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความสำคัญและมีคุณค่าดังนี้

1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ได้แก่ การอ่าน การสืบค้น การอภิปราย การสรุป และการสร้างความรู้ การเขียน และการนำเสนอมากกว่าการเป็นผู้รับฟังความรู้จากครูเพียงอย่างเดียว
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะกระบวนการแก้ปัญหา การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า ซึ่งมุ่งลดกระบวนการถ่ายทอดสารสนเทศให้กับผู้เรียน
3. ผู้เรียนได้รับการบ่มเพาะพัฒนาคุณธรรม เจตคติ และคุณค่าที่มีอยู่ในตัวผู้เรียน
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วม นับเป็นศูนย์กลางเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. ผู้เรียนเรียนรู้แบบรวมพลัง คือ ทุกคนคิด ทุกคนทำงานเดี่ยว และทุกคนร่วมทำงานกลุ่ม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความสามารถหรือมีความถนัดมากกว่าช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความสามารถและความถนัด
6. ผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรม ทำงานอย่างมีชีวิตชีวาอย่างตื่นตัว

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นกระบวนการที่มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ชัดเจน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรมต่างๆ
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและกระบวนการแก้ปัญหา ทั้งการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ต่างๆ

4. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่ตนเองได้ลงมือปฏิบัติจริง

5. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้น

หลักการของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered) ซึ่งเป็นไปตามปรัชญาการศึกษาแนวคิดพิพัฒนานิยม (Progressivism) ซึ่งมี Dewey เป็นนักคิดคนสำคัญที่มีจุดเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด เป็นผู้ไตร่ตรองสะท้อนคิดและเป็นผู้ปฏิบัติ (Learning by doing) และอยู่บนฐานทฤษฎีกลุ่มความคิดความเข้าใจ (Cognitivism) กลุ่มสร้างความรู้ (Constructivism) เป็นต้น หลักการดังกล่าวก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful learning) และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Education is life) ซึ่งหากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนที่ดีจากครูทำให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Long life learning) ต่อไป การจัดการเรียนรู้เชิงรุกจึงเป็นหลักการที่นำไปประยุกต์ใช้ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการออกแบบการเรียนรู้ของครูในภาคปฏิบัติทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่ดีขึ้น สามารถยกระดับคุณภาพทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และเจตคติต่อวิชาและต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้แนวคิดพีระมิดการเรียนรู้ (Learning pyramid) ที่สถาบัน NTL Institute for Applied Behavioral Science ได้เสนอข้อมูลที่สามารถนำมาช่วยในการขยายความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยให้ความสำคัญกับการเรียนผ่านการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ และการนำความรู้ไปใช้ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้อื่นเป็นแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนสามารถสร้างความรู้ได้แล้ว (วัชรรา เล่าเรียนดี ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์, 2560: 65)

Michael & Modell (2003) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. การเรียนรู้เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความรู้และทักษะที่เรีเรียนรู้มาแล้ว การเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นจากการส่งต่อจากผู้หนึ่งไปอีกรู้หนึ่ง ดังนั้นสิ่งที่ครูทำคือช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
2. ความรู้ที่ผู้เรียนมีอาจผิดบางส่วน หรือ ผิดทั้งหมด ซึ่งทำให้การเรียนรู้ใหม่มีอุปสรรคและทำให้ยากขึ้น เรียกว่า Conceptual change
3. ความรู้มี 3 ประเภท ประกอบด้วย ความรู้ด้านความหมาย (What) ความรู้ด้านขั้นตอน (How) และความรู้ด้านทักษะปฏิบัติ (Psychomotor skills) การเรียนรู้ความรู้แต่ละประเภทจะใช้วิธีที่แตกต่างกัน
4. การเรียนรู้ความรู้ด้านความหมาย ทำโดยให้ผู้เรียนได้สร้างความคิดใหม่ด้วยตนเอง โดยผู้สอนสร้างสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน สร้าง ทดสอบ ขยาย จากความรู้เดิมที่ตนเองมี

5. การเรียนรู้ด้านขั้นตอน ทำโดยจัดสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้ง จนทำได้อัตโนมัติ โดยมีผู้รู้ให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะให้เกิดความเข้าใจว่าอะไรที่ถูกต้องและอะไรที่ผิด

6. การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ในบางเรื่องอาจต้องให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านความหมายและขั้นตอนก่อนจึงจะสามารถจัดสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ในขณะที่การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติบางเรื่อง อาจไม่จำเป็นต้องผ่านการเรียนรู้ทั้งสองประเภทนี้ก่อนก็ได้

7. การเรียนรู้ที่ดีที่สุดควรเป็นระดับที่สามารถนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้จริงในบริบทเดิมหรือบริบทที่แตกต่างจากเดิมหรือที่เรียกว่า Meaningful learning

8. การจัดเก็บและการใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต้องเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

9. การร่วมมือกันในการเรียนรู้จะทำให้เกิดการเรียนรู้มากกว่าที่เรียนรู้โดยลำพัง

10. การอธิบายสิ่งที่เรียนรู้ให้กับเพื่อน ครู หรือตนเอง จะยิ่งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามปรัชญาการศึกษาแนวคิดพิพัฒนานิยม มีจุดเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด เป็นผู้ไตร่ตรองสะท้อนคิดและเป็นผู้ปฏิบัติ และอยู่บนฐานทฤษฎีกลุ่มความคิดความเข้าใจ กลุ่มสร้างความรู้ ซึ่งเป็นหลักการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การเรียนผ่านการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ และการนำความรู้ไปใช้ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ผู้อื่น เป็นการสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้

กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Cratty (1985); Meyers & Jones (1993 : 59-119); Seeler, Turnwals & Bull (1994) Silberman (1996) Parkinson; Windale & Shelton (1999); Paulson (1999) ได้เสนอกกลยุทธ์หรือกลวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้สอดคล้องกัน ดังต่อไปนี้

1. การอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) เป็นกลวิธีที่จัดให้มีขึ้นด้วยเจตนาร่วมกันที่จะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยนำข้อปัญหาและแง่คิดต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นมากล่าวให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น หรือช่วยขบคิดเกี่ยวกับข้อปัญหานั้น เพื่อหาข้อสรุป ทุกคนมีส่วนร่วมในการพูดออกความเห็นอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแยกผู้พูดและผู้ฟัง เป็นวิธีที่ทำให้เกิดผลดีมากเพราะเป็นการเริ่มจากความรู้พื้นฐานของผู้เรียนไปสู่ประสบการณ์ใหม่ ช่วยพัฒนาเจตคติ ยกระดับความสนใจ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทุกคนจากการทำงานเป็นกลุ่ม ใช้กระบวนการที่นำผู้เรียนได้คิดสื่อสารและแบ่งปันความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ต่อกัน อาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small group discussion) และการอภิปรายทั้งชั้นเรียน (Whole class discussion)

2. เกม (Games) คือ กิจกรรมที่ใช้ผู้เล่นหนึ่งหรือมากกว่า เป็นการแข่งขันที่มีกฎเกณฑ์ หากเป็นเกมคณิตศาสตร์ต้องใช้ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง ช่วยให้ผู้เรียนสนุก ตื่นเต้น มีส่วนร่วมและกระตุ้นให้เรียนรู้ ช่วยพัฒนาทักษะแก้ปัญหา สื่อสาร การฟังความร่วมมือ ซึ่งกันและกัน ผู้สอนสามารถใช้เกมในการเสริมแรง ทบทวน สอนข้อเท็จจริง ทักษะและมโนทัศน์ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน ผู้เรียนอ่อนและเก่งสามารถทำงาน ร่วมกันได้ดี ทำให้ผู้เรียนอ่อนเกิดกำลังใจในการเรียนมากขึ้น ทั้งอาจใช้การประเมินผลการเรียนรู้อย่างไม่ เป็นทางการ

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) เป็นกลวิธีที่ดีมาก เมื่อผู้สอนต้องการสำรวจ ความเข้าใจ เจตคติทางคณิตศาสตร์ หรือต้องการให้ผู้เรียนได้รู้ซึ้งว่า บุคคลที่อยู่ในสถานการณ์หนึ่งๆ นั้นรู้สึกอย่างไรและเพื่อเป็นการให้ข้อมูลสำหรับอภิปรายต่อไป โดยจัดให้มีการแสดงในสถานการณ์ที่ คล้ายชีวิตจริง ผู้เรียนสวมบทบาทเป็นผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ในสถานการณ์นั้น สิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและค่านิยม คือ การอภิปรายหลังการแสดง นอกจากเป็นผู้สังเกตการณ์แล้ว ผู้สอน จะเป็นผู้นำอภิปราย ผู้กำหนดบทบาท ผู้ควบคุมเวลา และช่วยแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นระหว่าง การแสดงบทบาทสมมติ โดยองค์ประกอบหลักของการแสดงบทบาทสมมติจะประกอบด้วย บุคคลที่ เกี่ยวข้อง ประเด็นปัญหาที่จะทำความเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลา และสถานที่ที่เกิด เหตุการณ์

4. การแสดงละคร (Drama) เป็นวิธีการที่ผู้เรียนเป็นผู้แสดงบทบาทที่ได้รับ ทำให้ผู้เรียน เกิดความเข้าใจในเรื่องราวที่แสดง แต่ใช้เวลามากกว่าบทบาทสมมติ จึงเหมาะสมสำหรับใช้สอนเนื้อหา ที่ยาก

5. การใช้กรณีศึกษา (Case study) เป็นวิธีหนึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์สถานการณ์ แวดล้อมเฉพาะเรื่อง อาจเป็นเรื่องสมมติหรือชีวิตจริงที่อธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนมักจะเกี่ยวกับปัญหา ที่ผู้หนึ่งหรือหลายคนกำลังประสบอยู่ การใช้กรณีศึกษาจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมพิจารณา แสดง ความรู้สึก เพื่อสรุปปัญหา แนวคิด และแนวทางแก้ปัญหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความเข้าใจเนื้อหา และสภาพความเป็นจริงที่ลึกซึ้ง พัฒนาความคิดทักษะการแก้ปัญหา การประยุกต์ ความรู้เดิม สร้างความเชื่อมั่นว่าการตัดสินใจของตนเองมีความสำคัญและเชื่อถือได้ และสร้างแรงจูงใจที่ จะเรียนสิ่งอื่นต่อไป

6. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation techniques) คือ การสอนที่มี การเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ หรือสมมติสถานการณ์ให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ชีวิตจริง และสอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียน จากนั้นเสนอเป็นกิจกรรมการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลอง ฝึกปฏิบัติ ออกความคิดเห็น หรือตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาจากสถานการณ์นั้น ทำให้ผู้เรียนมี ประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งไม่เป็นรูปธรรม ผู้เรียนมีความรู้สึกร่วม

ต่อเหตุการณ์ได้ดี อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้ โดยผู้สอนต้องเตรียมอุปกรณ์ บทบาทหน้าที่ และสถานที่ ตลอดจนกล่าวนำและอธิบายบทบาทของผู้เรียนให้เข้าใจตรงกัน

7. การอ่านอย่างมีชีวิตชีวา (Active reading) เป็นกลวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องการอ่านได้ดีขึ้น ไม่ใช่การอ่านอย่างคร่ำๆ หรืออ่านไปเรื่อย ๆ เหมือนการอ่านทั่วไป แต่เป็นการอ่านที่มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบหรือตั้งคำถาม โดยประมวลความคิดจากสิ่งที่อ่าน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับสาระจากการอ่านอย่างต่อเนื่อง ทั้งได้ใช้วิจารณ์ญาณพินิจพิเคราะห์เรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านเนื้อหาที่สนใจและก่อให้เกิดความสนใจค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาทางคณิตศาสตร์ได้ เช่น การเน้นคำ การเขียนแผนภาพ การอ่านแล้วตั้งคำถาม ฯลฯ

8. การเขียนอย่างมีชีวิตชีวา (Active writing) เป็นกลวิธีกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกเชิงความรู้ความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนในการเขียน เช่น บันทึกประจำวัน การเขียนบทละคร การทำรายงาน ฯลฯ

9. การทำงานกลุ่ม (Small Group work) เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มย่อย พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๆ วิธีนี้ประสบผลสำเร็จเมื่อผู้เรียนมีการสะท้อนความคิดในสิ่งที่เรียน หรือประสบการณ์ที่ได้รับ

ณัฐพร เดชะ และสุทธาสินี เกสรประทุม (2550 : 3-6) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. กิจกรรมเดี่ยว มีดังนี้

1.1 Minute papers เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ระยะเวลาผู้เรียนในการเขียนตอบคำถามเป็นเวลา 1 นาที โดยกิจกรรมนี้สามารถใช้ได้ทุกช่วงเวลาของการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นก่อนเข้าสู่บทเรียน ระหว่างบทเรียน และท้ายบทเรียน

1.2 Writing activities เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเขียนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนสรุป เขียนรายงาน เขียนตอบคำถาม เป็นต้น

1.3 Muddiest point เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเขียนในสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจหรือยังไม่กระจ่าง ซึ่งกิจกรรมนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สอน เพราะจะช่วยให้ผู้สอนในการเตรียมการสอนในครั้งต่อไป และทำให้ทราบว่าผู้เรียนยังมีข้อสงสัยในจุดใดบ้าง เพื่อจะได้กลับไปเน้นย้ำในจุดนั้นอีกครั้ง

1.4 Affective response เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเขียนแสดงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการเรียนการสอนครั้งต่อไป จะทำให้ทราบว่าผู้เรียนยังมีข้อสงสัยในจุดใดบ้าง เพื่อจะได้กลับไปเน้นย้ำในจุดนั้นอีกครั้งหนึ่ง

1.5 Daily journal ให้ผู้เรียนเขียนบันทึกกิจกรรมประจำวันของตนเอง โดยอาจใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยเหลือในการทำ คือ ให้ผู้เรียนใส่บันทึกของตนเองลงในอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่า

การเขียน Blog ซึ่งจะเป็นการบูรณาการการสอนโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ ผู้สอนอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเห็น หรือคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับหัวข้อที่ได้เรียนไปในแต่ละครั้งลงใน Blog เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด

1.6 Reading quiz กิจกรรมการอ่านประเภทต่าง ๆ เช่น การอ่านเพื่อตอบคำถาม การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ

1.7 Concept maps การให้ผู้เรียนสรุปความรู้หรือแนวคิดที่ตนเองได้รับออกมาในภาพรวมในรูปแบบของภาพวาด แผนภาพ หรือการทำ Mind mapping ซึ่งวิธีการนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมาก โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีปัญหาในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาเขียน แต่สามารถถ่ายทอดความรู้ออกมาเป็นภาษาภาพได้

1.8 Poster/Drawing/Display การให้ผู้เรียนได้ลงมือจริงโดยมีผลงานออกมาเป็นรูปธรรม

2. กิจกรรมกลุ่ม

2.1 Think-pair-share เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไข ปัญหาเป็นคู่ๆ โดยวิธีการนี้สามารถปรับเปลี่ยนไปได้หลายรูปแบบ

2.2 Brainstorming การระดมสมองช่วยกันคิดเป็นกลุ่ม โดยสามารถร่วมกันระดมสมองทั้งห้อง หรือแบ่งกลุ่มแล้วให้ช่วยกันคิดเฉพาะในกลุ่ม จากนั้นจึงมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

2.3 Games การเล่นเกมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

2.4 Debates การโต้วาที โดยการให้หัวข้อในการอภิปรายและให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นจึงนำเหตุผลทั้งสองฝ่ายตามโต้ตอบกัน กิจกรรมนี้มีประโยชน์อย่างมากในการฝึกทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง

2.5 Teaching การสอนหรือการบรรยาย การสอนแบบนี้สามารถนำมาประยุกต์ให้มีความเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา เช่น การสอดแทรกการสาธิตหรือการชี้แนะเข้าไประหว่างการบรรยาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน แล้วสรุปการสอนโดยผู้สอนอีกครั้งหนึ่ง

2.6 Jigsaw เป็นการจัดการสอนโดยให้ข้อมูลเพียงบางส่วนกับผู้เรียน จากนั้นผู้เรียนต้องศึกษาข้อมูลส่วนที่ตนเองได้รับ และไปแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้รับกับเพื่อนในกลุ่มอีกทอดหนึ่ง

2.7 Demonstrations การสอนแบบการสาธิตที่ทำให้ผู้เรียนได้เห็นถึงขั้นตอนและวิธีการทำสิ่งต่างๆ อย่างแท้จริง ซึ่งจะหลักการจัดการเรียนรู้แบบนี้จะเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่มีอยู่จริง

2.8 Socratic method เป็นวิธีการสอนที่เน้นการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง และมุ่งให้ผู้เรียนหาคำตอบของคำถามนั้น

2.9 Wait times การเว้นจังหวะให้เกิดความเงียบเพื่อรอคำตอบของผู้เรียนหลังจากที่ผู้สอนถามคำถาม หรือการเว้นจังหวะของผู้สอน หลังจากผู้เรียนตั้งคำถาม ซึ่งงานวิจัยชี้ชัดว่าการเว้นจังหวะให้นานขึ้น 3-5 วินาทีที่จะเกิดผลดีต่อผู้เรียน เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีคำตอบที่หลากหลายมากขึ้น

2.10 Student summary of student answer ให้ผู้เรียนสรุปคำตอบของเพื่อนร่วมชั้นที่ได้กล่าวหรือเขียนไปแล้ว โดยวิธีการนี้สามารถใช้เป็นวิธีการที่ตรวจสอบความสนใจของผู้เรียนในห้องเรียนได้อีกด้วย

2.11 Fish bowl เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเขียนคำตอบใส่กระดาษไว้แล้วผู้สอนนำมาใส่ไว้ในโถ จากนั้นจึงสุ่มคำตอบขึ้นมาอ่านโดยบอกชื่อหรือไม่ก็ได้ จากนั้นจึงแสดงความคิดเห็นต่อคำตอบนั้น หรือจัดแบ่งประเภทคำตอบของผู้เรียน โดยอาจให้ผู้เรียนช่วยกันคิดเพื่อจัดประเภทหรือลงคะแนนเสียงเพื่อคัดเลือกคำตอบที่ดีที่สุด วิธีการนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้หลายรูปแบบ

2.12 Finger symbols การใช้สัญลักษณ์มือเพื่อสื่อความหมายหรืออารมณ์แทนการพูด ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนุกสนาน และแปลกใหม่ในชั้นเรียน

2.13 Role playing การแสดงบทบาทสมมุติช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน กล้าแสดงออก

2.14 Panel discussion การอภิปรายแบบกลุ่ม เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง และเรียนรู้เนื้อหาไปพร้อมกัน

สัญญา ภัทรากร (2552 : 39) กล่าวว่า กิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. การตั้งคำถามสั้นๆ ครูตั้งถามกระตุ้นความคิดของนักเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้คิดและตอบคำถาม
2. ทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มย่อยในงานที่ได้รับมอบหมาย
3. ระดมความคิด ผู้เรียนทุกคนมีอิสระที่จะพูดและเสนอความคิดของตนเองกับกลุ่มที่แบ่งแล้วให้ช่วยกันคิดเฉพาะในกลุ่ม
4. นำเสนอหน้าชั้นเรียน เป็นการแสดงแนวความคิดที่ได้ของกลุ่มจากการทำงานและการระดมความคิด
5. สรุปสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง ก่อนหมดคาบการสอน ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปประเด็นสำคัญเพื่อตรวจสอบดูว่าผู้เรียนเข้าใจมากน้อยเพียงใด
6. ชักถามเมื่อเรียนจบ เมื่อเรียนจบในแต่ละคาบ ผู้เรียนชักถามสิ่งที่สงสัยและข้อข้องใจเพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนหรือมีเหตุผล

วัชร เกษพิชัยณรงค์ และคณะ (2555 : 45) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง

โดยการอ่าน เขียน ถามคำถาม อภิปรายร่วมกัน และลงมือปฏิบัติจริง ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ได้แก่ การให้คำปรึกษา กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด แนะนำและกำกับไม่ให้ออกนอกทางหรือหลง สิ่งที่นักเรียนจะได้รับคือ การลงมือทำเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง แล้วใช้ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นบทเรียนสำคัญในการแก้ปัญหาและปรับปรุงให้ดีขึ้น การที่ผู้เรียนมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ อย่างหลากหลาย ทำให้เกิดแนวคิดใหม่ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีความรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก จึงมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดตัว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและลักษณะของเนื้อหาวิชา โดยเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ไพศาล เครือแสง (2556 : 32) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกที่สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประเทศสิงคโปร์เป็นอีกประเทศหนึ่งสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะวิทยาลัยนานาชาติเชลตัน (Shelton College International) ด้วยกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ที่ตื่นตัวอย่างน้อยใน 3 ประเด็นด้วยกัน คือ

1. การสอนมุ่งกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นวิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์

2. การสอนมุ่งการปรับบทบาทผู้ร่วมพัฒนาผู้เรียน เป็นการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดการทำงานแบบร่วมสร้างสรรค์ระหว่างครู ผู้สอน โรงเรียน ครอบครัว ผู้ปกครอง และชุมชน แต่ละกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ของตนเองที่แตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน

3. การสอนมุ่งสู่การก้าวไกลสู่โลกกว้าง เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้หลักของเยาวชน การยกระดับมาตรฐานของโรงเรียนให้อยู่ในระดับเดียวกัน ครูต้องมีคุณภาพ มีเทคนิคการสอนที่ทันสมัย เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ตนเองสนใจ หรือมีความจำเป็นต้องรู้ในรูปแบบที่ก่อให้เกิดความสนุกในกระบวนการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีแนวคิด “Beyond School Base” นำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเรียนรู้สู่โลกกว้าง

ฉิรดา เวชญาลักษณ์ (2561 : 77) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย อาทิเช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมต่างๆ ด้วยการลงมือปฏิบัติ สะท้อนความคิดเห็นของตนเองต่อสิ่งที่เรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน

ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้นร่วมกัน โดยกิจกรรมทั้งสองแบบนี้ จะเน้นบทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างตื่นตัวทั้งทางด้านสติปัญญาหรือการคิด ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ความรู้สึก และจิตใจ และด้านการรับรู้การเคลื่อนไหวร่างกาย เพิ่มความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียนรู้ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา กระตุ้นให้นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง สำรองตรวจสอบ เจตคติและคุณค่าที่เกิดขึ้นของตนเอง และส่งเสริมให้นักเรียนรับฟังและพิจารณาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และให้ข้อมูลป้อนกลับต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเทคนิคการสอน วิธีการสอน หรือกลวิธีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีหลากหลายวิธี สรุปดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 สรุปวิธีการสอนกลวิธีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กิจกรรมเดี่ยว	กิจกรรมกลุ่ม
1. Minute papers	1. การอภิปรายกลุ่ม
2. Writing activities	2. เกม
3. Muddiest point	3. การแสดงบทบาทสมมติ
4. Affective response	4. การแสดงละคร
5. Daily journal	5. การใช้กรณีศึกษา
6. Reading quiz	6. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
7. Concept maps	7. การทำงานกลุ่ม
8. Poster/Drawing/Display	8. Think-pair-share
ฯลฯ	9. การระดมสมอง
	10. การโต้วาที
	11. การสอนหรือการบรรยาย
	12. จิกซอว์
	13. การสอนแบบการสาธิต
	14. การสอนที่เน้นการตั้งคำถาม
	15. การเว้นจังหวะเพื่อรอคำตอบ
	16. การให้ผู้เรียนสรุปคำตอบของเพื่อนร่วม
	17. Fish bowl
	18. การใช้สัญลักษณ์มือ
	19. การอภิปรายแบบกลุ่ม ฯลฯ

บทบาทครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

นักการศึกษากล่าวถึงบทบาทครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ดังนี้

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551 : 3) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมและวิธีการปฏิบัติตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ผู้สอนควรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน กิจกรรมหรือเป้าหมายที่ต้องการต้องสะท้อนความต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียน และเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน
 2. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอน และเพื่อนในชั้นเรียน
 3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่สนใจ รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน กิจกรรมที่เป็นพลวัต ได้แก่ การฝึกแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นต้น
 4. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
 5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลายมากกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว แม้รายวิชาที่เน้นทางด้านบรรยายหลักการ และทฤษฎีเป็นหลักก็สามารถจัดกิจกรรมเสริม อาทิ การอภิปราย การแก้ไขสถานการณ์ที่กำหนด เสริมเข้ากับกิจกรรมการบรรยาย
 6. วางแผนในเรื่องของเวลาการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในเรื่องของเนื้อหาและกิจกรรมในการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้เชิงรุกจำเป็นต้องใช้เวลาการจัดกิจกรรมมากกว่าการบรรยาย ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการสอนอย่างชัดเจน โดยสามารถกำหนดรายละเอียดลงในประมวลรายวิชา เป็นต้น
 7. ใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดเห็นที่ผู้เรียนนำเสนอ
- วัชรา เล่าเรียนดี ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560 : 68) กล่าวว่า บทบาทของครูเชิงรุก (Active teacher) มีดังนี้
1. ตั้งความคาดหวังว่าผู้เรียนแต่ละคนจะเกิดผลการเรียนรู้ตามระดับคุณภาพที่กำหนดหรือยอมรับได้
 2. รับพิจารณาเฉพาะผลงาน หรือชิ้นงานคุณภาพเท่านั้น
 3. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของสิ่งที่เรียนและเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม ความรู้ที่ได้รับ และโลกของความเป็นจริง
 4. ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงรุก (Active participant) โดยเป็นทั้งโค้ช ทั้งผู้แนะนำ ปรีกษา และผู้อำนวยความสะดวก

5. ประเมินการเรียนรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย และให้มุมมองแก่ผู้เรียนเพื่อให้เห็นความสามารถของตนเอง

6. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติอย่างมีความหมาย และนำไปประยุกต์ใช้ในความเป็นจริงของชีวิตประจำวัน

ฉัตรดา เวชญาลักษณ์ (2561 : 80-81) ได้สรุป บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. พุดคุยกับนักเรียนในระหว่างจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอน และเพื่อนในชั้นเรียน

2. เตรียมตัวให้พร้อมที่จะสอน วางแผนเรื่องเวลาการสอนอย่างชัดเจน ศึกษาผู้เรียน วิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็ง

3. จัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสม

4. จัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สนใจ

6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย ให้มีการอภิปราย การตั้งคำถาม และการเขียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วม

7. ให้นเวล่านักเรียนในการค้นหาคำตอบ ไม่เร่งเร้าเอาคำตอบจากนักเรียน ใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดเห็นของผู้เรียน

8. หารางวัลแก่นักเรียนที่มีส่วนร่วมเพื่อสร้างแรงจูงใจ

9. ให้นเวลากับนักเรียนในช่วงท้ายคาบเพื่อให้นักเรียนถามคำถาม

10. มีการสื่อสารที่ชัดเจน

11. ประเมินผล สรุปผล และพัฒนางาน

มนสิช สิทธิสมบูรณ์ (2563: 10) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

2. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน

3. จัดกิจกรรมการสอนโดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

4. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลายวางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหาและ

กิจกรรมครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออกและความคิดของผู้เรียน ครูต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนในหลากหลายวิธี

6. ครูมีการบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้และนำผลไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนา นักเรียนหรือใช้ประกอบการวิจัยในชั้นเรียน

จากการศึกษาบทบาทการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูดังกล่าวข้างต้น นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์และสังเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

แหล่งข้อมูล				สรุป
ทวีวัฒน์	วัชรา เล่าเรียนดี	ณิรดา	มนสิข	พฤติกรรมบ่งชี้
วัฒนกุลเจริญ (2551 : 3)	ปรณัฐ กิรุงเรือง อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560 : 68)	เวชญาลักษณ์ (2561 : 80-81)	สิทธิสมบูรณ์ (2563: 10)	ทักษะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก
จัดกิจกรรม	จัดกิจกรรม		กิจกรรม	จัดกิจกรรม
การเรียนรู้ที่	การเรียนรู้เพื่อให้		การเรียนรู้	การเรียนรู้ที่
หลากหลายเน้น	นักเรียนเข้าใจ		สอดคล้องกับ	หลากหลาย และ
การนำไปใช้ใน	และเชื่อมโยง		ความต้องการ	เน้นการนำไปใช้ใน
ชีวิตจริง	ประสบการณ์จริง		ของผู้เรียนและ	ชีวิตจริง
			เน้นการนำไปใช้	
			ในชีวิตจริง	
จัดกิจกรรม			จัดกิจกรรม	จัดกิจกรรม
การเรียนรู้ที่เน้น			การเรียนรู้เน้น	การเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ			ผู้เรียนเป็นสำคัญ	ผู้เรียนเป็นสำคัญ
สร้างบรรยากาศ		สร้างบรรยากาศ	ส่งเสริม	สร้างบรรยากาศ
การมีส่วนร่วม		ของการมีส่วนร่วม	บรรยากาศของ	ของการมีส่วนร่วม
การมีปฏิสัมพันธ์		ร่วม ส่งเสริมให้	ความร่วมมือใน	ความร่วมมือใน
กับผู้สอนและ		นักเรียนมี	กลุ่มผู้เรียน	กลุ่มผู้เรียน
เพื่อนในชั้นเรียน		ปฏิสัมพันธ์กับครู		
		และเพื่อนในชั้น		
		เรียน		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล				สรุป
ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551 : 3)	วัชรา เลาเรียนดี ปรณัฐ กิรุงเรือง อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560 : 68)	ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2561 : 80-81)	มนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2563: 10)	พฤติกรรมบ่งชี้ ทักษะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก
ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในทุก กิจกรรม	ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการ เรียน	ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมใน กิจกรรม	ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในทุก กิจกรรม	ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมใน ทุกกิจกรรม
เนื้อหาและ กิจกรรมในการ เรียนเน้นการ ปฏิบัติมากกว่า การบรรยาย	จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนลงมือ ปฏิบัติและนำไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน		จัดกิจกรรมมุ่งให้ ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติ	จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติและนำไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน
ส่งเสริมให้ นักเรียนได้ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ สะท้อน คิดจากการเรียน ร่วมกัน		จัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้ นักเรียนมีการ อภิปราย ตั้ง คำถาม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ สะท้อนคิด	จัดกิจกรรมเน้น ทักษะการคิดขั้น สูง แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ สะท้อนคิด	จัดกิจกรรม การเรียนรู้เน้น ทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และสะท้อน คิดจากการเรียน ร่วมกัน
		ใช้สื่อการสอนที่ เหมาะสม	ใช้สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย	ใช้สื่อการสอนและ แหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสมและ หลากหลาย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล				สรุป
ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551 : 3)	วัชรรา เล่าเรียนดี ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560 : 68)	ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2561 : 80-81)	มนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2563: 10)	พฤติกรรมบ่งชี้ ทักษะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก
	ประเมินการ เรียนรู้ด้วยวิธีการ หลากหลาย			ประเมินผล การเรียนรู้ด้วย วิธีการหลากหลาย
	สะท้อนผล การเรียนรู้แก่ ผู้เรียน			สะท้อนผล การเรียนรู้แก่ผู้เรียน
			บันทึกหลัง การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกเพื่อนำผล ไปใช้แก้ปัญหา และพัฒนา ผู้เรียน	บันทึกหลัง การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกเพื่อนำผลไป ใช้แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน

จากตารางที่ 8 สรุปพฤติกรรมบ่งชี้ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการนำไปใช้ในชีวิตจริง
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม ความร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม
5. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิด

จากการเรียนร่วมกัน

7. ใช้สื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย
8. ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย
9. สะท้อนผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

10.บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อนำผลไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน จากพฤติกรรมบ่งชี้ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่เพื่อกำหนดทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและพฤติกรรมบ่งชี้ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน 10 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ทักษะและพฤติกรรมบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	พฤติกรรมบ่งชี้
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการนำไปใช้ในชีวิตจริง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิดจากการเรียนร่วมกัน
ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	<ol style="list-style-type: none"> สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม ความร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> ใช้สื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สะท้อนผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อนำผลไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Process) เจตคติ (Attitude) และคุณลักษณะ (Attribute) ตลอดจนถึงวิธีการเรียนรู้ทักษะทางสังคมและทักษะการคิด ซึ่งเป็นเป้าหมายของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนมีความเชื่อมโยง

ทำงานร่วมกัน และจะเป็นจุดประสงค์เดียวกัน การออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้วิธีการเชิงระบบ (System approach) ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพด้านการออกแบบการเรียนการสอนใน 3 ประการ คือ 1) เน้นผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) เน้นความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบของกระบวนการในระบบ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทฤษฎีวิธีการเรียนการสอน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการ คือ การเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ 3) พัฒนาการเรียนการสอนโดยนำกระบวนการที่ออกแบบไว้ไปใช้กับผู้เรียนหลายกลุ่ม โดยประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็น กระบวนการเรียนการสอนที่ดี หรือเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ครูพัฒนาขึ้น (วัชรา เล่าเรียนดี ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์, 2560 : 231)

การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมตามหลักการ และกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ แนวทางที่นิยมเนื่องจากไม่ซับซ้อนและสะดวก ต่อการนำไปใช้ คือ ADDIE model (Kruse, 2008) ได้แก่ ชั้นวิเคราะห์ (Analysis) ชั้นออกแบบ (Design) ชั้นพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน (Development) ชั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้ (Implementation) ชั้นวัดและประเมินผล (Evaluation) โดยมีรายละเอียดดังนี้ (วัชรา เล่าเรียนดี ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์, 2560 : 232-234)

1. ชั้นวิเคราะห์ (Analysis) ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล และหาคำตอบให้ชัดเจน ในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ผลการเรียนรู้
 - 1.2 วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้เรียน
 - 1.3 วิเคราะห์ความรู้และทักษะเดิมของผู้เรียน
 - 1.4 วิเคราะห์การเรียนการสอน ได้แก่ รูปแบบการสอน วิธีสอน เทคนิค แนวทางการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.5 วิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้และบรรลุผลการเรียนรู้
2. ชั้นออกแบบหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน (Design/ Development)
 - 2.1 พัฒนาทฤษฎีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน
 - 2.2 สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลระหว่างเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประเมินตามสภาพจริง การวัดการปฏิบัติ ชิ้นงาน และการทดสอบ เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุม วัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้
 - 2.3 จัดทำหน่วยการเรียนรู้และ/หรือแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามองค์ประกอบ ของแผน
 - 2.4 จัดทำเครื่องมือประกอบแผน ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน และใบกิจกรรม

3. ขั้นตอนดำเนินการจัดการเรียนรู้ (Implementation)

3.1 เตรียมการใช้หน่วยหรือแผน ได้แก่ การเตรียมห้องเรียน โต๊ะเรียน วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้

3.2 จัดการเรียนรู้ตามหน่วยหรือแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่ออกแบบไว้

4. ขั้นวัดและประเมินผล (Evaluation)

4.1 วัดและประเมินผลทั้งระหว่างเรียนและเมื่อจบบทเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนและข้อมูลการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของครูมาประมวลผล พิจารณาไตร่ตรอง เพื่อปรับปรุงพัฒนาหน่วยการเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

การออกแบบรายวิชาหรือประมวลรายวิชา (Course syllabus/Course outline) แผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วย หรือแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เหล่านี้เป็นหลักสูตรระดับชั้นเรียนที่ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบรายวิชาเพื่อนำมาปฏิบัติจริงในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นเอกสารที่ให้คำอธิบายเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่มุ่งให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เนื้อหา กระบวนการสอนและการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้ (Dubin & Olshtain, 2000) ในสถานการณ์จริงของสถานศึกษาแต่ละแห่ง อาจให้ความสำคัญกับสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการตัดสินผลการเรียนเป็นพิเศษ ประโยชน์ของประมวลรายวิชา คือ เป็นกรอบของการจัดการเรียนรู้ของครูที่เป็นระบบตามลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่เริ่มต้นรายวิชาจนจบรายวิชา ส่วนประกอบสำคัญของประมวลรายวิชา มีดังนี้

1. ชื่อวิชา และข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น ชื่อสถานศึกษา รหัสวิชา จำนวนหน่วยกิต ชื่อผู้สอน ภาคเรียน ปีการศึกษา เป็นต้น

2. จุดมุ่งหมายของรายวิชา ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะ หรือเจตคติ ครอบคลุมความมุ่งหมายของการศึกษา

3. คำอธิบายรายวิชา (Course Description) คือ ข้อความที่เรียบเรียงขึ้นจากคำศัพท์เฉพาะทางที่รายวิชานั้น หรือเป็นคำสำคัญเป็นข้อสรุปของเนื้อหาความรู้ ทักษะ และเจตคติในแต่ละรายวิชา ซึ่งมีแนวทางการเขียนคำอธิบายรายวิชา ดังต่อไปนี้

3.1 กลั่นกรองโดยสกัดคำเฉพาะคำสำคัญหรือข้อสรุปที่สำคัญ ศัพท์เฉพาะทาง

3.2 ปริมาณคำที่ใช้ควรอยู่ในระหว่าง 40-120 คำ

3.3 เขียนแสดงให้เห็นตัวองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติ/คุณลักษณะแบบผสมผสาน หรืออาจจะแบ่งออกเป็นส่วนๆ หรือเป็นย่อหน้าเพื่อแสดงข้อมูลแต่ละส่วนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.4 เรียบเรียงคำอย่างมีระบบและมีลำดับที่ดี

3.5 ไม่เขียนคำหรือข้อความซ้ำเมื่อได้กล่าวแล้วในตอนต้น

4. โครงสร้างรายวิชา ได้แก่ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหารายหน่วยหรือรายบทเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ กิจกรรม การประเมินการเรียนรู้ ระยะเวลา ภาระงาน/ชิ้นงานสำหรับการประเมิน การให้คะแนน โดยเสนอเป็นตาราง และอาจเพิ่มเติมรายละเอียดอื่นๆ

5. การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการเสนอสัดส่วนของคะแนนรายวิชาที่มาจากทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติตลอดจนเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรู้

กระบวนการออกแบบการเรียนรู้การสอนสำหรับศตวรรษที่ 21 วิชาเก่าเรียนดี ปรณัฐกิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560: 235-237) กล่าวว่า ครูผู้สอนต้องวางแผนการเรียนรู้การสอนอย่างรอบคอบ ผสมผสานทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และเนื้อหาความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยมีแนวทางตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกเนื้อหาสาระในวิชาต่าง (Select content)
2. การผสมผสานเนื้อหาสาระแห่งศตวรรษที่ 21 (Incorporate 21st century skills)
3. การระบุภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติในการเรียนรู้ (Define the learning task)
4. การเลือกเครื่องมือและสื่อการเรียนรู้การสอน (Select Instructional tools)
5. การพัฒนาวิธีการและเครื่องมือในการจัดประเมินผล (Develop assessment)
6. การวางแผนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการรู้คิด (Metacognition)

จากรายละเอียดการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้วิธีการเชิงระบบ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่เพื่อกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ ดังนี้

ตารางที่ 10 ทักษะและพฤติกรรมบ่งชี้การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการออกแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	พฤติกรรมบ่งชี้
ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ 2. วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้เรียน 3. วิเคราะห์ความรู้และทักษะเดิมของผู้เรียน 4. วิเคราะห์การเรียนรู้การสอน ได้แก่ รูปแบบการสอน วิธีสอน เทคนิค แนวทางการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 5. วิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ และบรรลุผลการเรียนรู้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ทักษะการออกแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	พฤติกรรมบ่งชี้
ด้านออกแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ 2. การระบุภาระงาน/ชิ้นงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 3. พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน 4. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง 5. กำหนดเครื่องมือและวิธีวัดและประเมินผล 6. กำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ 7. กำหนดสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ประกอบแผน

โดยสรุป การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้วิธีการเชิงระบบ ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพ 3 ประการ คือ 1) เน้นผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) เน้นความเชื่อมโยงระหว่างยุทธวิธีการเรียนการสอน และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ 3) พัฒนาการเรียนการสอนโดยนำ กระบวนการที่ออกแบบไว้ไปใช้กับผู้เรียนหลายกลุ่ม โดยสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการออกแบบ คือ ผู้เรียน จุดมุ่งหมาย วิธีการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ขั้นตอนการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่นิยมใช้ ได้แก่ ADDIE model ได้แก่ ชั้นวิเคราะห์ ชั้นออกแบบ ชั้นพัฒนา ชั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้ และชั้นวัดและประเมินผล

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นักการศึกษาได้กล่าวถึงการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ แผนระดับหน่วยการเรียนรู้ (Unit plan) และแผนรายชั่วโมง (Lesson plan) Oliva (2009) กล่าวว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Goals) จุดประสงค์ (Objectives) ยุทธวิธีการจัดการเรียนรู้ (Teaching strategies) สื่อและทรัพยากรการเรียนรู้ (Learning resources) และเทคนิคการประเมิน (Evaluation techniques) สอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2561 : 78-90) กล่าวว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จัดเป็นหลักสูตรระดับชั้นเรียน (Classroom curriculum) เป็นการนำรายวิชาไปใช้ในห้องเรียน แผนการจัดการเรียนรู้จึงมี องค์ประกอบที่ต้องตอบคำถาม คือ สอนไปทำไม สอนอะไร สอนอย่างไร และประเมินการเรียนรู้ อย่างไร ดังนั้นองค์ประกอบหลักในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนต้องคำนึงถึง คือ

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ต้องเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมีหลักสำคัญในการเขียน ดังนี้

1.1 เขียนในลักษณะที่บ่งบอกการกระทำ หรือพฤติกรรมของผู้เรียนที่สามารถสังเกตและวัดผลได้

1.2 ต้องเขียนสู่ตัวชี้วัด

1.3 เขียนให้ครบทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเจตคติ (Attribute & Attitude) และด้านทักษะกระบวนการ (Process)

1.4 เขียนพฤติกรรมของผู้เรียนในวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยเขียนแสดงพฤติกรรมสะท้อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ดังนี้

K 1. ด้านความรู้ (ตามมโนทัศน์ที่กำหนด)

P₁ 2. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมแบบรวมพลังด้วยความรับผิดชอบ

P₂ 3. ด้านการสร้างชิ้นงานหรือภาระงาน

(ปฏิบัติในชั้นประยุกต์และตอบแทนสังคม)

A 4. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์เจตคติ

2. สาระ/สาระการเรียนรู้ เนื้อหาที่สอนควรสกัดให้ได้อิงความรู้หรือแก่นของความรู้ โดยครูต้องคำนึงถึงมี 6 ประเภท ได้แก่ ข้อเท็จจริง (Fact) คำนิยาม (Definition) ความคิดสำคัญ (Main Idea) หลักการ (Principle) กฎ (Law) สูตร กฎเกณฑ์ และกฎข้อบังคับ และทฤษฎี (Theory) การเขียนสาระการเรียนรู้ที่เน้นใช้กระบวนการเรียนรู้ ควรเขียนครอบคลุมผลการเรียนรู้ 3 หัวข้อ คือ

2.1 ด้านความรู้ คือ ระบุองค์ความรู้ที่ต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน และแสดงแก่นของความรู้

2.2 ด้านกระบวนการ คือ การระบุสมรรถนะ ทักษะ ความสามารถที่ต้องพัฒนาเด็กตามหลักสูตร

2.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ การระบุนิสัยที่ต้องการบ่มเพาะ

3. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญ 2 องค์ประกอบ ได้แก่

3.1 ขั้นตอนการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอน แนวการสอนของกลยุทธ์การสอนต่างๆ เช่น ถ้าใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก อาจใช้ขั้นตอนการเรียนการสอนของวิธีสืบสอบ วิธีการสอนแบบโครงงาน วิธีการสอนเน้นการทำกิจกรรม เป็นต้น

3.2 สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ เน้นการระบุสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสื่อมีชีวิตกับสื่อไม่มีชีวิต หรือสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่อไม่ใช่สิ่งพิมพ์ หรือสื่อที่จับต้องได้กับสื่อที่จับต้องไม่ได้ รวมทั้งสื่อดิจิทัลกับสื่อไม่ใช่ดิจิทัล

4. การประเมินการเรียนรู้ เป็นการระบุวิธีประเมิน และเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้ในทุกด้าน คือ ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนชิ้นงานภาระงาน รวมทั้งสมรรถนะในการทำงานและสร้างผลงานของผู้เรียน ตัวอย่างของการประเมินมีดังนี้

4.1 ประเมินความรู้ ความเข้าใจ ด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสอบ เป็นต้น

4.2 ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมแบบรวมพลังอย่างตั้งใจด้วยแบบประเมิน

4.3 ประเมินชิ้นงาน/ภาระที่สร้างด้วยแบบประเมิน

4.4 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดด้วยแบบวัด แบบสังเกตรวมทั้งประเมินสมรรถนะในการทำงาน หรือในการสร้างชิ้นงานด้วยแบบประเมินสมรรถนะ เป็นต้น

วัชราน เล่าเรียนดี ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560: 244-245) ได้วิเคราะห์การเสนอองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กันในประเทศไทยตามหน่วยงานทางการศึกษานักวิชาการ และสถานศึกษาที่ใช้น้อยในปัจจุบัน พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ส่วนนำ ประกอบด้วย ลำดับที่ของแผน ชื่อรายวิชา ระดับชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่อง และ/ชื่อ ชื่อหน่วยย่อย-ชื่อเรื่องย่อย ระยะเวลา และข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น ชื่อครูผู้สอน และวันเดือนปีที่สอน เป็นการเขียนระบุข้อมูลตามความเป็นจริงในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2.2 สาระสำคัญ

2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการเขียนลักษณะของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อกำหนดพฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกหลังจากได้เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องเป็นพฤติกรรมที่วัดผลได้และสังเกตได้ ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ด้านจิตพิสัย (Affective domain) และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain) เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

2.4 เนื้อหาสาระ มีลักษณะเป็นสาระข้อมูลทั่วไปและข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ กระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติ กระบวนการแก้ปัญหา ทักษะและการปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์พิจารณาหรือพัฒนาเนื้อหาในรายวิชา ได้แก่ ความตรง (Validity) ความสำคัญ (Significance) ความน่าสนใจ (Interest) ความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ (Learn ability) ความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม (Consistency with social reality) และการนำไปใช้ประโยชน์

2.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนออกแบบเพื่อนำเสนอเนื้อหาความรู้ แนวการสอน วิธีการหรือการปฏิบัติ รวมทั้งคุณลักษณะ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอน วิธีสอน เทคนิค หรือผสมผสานขึ้นเป็นยุทธวิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.6 สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ คือ สิ่งที่เป็นตัวกลางช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สื่อประเภทวัสดุ อุปกรณ์ สื่อออนไลน์ สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น แหล่งเรียนรู้ หมายถึง สิ่งต่างๆ รอบตัวผู้เรียน ทั้งเป็นบุคคลที่เป็นวิทยากร หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และสถานที่ที่สามารถพาผู้เรียนไปสู่แหล่งเรียนรู้ นำมาช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการตรวจสอบทั้งในระหว่างเรียน (Formative evaluation) และหลังเรียน (Summative evaluation) ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร การวัดเป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือและวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การตรวจผลงาน และการทดสอบ เป็นต้น ส่วนการประเมินผล เป็นการตัดสินผลจากการวัดผล ผ่าน-ไม่ผ่าน ดี-ปานกลาง-ควรปรับปรุง หรือกำหนดเป็นค่าระดับ เป็นต้น

การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ให้ความสำคัญกับภาระงาน (Task) และชิ้นงาน (Product) ซึ่งเป็นหลักฐานของการเรียนรู้โดยพิจารณาจากพฤติกรรมการแสดงออก (Performance) ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนจนเป็นหลักฐานว่ามีความรู้ ความสามารถ หรือเจตคติตามเป้าหมาย และต้องประเมินทั้งความรู้ ทักษะการปฏิบัติ ผลงานหรือชิ้นงาน และเจตคติ และประเมินตลอดกระบวนการ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งติดตามผลภายหลังที่จบบทเรียน แต่ละหน่วย มีแนวทางดังนี้

2.7.1 กำหนดหลักฐานสำหรับการประเมินการเรียนรู้ (Assessment evidence)

1) กำหนดหลักฐานสำหรับการประเมินผล ได้แก่ ภาระงาน/ชิ้นงาน (Performance task) สำคัญที่แสดงความรู้ ความสามารถ หรือเจตคติตามเป้าหมาย

2) กำหนดเกณฑ์ (Criteria) เพื่อประเมินภาระงาน/ชิ้นงานนั้น

2.7.2 กำหนดหลักฐานอื่นๆ ของการเรียนรู้ เป็นหลักฐานที่นำมาใช้ประกอบที่แสดงว่าผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ หรือเจตคติตามเป้าหมายที่ต้องการ เช่น การทำแบบฝึกหัด การฝึกปฏิบัติ การทำการบ้าน การตอบคำถาม การประดิษฐ์ เป็นต้น

3. เอกสารประกอบ ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน ใบกิจกรรม เครื่องมือวัดและประเมินผล บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

จากรายละเอียดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ และจัดหมวดหมู่เพื่อกำหนดประเด็นการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Oliva (2009)	พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2561 : 78-90)	วัชรา เล่าเรียนดี ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560: 244-245)	สรุปทักษะการเขียน แผนการจัด การเรียนรู้เชิงรุก
		มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
จุดมุ่งหมาย/ จุดประสงค์	วัตถุประสงค์การเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้
	สาระ/สาระการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	สาระ/สาระการเรียนรู้
ยุทธวิธีการจัด การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	กระบวนการจัดการ เรียนรู้	กระบวนการจัด การเรียนรู้
สื่อและทรัพยากร การเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้/ แหล่งการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้และ แหล่งเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้และ แหล่งเรียนรู้
เทคนิคการประเมิน	การประเมินการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
		เอกสารประกอบ ได้แก่ ใบความรู้ ใบ งาน ใบกิจกรรม เครื่องมือวัดและ ประเมินผล บันทึกผล การจัดการเรียนรู้	เอกสารประกอบ ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน ใบกิจกรรม เครื่องมือวัดและ ประเมินผล บันทึกผล การจัดการเรียนรู้

จากตารางที่ 11 สรุปทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ 1) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระ/สาระการเรียนรู้ 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 7) เอกสารประกอบ ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน ใบกิจกรรม เครื่องมือวัดและประเมินผล บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

จากทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 7 ประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้ดังนี้

ตารางที่ 12 ทักษะและพฤติกรรมบ่งชี้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	พฤติกรรมบ่งชี้
1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	1. ระบุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดครบถ้วน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรม เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย 3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกับมาตรการการเรียนรู้และตัวชี้วัด
3. สาระ/สาระการเรียนรู้	4. กำหนดสาระการเรียนรู้ถูกต้อง น่าสนใจ สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้	5. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 6. กิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมการพัฒนาพฤติกรรม เรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 7. กิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน 8. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ
5. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้	9. กำหนดสื่อการเรียนรู้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม 10. กำหนดแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและเหมาะสม
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	11. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่ หลากหลาย ครบถ้วน สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้
7. เอกสารประกอบ ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน ใบกิจกรรม เครื่องมือวัดและ ประเมินผล บันทึกผลการจัดการ เรียนรู้	12. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความครบถ้วน สอดคล้องกัน 13. เอกสารประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความครบถ้วนและเหมาะสม

โดยสรุป การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

- 1) ส่วนนำ ประกอบด้วย ลำดับที่ของแผน ชื่อรายวิชา ระดับชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่อง และ/ชื่อหน่วยย่อย-ชื่อเรื่องย่อย ระยะเวลา และข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น ชื่อครูผู้สอน และวันเดือนปีที่สอน
- 2) ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
- 3) เอกสารประกอบ ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน ใบกิจกรรม เครื่องมือวัดและประเมินผล บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ สำหรับการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สะท้อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ต้องเขียนแสดงพฤติกรรมครอบคลุมด้านความรู้ตามมโนทัศน์ที่กำหนด (K) ด้านการปฏิบัติกิจกรรม แบบรวมพลังด้วยความรับผิดชอบ (P) ด้านการสร้างชิ้นงานหรือภาระงานที่แสดงถึงการปฏิบัติในชั้นประยุกต์และตอบแทนสังคม (P) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์เจตคติ (A)

การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการปฏิบัติหรือการปฏิบัติ มักกล่าวถึงคำศัพท์เฉพาะ 3 คำ ได้แก่ คำว่า Psychomotor skill, Practical skill และ Performance มีความหมายเหมือนกันแต่มีนัยแตกต่างกัน โดย Psychomotor skill เน้นการเคลื่อนไหวร่างกายแบบพื้นฐานที่เป็นกลไกของอวัยวะและกล้ามเนื้อ ส่วนคำว่า Practical skill เน้นการปฏิบัติที่อาศัยความสามารถทางสมอง เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการคิดคำนวณ และคำว่า Performance เป็นการแสดงออกหรือการทำงานตามกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยความสามารถทางสมองและจิตใจนอกเหนือจากการเคลื่อนไหวทางด้านร่างกาย (สุวิมล ว่องวานิช, 2546) ดังนั้นการประเมินการปฏิบัติงาน หมายถึง การออกแบบเพื่อทดสอบความสามารถของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และนิสัยการทำงาน (Work habits) ผ่านการปฏิบัติงานในบริบทหรือสถานการณ์จริงหรือสอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด โดยเน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันและประยุกต์ทักษะและแนวคิดในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (Wiggins, 1989; Hart, 1994) เพื่อสะท้อนว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนด เช่น การสร้างสรรค์ผลงาน สิ่งประดิษฐ์ หรือการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทำงาน หรือการสร้างสรรค์ผลงานและกระบวนการทำงาน ดังนั้น ทักษะการปฏิบัติ หมายถึง การเคลื่อนไหวทางกายภาพ การควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายและการใช้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว ซึ่งประกอบด้วย การเคลื่อนไหวของร่างกายและการประสานสัมพันธ์ของทักษะต่างๆ ซึ่งอาจเป็นการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบพื้นฐาน หรือเป็นการแสดงการปฏิบัติตามกระบวนการต่างๆ ก็ได้ (กมลวรรณ ตั้งธนาการนนท์, 2559)

การประเมินการปฏิบัติ มีคำศัพท์สำคัญ 3 คำศัพท์ ได้แก่ การประเมินทางเลือก (Alternative assessment) หมายถึง การประเมินที่เน้นวิธีการอื่นนอกเหนือจากการประเมินด้วยการสอบข้อเขียน ซึ่งครอบคลุมการประเมินทักษะการปฏิบัติและการประเมินตามสภาพจริง

ส่วนการประเมินทักษะปฏิบัติ หมายถึง การประเมินที่ให้ผู้รับการประเมินปฏิบัติงานต่างๆ โดยสะท้อนทักษะที่ต้องการประเมินออกมาภายใต้เงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่ผู้ประเมินกำหนด และการประเมินตามสภาพจริง หมายถึง การประเมินที่ให้ผู้รับการประเมินแสดงทักษะด้านต่างๆ รวมถึงความรู้ความเข้าใจในการทำงานและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในการทำงานนั้นผ่านการปฏิบัติงานที่มีบริบทใกล้เคียงกับสภาพจริง (กมลวรรณ ตังชันการนนท์, 2559) ซึ่งแนวคิดการวัดและประเมินทักษะปฏิบัติ สุวิมล ว่องวานิช (2546) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. ให้ผู้รับประเมินแสดงพฤติกรรมหรือสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินออกมา อาจแสดงออกมาผ่านการทดสอบ การแสดงทักษะ การตอบสนองสถานการณ์ต่างๆ ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมที่ต้องการวัด
2. การประเมินตามสภาพจริงต้องมีสถานการณ์ อาจเป็นสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่ผู้รับการประเมินสามารถเผชิญในชีวิตประจำวันจริงๆ เป็นสิ่งเร้าให้ผู้รับการประเมินแสดงออกถึงสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน
3. การวัดที่ใช้ อาจเป็นการวัดที่ใช้ภาษาหรือไม่ใช้ภาษาก็ได้
4. การวัดและประเมินผลที่ใช้อาจเน้นการวัดและประเมินกระบวนการ (Process) การวัดและประเมินผลงาน (Product) หรือการวัดและประเมินกระบวนการและผลงาน

ในการประเมินทักษะการปฏิบัติส่วนใหญ่ ผู้รับการประเมินต้องแสดงทักษะความสามารถ โดยดำเนินการตามกระบวนการในการปฏิบัติงาน หรือสร้างผลงานจากการปฏิบัติงานนั้น ดังนั้นองค์ประกอบของการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายของการประเมินทักษะการปฏิบัติ (Purpose)
2. งานที่กำหนดให้ผู้รับการประเมินปฏิบัติ (Task) ซึ่งมีคำชี้แจง คำสั่ง หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ชัดเจน
3. การกำหนดเกี่ยวกับการตอบสนองงาน (Response demand)
4. วิธีการที่เป็นระบบสำหรับการให้คะแนนทักษะการปฏิบัติ (Systematic methods of rating performance)

กระบวนการออกแบบการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนหลัก ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2546; กมลวรรณ ตังชันการนนท์, 2559; Johnson, Penny & Gordon, 2009)

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ

การออกแบบการประเมินทักษะปฏิบัติ ต้องเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายและโครงสร้างของสิ่งที่ต้องการประเมิน ซึ่งครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย (Cognitive domain) จิตพิสัย (Affective domain) และทักษะพิสัย (Psychomotor domain) ไปพร้อมกับจุดมุ่งหมายการประเมินที่กำหนดงาน (Task) และวิธีการประเมินได้อย่างเหมาะสม จุดมุ่งหมายทั่วไปของการประเมินทักษะปฏิบัติ ได้แก่ 1) เพื่อประเมินพัฒนาทักษะของบุคคล เช่น ทักษะการจัดการเรียนการสอน หรือการประเมินการปฏิบัติงาน

ในองค์กร 2) เพื่อรายงานผลการจัดการเรียนรู้ 3) เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการศึกษาในระดับต่างๆ 4) เพื่อให้สารสนเทศแก่สถาบันการศึกษา 5) เพื่อประเมินทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพต่างๆ (กมลวรรณ ตังธนการนนท์, 2559)

2. กำหนดกรอบการประเมิน เป็นการระบุถึงเนื้อหา ทักษะ กระบวนการ องค์ประกอบ หรือมิติอื่นๆ ของสิ่งที่ต้องการประเมิน

3. กำหนดน้ำหนักความสำคัญของคุณลักษณะและเครื่องมือที่ต้องใช้ อาจกำหนดเป็นร้อยละหรือคะแนน ตามความเหมาะสมและความสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ต้องการวัด

4. กำหนดประเด็นที่ต้องการประเมิน การประเมินทักษะการปฏิบัติ ประกอบด้วย

4.1 การประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน พิจารณา 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ คุณภาพขณะปฏิบัติงาน และเวลา ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานและความถูกต้องของการทำงาน

4.2 การประเมินผลการปฏิบัติงานหรือผลงาน พิจารณา 2 ประเด็นหลัก คือ คุณภาพของผลงาน และปริมาณงาน

5. กำหนดงานและสถานการณ์ให้ผู้เรียนปฏิบัติ ประเด็นสำคัญคือ การวางแผนใช้สถานการณ์ในการประเมินทักษะปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับการประเมินแสดงทักษะที่ต้องการวัดออกมาได้ชัดเจน และสิ่งสำคัญผู้ประเมินต้องมีโอกาสได้สังเกตพฤติกรรมของผู้รับการประเมินอย่างใกล้ชิดเพื่อประเมินทักษะการปฏิบัติในมิติหรือองค์ประกอบต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้

6. กำหนดเกณฑ์สำหรับประเมินทักษะปฏิบัติ ต้องมีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การประเมินรูปแบบต่างๆ ที่เป็นเครื่องมือสำหรับวัดและประเมินผลทักษะการปฏิบัติ

เครื่องมือวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ จำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ (กมลวรรณ ตังธนการนนท์, 2559)

1. เครื่องมือประเภทที่ใช้การทดสอบ ได้แก่ แบบสอบข้อเขียน แบบสอบปากเปล่า

2. เครื่องมือประเภทที่ไม่ใช่การทดสอบ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบประเมินค่า (Rating scale) และเกณฑ์การให้คะแนนรูบริก (Scoring rubric)

มนสิข สิริสมบุญ (2563: 75) กล่าวว่า เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีหลากหลายวิธี ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ครู (Teacher interview)

2. การใช้แบบทดสอบสมรรถนะ (Competency test)

3. การวัดทางอ้อม (Indirect measurement)

4. การสังเกตชั้นเรียน (Classroom observation)

5. การประเมินโดยผู้เรียน (Student rating)

6. การตรวจสอบงานทั้งหมด (Peer review)

7. การประเมินจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Student achievement)

8. การประเมินตนเอง (Self-evaluation)

โดยสรุป การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถทำได้หลากหลายวิธี ได้แก่ การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า แบบตรวจสอบรายการ แบบประเมินค่า และเกณฑ์การให้คะแนนรูปрик การสัมภาษณ์ครู การใช้แบบทดสอบสมรรถนะ การวัดทางอ้อม การสังเกตชั้นเรียน การประเมินโดยผู้เรียน การตรวจสอบงานทั้งหมด การประเมินจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การประเมินตนเอง สำหรับการประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบประเมินค่า และการประเมินด้วยเกณฑ์การให้คะแนนรูปริก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษาชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์ (2563) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ที่พัฒนาขึ้น มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย แผนการขับเคลื่อน PLC กระบวนการขับเคลื่อน PLC การนิเทศติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน 2) การทดลองใช้รูปแบบการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาต่อยอด เป็นองค์ความรู้ใหม่ จนเกิดนวัตกรรมได้ระดับมากที่สุด และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านความเข้าใจตามกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ระดับมาก 3) ผลการยืนยันรูปแบบการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC โดยอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่าเป็นพหุองค์ประกอบ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์ และความถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 100

ประคอง รัศมีแก้ว (2563) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อนำมาใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้อง เหมาะสมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกัน วิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายร่วม ทีมงานร่วมแรงร่วมใจ หรือร่วมมือร่วมพลัง ร่วมเป็น ผู้นำการเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุนชุมชน และการเสริมสร้าง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ ด้านเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จากการศึกษา รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ การวัดและประเมินผล (2.1) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (2.2) ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบ พบว่า (3.1) ผลการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนในสหวิทยาเขตทัพหลวงเจงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ก่อนการอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีค่าเฉลี่ย 10.73 หลังการอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ย 18.17 (3.2) ผลการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยครูผู้สอนโรงเรียนในสหวิทยาเขต ทัพหลวงเจงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ภาพรวม มีผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก และ (3.3) ผลการวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้เชิงรุก โดยครูผู้สอน โรงเรียนในสหวิทยาเขตทัพหลวงเจงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ภาพรวมมีเจตคติอยู่ในระดับมาก 4) ผลการประเมินความพึงพอใจครูที่มีต่อรูปแบบ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยครูผู้สอนโรงเรียนในสหวิทยา เขตทัพหลวงเจงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ และจุฬารัตน์ ธรรมประทีป (2563) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง โรงเรียน คือ ฐานการพัฒนาวิชาชีพครูโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้: การพัฒนารูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนเพื่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างยั่งยืน การพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน คือ การส่งเสริม ให้โรงเรียนนั้นมีระบบของการพัฒนาด้วยตนเองผ่านรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูในระดับโรงเรียน ที่ใช้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนแห่ง การเรียนรู้ของโรงเรียนกรณีศึกษานี้มีกระบวนการสรุปได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมายการจัดการ เรียนรู้ของโรงเรียนที่ต้องการให้ชัดเจน 2) ส่งเสริมและสร้างโอกาสการพัฒนาวิชาชีพให้กับครูทุกท่าน 3) สร้างบรรยากาศการทำงานและการเรียนรู้แบบองค์กรร่วมมือ 4) เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการบริหาร

จัดการและการเรียนรู้ขององค์กร 5) สร้างผู้นำวิชาการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้องค์กรมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมครูในโรงเรียนเกิดการยอมรับซึ่งกันและกันในด้านความรู้ ประสิทธิภาพ และการทำงานเป็นทีมโดยเฉพาะการร่วมทำงานกับองค์กรอื่นที่สามารถเข้ามาเติมเต็มในฐานะผู้เชี่ยวชาญตามบริบทจริงของโรงเรียน

จักรกฤษณ์ ถินคำเชิด (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สู่การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง ผลการวิจัย 1) โรงเรียนได้จัดให้การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง ซึ่งยังไม่มีคุณภาพเพียงพอเหมาะแก่การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญไม่เอื้อต่อการเรียนรู้และไม่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน 2) การสร้างและพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง ได้รูปแบบกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยประยุกต์ขึ้นใช้ชื่อเรียกว่า “ PAOE Model ” ซึ่งมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 3) ผลการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบได้มีการแจ้งในที่ประชุมเพื่อปรึกษาหารือในการดำเนินงานพัฒนารูปแบบให้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน ได้ทราบถึงกระบวนการดำเนินการ ผลการทดลองใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบ พบว่า ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุภาภรณ์ คงคนนท์ วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล และมนสิข สิริสมบุรณ์ (2562) ได้ศึกษาพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก 21 องค์ประกอบย่อย และ 35 กระบวนการดำเนินงาน มีค่าดัชนีความสอดคล้องขององค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อยของกระบวนการพัฒนา เท่ากับ 0.99 และค่าดัชนีความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนา เท่ากับ 0.90

อำนาจ เหลื่อน้อย (2561) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำ เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร การทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์ร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชน 2) การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สามารถสรุปได้ ดังนี้ (2.1) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1

ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการพื้นฐาน และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร การทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์ร่วม และ โครงสร้างการพัฒนาชุมชน ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ (2.2) ผลการตรวจสอบรูปแบบ สรุปได้ว่า ในภาพรวมรูปแบบมีความเหมาะสม (2.3) ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความคิดเห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า โดยรวมรูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

เมธาสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล (2560) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ : แนวทางปฏิบัติสำหรับครู เพื่อให้ครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติได้ขับเคลื่อนแนวคิดทางการศึกษานี้มาสู่ห้องเรียน และบริบทการทำงานของตนอย่างสอดคล้องกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ เป็นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ร่วมวิชาชีพมีการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้เพื่อการเรียนรู้ต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูแต่ละคน จะถูกนำมาจัดการความรู้อย่างเป็น ระบบ ผ่านการอภิปรายสะท้อนคิดตามหลักวิชาการ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ได้ตามมาคือ ครูมีความรู้ในเนื้อหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และกระบวนการวัดประเมินผล ทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) แนวทาง การปฏิบัติสำหรับครูที่ต้องการสร้างความร่วมมือในการพัฒนานักเรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การตั้งเป้าหมาย SMART ได้แก่ เป็นเป้าหมายที่เจาะจง (specific: S) สามารถวัดได้ (measurable: M) สามารถทำได้จริง (attainable: A) มุ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน (result-oriented) จะมีกรอบเวลาที่ชัดเจน (time bound: T) และกระบวนการสอนงานแบบพี่เลี้ยง 3) องค์ประกอบของการเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครู มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (3.1) ชุมชนกัลยาณมิตร (3.2) การมีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน (3.3) การมีภาวะผู้นำ (3.4) การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ และ (3.5) การมีพื้นที่ปฏิบัติงานร่วมกัน และ 4) เป้าหมายหลักที่สำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพสำหรับครู คือ การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

จิราพร รอดพ่วง (2560) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิง วิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม ของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิผลรูปแบบชุมชน แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างลักษณะการจัดการเรียนรู้ การคิดอย่างเป็นระบบและ การสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาครู ดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษา วิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนารูปแบบ 3) การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้นำร่อง 4) การนำรูปแบบไปทดลองใช้ในโรงเรียนเครือข่ายใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 1 แห่ง 5) การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ 6) การรับรอง

ของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ องค์ประกอบของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอน 4) ปัจจัยสนับสนุนขั้นตอนการทำงาน และ 5) การวัดและประเมินผลสำหรับขั้นตอนของรูปแบบ (3P2R) มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการ (Prepare: P) 2) การวางแผน (Plan: P) 3) การปฏิบัติ (Perform: P) 4) การสังเกตผล (Review: R) และ 5) การสะท้อนผล (Reflect: R) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงของรูปแบบอยู่ในระดับมากและผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์ นวัตกรรม ของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการนำรูปแบบไปทดลองใช้ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการจัดการเรียนรู้ การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมในภาพรวม ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 หลังใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิผลของรูปแบบที่ได้กำหนดไว้

อนุสรฯ สุวรรณวงศ์ (2559) ได้ศึกษาคุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทการศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทการศึกษาไทย ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ (1) การมีวิสัยทัศน์ ค่านิยม และบรรทัดฐานร่วมกัน (2) การร่วมเรียนรู้และร่วมมือรวมพลัง (3) มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (4) การสะท้อนผลการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ และ (5) ภาวะผู้นำร่วมทางการบริหาร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในด้านนโยบายการบริหารโรงเรียนตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการเพื่อสร้างครูผู้นำ การพัฒนาวัฒนธรรมของโรงเรียนเพื่อสร้างวัฒนธรรมกาลยาณมิตรทางวิชาการ และการพัฒนาทางวิชาชีพของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒผล (2557) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ วัฒนธรรมการเรียนรู้การคิดแบบปฏิบัติที่ดี และการพัฒนาเชิงวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบว่า สมรรถนะเชิงวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น และผลการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นการพัฒนาทางวิชาชีพครูที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู คุณภาพผู้เรียน และทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาชั้นเรียน

เจนสมุทร แสงพันธ์ และอัญชลี ตนานนท์ (2562) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การศึกษาชั้นเรียน ในฐานระบบบกิจกรรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ระบบกิจกรรมในการศึกษาชั้นเรียนของโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา ต่างพบองค์ประกอบครบทุกด้านที่เป็นปัจจัยที่ทำให้การศึกษาชั้นเรียนก่อให้เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนาวิชาชีพครู องค์ประกอบของระบบกิจกรรมของการ ศึกษาชั้นเรียนเกิดจากความเข้าใจร่วมกันของชุมชน และองค์ประกอบของระบบกิจกรรมของการศึกษาชั้นเรียนเกิดจากการขับเคลื่อนเพื่อเปลี่ยนแปลงวิถีการปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนของครูและการยกระดับการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ทั้งในระดับผลสัมฤทธิ์และกระบวนการที่เชื่อมโยงภาคทฤษฎีและงานภาคปฏิบัติ 2) ผลของการใช้นวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนในฐานระบบกิจกรรมในระดับชั้นเรียนสามารถพัฒนา และเปลี่ยนแปลงชั้นเรียนคณิตศาสตร์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงการสอนจากการบอกไปสู่การสอนที่เน้นการแก้ปัญหา

ภัทรพงศ์ กุลสีดา (2562) ได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในชั้นเรียนคณิตศาสตร์ที่ใช้การศึกษาชั้นเรียนและวิธีการแบบเปิด ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสำรวจทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียนคณิตศาสตร์ที่ใช้การศึกษาชั้นเรียนและวิธีการแบบเปิด ในระยะที่ 1 พบว่า บริบทการทำงานของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายพื้นที่วิจัย คือ มีการกำหนดทีมการศึกษาชั้นเรียน ประกอบด้วย ครูผู้สอน ครูผู้สังเกต และผู้อำนวยการโรงเรียน มีการใช้การศึกษาชั้นเรียนและวิธีการเปิดในชั้นเรียน คือ มีการพัฒนาการศึกษาชั้นเรียนในโรงเรียน โดยมีการปรับแผนการสอน เข้าร่วมการสังเกตชั้นเรียน และมีการสะท้อนผลการวิธีการแบบเปิด และทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ระบบ ผลที่ดังนี้ ทักษะการเขียน จำนวนร้อยละ 64 อยู่ในระดับที่ 2-5 ทักษะการนำเสนอ จำนวนร้อยละ 35 อยู่ในระดับที่ 2-5 และทักษะการฟังและการถาม จำนวนร้อยละ 47 อยู่ในระดับที่ 2-5 ซึ่งเป็นไปตามระดับที่คาดหวัง 2) ผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนใช้ชั้นเรียนคณิตศาสตร์ที่ใช้การศึกษาชั้นเรียนและวิธีการแบบเปิด ในระยะที่ 2 พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดบริบทของโรงเรียน โดยกำหนดทีมการศึกษาชั้นเรียน ประกอบด้วย ครู จำนวน 1 คน ครูผู้สังเกต จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้เชี่ยวชาญระดับมหาวิทยาลัย และผู้วิจัย ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน สังเกตชั้นเรียนร่วมกัน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการกำหนดทำงานวงจรรายสัปดาห์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ สังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เป็นประจำทุกสัปดาห์ และทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ผลเป็นดังนี้ ทักษะการเขียน จำนวนร้อยละ 78.57

อยู่ในระดับที่ 2-5 และเพิ่มขึ้นจากระดับที่ 1 จำนวนร้อยละ 14.57 โดยนักเรียนพยายามแสดงแทนแนวคิดด้วยภาพ นักเรียนสามารถเขียนอธิบายแนวคิดจากการกระตุ้นด้วยคำถามจากครู และจะเขียนหลังจากที่ลงมือทำกิจกรรม และพยายามเขียนให้แตกต่างกัน ทักษะการนำเสนอจำนวนร้อยละ 82.14 อยู่ในระดับที่ 2-5 และเพิ่มขึ้นจากระดับที่ 1 จำนวนร้อยละ 47.14 โดยนักเรียนจะมีทักษะการพูดมาก่อนทักษะการเขียน นักเรียนพยายามที่จะอ่านเสียงดัง ในช่วงนำเสนอมีการโต้ตอบกับเพื่อนและตอบคำถามของเพื่อนและครูมากขึ้น และมีการตัดสินใจแนวคิดของตัวเองด้วยตัวของเขาเอง และอธิบายแนวคิดผ่านมุมมองของนักเรียนได้และทักษะการฟังและการถาม จำนวนร้อยละ 71.43 อยู่ในระดับที่ 2-5 และเพิ่มขึ้นจากระดับที่ 1 จำนวนร้อยละ 24.43 โดยนักเรียนสามารถอธิบายแนวคิดด้วยภาษาที่เข้าใจสามารถเข้าใจได้มากขึ้น มีสมาธิในการฟัง ฟังคำถามจากครูและนำมาทบทวนเพื่อหาวิธีการในการแก้ปัญหา และสามารถตรวจสอบแนวคิดของตนเองกับสิ่งที่ครูนำเสนอหน้าชั้นเรียนได้

วานิช ประเสริฐพร และไชยวัฒน์ ชุมนานเสียว (2562) ได้พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการจัดทำบทเรียนโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนา 9 ขั้นตอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 (ชัยภูมิ) ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ด้านการจัดทำบทเรียน พบว่า ครูที่เข้ารับการพัฒนาศักยภาพได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการจัดทำบทเรียนที่เน้นการเสริมสร้างกระบวนการคิดขั้นสูง 2 ทักษะ คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ครบทั้ง 5 ขั้น และทักษะการคิดสร้างสรรค์ครบทั้ง 7 ขั้น 2) ครูผู้สอนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการนำบทเรียนที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนชั้นที่ปฏิบัติการสอนครบทั้ง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย (1) จัดทำบทเรียนของครูผู้สอนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จัดทำเป็นลำดับที่ 1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจัดทำเป็นลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ (2) การใช้ขั้นตอนกิจกรรมพัฒนา 9 ขั้นตอนของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกันโดยครูผู้สอนใช้ขั้นสร้างบทเรียนเป็นลำดับที่ 1 ใช้ขั้นนำบทเรียนไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นลำดับที่ 2 และใช้ขั้นค้นหา Best practice เป็นลำดับที่ 3

ปาริชาติ เตชะ และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการ ศึกษาชั้นเรียนแบบเรียนรู้ร่วมกันที่ส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาพการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาครูก่อนออกฝึกประสบการณ์ ปัญหาที่พบ คือ อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาครู ไม่มีโอกาสได้พบและวางแผนร่วมกันก่อนออกฝึกประสบการณ์ และแนวทาง คือ ควรมีการเตรียมความพร้อม ด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่พอเพียง และการทำงานร่วมกัน ก่อนออกฝึกประสบการณ์ (2) รูปแบบ

การศึกษาชั้นเรียนแบบเรียนรู้ร่วมกัน มี 5 องค์ประกอบ คือ ความเป็นมา หลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยกระบวนการสอนดำเนินการมาเป็น 2 วงจร 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและการวางแผนร่วมกัน ขั้นที่ 2 การสอน ขั้นที่ 3 การสังเกตการสอน และการจดบันทึก และขั้นที่ 4 การสะท้อนผลปรับปรุงแก้ไข ซึ่งรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) นักศึกษาครุมีพัฒนาการด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 44.05 และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับ มาก (4) ผลการประเมินการใช้รูปแบบ พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ช่วยให้นักศึกษาครุมีความรู้ และการออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ด้านกระบวนการ พบว่า นักศึกษาครุได้ทำงานร่วมกับ อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาครุ พัฒนาตนเองด้านการสอนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และด้านผลผลิต พบว่า นักศึกษาครุมีความรู้ในการจัดการเรียนรู้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วาสุกรี แสงป้อม (2559) ได้ศึกษาชั้นเรียนในแง่มุมมองการคิดทางคณิตศาสตร์ของผู้เรียน เนื่องจากการศึกษาชั้นเรียน เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาวิชาชีพครูแนวทางหนึ่งที่กระทำโดยครูใน โรงเรียนเองจากบริบทการทำงานจริงผ่านการทำงานกลุ่มแบบร่วมมือกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบริบท และมีเป้าหมายหลัก เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาการคิดทางคณิตศาสตร์และการเรียนรู้ของผู้เรียน กระบวนการศึกษาชั้นเรียนมีขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นที่มีลักษณะเป็นวงจร ได้แก่ 1) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน (Plan) จากการนำแนวคิดของผู้เรียนในช่วงเวลาและชั้นเรียนก่อนหน้านี้มาใช้ในการวางแผน 2) การสังเกตการจัดการเรียนร่วมกัน (Do) ซึ่งมีเป้าหมายสังเกตการคิดทางคณิตศาสตร์จาก วิธีการแก้ปัญหาของผู้เรียน และ 3) การสะท้อนผลบทเรียนร่วมกัน (See) จากการเฝ้าดูผู้เรียนแก้ปัญหา ทีละขั้นตอน ทั้งนี้การดำเนินงานตามกระบวนการศึกษาชั้นเรียนต้องยึด 3 ขั้นตอน อย่างครบถ้วนในการดำเนินงานแต่ละครั้ง

สุตาภรณ์ สืบสุติน (2557) ได้พัฒนาวิชาชีพครูวิทยาศาสตร์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิง วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การศึกษาชั้นเรียน ผลการวิจัยมีกระบวนการ พัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย เริ่มจากการประชุมกลุ่มเป้าหมายเพื่อสะท้อนปัญหาการจัดการเรียนรู้ วิชาวิทยาศาสตร์และร่วมกันหาข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่ต้องการพัฒนาซึ่งมีประชุมเห็นร่วมกัน ว่าควรพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ที่จะดำเนินการผ่านการพัฒนาวิชาชีพครู โดยใช้การศึกษาชั้นเรียนจากนั้นจึงเตรียมความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายโดยสร้างความเข้าใจพื้นฐาน เกี่ยวกับกระบวนการการศึกษาชั้นเรียน จากการศึกษาเอกสารและสื่อต่างๆ รวมทั้งการศึกษาดูงาน ในโรงเรียนที่ประสบการณสำเร็จในการพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียน นอกจากนี้เพื่อให้ กลุ่มเป้าหมายมีความมั่นใจในการพัฒนาวิชาชีพในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ประสานงานกับวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง กระบวนการการศึกษาชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องเป็นวงจรทุกสัปดาห์ผ่านกระบวนการการศึกษาชั้นเรียน 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วางแผนจัดการเรียนรู้ โดยครูร่วมกันหาแหล่งเรียนรู้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียน โดยมีผู้บริหารคอยอำนวยความสะดวกสนับสนุนและให้คำชี้แนะ 2) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้และการสังเกตชั้นเรียนเป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนคนหนึ่งนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 จำนวน 42 คน โดยมีกลุ่มเป้าหมายคนอื่นๆ เข้าไปร่วมสังเกตชั้นเรียนเพื่อบันทึกข้อมูลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน 3) สะท้อนและสรุปผลการเรียนรู้ เมื่อได้ข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียนแล้ว กลุ่มเป้าหมายทุกคนจะนำข้อมูลที่ได้มาช่วยกันสะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ในสัปดาห์ต่อไป ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มีพัฒนาการขึ้นตามลำดับ โดยครูทุกคนได้แสดงบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีเครือข่ายความร่วมมือของครูในขณะเดียวกันผู้บริหารก็แสดงบทบาทสำคัญในการสนับสนุนอำนวยความสะดวก และช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นเป็นการเสริมแรงให้ครูมีกำลังใจในแผนพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพซึ่งส่งผลให้นักเรียนค่อยๆ เปลี่ยนแปลงบทบาทในการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีการอภิปรายร่วมกันในกลุ่มเพื่อระบุปัญหาสำคัญในการเรียนรู้ของกลุ่ม ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งสมมติฐานช่วยกันวางแผน ออกแบบการทดลองและลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการที่กลุ่มได้ร่วมกันกำหนด มีการสรุปและนำเสนอผลงาน ด้วยความมั่นใจและภาคภูมิใจในผลงานของกลุ่ม ในส่วนของความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนนั้นพบว่า ผู้บริหารและครูทุกคนเห็นว่าการศึกษาระดับชั้นเรียนเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาวิชาชีพครูที่ช่วยส่งเสริมศักยภาพของครูในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ของตนเองโดยนักเรียนเรียนรู้ที่จะการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนของการคิดเชิงวิทยาศาสตร์

สมใจ มณีวงษ์ (2556) ได้พัฒนาการนำนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study) สู่อุปกรณ์ปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า (1) บริบท สถานศึกษา โดยส่วนใหญ่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายของการศึกษาชั้นเรียนไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ครูได้รับการอบรมพัฒนาก่อนการนำนวัตกรรมมาใช้ (2) ด้านปัจจัย มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาชั้นเรียน โดยเฉพาะมีผู้เชี่ยวชาญภายนอกจากสถาบันอุดมศึกษาเข้ามาร่วมในกระบวนการศึกษาชั้นเรียน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ (3) ด้านกระบวนการ ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความตระหนัก ความเชื่อมั่นให้ครู มีการวางแผนการทำงานตามแนวทางการศึกษาชั้นเรียน และผู้บริหารเข้าร่วมในกระบวนการทำงาน ทั้งการร่วม

จัดทำแผนการเรียนรู้ ร่วมสังเกตชั้นเรียน และทำหน้าที่ประธานในการสะท้อนผล มีการใช้นวัตกรรม การศึกษาชั้นเรียนควบคู่กับวิธีการสอนแบบเปิด (4) ด้านผลที่เกิดการใช้วัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน พบว่า ครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการสอน มีการจัดการเรียนการสอนตอบสนองต่อความต้องการ ของผู้เรียน ทำงานเป็นทีม และสามารถพัฒนาวิชาชีพของตนเองตามแนวทางการศึกษาชั้นเรียน ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ (5) ด้านผลกระทบ จากมุมมองของครู มองว่าครูมีภาระงานมากเกินไป ทำงานหนัก และไม่เข้าใจเป้าหมายที่แท้จริงของการใช้วัตกรรมการ ศึกษาชั้นเรียน ผู้เรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล มีความเชื่อในตนเอง มีความเป็นผู้นำ สถานศึกษามีเอกลักษณ์ของตนเองที่เด่นชัด มีระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็ง วัฒนธรรมองค์การ เปลี่ยนไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ชุมชนมีความพึงพอใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน โรงเรียนมากขึ้น (6) ข้อเสนอแนะ มีดังนี้ ควรกำหนดนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำ วัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนเข้ามาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน สถานศึกษาที่ใช้วัตกรรมการ การเตรียมบริบทให้พร้อม ควรมีการอบรมพัฒนาครูให้เข้าใจ แนวทางการศึกษาชั้นเรียน การสร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา จัดตั้งศูนย์ปรึกษาแนะนำการใช้วัตกรรมการศึกษา สำหรับ การพัฒนาวิชาชีพครูในแต่ละพื้นที่ ครูควรแสวงหาแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพที่เหมาะสมกับบริบท ของตนเองอย่างต่อเนื่องและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรติดตามผลและสร้างเครือข่าย โดยการขยายผลการใช้วัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนในสถานศึกษาอื่นให้มากขึ้น

จากการศึกษาการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนในสถานศึกษา มีกระบวนการ ได้แก่ 1) วางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้และ การสังเกตชั้นเรียนและเพื่อบันทึกข้อมูลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน 3) สะท้อนและสรุปผล การเรียนรู้ กระบวนการดังกล่าวทำให้ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ครูมีการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในการสอน มีการจัดการเรียนการสอนตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ทำงานเป็น ทีม และสามารถพัฒนาวิชาชีพของตนเองตามแนวทางการศึกษาชั้นเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Barkir (2014) ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายในรายวิชา วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยเมื่อนักเรียนผ่านการเรียนมาแล้วจะมีชุดคำถาม เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มี ความคิดเห็นที่ดีและมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาวิทยาศาสตร์ ผลโดยสรุปคือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้นทำให้สามารถเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและจากนักเรียนบางคนในช่วงแรก มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ แต่เมื่อเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแล้วทำให้มีเจตคติที่ดีขึ้น มาก โดยกิจกรรมที่นักเรียนส่วนใหญ่พึงพอใจมากที่สุดคือกิจกรรมแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing) จากผลงานการวิจัย สรุปได้ว่า การศึกษาชั้นเรียนร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเป็น

กระบวนการทำงานที่พัฒนาวิชาชีพครูในบริบทการทำงานจริง การทำงานกลุ่มแบบร่วมมือรวมพลัง อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาการคิดและการเรียนรู้ของนักเรียน โดยกระบวนการศึกษาชั้นเรียนร่วมมีลักษณะเป็นวงจรเกิดขึ้นในลักษณะ อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายการศึกษาชั้นเรียน การวางแผน บทเรียน การสอนและสังเกตในชั้นเรียน การสืบสอบผลการปฏิบัติงาน การปรับปรุงแก้ไขบทเรียน และการแก้ไขบทเรียน โดยมีองค์ประกอบและตัวชี้วัดของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบด้านปัจจัย คือ ทักษะทางวิชาการและกลไกการเรียนรู้ โครงสร้างและสิ่งสนับสนุน องค์ประกอบด้านกระบวนการ คือ การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยม ร่วมกัน การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมมือรวมพลังกัน การเปิดรับ การชี้แนะในปฏิบัติงาน และการสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และองค์ประกอบด้านผลลัพธ์ คือ ผลการปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง และการเป็นสมาชิกและเครือข่าย นอกจากของชุมชนการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์ส่งผล ต่อเนื่องกันอย่างเป็นเหตุและผลอย่างเป็นลำดับมีองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้านด้วยกัน ได้แก่ (1) ชุมชน กัลยาณมิตรตามวิถีไทย ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและรับฟัง (2) ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพ ทำให้เกิด การเผยตนของผู้ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (3) วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วม ทำให้เกิดพลังเข็มทิศ วิสัยทัศน์ร่วม (4) ระบบเปิดแบบพนักกำลังมุ่งสู่ผู้เรียน ทำให้เกิดการเผยตนเป็นเจ้าของงานการเรียนรู้ (5) ระบบทีม เรียนรู้ทางวิชาชีพสู่วุฒิภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครู ทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ (6) พื้นที่การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง แต่ละพื้นที่มีการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีปกติขององค์กรมีขั้นตอนของ รูปแบบ 5 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการ (Prepare: P) 2) การวางแผน (Plan: P) 3) การปฏิบัติ (Perform: P) 4) การสังเกตผล (Review: R) และ 5) การสะท้อนผล (Reflect: R) ซึ่งการดำเนินงาน ตามกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนสามารถช่วยพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูได้ ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการคิดในการจัดการ เรียนการสอน และด้านความสามารถในการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง ตลอดจนชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งชุมชนแห่ง การเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูสามารถพัฒนาสมรรถนะเชิงวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

Savec and Devetak (2013) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในเนื้อหาวิชา เคมี เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของประเทศสโลวาเนีย โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายอย่างมี

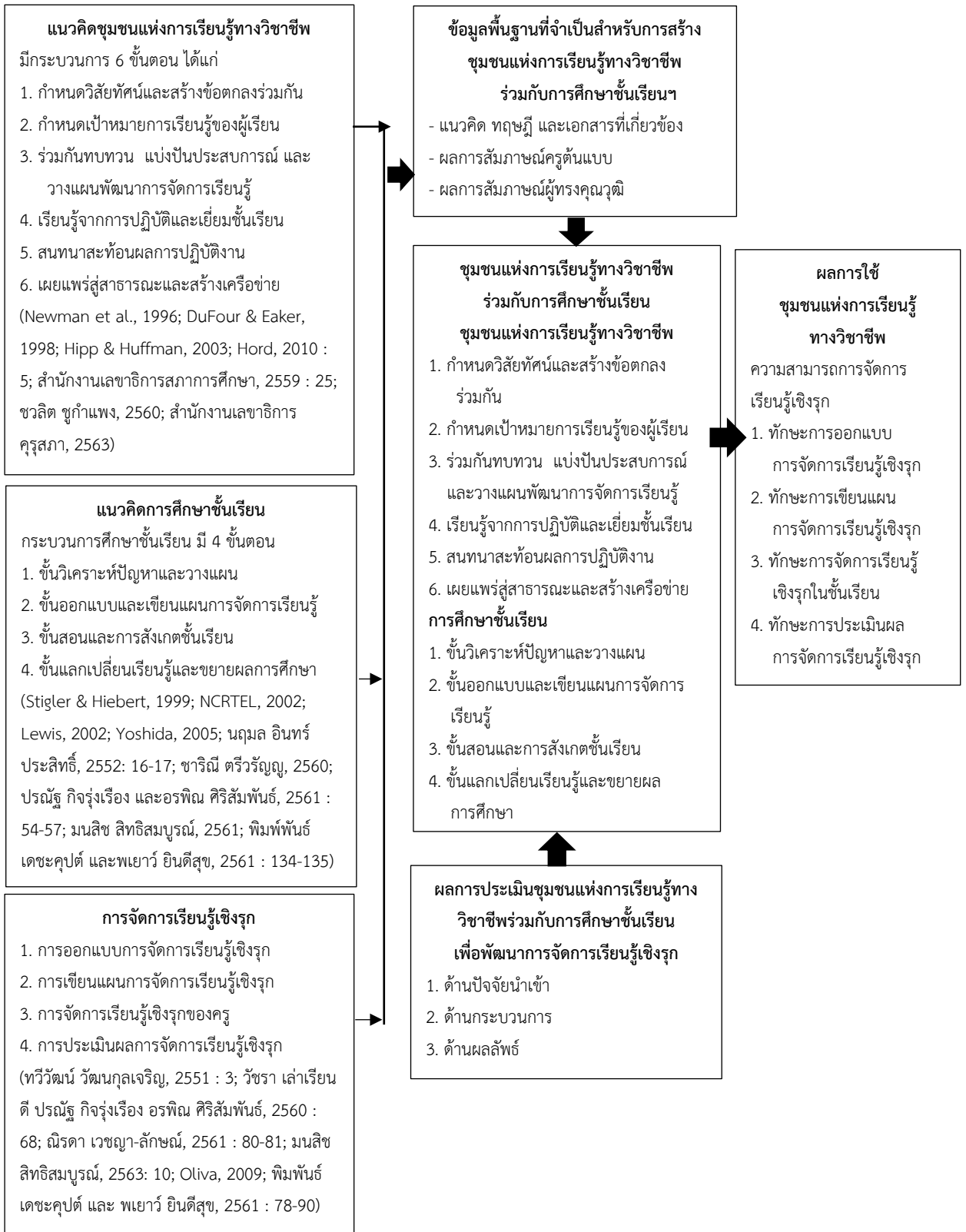
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะด้านพุทธิพิสัยและด้านทักษะพิสัยแต่นักเรียนจะต้องใช้เวลาในการปรับตัวในการเรียนรู้มากกว่าแบบบรรยายพร้อมทั้งครูจะต้องมีความชำนาญในการสอนอีกด้วย

Deffenbaugh (2011) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการนำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communities) ไปใช้ในการพัฒนาตามโครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของ Missouri พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาของ Missouri เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองผ่านการร่วมมือของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ พบว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้ครูได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองผ่านการร่วมมือของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นอย่างดี และกระบวนการศึกษาชั้นเรียน ทำให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ ข้อมูลจากการสะท้อนผลช่วยเพิ่มวิธีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กล่าวได้ว่า การศึกษาชั้นเรียนเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษาชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้

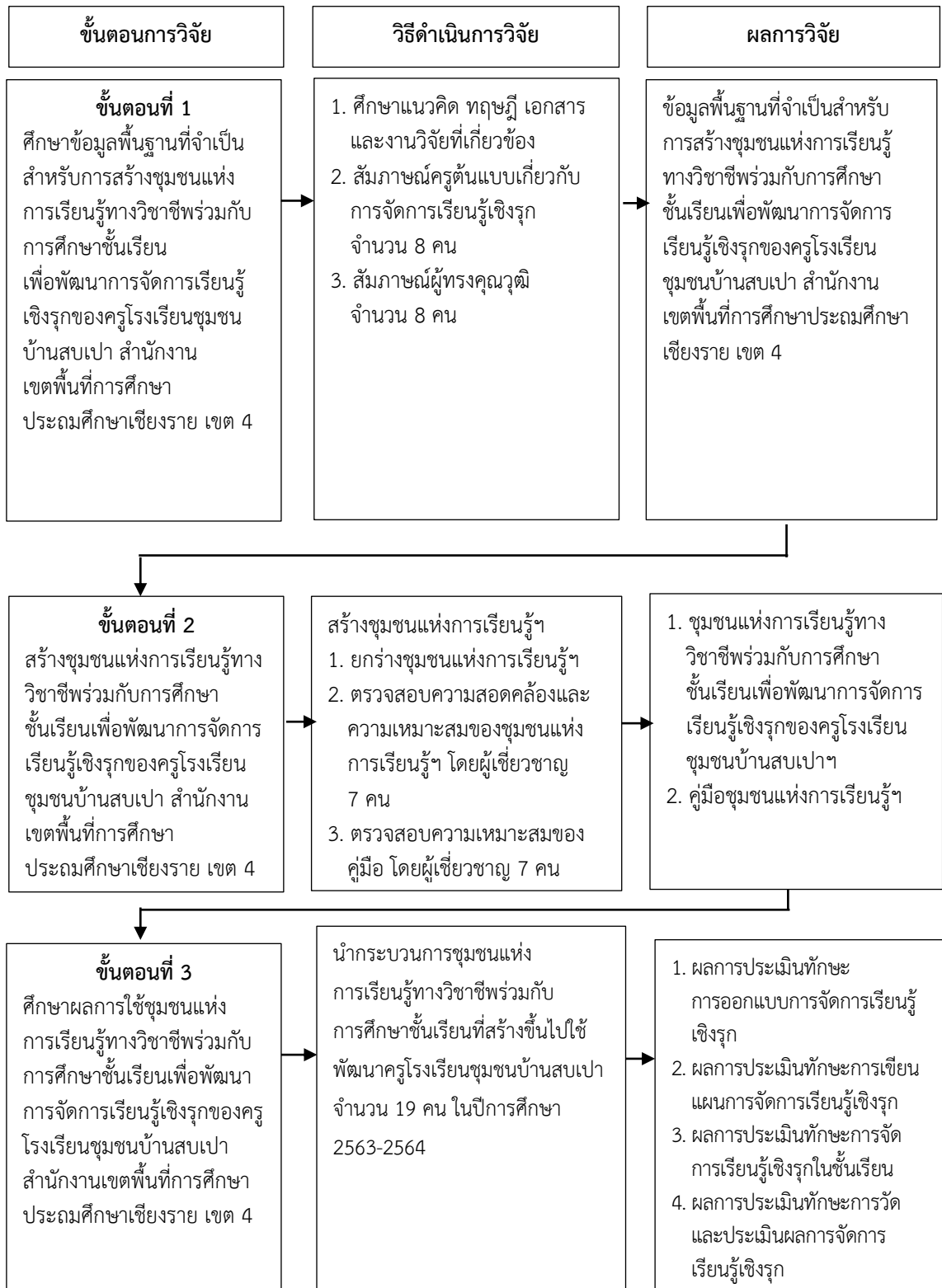
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 2 สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

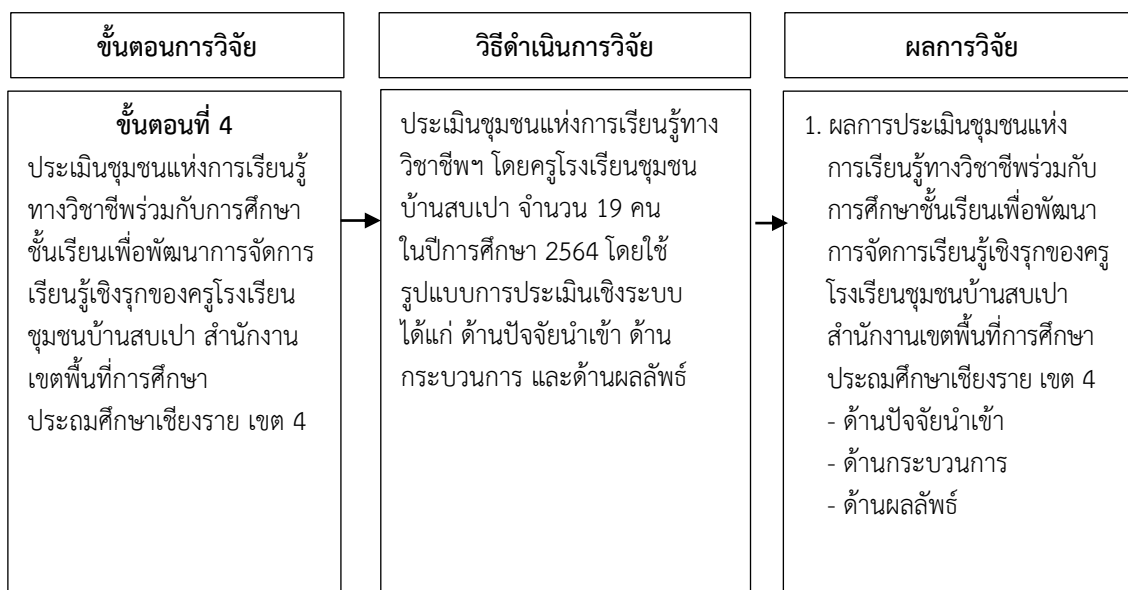
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ตารางที่ 13 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล / กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กระบวนการศึกษาชั้นเรียน เป้าหมาย และกิจกรรม	1. แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	1. การบันทึกข้อมูลเพื่อสังเคราะห์รวมข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการ	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล (Content analysis)
	2. สัมภาษณ์ครูต้นแบบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา	2. ครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 8 คน	2. แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล (Content analysis)
	3. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ	3. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน	3. แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล (Content analysis)
	4. สรุปผลการศึกษาดำเนินการตามข้อที่ 1-3 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา	4. ผลการศึกษาตามข้อที่ 1-3	แบบสรุปข้อมูล	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล (Content analysis)

ตารางที่ 13 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล / กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
2. เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	1. ยกร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ และจัดทำคู่มือชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ 2. ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ 3. ตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ	1. นำประเด็นที่ศึกษาในชั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐานมายกร่างชุมชน 2. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน	1. ร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ 2. ร่างคู่มือชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ 3. แบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ 4. แบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล (Content analysis) 1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	1. ผลการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2. ผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 3. ผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน 4. ผลการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ปีการศึกษา 2563-2564 จำนวน 19 คน	1. แบบประเมินแบบรูปกริก 2. แบบประเมินแบบมาตรประมาณค่า	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3. ร้อยละ

ตารางที่ 13 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล / กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
4. เพื่อประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษา ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชน บ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ ใน 3 ประเด็น - ด้านปัจจัยนำเข้า - ด้านกระบวนการ - ด้านผลลัพธ์	ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ปีการศึกษา 2563-2564 จำนวน 19 คน	1. แบบประเมิน 2. แบบบันทึกการประชุม สะท้อนคิดการดำเนินงาน ตามชุมชนแห่งการเรียนรู้	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3. วิเคราะห์เนื้อหาและสรุป ข้อมูล (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีวิธีดำเนินการดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่

1.1 ศึกษาแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ แนวคิดของ Newman et al. (1996) DuFour & Eaker (1998) Hipp & Huffman (2003) Hord (2010) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) ขวลิต ชูกำแพง (2560) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2563)

1.2 ศึกษาการศึกษาชั้นเรียน ได้แก่ แนวคิดของ Stigler & Hiebert (1999) NCREL (2002) Lewis (2002) Yoshida (2005) นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2552) ชาริณี ตรีวรัญญ (2560) ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2561) มนสิข สิทธิสมบุรณ์ (2561) พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2561)

1.3 ศึกษาแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ แนวคิดของ ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ, (2551) วัชรา เล่าเรียนดี ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560) ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2561) มนสิข สิทธิสมบุรณ์ (2563: 10) Oliva (2009) พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พะเยาว์ ยินดีสุข (2561)

1.4 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศและในประเทศ เพื่อหาคำประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า คือ ครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 8 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลจากหน่วยงานระดับประเทศ มีผลงานและความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียน และมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน 10 ปีขึ้นไป

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีคุณสมบัติดังนี้

3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาเอก เป็นอาจารย์ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานหรืออุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องรวมไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีผลงานวิจัยหรือมีบทบาทสำคัญด้านการบริหารการศึกษา การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 2 คน

3.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาที่กำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษารวมไม่น้อยกว่า 10 ปี มีผลงานการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และมีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

3. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสังเคราะห์เอกสาร คือ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1.2 กำหนดประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ 1) กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) กระบวนการศึกษาชั้นเรียน 3) เป้าหมาย และ 4) กิจกรรม

1.3 ระบุขอบข่ายเอกสารที่จะทำการสังเคราะห์ ได้แก่ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษาชั้นเรียน แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศและในประเทศ

1.4 สร้างแบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1.5 ลงมืออ่านเอกสารและบันทึกข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ศึกษา และบันทึกข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา โดยมีข้อคำถามการสัมภาษณ์ในประเด็นต่อไปนี้

2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับสัมภาษณ์

2.2.2 ข้อคำถามการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ดังนี้

1) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นอย่างไร

2) แนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้บรรลุตามเป้าหมายควรเป็นอย่างไร

3) แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนควรเป็นอย่างไร

4) แนวทางการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควรเป็นอย่างไร

5) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูควรเป็นอย่างไร

6) แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพ ควรเป็นอย่างไร

7) ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประสบผลสำเร็จ มีปัจจัยใดบ้าง

2.3 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณาดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2562 : 143)

+1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

แล้วนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

3. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า โดยมีข้อคำถามการสัมภาษณ์ในประเด็นต่อไปนี้

3.2.1 การพัฒนาชุดความคิดของครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ควรเป็นอย่างไร

3.2.2 สมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูควรเป็นอย่างไร

3.2.3 แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควรเป็นอย่างไร

3.2.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนควรเป็นอย่างไร

3.2.5 แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควรเป็นอย่างไร

3.2.6 ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ มีปัจจัยใดบ้าง

3.3 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณาดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2562 : 143)

+1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

แล้วนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการบันทึกข้อมูลวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปประเด็นที่ศึกษา
2. ข้อมูลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนต้นสังกัดของครูต้นแบบเพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ เป็นการล่วงหน้า
 - 2.2 ประสานงานโดยใช้โทรศัพท์นัดหมายเพื่อยืนยันวันและเวลาในการสัมภาษณ์
 - 2.3 สัมภาษณ์ผู้ครูต้นแบบตามวันเวลาที่กำหนด
 - 2.4 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจดบันทึกในลงในแบบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งถอดเทปบันทึกข้อมูลคำสัมภาษณ์
3. ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์ นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ เป็นการล่วงหน้า
 - 3.2 ประสานงานโดยใช้โทรศัพท์นัดหมายเพื่อยืนยันวันและเวลาในการสัมภาษณ์
 - 3.3 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตามวันเวลาที่กำหนด
 - 3.4 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจดบันทึกในลงในแบบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งถอดเทปบันทึกข้อมูลคำสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแยกเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล (Content analysis) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลการสัมภาษณ์จากครูต้นแบบและผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปสาระสำคัญเพื่อกำหนดแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ยกร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่ได้จากขั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมาয়กร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พร้อมจัดทำคู่มือการใช้ โดยมีองค์ประกอบได้แก่ เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน การวัดและประเมินผล ดังนี้

1.1 เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1.2 กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เป็นกระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

1.3 การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2. ตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.1. จุดประสงค์

2.1.1 เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.1.2 ตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติดังนี้

2.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาเอก เป็นอาจารย์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรืออุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องรวมไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีผลงานวิจัยหรือมีบทบาทสำคัญด้านการบริหารการศึกษา การพัฒนาครู จำนวน 3 คน

2.2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาที่กำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษารวมไม่น้อยกว่า 10 ปี มีผลงานการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และมีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ จบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน

2.2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นผู้ปฏิบัติการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีผลงานวิจัยหรือมีบทบาทสำคัญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 2 คน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.3.1 ร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.3.2 แบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.3.3 คู่มือและแบบตรวจสอบความเหมาะสมคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.4 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.4.1 แบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2) จัดทำแบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 36 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2562: 135)

ระดับ	ระดับความเหมาะสม
5	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับมาก
3	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับน้อย
1	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

3) นำแบบตรวจสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหากับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณา ดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2562 : 143)

- +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

แล้วนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

4) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและนำแบบตรวจสอบไปใช้จริงกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ต่อไป

2.4.2 คู่มือและแบบตรวจสอบความเหมาะสมคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2) จัดทำคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3) จัดทำแบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 8 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรรย์, 2562 : 135)

ระดับ	ระดับความเหมาะสม
5	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	มีความเหมาะสมในระดับมาก
3	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4) นำแบบตรวจสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหาที่จุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่จุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณา ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรรย์, 2562 : 143)

- +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

แล้วนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

5) จัดพิมพ์แบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

6) นำคู่มือและแบบตรวจสอบคู่มือไปใช้จริงกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการ

การศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนดังนี้

2.5.1 ประสานผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และคู่มือการใช้

2.5.2 จัดทำหนังสือจากโรงเรียนถึงผู้เชี่ยวชาญ พร้อมแนบเอกสารประกอบ

2.5.3 ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญร่วมกันตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และคู่มือการใช้ และร่วมกันปรับปรุงแบบและคู่มือให้เหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.5.4 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ต่อไป

2.5.5 วิเคราะห์ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.6.1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้ในการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.6.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้ในการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 54)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
4.51-5.00	มีความสอดคล้อง/ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีความสอดคล้อง/ความเหมาะสมในระดับมาก
2.51-3.50	มีความสอดคล้อง/ความเหมาะสมในระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีความสอดคล้อง/ความเหมาะสมในระดับน้อย
1.00-1.50	มีความสอดคล้อง/ความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการนำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ไปสู่การปฏิบัติจริงในปีการศึกษา 2563-2564 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
2. เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วย
 - 2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 2.1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง
 - 2.1.3 ออกแบบให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 - 2.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 2.3 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
 - 2.3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเชื่อมโยงไปสู่การใช้ในชีวิตจริง
 - 2.3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง
 - 2.3.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข มีส่วนร่วม ปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
 - 2.3.4 จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยี
 - 2.3.5 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน

2.4 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.4.1 วัดและประเมินผลหลากหลายตามสภาพจริงครอบคลุมทักษะ ความรู้และคุณลักษณะที่ต้องการของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2.4.2 วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4.3 วัดและประเมินผลทักษะการปฏิบัติงาน

2.4.4 วัดและประเมินผลระหว่างเรียนและหลังเรียน

2.4.5 เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

2.4.6 กำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลที่ชัดเจนตามสภาพจริง

3. กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่

1) ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน 2) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนแบ่งปันประสบการณ์และและวางแผนการจัดการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน 5) ขั้นตอนสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน 6) ขั้นตอนเผยแพร่และสร้างเครือข่าย ทั้งนี้กระบวนการศึกษาชั้นเรียนมี 4 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นที่ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน ขั้นตอนออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการขั้นที่ 2-5 ในกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน

3.1.1 ปรับชุดความคิดครุมนุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.1.2 สร้างความตระหนักและส่งเสริมครูให้ได้รับองค์ความรู้และทักษะการจัด

การเรียนรู้เชิงรุก

3.1.3 สนับสนุนปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.1.4 มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม

3.1.5 กำหนดวิธีการทำงานและสร้างข้อตกลงร่วมกัน

3.2 ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)

3.2.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน

3.2.2 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู

3.2.3 วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน

3.2.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา

3.2.5 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันอย่างชัดเจน

3.2.6 วางแผนการทำงานร่วมกัน

- 3.2.7 ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 3.3 **ขั้นแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้)**
- 3.3.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้
- 3.3.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
- 3.3.3 แบ่งปันประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3.3.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม
- 3.3.5 จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้
- 3.4 **ขั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)**
- 3.4.1 จัดการเรียนการสอนเชิงรุกในชั้นเรียน
- 3.4.2 กำหนดเป้าหมายการสังเกตชั้นเรียน
- 3.4.3 เรียนรู้และสังเกตการสอนในชั้นเรียน
- 3.4.4 บันทึกการสังเกตชั้นเรียน
- 3.5 **ขั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา)**
- 3.5.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน
- 3.5.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเชิงบวก
- 3.5.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก
- เพื่อจัดการเรียนการสอนปีถัดไป
- 3.6 **ขั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย**
- 3.6.1 รายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 3.6.2 ขยายผลโดยเป็นต้นแบบและวิทยากรในโรงเรียน
- 3.6.3 ส่งเสริมครูต้นแบบนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเครือข่ายการเรียนรู้
- 3.6.4 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่น
4. **การประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุก**
- 4.1 ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4.2 ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4.3 ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
- 4.4 ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ขั้นตอนศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 มีดังนี้

จุดประสงค์

เพื่อประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดังนี้

1. ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3. ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
4. ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2563 -ปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3. แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
4. แบบประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และแนวทางการสร้างแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.2 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.4 กำหนดขอบเขตและประเด็นการประเมิน โดยเป็นการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

ตารางที่ 14 ขอบเขตและประเด็นการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ขอบเขตการประเมิน	ประเด็นการประเมิน
ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ 2. วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้เรียน 3. วิเคราะห์ความรู้และทักษะเดิมของผู้เรียน 4. วิเคราะห์การเรียนการสอน ได้แก่ รูปแบบการสอน วิธีสอน เทคนิค แนวทางการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 5. วิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ และบรรลุผลการเรียนรู้
ด้านออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ 2. การระบุภาระงาน/ชิ้นงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 3. พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน 4. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง 5. กำหนดเครื่องมือและวิธีวัดและประเมินผล 6. กำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ 7. กำหนดสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ประกอบแผน

1.5 สร้างแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบรูบริก (Rubric score) ที่มีข้อความอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	ระดับคุณภาพ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
1. วิเคราะห์ข้อมูล การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้	1. วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้	1. วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้	1. วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้	วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้
2. วิเคราะห์ลักษณะ ทั่วไปของผู้เรียน	2. วิเคราะห์ลักษณะ ทั่วไปของผู้เรียน	2. วิเคราะห์ลักษณะ ทั่วไปของผู้เรียน	2. วิเคราะห์ลักษณะ ทั่วไปของผู้เรียน	ลักษณะทั่วไปของ ผู้เรียน ความรู้และ ทักษะเดิมของ
3. วิเคราะห์ความรู้ และทักษะเดิมของ ผู้เรียน	3. วิเคราะห์ความรู้ และทักษะเดิมของ ผู้เรียน	3. วิเคราะห์ความรู้ และทักษะเดิมของ ผู้เรียน	3. วิเคราะห์ความรู้ และทักษะเดิมของ ผู้เรียน	ผู้เรียน รูปแบบ/ เทคนิค/แนวทาง
4. วิเคราะห์การเรียน การสอน	4. วิเคราะห์การเรียน การสอน	4. วิเคราะห์การเรียน การสอน	4. วิเคราะห์การเรียน การสอน	การจัดการเรียน การสอน สื่อและ
5. วิเคราะห์สื่อ การเรียนรู้	5. วิเคราะห์สื่อ การเรียนรู้	5. วิเคราะห์สื่อ การเรียนรู้	5. วิเคราะห์สื่อ การเรียนรู้	การเรียนรู้อย่าง ไม่ครอบคลุม และ
6. ข้อมูลถูกต้องชัดเจน	6. ข้อมูลถูกต้อง ชัดเจน	6. ข้อมูลถูกต้อง	6. ข้อมูลถูกต้อง	ไม่ชัดเจน
7. เป็นแบบอย่างที่ดี	7. เป็นแบบอย่างที่ดี			
8. เป็นผู้นำให้ คำแนะนำปรึกษาใน ด้านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก				

1.6 กำหนดเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

ตารางที่ 16 เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
คะแนน 7-8	ดีมาก	ครูมีทักษะการออกแบบการจัดการ
คะแนน 5-6	ดี	เรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับดีขึ้น
คะแนน 3-4	พอใช้	
คะแนน 1-2	ปรับปรุง	

1.7 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับทักษะที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณาดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2562 : 143)

- +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

และกำหนดคะแนนการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50-1.00 จากนั้นนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1.8 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความถูกต้องและชัดเจน

1.9 นำแบบประเมินไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าจำนวน 5 คน ในปีการศึกษา 2563 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของข้อคำถาม และความสอดคล้องของผลการประเมิน โดยมีผู้ประเมิน 3 คน คือ ผู้วิจัย หัวหน้างานวิชาการ และศึกษานิเทศก์ สังเกตและประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แล้วบันทึกผลลงในแบบประเมิน

1.10 นำผลการประเมินที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนน โดยคำนวณจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater agreement index: RAI) (Burry-Stock, et al., 1996) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 0.95 ซึ่งมีความสอดคล้องในระดับดีมาก

1.1 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อนำไปใช้กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า จำนวน 19 คน ต่อไป

2. การสร้างแบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และแนวทางการสร้างแบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.2 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.4 กำหนดขอบเขตและประเด็นการประเมิน โดยเป็นการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกครอบคลุมประเด็นมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระ/สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และเอกสารประกอบ

2.5 สร้างแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2562 : 135)

ระดับ	ระดับคุณภาพ
5	มีคุณภาพในระดับมากที่สุด
4	มีคุณภาพในระดับมาก
3	มีคุณภาพในระดับปานกลาง
2	มีคุณภาพในระดับน้อย
1	มีคุณภาพในระดับน้อยที่สุด

2.7 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับทักษะที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณาดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2562 : 143)

+1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

และกำหนดคะแนนการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50-1.00 จากนั้นนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความถูกต้องและชัดเจน

2.7 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อนำไปใช้กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา จำนวน 19 คน ต่อไป

3. การสร้างแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และแนวทางการสร้างแบบประเมินทักษะทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

3.2 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

3.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

3.4 กำหนดขอบเขตและประเด็นการประเมิน โดยเป็นการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 17 ขอบเขตและประเด็นการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

ขอบเขตการประเมิน	ประเด็นการประเมิน
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการนำไปใช้ใน ชีวิตจริง 2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน 4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และสะท้อนคิดจากการเรียนร่วมกัน
ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 5. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม ความร่วมมือในกลุ่ม ผู้เรียน 6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม
ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 7. ใช้สื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย

3.5 สร้างแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบรูบริก (Rubric score) ที่มีข้อความอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 18 ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	ระดับคุณภาพ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการนำไปใช้ในชีวิตรจริง	1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการนำไปใช้ในชีวิตรจริง	1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นการนำไปใช้ในชีวิตรจริง	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ ไม่เน้น
	2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ทักษะการคิดขั้นสูง ผู้เรียนมีส่วนร่วม กิจกรรมและลงมือปฏิบัติน้อย
	3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน	3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน	3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน	
	4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิดจากการเรียนร่วมกัน	4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิดจากการเรียนร่วมกัน	4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิดจากการเรียนร่วมกัน	
	5. เป็นแบบอย่างที่ดี			
	6. เป็นผู้นำให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้	5. เป็นแบบอย่างที่ดี		

3.6 กำหนดเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน ดังนี้

ตารางที่ 19 เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
คะแนน 10-12	ดีมาก	ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
คะแนน 7-9	ดี	ในชั้นเรียนขึ้นไป
คะแนน 4-6	พอใช้	
คะแนน 1-3	ปรับปรุง	

3.7 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับทักษะที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณา ดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2562 : 143)

+1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

และกำหนดคะแนนการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50-1.00 จากนั้นนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

3.8 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความถูกต้องและชัดเจน

3.9 นำแบบประเมินไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าจำนวน 5 คน ในปีการศึกษา 2563 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของข้อคำถาม และความสอดคล้องของผลการประเมิน โดยมีผู้ประเมิน 3 คน คือ ผู้วิจัย หัวหน้างานวิชาการ และศึกษานิเทศก์ สังเกตและประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แล้วบันทึกผลลงในแบบประเมิน

3.10 นำผลการประเมินที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนน โดยคำนวณจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater agreement index: RAI) (Burry-Stock, et al., 1996) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 0.84 ซึ่งมีความสอดคล้องในระดับดีมาก

3.11 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน เพื่อนำไปใช้กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา จำนวน 19 คน ต่อไป

4. การสร้างแบบประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และแนวทางการสร้างแบบประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4.2 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4.4 กำหนดขอบเขตและประเด็นการประเมิน โดยเป็นการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

ตารางที่ 20 ขอบเขตและประเด็นการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ขอบเขตการประเมิน	ประเด็นการประเมิน
ด้านออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	1. ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย 2. สะท้อนผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน 3. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อนำผลไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

4.5 สร้างแบบประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบรูบริก (Rubric score) ที่มีข้อความอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 21 เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการวัดและ ประเมินผลการจัด การเรียนรู้เชิงรุก	ระดับคุณภาพ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
การวัดและ ประเมินผล การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	1. ประเมินผล การเรียนรู้ด้วย วิธีการหลากหลาย	1. ประเมินผลการ เรียนรู้ด้วยวิธีการ หลากหลาย	1. ประเมินผล การเรียนรู้ด้วย วิธีการหลากหลาย	1. มีวิธีการ ประเมินผล การเรียนรู้
	2. สะท้อนผล การเรียนรู้แก่ ผู้เรียน	2. สะท้อนผล การเรียนรู้แก่ ผู้เรียน	2. สะท้อนผลการ เรียนรู้แก่ผู้เรียน	ไม่หลากหลาย 2. เครื่องมือวัดและ ประเมินผล
	3. บันทึกหลังการจัด การเรียนรู้เชิงรุก เพื่อนำผลไปใช้ แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	3. บันทึกหลังการจัด การเรียนรู้เชิงรุก เพื่อนำผลไปใช้ แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	3. บันทึกหลังการจัด การเรียนรู้เชิงรุก เพื่อนำผลไปใช้ แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	ไม่ถูกต้อง ครบถ้วน 3. วัดและ ประเมินผล
	4. เครื่องมือวัดและ ประเมินมีความ ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน	4. เครื่องมือวัดและ ประเมินมีความ ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน	4. เครื่องมือวัดและ ประเมินมีความ ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน	ไม่สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้
	5. วัดและประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้	5. วัดและประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้	5. วัดและประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้	4. ต้องได้รับ การชี้แนะจาก ผู้นำ
	6. เป็นแบบอย่างที่ดี	6. เป็นแบบอย่างที่ดี		
	7. เป็นผู้นำให้ คำแนะนำปรึกษา การออกแบบการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก			

4.6 กำหนดเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

ตารางที่ 22 เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะทักษะการวัดและประเมินผล
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
คะแนน 4	ดีมาก	ครูมีทักษะการวัดและประเมินผล
คะแนน 3	ดี	การจัดการเรียนรู้เชิงรุกระดับดีขึ้น
คะแนน 2	พอใช้	
คะแนน 4	ปรับปรุง	

4.7 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับทักษะที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณาดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรรย์, 2562 : 143)

+1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

และกำหนดคะแนนการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50-1.00 จากนั้นนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

4.8 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความถูกต้องและชัดเจน

4.9 นำแบบประเมินไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าจำนวน 3 คน ในปีการศึกษา 2563 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของข้อคำถาม และความสอดคล้องของผลการประเมิน โดยมีผู้ประเมิน 3 คน คือ ผู้วิจัย หัวหน้างานวิชาการ และศึกษานิเทศก์ สังเกตและประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แล้วบันทึกผลลงในแบบประเมิน

4.10 นำผลการประเมินที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนน โดยคำนวณจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater agreement index: RAI) (Burry-Stock, et al., 1996) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 0.79 ซึ่งมีความสอดคล้องในระดับดีมาก

4.11 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อนำไปใช้กับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา จำนวน 19 คน ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ไปใช้ปฏิบัติจริงในปีการศึกษา 2563-2564 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัย ครู และผู้เกี่ยวข้องของโรงเรียนร่วมประชุมวางแผนพัฒนาครูและคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. ชี้แจงและสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานตามคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. ดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน ตามรายละเอียดข้างต้น

4. ประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ได้แก่

4.1 ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4.2 ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4.3 ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

4.4 ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

5. เก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปผลการใช้โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล 2 รอบ ปีการศึกษา ได้แก่ รอบที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ดำเนินการช่วงมีนาคม 2564 และรอบที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ดำเนินการเดือนมีนาคม 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

จุดประสงค์

เพื่อประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 19 คน และปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. กำหนดประเด็นการประเมิน และเลือกรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การประเมิน
3. สร้างแบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ จำนวน 25 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2562 : 135)

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและความครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และกำหนดคะแนนการพิจารณาดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2562 : 143)

- +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

แล้วนำไปคำนวณหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

5. ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

6. นำแบบประเมินไปใช้จริงกับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจกแบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล 2 รอบ รอบที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ดำเนินการช่วงมีนาคม 2564 และรอบที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ดำเนินการเดือนมีนาคม 2565

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

3. จัดประชุมเพื่อสะท้อนคิดการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อสรุปปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 54)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 3 ผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 1 ผลศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียน ชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กระบวนการศึกษาชั้นเรียน เป้าหมาย และกิจกรรม สรุปรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 23 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน	เป้าหมาย	กิจกรรม
1. กำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน		สร้างความตระหนัก สร้างข้อตกลง	ประชุมร่วมกัน
2. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน	1. ชั้นวิเคราะห์ ปัญหาและวางแผน	1. กลุ่มการศึกษา ชั้นเรียน	1. จัดตั้งกลุ่มศึกษา ชั้นเรียน
	1.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษา ชั้นเรียน	2. ปัญหาการจัดการ เรียนการสอนของครู	2. วิเคราะห์ปัญหา การจัดการเรียน การสอนของครู
	1.2 วิเคราะห์ปัญหา และกำหนด ปัญหา	3. เป้าหมายการเรียนรู้	3. วิเคราะห์ปัญหา ผู้เรียน
	1.3 วางแผนและ กำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้	4. แผนงาน	4. กำหนดแนวทาง การแก้ไขปัญหา
			5. กำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้
			6. วางแผนการ ทำงานร่วมกัน

ตารางที่ 23 (ต่อ)

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาระดับชั้นเรียน	เป้าหมาย	กิจกรรม
3. ร่วมกันทบทวน แบ่งปันประสบการณ์ และวางแผนพัฒนา การจัดการเรียนรู้	2. ชั้นออกแบบและ เขียนแผน การจัดการเรียนรู้ 2.1 ออกแบบการจัด การเรียนรู้ 2.2 เขียนแผนการจัด การเรียนรู้	1. การออกแบบ การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก 2. การเขียนแผน การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก 3. เครื่องมือที่ใช้เก็บ รวบรวมข้อมูล	1. สร้างนวัตกรรม การศึกษาชั้นเรียน คือ แผนการจัด การเรียนรู้ 2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ เก็บรวบรวมข้อมูล
4. เรียนรู้จากการปฏิบัติ และเยี่ยมชั้นเรียน	3. ชั้นสอนและ การสังเกตชั้นเรียน 3.1 จัดการสอนใน ชั้นเรียน 3.2 สังเกตชั้นเรียน	เรียนรู้นวัตกรรม การศึกษาชั้นเรียน ของครู	1. สังเกตการสอน ของครู 2. สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของ นักเรียน 3. บันทึกการสังเกต ชั้นเรียน
5. สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน	4. ชั้นแลกเปลี่ยน เรียนรู้และขยายผล การศึกษา 4.1 สะท้อนผล การสังเกต ชั้นเรียน 4.2 ปรับปรุงแก้ไข บทเรียน	ข้อมูลสะท้อนผล เพื่อการปรับปรุงแก้ไข นวัตกรรมการศึกษา ชั้นเรียนของครู	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2. สะท้อนผล การสังเกต ชั้นเรียน 3. ปรับปรุงแก้ไข นวัตกรรม การศึกษาชั้นเรียน
6. เผยแพร่สู่สาธารณะ และสร้างเครือข่าย	4.3 ขยายผล การศึกษา	เผยแพร่และขยายผล สู่สาธารณชน	รายงานผลการจัด การเรียนรู้

2. ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ครูต้นแบบ จำนวน 8 คน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สรุปผลการสัมภาษณ์และสรุปประเด็นที่นำไปใช้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 24 ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 1	ครูควรมีสมรรถนะหลักที่จำเป็น เช่น การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานการพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม สมรรถนะที่ควรพัฒนามากที่สุด การวิเคราะห์สังเคราะห์ และวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นระบบ	1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง 2. การทำงานเป็นทีม 3. การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
คนที่ 2	สมรรถนะทางเทคนิคการสอน/สมรรถนะด้านแรงจูงใจในการเป็นครู/สมรรถนะการสื่อสารและพัฒนามากที่สุดคือ เทคนิคในการสอนที่หลากหลายและความน่าสนใจ และความเข้าใจแก่นักเรียนมากที่สุด มีการสรรหาความรู้ เทคนิคใหม่ ในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มให้ผู้เรียนบรรลุความสำเร็จมากที่สุด	1. การศึกษาค้นคว้าหาความรู้และเทคนิคการสอนใหม่ที่หลากหลายและน่าสนใจ 2. สร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการเป็นครู 3. การสื่อสารและการพัฒนา
คนที่ 3	1. การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่หมั่นศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ และมีกลุ่มเครือข่าย 2. การทำงานเป็นทีม จะทำให้ครูช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานให้สำเร็จโดยความช่วยเหลือของเพื่อนครู มีความรักใคร่สามัคคี และใจกว้าง	1. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้แก่ครูในกลุ่มเครือข่าย 2. การทำงานเป็นทีม

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 4	<p>ครูมีสมรรถนะครบมีลักษณะความสมรรถนะหลัก/สมรรถนะประจำสายงานที่กำหนดและเน้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สมรรถนะด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีความเชี่ยวชาญในการสอน/ถ่ายทอดหลากหลายมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 2. สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน ให้ดีเก่ง มีความสุข สามารถสร้างความรู้ สร้างสรรค์ชิ้นงาน คุณธรรม จริยธรรม ทักษะชีวิต ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 3. สมรรถนะด้านผู้นำ โดยพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายเข้าในและนอกโรงเรียนรวมถึงชุมชน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2. การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ สร้างสรรค์ชิ้นงาน มีทักษะชีวิต และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 3. การพัฒนาตนเองและความเป็นผู้นำ
คนที่ 5	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูที่มีสมรรถนะครู คือ ครูที่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียน 2. ครูต้องสื่อสารเป็น ทั้งในฐานะผู้ส่งสาร เลือกใช้สื่อ หรือวิธีการที่เหมาะสม และในฐานะผู้รับสาร ครูต้องฟังนักเรียนเป็น และรู้ว่านักเรียนต้องการอะไร 3. ครูต้องมีจิตวิทยาเด็ก รู้จักสิทธิของเด็ก มีวิธีการส่งเสริม หรือแก้ไขพฤติกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียน 2. มีการสื่อสารที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่น่าไปใช้
คนที่ 6	ควรมีสมรรถนะด้านการคิดสร้างสรรค์ นำไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนให้มี กระบวนการคิดสร้างสรรค์พัฒนา นวัตกรรมได้	จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มี กระบวนการคิดสร้างสรรค์พัฒนา นวัตกรรมได้
คนที่ 7	ครูที่มีสมรรถนะครูควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1. การจัดการเรียนรู้ การออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. การมุ่งพัฒนาผู้เรียน เน้นการพัฒนา ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 3. การใช้สื่อเทคโนโลยี 4. การวัดและประเมินผล 5. การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทีมหรือ การทำงานแบบร่วมมือ	1. การออกแบบและจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ 2. การจัดการเรียนรู้และกิจกรรม การเรียนรู้ 3. พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 4. การใช้สื่อเทคโนโลยี 5. การวัดและประเมินผล 6. การทำงานเป็นทีม
คนที่ 8	ครูควรมีลักษณะเป็นผู้เตรียมความพร้อม ให้นักเรียนในการเข้าสู่โลกของการทำงาน ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะตามสาย ปฏิบัติงานมีความต้องการพัฒนา	การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมี ทักษะในศตวรรษที่ 21

จากตารางที่ 24 สรุปความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
3. กลวิธีหรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้
4. การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
5. การใช้สื่อเทคโนโลยี
6. การวัดและประเมินผล
7. การทำงานเป็นทีม

8. การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง
9. การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการเป็นครู
10. การสื่อสารกับผู้เรียน

ตารางที่ 25 แนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้บรรลุตามเป้าหมาย

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่น่าไปใช้
คนที่ 1	ครูควรเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้จากผู้สอนให้ความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนไว้ค้นพบตนเอง ไว้สร้างองค์ความรู้จากเรียนรู้ตามความถนัดและสนใจ	จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนค้นพบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
คนที่ 2	ครูที่สอนประสบความสำเร็จคือครูที่มี อารมณ์ดี อารมณ์ขัน เป็นต้นทุน ประกอบกับการสรรหาวิธีการสอนที่เข้ากับเด็กในยุคนี้ ทันสมัย โดนใจวัยรุ่น และที่สำคัญต้องรู้จริง รู้ลึก รู้ชัด เป็นแบบอย่างแนวทางกับนักเรียนได้ สร้างความศรัทธากับเด็กได้จนทำให้เด็กยอมรับนับถือและชอบเรียนกับครู ต้องซื่อใจเด็กให้ได้และการเรียนรู้จะตามมา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สรรหาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน 2. มีความรู้จริง เป็นแบบอย่างแนวทางให้กับนักเรียนได้
คนที่ 3	วิธีการสอนโดยการลงมือปฏิบัติจะทำให้ นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงโดยการลงมือปฏิบัติจริง โดยครูกำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติจริง โดยครูกำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติขั้นตอนการทำงาน ขั้นตอนเนินการ ขั้นสรุป และประเมินผลมีการวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียน และสอนจากง่ายไปยากให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองบ่อย ๆ และมีการติดตาม กำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิด	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์ตรง 2. กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติ 3. วัดและประเมินผลความรู้พื้นฐานของนักเรียน 4. สอนจากง่ายไปยากให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง 5. ติดตาม กำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิด

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เชื่อมโยงเรื่อง และแนวคิดของที่เรียนกับชีวิตจริง 2. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี 3. การจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาการคิด 4. การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข/การมีส่วนร่วม/ปฏิบัติ 5. การจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการประเมินสภาพจริง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เชื่อมโยงเรื่อง และแนวคิดของที่เรียนกับชีวิตจริง 2. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี 3. การจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาการคิด 4. การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข/การมีส่วนร่วม/ปฏิบัติ 5. การจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการประเมินสภาพจริง
คนที่ 5	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การใช้ชีวิตได้	จัดการเรียนรู้เชิงรุกกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ เชื่อมโยงความรู้ไปสู่การใช้ในชีวิตจริงได้
คนที่ 6	ครูควรมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนให้มากที่สุด ทำให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้มาจากตัวของนักเรียนเองไม่ใช่ครูเป็นผู้กำหนด	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่น่าไปใช้
คนที่ 7	“การให้นักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้” จะทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ครูจะต้องเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนเองจากครูเป็นผู้สอนให้ เป็น โค้ช หรือ facilitator โดยที่ครูจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม ให้นักเรียนได้ลงมือทำ หรือปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก นำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพ	1. ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม ลงมือปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง 2. สร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน 3. ใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน
คนที่ 8	ครูควรมีรูปแบบการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอน เทคนิคการสอน ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิจักษ์ สัจเคราะห์	มีรูปแบบการเรียนการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอน เทคนิคการสอน ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

จากตารางที่ 25 สรุปประเด็นที่น่าไปใช้เป็นแนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้บรรลุตามเป้าหมาย ดังนี้

1. ครูมีความรู้จริง เป็นแบบอย่างแนวทางให้กับนักเรียนได้
2. สรรหาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน
3. ออกแบบการจัดการเรียนที่หลากหลายโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมและลงมือปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง
4. กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติ
5. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การใช้ในชีวิตจริงได้
6. จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี

7. จัดการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
8. จัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข/การมีส่วนร่วม/ปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
9. จัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการประเมินสภาพจริง
10. สร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน
11. ใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน
12. วัดและประเมินผลความรู้พื้นฐานของนักเรียน
13. ติดตาม กำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิด

ตารางที่ 26 แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

ครูต้นแบบ	ผลการสัมฤทธิ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูศึกษาด้วยตนเอง 2. ครูควรปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนตามหลักสูตร 3. ครูควรศึกษาวิธีการวัดผลประเมินผล ที่หลากหลายตามสภาพจริง 4. ครูควรศึกษาริเริ่มพัฒนาวัตกรรม เพื่อนำมาแก้ปัญหา นักเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรศึกษาด้วยตนเอง 2. ควรปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมของ นักเรียนตามหลักสูตร 3. ควรศึกษาวิธีการวัดผลประเมินผล ที่หลากหลายตามสภาพจริง 4. ควรศึกษาริเริ่มพัฒนาวัตกรรม เพื่อนำมาแก้ปัญหา นักเรียน
คนที่ 2	<p>จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูเกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างจิตสำนึก จิตวิญญาณความเป็นครูและให้เรียนรู้ จากครูที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนและให้ครูเรียนรู้และ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากสิ่งใกล้ ตัวไม่ไกลเกินเอื้อมสำหรับครูสาธิตวิธีที่เป็นรูปธรรม ให้ครูได้รู้ ได้จำ มากกว่าให้ แนวคิดเชิงนามธรรม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ปรับชุดความคิด 2. เรียนรู้จากครูที่ประสบความสำเร็จ ในการจัดการเรียนการสอน 3. จัดการเรียนการสอนบูรณาการ จากสิ่งใกล้ตัวนักเรียน

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. หมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ และแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย 2. วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง 3. ศึกษา ค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อการพัฒนาตนเองทุกโอกาส 5. มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2. วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเอง 3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น 4. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้
คนที่ 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในโรงเรียน เขตพื้นที่ ชุมชน หน่วยงานอื่น ๆ 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง เช่น ศึกษาต่อ ประชุม อบรม ศึกษาดูงาน สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลการจัดการเรียนในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่ ฯลฯ 3. จัดโครงการ กิจกรรมในการพัฒนาครูในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ตามบริบทของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และขยายผลสู่โรงเรียน หน่วยงานอื่น ๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในโรงเรียน เขตพื้นที่ ชุมชน หน่วยงานอื่น 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองและนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้กับเครือข่ายการเรียนรู้ 3. จัดโครงการ กิจกรรมพัฒนาครูในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนตามบริบทของโรงเรียน และขยายผลสู่โรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 5	ส่งเสริมกระบวนการ PLC อย่างเป็นระบบสู่การปฏิบัติจริง มีกระบวนการเปิดที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งในโรงเรียนและข้ามโรงเรียน เพื่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ใหม่ระหว่างครูและเกิดไอเดียที่นอกเหนือจากสมาชิกในวง	1. ส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง 2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียนและเครือข่ายโรงเรียน
คนที่ 6	1. ปรับ Mindset ของตัวครูสร้างความเข้าใจร่วมกัน 2. สร้าง Connection และ Network เพื่องานทุกด้าน 3. การใช้ Motivation จากผู้บริหารในการพัฒนาครู 4. สนับสนุน Learning resource กับงานวิธีการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ	1. ปรับชุดความคิดครูเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน 2. สร้างภาคีเครือข่าย 3. สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาครู 4. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
คนที่ 7	1. มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันด้านสมรรถนะครู 2. จัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน และมีการกำหนดกิจกรรมในการพัฒนา 3. จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และบรรยากาศการเรียนรู้ของครู 4. มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการภายในโรงเรียน 5. สร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนพัฒนาร่วมกัน 6. มีการนิเทศ ติดตาม แบบกัลยาณมิตร	1. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน 2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน และกำหนดกิจกรรมการพัฒนาร่วมกัน 3. จัดบรรยากาศการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้ 4. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการภายในโรงเรียน 5. สร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนร่วมกัน 6. นิเทศและติดตามแบบกัลยาณมิตร

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 8	ควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมโครงการที่เน้นให้ผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะที่ดี	ส่งเสริมการพัฒนาครู

จากตารางที่ 26 สรุปประเด็นที่นำมาใช้เป็นแนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเอง
3. ศึกษาวิธีพัฒนาวัตกรรมเพื่อนำมาแก้ปัญหานักเรียน
4. ศึกษาวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง
5. จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับชุดความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกัน
6. ส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง
7. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน
8. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันและกำหนดกิจกรรมการพัฒนาร่วมกัน
9. จัดบรรยากาศการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้
10. แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากครูที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน
11. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในโรงเรียนเขตพื้นที่ ชุมชน หน่วยงานอื่น
12. จัดการเรียนการสอนบูรณาการจากสิ่งใกล้ตัวนักเรียน
13. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
14. นิเทศและติดตามแบบกัลยาณมิตร
15. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองและนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้กับเครือข่ายการเรียนรู้

ตารางที่ 27 แนวทางการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 1	ควรจัดสร้างแบบวัดผลประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมทักษะ ความรู้ และคุณลักษณะที่ต้องการของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	วัดผลประเมินผลที่หลากหลาย ครอบคลุมทักษะ ความรู้และคุณลักษณะที่ต้องการของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
คนที่ 2	การประเมินสภาพจริง การประเมิน การปฏิบัติและเป็นการประเมินที่หลากหลาย ทั้งความรู้ทักษะ ใช้วิธีการที่สนุก เข้าใจ ตื่นเต้น คอยเป็นตัวเครื่องมือในการวัดประเมินผลได้ก้อยู่ตลอด	1. ประเมินตามสภาพจริง 2. ประเมินการปฏิบัติงาน
คนที่ 3	วัดและประเมินผลตามสภาพจริง ได้แก่ 1. การสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูล พฤติกรรม 2. การสัมภาษณ์ 3. การตรวจงาน 4. การรายงานหรือเขียนบรรยายหรือตอบคำถามสั้น ๆ 5. การใช้ข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้อง 6. การใช้แบบทดสอบ 7. การปฏิบัติงาน และแฟ้มสะสมงาน	วัดและประเมินผลตามสภาพจริง ได้แก่ 1. การสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูล พฤติกรรม 2. การสัมภาษณ์ 3. การตรวจงาน 4. การรายงานหรือเขียนบรรยายหรือตอบคำถามสั้น ๆ 5. การใช้ข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้อง 6. การใช้แบบทดสอบ 7. การปฏิบัติงาน และแฟ้มสะสมงาน

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิธีการวัดและประเมินผล ครบถ้วน ตามจุดประสงค์ มีความหลากหลาย วัดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ มีวิธีการวัดก่อน ระหว่าง และ หลังการเรียนรู้รายบุคคลและกลุ่ม 2. เครื่องมือวัดและประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์และ พฤติกรรมการเรียนรู้ 3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล มาจาก ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียน ครอบคลุมองค์ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ และเป็นไปตามสภาพจริงของผู้เรียน 4. ควรแจ้งผลการวัดและประเมินผลให้ ผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ตลอดถ้าวัดผลและ ประเมินผลอื่นๆ เกี่ยวกับการเรียน การสอน เช่น บรรยากาศการเรียน พฤติกรรมสอนของครู 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ 2. วัดและประเมินผลที่หลากหลาย 3. วัดและประเมินผลระหว่างเรียน 4. วัดและประเมินผลหลังเรียน 5. เครื่องมือวัดและประเมินสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้และ พฤติกรรมการปฏิบัติ 6. กำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลที่ ชัดเจนตามสภาพจริง 7. แจ้งผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ เพื่อนำไปปรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
คนที่ 5	<p>วัดและประเมินผลจากการปฏิบัติจริง เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ควร เป็นการประเมินเพื่อให้เห็น “ทำได้” หรือ “ต้องได้รับการพัฒนา” เพื่อช่วย ให้นักเรียนเห็นศักยภาพของตนเองว่า อยู่ในระดับไหนและต้องพัฒนาในเรื่องใด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วัดและประเมินผลจากการปฏิบัติจริง 2. เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ควร เป็นการประเมินเพื่อให้เห็น “ทำได้” “ต้องได้รับการพัฒนา”

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 6	ครูควรมีการวัดประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบครอบคลุมทุกด้านทั้งความรู้ (Knowledge) ด้านคุณลักษณะ (Attitude) และทักษะกระบวนการทำงาน (Skill) ที่ชัดเจน ควรมีการประเมินทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียนรู้	1. วัดและประเมินผลหลากหลายครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ 2. วัดและประเมินทักษะกระบวนการทำงาน 3. ประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน
คนที่ 7	ครูจะต้องมีวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นกระบวนการเรียนรู้ไม่ใช่เพื่อสรุปผลการเรียนรู้ “เน้นกระบวนการ ไม่ใช่ผลลัพธ์” โดยใช้เครื่องมือหลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็น การใช้แฟ้มสะสมผลงาน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง เช่น ประเมินตนเองผ่านหรือการให้เพื่อนประเมินผล	1. เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง 2. การประเมินกระบวนการเรียนรู้ 3. ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลหลากหลาย 4. ให้ผู้เรียนประเมินตนเองหรือประเมินโดยเพื่อน
คนที่ 8	ครูควรมีวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยกระบวนการสังเกต บันทึกและรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นพื้นฐานการตัดสินใจต่อตัวผู้เรียน	1. วัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2. ประเมินด้วยการสังเกต 3. บันทึกและรวบรวมข้อมูล

จากตารางที่ 27 สรุปประเด็นที่นำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. วัดและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมทักษะ ความรู้และคุณลักษณะที่ต้องการของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
2. วัดและประเมินผลตามสภาพจริง
3. วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

4. วัดและประเมินทักษะกระบวนการทำงาน
5. วัดและประเมินผลระหว่างเรียน
6. วัดและประเมินผลหลังเรียน
7. เครื่องมือวัดและประเมินสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรม การปฏิบัติ
8. ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลหลากหลาย
9. กำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลที่ชัดเจนตามสภาพจริง
10. แจ้งผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบเพื่อนำไปปรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 28 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ 2. สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. กำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 4. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบท 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ 2. นิเทศการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. กำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 4. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบท
คนที่ 2	<p>ควรเป็นคนที่เอาใจใส่ในรายละเอียด เข้าใจครูและสรรหาสิ่งที่ท้าทายครู มาพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องมองโลกในแง่บวกนำพาครูไปในทิศทางที่ถูกต้องและเป็นแบบอย่างให้ความเชื่อมั่นครูให้โอกาสครู และกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ชื่นชมครูอยู่เสมอ เป็นกัลยาณมิตร ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูอยู่เสมอ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างแรงจูงใจและเข้าใจครู 2. ส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง 3. นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ 2. สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 3. กำกับติดตามประเมินผล 4. เป็นผู้นำทางวิชาการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ 2. สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 3. กำกับติดตามประเมินผล 4. เป็นผู้นำทางวิชาการ
คนที่ 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริหารจัดการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จัดทีมงานที่มีความรู้และความชำนาญในการนิเทศภายใน และมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร 2. มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาครูอย่างชัดเจน จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ สร้างความพึงพอใจ สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูอย่างสม่ำเสมอ 3. ส่งครูเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน ศึกษาต่อ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน เขตพื้นที่ หน่วยงานอื่น ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูในโรงเรียน 4. สนับสนุนงบประมาณ ทุนวิจัย ที่ปรึกษา ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน แก่ครูทุกคนมีการติดตามรายงานผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปแก้ไขพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 2. สร้างความพึงพอใจ สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูอย่างสม่ำเสมอ 3. ส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง 4. สนับสนุนงบประมาณ ทุนวิจัย ที่ปรึกษา ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 5	ผู้บริหารควรเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเข้าใจในเรื่องสมรรถนะครู เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานครู และสามารถสนับสนุนการทำงานของครูได้	1. เป็นผู้นำทางวิชาการ 2. มีความรู้ความเข้าใจสมรรถนะครู และสนับสนุนการทำงานของครู
คนที่ 6	ผู้บริหารควรเรียนรู้หนุนเสริมเพิ่มเติม สิ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาครูทั้งด้าน งบประมาณ เอกสารความรู้เพิ่มเติม และให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู	สนับสนุนการพัฒนาครู
คนที่ 7	1. นิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร 2. ผู้บริหารศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็น ในการพัฒนาตนเองของครูเพื่อวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองตามหลักสูตร กำหนดและเชื่อมโยงกับความก้าวหน้าในวิชาชีพ 4. สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู	1. นิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร 2. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาครู 3. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ 4. สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู
คนที่ 8	ผู้บริหารควรสนับสนุนด้วยงบประมาณ เพื่อส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม ร่วมประชุมสัมมนา และไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงของโลก พร้อมทั้งให้ขวัญกำลังใจสร้างแรงจูงใจ และเป็นที่ปรึกษาให้แก่คณะครู	1. สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาครู 2. สร้างแรงจูงใจและเป็นที่ปรึกษาให้แก่ครู

จากตารางที่ 28 สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุนและ
พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. เป็นผู้นำทางวิชาการ
2. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
3. นิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
4. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบท
5. สร้างแรงจูงใจ เข้าใจ และให้กำลังใจครูอย่างสม่ำเสมอ
6. ส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง
7. สนับสนุนงบประมาณ ทุนวิจัย ที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตารางที่ 29 แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มี
ประสิทธิภาพ

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษาครูในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 2. วางแผนการนิเทศร่วมกับครูผู้สอนอย่างเป็นระบบ 3. นิเทศการจัดการเรียนการสอน สังเกตการณ์สอน และให้คำแนะนำ 4. ประเมินผลการนิเทศร่วมกับครู เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการสอนอย่างตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษาครูในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 2. วางแผนการนิเทศร่วมกับครูผู้สอนอย่างเป็นระบบ 3. นิเทศการจัดการเรียนการสอน สังเกตการณ์สอน และให้คำแนะนำ 4. ประเมินผลการนิเทศร่วมกับครู เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการสอนอย่างต่อเนื่อง
คนที่ 2	<p>สร้างเครือข่ายการนิเทศกับติดตาม โดยใช้กระบวนการทีมนิเทศ การสะท้อนผลการสร้างการยอมรับในการเสนอแนะและเป็นการเสนอแนะเชิงบวกให้กำลังใจไม่จับผิด มีตารางการนิเทศอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ</p> <p>ชี้แนะตัวอย่างที่ถูกต้องแก่ครูอย่างต่อเนื่อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างเครือข่ายการนิเทศติดตาม 2. สร้างการยอมรับในการให้คำแนะนำและสะท้อนผล 3. กำหนดตารางนิเทศที่ชัดเจน 4. ชี้แนะและให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์สร้างจิตสำนึกในด้านทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษา 2. ผู้บริหารให้คำปรึกษา และสร้างความตระหนักในความสำเร็จของการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 3. การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนและกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด 4. การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 5. การประเมินผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา 2. สร้างความตระหนักในผลสำเร็จของการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 3. วางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม 4. ดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 5. ประเมินผลการนิเทศการจัดการเรียนการสอน
คนที่ 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความเข้าใจในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครู มีทีมงานนิเทศที่เข้มแข็ง จัดทำคู่มือการนำนิเทศ หรือสื่อการนิเทศ ฯลฯ 2. จัดกิจกรรมนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูอย่างเป็นระเบียบ ต่อเนื่องและสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้ตามเป้าหมาย เช่น เพื่อนครู สร้างขวัญและกำลังใจ 3. วางแผนการจัดกิจกรรมนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน ปัญหา และความต้องการของครู จัดทำปฏิทินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความเข้าใจในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครู 2. วางแผนและจัดทำปฏิทินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล 3. ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 4. นำผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผลและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาไป

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่น่าไปใช้
	4. นำผลการนิเทศ ติดตามประเมินผล พัฒนาครูมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผล เสนอแนะแนวทางใน การพัฒนาในปีต่อไป	
คนที่ 5	ให้นิเทศจริง ๆ ติดตามดูในห้องเรียน จริง ๆ และประเมินผลจากสภาพจริง	1. นิเทศติดตามในชั้นเรียนจริง 2. ประเมินผลตามสภาพจริง
คนที่ 6	ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ มีการจัดทำตารางและ ปฏิทินการนิเทศติดตาม มีการนำเสนอ ผลการนิเทศติดตามให้คณะครูผู้ผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงงานอย่าง ต่อเนื่อง	1. จัดทำตารางและปฏิทินการนิเทศ ติดตาม ประเมิน 2. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนา ครูอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ 3. สะท้อนผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง
คนที่ 7	ผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีให้กับครู ให้ครูรู้สึกไม่กดดันมาก จนเกินไป หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจใน การตรวจสอบแต่ควรเป็นการให้กำลังใจ ใช้วิธีการพูดเชิงบวก มีการร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน คิดแก้ไข ปัญหา จะต้องมีการพบปะ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม อย่างเป็นระบบ	1. สร้างความสัมพันธ์และการมี ส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม 2. กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม อย่างเป็นระบบ 3. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่าง สม่ำเสมอ
คนที่ 8	ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูด้วยตนเอง แบบกัลยาณมิตร	ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาครูด้วยตนเองแบบ กัลยาณมิตร

จากตารางที่ 29 สรุปแนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. สร้างเครือข่ายการนิเทศการจัดการเรียนการสอน
2. สร้างความเข้าใจ การยอมรับและความตระหนักในผลสำเร็จของการนิเทศการจัดการเรียนการสอน
3. สร้างความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน
4. วางแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนร่วมกับครูผู้สอนอย่างเป็นระบบและกำหนดตารางนิเทศที่ชัดเจน
5. ผู้บริหารและครูร่วมนิเทศการจัดการเรียนการสอนและสังเกตการสอนในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ
6. สะท้อนผล ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเชิงบวกเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
7. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผล และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปีถัดไป

ตารางที่ 30 ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประสบผลสำเร็จ

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่น่าไปใช้
คนที่ 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้และประสบการณ์ของครู 2. คุณลักษณะของครู เช่น ความพร้อม จิตวิญญาณของครู ความมุ่งมั่น เสียสละ 3. ความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน เช่น การรู้จักนักเรียนรายบุคคล การยอมรับ 4. ความต้องการพัฒนาตนเองของครู ตาม ID Plan เพื่อพัฒนานักเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้และประสบการณ์ของครู 2. คุณลักษณะของครู 3. ความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน 4. ความต้องการพัฒนาตนเองของครู

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 2	ควรมีการสนับสนุน เทคนิควิธีการที่หลากหลายให้กับครูในการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนทรัพยากรที่ส่งผลให้ครูนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ให้ความจริงใจและเป็นมิตรกับครู และการเอาจริงเอาจังจากผู้เรียนรวมทั้งการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องของผู้เรียน	1. การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่หลากหลาย 2. การนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง 3. การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู
คนที่ 3	1. ความมุ่งมั่นและความจริงจังตั้งใจในการปฏิบัติงาน 2. ความร่วมมือความสามัคคีในองค์กร 3. รับรู้เป้าหมายของโรงเรียนอย่างถูกต้อง 4. จัดแบ่งครูอย่างเหมาะสม 5. บุคลากรครูมีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	1. ครูมีความรู้ความสามารถมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ 2. การรับรู้เป้าหมายของโรงเรียน 3. ความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการปฏิบัติงานของครู 4. ความร่วมมือของครู
คนที่ 4	1. ประสบการณ์ในการสอน 2. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เช่น ออกแบบการเรียนรู้ การใช้สื่อ การวัดและประเมินผล 3. วิทยฐานะครู 4. การพัฒนาตนเองของครู เช่น สมรรถนะในการวิจัย วิธีการเรียนรู้ 5. การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา การนิเทศการศึกษา 6. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ชุมชน ในการบริหารจัดการศึกษา จัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้	1. ประสบการณ์การสอนของครู 2. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ 3. วิทยฐานะครู 4. การพัฒนาตนเองของครู 5. การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา 6. การนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 7. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปใช้
คนที่ 5	การให้เวลาและอิสระในการพัฒนา การสอนของครู ให้ความเชื่อมั่นและ เชื่อว่าครูจะทำหน้าที่ของตนเองอย่าง เต็มศักยภาพ โดยมีผู้บริหารคอยติดตาม และให้กำลังใจ	การสนับสนุนและให้อิสระใน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู
คนที่ 6	1. ด้านตัวครูให้มี Growth mindset 2. ด้านหลักสูตรที่มีการยืดหยุ่นและ บูรณาการไปสู่ทักษะในศตวรรษที่ 21 3. ด้านผู้บริหารมีความพร้อมทั้งด้าน การจัดสรรงบประมาณ คน ประสานงาน การสร้างขวัญและ กำลังใจ และการมีภาวะผู้นำที่ เข้มแข็ง	1. ครูมีชุดความคิดเติบโต 2. การสนับสนุนของผู้บริหาร
คนที่ 7	1. การบริหารจัดการของผู้บริหาร 2. การสนับสนุนในสถานศึกษา 3. การพัฒนาตนเองของครู 4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ 5. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	1. การบริหารจัดการของผู้บริหาร 2. การสนับสนุนในสถานศึกษา 3. การพัฒนาตนเองของครู 4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ 5. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
คนที่ 8	1. ครูมีความยึดมั่นและภูมิใจในอาชีพ ในความรู้ความสามารถของตน 2. ครูมีวินัยในตนเอง มีจรรยาบรรณสูง 3. ครูควรมีกรอบความคิดเชิงบวก สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ ตลอดเวลา	ครูมีกรอบความคิดเชิงบวก สามารถ เปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ตลอดเวลา

จากตารางที่ 30 สรุปปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประสบผลสำเร็จ มีดังนี้

1. ความรู้และประสบการณ์และความสามารถในการจัดการเรียนรู้
2. คุณลักษณะและความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน
3. ครูมีชุดความคิดเติบโตเชิงบวก สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ตลอดเวลา
4. ความต้องการพัฒนาตนเองของครู
5. การนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง
6. ความร่วมมือของครู
7. การสร้างขวัญ กำลังใจ และการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา
8. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สรุปประเด็นการสัมภาษณ์มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 31 สรุปประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

ประเด็นการสัมภาษณ์	สรุปผลการสัมภาษณ์
1. การพัฒนาชุดความคิดของครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน 2. ผู้เรียนแต่ละคนมีความถนัดความสามารถต่างกัน 3. ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้ 4. กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกที่ ทุกเวลา 5. ครู คือ ผู้มีบทบาทความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ 6. ครูมีความรอบรู้และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ 7. ครูมีความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	สรุปผลการสัมภาษณ์
	8. ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 9. ครูมีความรู้ความสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยเทคนิคการสอนที่หลากหลาย 10. ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินให้สอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทสถานการณ์ในปัจจุบัน
2. สมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	1. การพัฒนาหลักสูตร 2. ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4. ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้ 5. ทักษะจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง 6. ทักษะการใช้เทคโนโลยี 7. ทักษะการวัดและประเมินผล 8. การพัฒนาตนเอง 9. การทำงานเป็นทีม 10. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ
3. แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	1. สร้างความตระหนักแก่ครู 2. ศึกษาดูงานต้นแบบที่ดีมีคุณภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในโรงเรียน 3. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 4. เปิดรับการเรียนรู้ทุกรูปแบบ 5. พัฒนาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6. กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน 7. ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน 8. กำหนดวิธีการทำงาน 9. ทำงานเป็นทีม

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	สรุปผลการสัมภาษณ์
	10. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 11. จัดการเรียนรู้เชิงรุก 12. ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 13. ปรับปรุงกระบวนการพัฒนาโดยระดมความคิดเป็นของครูและผู้เชี่ยวชาญ 14. ขยายผลโดยวิทยากรในโรงเรียน 15. สร้างความร่วมมือกับชุมชน
4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน	1. เป็นผู้นำทางวิชาการ 2. สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาครูในโรงเรียน โดยเป็นที่ปรึกษาชี้แนะครูได้ 3. ส่งเสริมให้ครูได้รับองค์ความรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย และนำไปสู่การปฏิบัติ 4. วางแผนและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นทักษะ (P) ในเนื้อหาที่สอน 5. เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียน 6. สนับสนุนและจัดหาสื่อการสอนที่หลากหลาย 7. ส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในวิชาชีพจนเป็นต้นแบบให้ปรากฏสู่สาธารณะชนได้
5. แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	1. แต่งตั้งทีมนิเทศ ติดตาม ประเมินผล 2. กำหนดเป้าหมายการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างชัดเจน 3. สร้างความเข้าใจและชี้แจงแนวทาง เป้าหมาย และกระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างชัดเจน 4. ดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบกัลยาณมิตร 5. สะท้อนผลเชิงบวกเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ 6. ประเมินผลการพัฒนาครูอย่างเป็นรูปธรรม 7. ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	สรุปผลการสัมภาษณ์
6. ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน สถานศึกษาประสบความสำเร็จ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร 2. การสร้างความตระหนักและความเข้าใจในการพัฒนา ครุร่วมกัน 3. การมีส่วนร่วมของครูและภาคีเครือข่ายในการพัฒนา ครู 4. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจน 5. การติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 6. การให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู 7. การส่งเสริมและยกย่องชมเชยครูที่มีพัฒนาการจัดการ เรียนการสอนจนเป็นแบบอย่างได้ 8. การสนับสนุนปัจจัยทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

4. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการสัมภาษณ์จากครูต้นแบบ และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่เพื่อกำหนดแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดังนี้

1. เนื้อหา
2. กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
3. การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่เพื่อแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลการศึกษานวัตคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	1. ออกแบบการจัดการเรียนที่หลากหลาย รู้โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การออกแบบกิจกรรมและลงมือปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้ของตนเอง 2. การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 3. กลวิธีหรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนรู้	ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือ ปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง 1.3 ออกแบบให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21
2. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก			2. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	1. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เชื่อมโยงความรู้ไปสู่การใช้ในชีวิตจริง ได้ 2. จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ เทคโนโลยี 3. จัดการเรียนการสอนโดยมุ่งพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	1. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้ 3. จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด ขั้นสูง 4. การใช้เทคโนโลยี	3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เชื่อมโยงไปสู่การใช้ในชีวิตจริง 3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมี ทักษะการคิดขั้นสูง

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ผลการศึกษานแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
	4. จัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข/การมีส่วนร่วม/ปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 5. การใช้สื่อเทคโนโลยี 6. สร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน	3.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข มีส่วนร่วม ปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 3.4 จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยี 3.5 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน	
4. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	1. การวัดและประเมินผลหลากหลายตามสภาพจริง 2. วัดและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมทักษะ ความรู้และคุณลักษณะที่ต้องการของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 3. วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ 4. วัดและประเมินทักษะกระบวนการทำงาน 5. วัดและประเมินผลระหว่างเรียน 6. วัดและประเมินผลหลังเรียน	ทักษะการวัดและประเมินผล	4. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4.1 วัดและประเมินผลหลากหลายตามสภาพจริงครอบคลุมทักษะ ความรู้และคุณลักษณะที่ต้องการของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 4.2 วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ 4.3 วัดและประเมินผลทักษะการปฏิบัติงาน 4.4 วัดและประเมินผลระหว่างเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ผลการศึกษานแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
	7. เครื่องมือวัดและประเมินสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมปฏิบัติ 8. ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลหลากหลาย 9. กำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลที่ชัดเจนตามสภาพจริง 10. แจ้งผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบเพื่อนำไปปรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.5 เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และทักษะการปฏิบัติงาน 4.6 กำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลที่ชัดเจนตามสภาพจริง	

จากตารางที่ 32 สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีดังนี้

1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง
 - 1.3 ออกแบบให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
 - 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเชื่อมโยงไปสู่การใช้ในชีวิตจริง
 - 3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง
 - 3.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข มีส่วนร่วม ปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
 - 3.4 จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยี
 - 3.5 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน
4. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 4.1 วัดและประเมินผลหลากหลายตามสภาพจริงครอบคลุมทักษะ ความรู้และคุณลักษณะที่ต้องการของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
 - 4.2 วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 4.3 วัดและประเมินผลทักษะการปฏิบัติงาน
 - 4.4 วัดและประเมินผลระหว่างเรียนและหลังเรียน
 - 4.5 เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และทักษะการปฏิบัติงาน
 - 4.6 กำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลที่ชัดเจนตามสภาพจริง

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่เพื่อแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน		
1. กำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง 2. การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการเป็นครู 3. จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับชุดความคิดครูมีความรอบรู้และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้และสร้างความเข้าใจร่วมกัน 4. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ 5. การทำงานเป็นทีม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับชุดความคิดของครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2. การทำงานเป็นทีม 3. การพัฒนาตนเอง 4. สร้างความตระหนักแก่ครูส่งเสริมให้ครูได้รับองค์ความรู้ด้วยวิธีการหลากหลายและนำไปสู่การปฏิบัติ 5. ศึกษาดูงานต้นแบบที่ดีมีคุณภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในโรงเรียน 6. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 7. เปิดรับการเรียนรู้ทุกรูปแบบ 8. พัฒนาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 9. กำหนดวิธีการทำงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขึ้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน 1.1 ปรับชุดความคิดครูมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 1.2 สร้างความตระหนักและส่งเสริมครูให้ได้รับองค์ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 1.3 สนับสนุนปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 1.4 มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม 1.5 กำหนดวิธีการทำงานและสร้างข้อตกลงร่วมกัน

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน			
2. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน	1. ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน	1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกปฏิบัติ	1. กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน	2. ชั้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)
2.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน	1.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน	2. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน	2. ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	2.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน
2.2 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู	1.2 วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดปัญหา	3. วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเอง		2.2 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู
2.3 วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน	1.3 วางแผนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้	4. สรรหาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน		2.3 วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน
2.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา				2.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา
2.5 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้				2.5 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันอย่างชัดเจน
2.6 วางแผนการทำงานร่วมกัน				2.6 วางแผนการทำงานร่วมกัน
				2.7 ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน			
3. ร่วมกันทบทวน แบ่งปัน ประสิทธิภาพ และวางแผนพัฒนา การจัดการเรียนรู้	2. ออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 2.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้	1. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2. ศึกษาวิธีพัฒนาวัตกรรมการเรียนนำมาแก้ปัญหาให้นักเรียน 3. ออกแบบการจัดการเรียนที่ หลากหลายโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ กิจกรรมและลงมือปฏิบัติ เพื่อการเรียนรู้ของตนเอง 4. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 5. ร่วมกันและกำหนดกิจกรรม การพัฒนาร่วมกัน 6. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ใน การจัดการเรียนการสอนที่ ถูกต้องตามหลักวิชาการ	1. วางแผนและกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้น ทักษะ (P) ในเนื้อหาที่สอน 2. เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน โรงเรียน 3. สนับสนุนและจัดหาสื่อการสอน ที่หลากหลาย	3. ชั้นแบ่งปันประสบการณ์และ และวางแผนการจัดการ เรียนรู้ (ชั้นออกแบบและ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้) 3.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ 3.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 3.3 แบ่งปันประสบการณ์และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บ รวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม 3.5 จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้
3.1 สร้างนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน คือ แผนการจัดการเรียนรู้				
3.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล				

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน			
4. เรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน	3. ชั้นสอนและการสังเกตชั้นเรียน	1. นิเทศและติดตามแบบกัลยาณมิตร	1. จัดการเรียนรู้เชิงรุก	4. ชั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)
4.1 สังเกตการสอนของครู	3.1 จัดการสอนในชั้นเรียน	2. ผู้บริหารและครูร่วมนิเทศ	2. แต่งตั้งทีมนิเทศ ติดตาม ประเมินผล	
4.2 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	3.2 สังเกตชั้นเรียน	การจัดการเรียนการสอนและสังเกตการสอนในชั้นเรียน	3. กำหนดเป้าหมายการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างชัดเจน	4.1 จัดการเรียนการสอนเชิงรุกในชั้นเรียน
4.3 บันทึกการสังเกตชั้นเรียน		อย่างสม่ำเสมอ	4. ดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบกัลยาณมิตรอย่างต่อเนื่อง	4.2 กำหนดเป้าหมายการสังเกตชั้นเรียน
				4.3 เรียนรู้และสังเกตการสอนในชั้นเรียน
				4.4 บันทึกการสังเกตชั้นเรียน

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		ผลการสัมภาษณ์ครุต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน			
5. สนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน 5.1 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5.2 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน 5.3 ปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน	4. ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา 4.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน 4.2 ปรับปรุงแก้ไขบทเรียน	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากครูที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน 2. สะท้อนผล ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเชิงบวกเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผลและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปีถัดไป	1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2. ปรับปรุงกระบวนการพัฒนาโดยระดมความคิดเห็นของครูและผู้เชี่ยวชาญ 3. สะท้อนผลเชิงบวกเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ 4. ประเมินผลการพัฒนาครูอย่างเป็นรูปธรรม 5. ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู	5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา) 5.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน 5.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเชิงบวก 5.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อจัดการเรียนการสอนปีถัดไป

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน			
6. เผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย 6.1 รายงานผลการจัดการเรียนรู้	ขยายผลการศึกษา	1. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในโรงเรียนเขตพื้นที่ ชุมชน หน่วยงานอื่น 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองและนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้กับเครือข่ายการเรียนรู้	1. ขยายผลโดยวิทยากรในโรงเรียน 2. สร้างความร่วมมือกับชุมชน ส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้า และประสบความสำเร็จในวิชาชีพจนเป็นต้นแบบให้ปรากฏสู่สาธารณะชนได้	6. ชั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย 6.1 รายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 6.2 ขยายผลโดยเป็นต้นแบบและวิทยากรในโรงเรียน 6.3 ส่งเสริมครูต้นแบบนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเครือข่ายการเรียนรู้ 6.4 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่น

จากตารางที่ 33 สรุปแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษา
ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลง
ร่วมกัน 2) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้
4) ขั้นตอนเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน 5) ขั้นตอนสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน 6) ขั้นตอนเผยแพร่
และสร้างเครือข่าย ทั้งนี้กระบวนการศึกษาชั้นเรียนมี 4 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นที่ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ
วางแผน ขั้นตอนออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน ขั้นแลกเปลี่ยน
เรียนรู้และขยายผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการขั้นที่ 2-5 ในกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน
 - 1.1 ปรับชุดความคิดครุมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.2 สร้างความตระหนักและส่งเสริมครูให้ได้รับองค์ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก
 - 1.3 สนับสนุนปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.4 มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม
 - 1.5 กำหนดวิธีการทำงานและสร้างข้อตกลงร่วมกัน
2. ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)
 - 2.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน
 - 2.2 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู
 - 2.3 วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน
 - 2.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา
 - 2.5 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันอย่างชัดเจน
 - 2.6 วางแผนการทำงานร่วมกัน
 - 2.7 ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
3. ขั้นตอนแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียนแผน
การจัดการเรียนรู้)
 - 3.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้
 - 3.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 แบ่งปันประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 3.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม
 - 3.5 จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้

4. ชั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)
 - 4.1 จัดการเรียนการสอนเชิงรุกในชั้นเรียน
 - 4.2 กำหนดเป้าหมายการสังเกตชั้นเรียน
 - 4.3 เรียนรู้และสังเกตการสอนในชั้นเรียน
 - 4.4 บันทึกการสังเกตชั้นเรียน
5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา)
 - 5.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน
 - 5.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเชิงบวก
 - 5.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

เพื่อจัดการเรียนการสอนปีถัดไป

6. ชั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย
 - 6.1 รายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 6.2 ขยายผลโดยเป็นต้นแบบและวิทยากรในโรงเรียน
 - 6.3 ส่งเสริมครูต้นแบบนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเครือข่ายการเรียนรู้
 - 6.4 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่น

ตารางที่ 34 การวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่เพื่อแนวทางการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลการศึกษานแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ครูแกนนำ	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลสรุป
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	1. วัดและประเมินผลที่หลากหลาย	ประเมินผลนำไปสู่การปรับปรุง	1. ทักชะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	2. วัดและประเมินผลตามสภาพจริง	การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	2. ทักชะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	3. วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้		3. ทักชะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
4. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4. วัดและประเมินทักษะกระบวนการทำงาน		4. ทักชะการประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

จากตารางที่ 34 สรุปแนวทางการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีดังนี้

1. ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3. ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
4. ทักษะการประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการยกย่องชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่ได้จากชั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมายกร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พร้อมจัดทำคู่มือการใช้ โดยมีองค์ประกอบได้แก่ เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน การประเมินผล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วย
 - 1.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ของตนเอง
 - 1.1.3 ออกแบบให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

- 1.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.3 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
 - 1.3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเชื่อมโยงไปสู่การใช้ในชีวิตจริง
 - 1.3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง
 - 1.3.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข มีส่วนร่วม ปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
 - 1.3.4 จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยี
 - 1.3.5 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน
 - 1.4 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.4.1 วัดและประเมินผลหลากหลายตามสภาพจริงครอบคลุมทักษะ ความรู้และคุณลักษณะที่ต้องการของหลักสูตรและสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
 - 1.4.2 วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 1.4.3 วัดและประเมินผลทักษะการปฏิบัติงาน
 - 1.4.4 วัดและประเมินผลระหว่างเรียนและหลังเรียน
 - 1.4.5 เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และทักษะการปฏิบัติงาน
 - 1.4.6 กำหนดเกณฑ์วัดและประเมินผลที่ชัดเจนตามสภาพจริง
2. กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
- กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่
- 1) ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน
 - 2) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
 - 3) ขั้นตอนแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้
 - 4) ขั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน
 - 5) ขั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน
 - 6) ขั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย
- ทั้งนี้กระบวนการศึกษาชั้นเรียนมี 4 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นที่ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน ขั้นตอนออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการขั้นที่ 2-5 ในกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้
- 2.1 ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน
 - 2.1.1 ปรับชุดความคิดครุมนุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 2.1.2 สร้างความตระหนักและส่งเสริมครูให้ได้รับองค์ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 2.1.3 สนับสนุนปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 2.1.4 มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม

- 2.1.5 กำหนดวิธีการทำงานและสร้างข้อตกลงร่วมกัน
- 2.2 ขึ้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)
 - 2.2.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน
 - 2.2.2 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู
 - 2.2.3 วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน
 - 2.2.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา
 - 2.2.5 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันอย่างชัดเจน
 - 2.2.6 วางแผนการทำงานร่วมกัน
 - 2.2.7 ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 2.3 ขึ้นแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 2.3.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้
 - 2.3.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.3.3 แบ่งปันประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 2.3.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม
 - 2.3.5 จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้
- 2.4 ขึ้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)
 - 2.4.1 จัดการเรียนการสอนเชิงรุกในชั้นเรียน
 - 2.4.2 กำหนดเป้าหมายการสังเกตชั้นเรียน
 - 2.4.3 เรียนรู้และสังเกตการสอนในชั้นเรียน
 - 2.4.4 บันทึกการสังเกตชั้นเรียน
- 2.5 ขึ้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา)
 - 2.5.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน
 - 2.5.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเชิงบวก
 - 2.5.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก
- เพื่อจัดการเรียนการสอนปีถัดไป
- 2.6 ขึ้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย
 - 2.6.1 รายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 2.6.2 ขยายผลโดยเป็นต้นแบบและวิทยากรในโรงเรียน
 - 2.6.3 ส่งเสริมครูต้นแบบนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเครือข่ายการเรียนรู้
 - 2.6.4 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่น

3. การประเมินผล คือ การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

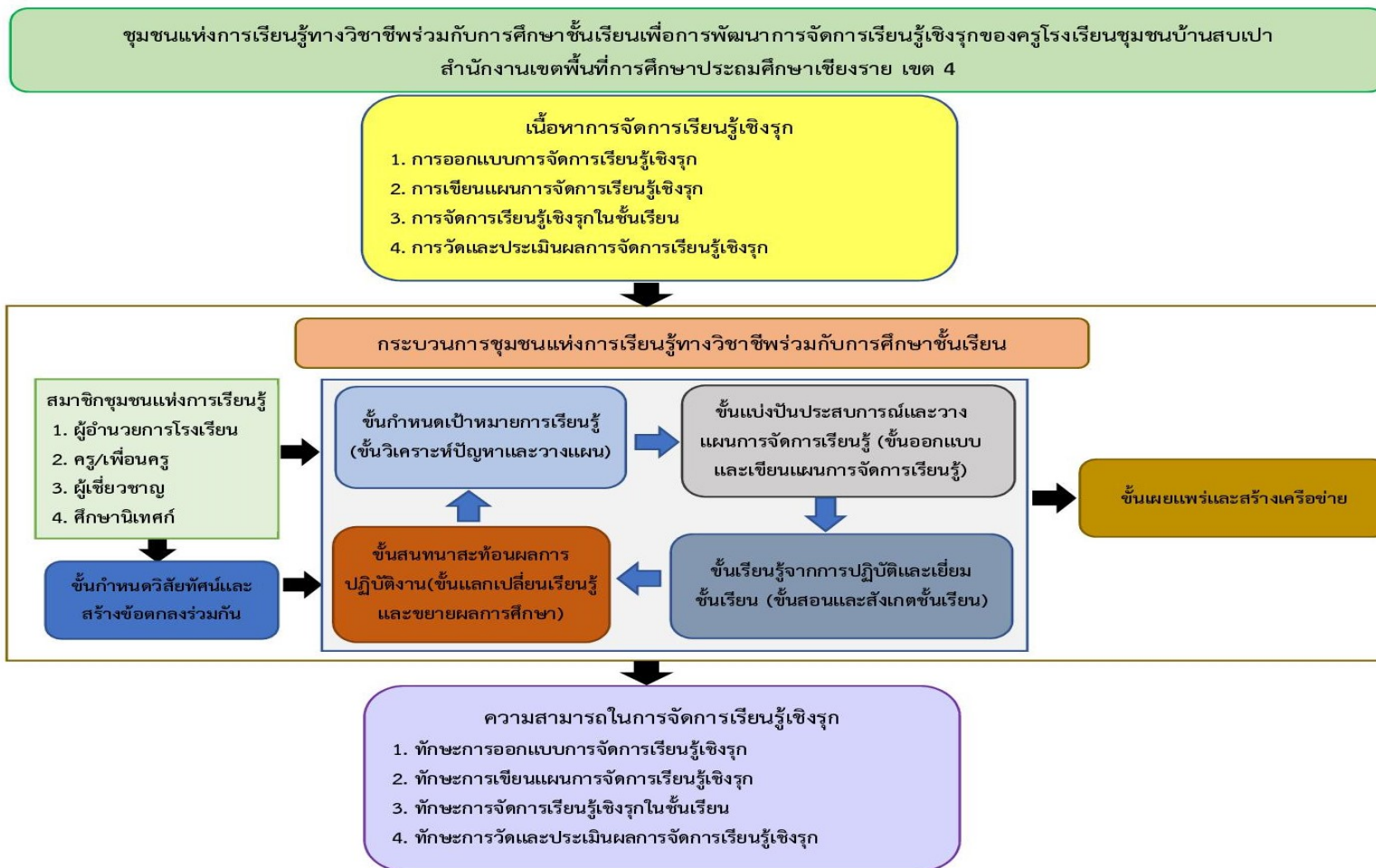
3.1 ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.2 ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.3 ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

3.4 ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 3 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลวิจัยนำร่องชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม ผลปรากฏเป็นดังนี้

ตารางที่ 35 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวม

รายการ	ระดับความสอดคล้อง			ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การวัดและประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 35 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D.= 0.00) และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. =0.00) ทั้งด้านเนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้พร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน การวัดและประเมินผล

ตารางที่ 36 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายการ	ระดับความสอดคล้อง			ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก						
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 36 (ต่อ)

รายการ	ระดับความสอดคล้อง			ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน						
1. กำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน						
1.1 ปรับชุดความคิดครุมนำเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 สร้างความตระหนักและส่งเสริมครูให้ได้รับองค์ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 สนับสนุนปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 กำหนดวิธีการทำงานและสร้างข้อตกลงร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)						
2.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันอย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 36 (ต่อ)

รายการ	ระดับความสอดคล้อง			ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2.6 วางแผนการทำงานร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.7 ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ชั้นแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้)						
3.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 แบ่งปันประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.5 จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ชั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)						
4.1 จัดการเรียนการสอนเชิงรุกในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 กำหนดเป้าหมายการสังเกตชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 เรียนรู้และสังเกตการสอนในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 บันทึกการสังเกตชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 36 (ต่อ)

รายการ	ระดับความสอดคล้อง			ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา)						
5.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเชิงบวก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อจัดการเรียนการสอนปีถัดไป	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ชั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย						
6.1 รายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 ขยายผลโดยเป็นต้นแบบและวิทยากรในโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3 ส่งเสริมครูต้นแบบนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเครือข่ายการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6.4 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่น	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 36 (ต่อ)

รายการ	ระดับความสอดคล้อง			ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การวัดและประเมินผล						
1. ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 36 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตารางที่ 37 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายการ	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ส่วนที่ 1 บทนำ			
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	4.71	0.49	มากที่สุด
1.2 วัตถุประสงค์ของคู่มือ	4.57	0.53	มากที่สุด
1.3 บทบาทของครู	4.57	0.53	มากที่สุด
2. ส่วนที่ 2 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4			
2.1 เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 การวัดและประเมิน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ส่วนที่ 3 การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การใช้ภาษามีความเหมาะสม ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.57	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.80	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 37 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า คู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. 0.19)

ขั้นตอนที่ 3 ผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

จากการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในปีการศึกษา 2563-2564 ทำให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผลการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า มีดังนี้

ตารางที่ 38 ผลการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (n = 19)

การออกแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ปีการศึกษา 2563			ปีการศึกษา 2564		
	คะแนน รวม (76)	เฉลี่ย (4)	ระดับ คุณภาพ	คะแนน รวม (76)	เฉลี่ย (4)	ระดับ คุณภาพ
1. วิเคราะห์ข้อมูล	68	3.58	ดีมาก	71	3.75	ดีมาก
2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	67	3.53	ดีมาก	69	3.63	ดีมาก
รวม	135	7.11	ดีมาก	140	7.37	ดีมาก

จากตารางที่ 38 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ย 7.11 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ย 7.37 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น

2. ผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ตารางที่ 39 ผลการประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (n = 19)

รายการ	ระดับคุณภาพ			ระดับคุณภาพ		
	ปีการศึกษา 2563			ปีการศึกษา 2564		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ระบุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	4.63	0.50	มากที่สุด	4.74	0.45	มากที่สุด
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.58	0.51	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด
4. กำหนดสาระการเรียนรู้ถูกต้อง น่าสนใจ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.68	0.48	มากที่สุด	4.74	0.45	มากที่สุด
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.53	0.51	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมการพัฒนาพฤติกรรมเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	4.58	0.51	มากที่สุด	4.74	0.45	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	4.58	0.51	มากที่สุด	4.74	0.45	มากที่สุด
8. กำหนดสื่อการเรียนรู้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม	4.53	0.51	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 39 (ต่อ)

รายการ	ระดับคุณภาพ			ระดับคุณภาพ		
	ปีการศึกษา 2563			ปีการศึกษา 2564		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. กำหนดแหล่งเรียนรู้ที่ความหลากหลายและเหมาะสม	4.79	0.42	มากที่สุด	4.89	0.32	มากที่สุด
10. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนที่หลากหลาย ครบถ้วน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.53	0.51	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด
11. องค์ประกอบของแผนการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกมีความครบถ้วน สอดคล้องกัน	4.58	0.51	มากที่สุด	4.74	0.45	มากที่สุด
12. เอกสารประกอบแผนการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกมีความครบถ้วนและเหมาะสม	4.68	0.48	มากที่สุด	4.84	0.37	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.64	0.19	มากที่สุด	4.76	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 39 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา มีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวม ปีการศึกษา 2563 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. 0.19) และปีการศึกษา 2564 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. 0.19) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

3. ผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

ตารางที่ 40 ผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน (n = 19)

ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในชั้นเรียน	ปีการศึกษา 2563			ปีการศึกษา 2564		
	คะแนน	คะแนน	ระดับ	คะแนน	คะแนน	ระดับ
	รวม	เฉลี่ย	คุณภาพ	รวม	เฉลี่ย	คุณภาพ
	(76)	(4)		(76)	(4)	
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	63	3.32	ดี	65	3.42	ดี
2. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	65	3.42	ดี	68	3.58	ดีมาก
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	62	3.26	ดี	66	3.47	ดี
รวม	190	10.00	ดีมาก	199	10.47	ดีมาก

จากตารางที่ 40 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน โดยรวมปีการศึกษา 2563 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.00 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.47 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น

4. ผลการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ตารางที่ 41 ผลการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (n = 19)

ทักษะการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ปีการศึกษา 2563			ปีการศึกษา 2564		
	คะแนน	คะแนน	ระดับ	คะแนน	คะแนน	ระดับ
	รวม	เฉลี่ย	คุณภาพ	รวม	เฉลี่ย	คุณภาพ
	(76)	(4)		(76)	(4)	
การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	62	3.26	ดี	64	3.37	ดี

จากตารางที่ 41 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมปีการศึกษา 2563 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี และ

ปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา จำนวน 19 คน มีดังนี้

ตารางที่ 42 ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.85	0.12	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านกระบวนการ	4.78	0.11	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านผลลัพธ์	4.91	0.09	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เฉลี่ย	4.83	0.08	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 42 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีความคิดเห็นต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.08) โดยด้านผลลัพธ์ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.09) รองลงมา คือ ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.12) และด้านกระบวนการ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.11)

ตารางที่ 43 ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านปัจจัยนำเข้า			
1. ความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน	4.74	0.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ความเหมาะสมของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน	4.74	0.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการ	4.68	0.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ความเพียงพอ ความเหมาะสม และความทันสมัยของสื่อและวัสดุอุปกรณ์	4.95	0.23	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน	4.84	0.37	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7. เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ใช้ในการพัฒนาครู	5.00	0.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เฉลี่ย	4.85	0.12	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านกระบวนการ			
8. กระบวนการช่วยสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และปรับชุดความคิดครูในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	4.53	0.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. กระบวนการทำให้สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ข้อตกลงการทำงานร่วมกันและเกิดการทำงานเป็นทีม	4.89	0.32	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ทำให้ทราบปัญหา การเรียนรู้ของครู ปัญหาผู้เรียน และแนวทางแก้ไข ปัญหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.58	0.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11. การแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการเรียนรู้ ทำให้ครูได้ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.74	0.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 43 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
12. การแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูมีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีคุณภาพ	5.00	0.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
13. การแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูมีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14. การเรียนรู้จากการปฏิบัติและการเยี่ยมชั้นเรียนทำให้ครูได้เรียนรู้ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการบันทึกการสังเกตชั้นเรียน	4.89	0.32	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
15. การสนทนาสะท้อนผลทำให้ครูได้คำแนะนำและข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ปรับปรุงการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.74	0.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
16. ครูได้เผยแพร่นวัตกรรมและชิ้นงานที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.63	0.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
17. กระบวนการทำให้โรงเรียนมีเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่นๆ	4.74	0.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
18. กระบวนการทำให้การดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.79	0.42	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เฉลี่ย	4.78	0.11	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านผลลัพธ์			
19. ครูมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.89	0.32	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
20. ครูมีทักษะการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.95	0.23	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
21. ครูมีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.79	0.42	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
22. ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการใช้สื่อการเรียนรู้	5.00	0.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 43 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
23. ครูมีทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.89	0.32	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
24. ครูมีนวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	5.00	0.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
25. โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	4.84	0.37	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เฉลี่ย	4.91	0.09	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวมเฉลี่ย	4.83	0.08	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 43 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามีความคิดเห็นต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมมีอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า

ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.12) รายการที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ใช้ในการพัฒนาครู และปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ส่วนรายการที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.48)

ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.11) โดยรายการที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ การแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดเรียนรู้ทำให้ครูมีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีคุณภาพ และทำให้ครูมีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ส่วนรายการที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุด คือ กระบวนการช่วยสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และปรับชุดความคิดครูในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51)

ด้านผลลัพธ์ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.09) โดยรายการที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนรู้ และครูมีนวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 5.00$,

S.D. = 0.00) ส่วนรายการที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุด คือ ครูมีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.42)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
3. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
4. เพื่อประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดย 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษาชั้นเรียน แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

2) สัมภาษณ์ครูต้นแบบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา จำนวน 8 คน ที่ได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลจากหน่วยงานระดับประเทศ ได้มาโดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง และ 3) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา จำนวน 8 คน มีคุณสมบัติเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูล แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดย 1) ยกร่างและจัดทำคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 2) ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษา ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยใช้สมมติฐานผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบตรวจสอบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติคือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบก่อนนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนไปใช้จริงครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจงและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้กระบวนการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน 2) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน) 3) ขั้นตอนแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้) 4) ขั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน) 5) ขั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา) และ 6) ขั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย ผลการใช้รูปแบบนำเสนอใน 4 ประเด็น ได้แก่ ผลการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน ทักษะการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินทักษะ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบรูบริก (Rubric score) ที่มีข้อความอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ ผ่านการตรวจสอบ

ความตรงของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนา การวัดและประเมินผล และการบริหารการศึกษา โดยข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ผู้ประเมินดังนี้ ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 2 มีค่าเท่ากับ 1.00 ฉบับที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.84 และฉบับที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.79 ซึ่งมีความสอดคล้องในระดับดีมาก และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ในปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 จำนวน 19 คน ซึ่งเป็นผู้นำรูปแบบไปปฏิบัติจริง ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจงและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนา การวัดและประเมินผล และการบริหารการศึกษา โดยข้อคำถามมีค่าเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00 สามารถนำไปใช้ได้ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่นำมาใช้ในการพัฒนาครู ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และกระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาครู คือ กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการศึกษาชั้นเรียน

1.2 ผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การออกแบบและจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้ 3) กลวิธีหรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 5) การใช้สื่อเทคโนโลยี 6) การวัดและประเมินผล 7) การทำงานเป็นทีม 8) การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง 9) การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการเป็นครู และ 10) การสื่อสารกับผู้เรียน และแนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ ส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับ

ชุดความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกัน ส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง

1.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่า แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ควรปรับชุดความคิดครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมุ่งเน้นชุดความคิดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้ กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกที่ ทุกเวลา และครู คือ ผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นครูต้องมีความรู้ความสามารถ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้ 5) ทักษะจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง 6) ทักษะการใช้เทคโนโลยี 7) ทักษะการวัดและประเมินผล และ 8) การพัฒนาตนเอง 9) การทำงานเป็นทีม และ 10) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีดังนี้ 1) สร้างความตระหนักแก่ครู 2) ศึกษาดูงานต้นแบบที่ดีมีคุณภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในโรงเรียน 3) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 4) เปิดรับการเรียนรู้ทุกรูปแบบ 5) พัฒนาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ผลการสร้าง พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขึ้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน (2) ขึ้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขึ้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน) (3) ขึ้นแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขึ้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้) (4) ขึ้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ขึ้นสอนและสังเกตชั้นเรียน) (5) ขึ้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ขึ้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา) (6) ขึ้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย และ 3) การวัดและประเมิน ได้แก่ (1) ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (2) ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (3) ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน (4) ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 พบว่า

3.1 ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีทักษะออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวม ปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ย 7.11 คิดเป็นร้อยละ 88.82 และปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ย 7.37 คิดเป็นร้อยละ 92.11 แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น

3.2 ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา มีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวม ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

3.3 ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน โดยรวม ปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ย 10.00 คิดเป็นร้อยละ 83.33 และปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ย 10.47 คิดเป็นร้อยละ 87.28 แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น

3.4 ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ย 3.26 คิดเป็นร้อยละ 81.58 และปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ย 3.37 คิดเป็นร้อยละ 84.21 แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น

4. ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีความคิดเห็นต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมและรายด้านมีอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่นำมาใช้ในการพัฒนาครู ได้แก่ การออกแบบการจัด การเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และจากผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ พบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและ

ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลวิธีหรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการเป็นครู และการสื่อสารกับผู้เรียน ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง ได้แสดงออกและลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตั้งแต่ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อจัดประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิดจากเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ครูจึงต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเน้นการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม เป็นไปตามแนวคิดของวชิรา เล่าเรียนดี ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560 : 231) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะ ตลอดจนวิธีการเรียนรู้ทักษะทางสังคมและทักษะการคิดซึ่งเป็นเป้าหมายการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้บรรลุเป้าหมายนั้น ครูจำเป็นต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างเป็นระบบ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนมีความเชื่อมโยง ทำงานร่วมกัน เน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ความเชื่อมโยงระหว่างกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและผลการเรียนรู้ที่ต้องการ และพัฒนาการเรียนการสอนจนเป็นนวัตกรรมการสอนที่ดีได้ และครูต้องมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่หลากหลาย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกตามสภาพจริง ซึ่งให้ความสำคัญกับภาระงานและชิ้นงานซึ่งเป็นหลักฐานการเรียนรู้อย่างชัดเจนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นจำเป็นต้องประเมินทั้งความรู้ ทักษะ ปฏิบัติ ผลงานหรือชิ้นงาน และประเมินตลอดกระบวนการด้วยวิธีการที่หลากหลาย (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาร์ ยินดีสุข, 2561 : 78-90)

จากผลการสัมภาษณ์ครูต้นแบบ พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา คือ ส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับชุดความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกัน ส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่พบว่า แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชน

บ้านสบเปาให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ควรปรับชุดความคิดครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมุ่งเน้นชุดความคิดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้ กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกที่ ทุกเวลา และครู คือ ผู้มีบทบาทความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นครูต้องมีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการความรู้ ทักษะจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการวัดและประเมินผล โดยวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ สร้างความตระหนักแก่ครู ศึกษาดูงานต้นแบบที่ดีมีคุณภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครู ในโรงเรียน ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เปิดรับการเรียนรู้ทุกรูปแบบ และพัฒนาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ เป็นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสาระเนื้อหาและการออกแบบกิจกรรมการเรียน การสอน รวมทั้งได้รับข้อมูลประสบการณ์ที่หลากหลายของครูที่มีความเชี่ยวชาญ ครูต้นแบบ ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงแก้ไขการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Dufour (2011) ที่พบว่า การพัฒนาครูด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มีประสิทธิผล ทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ครูมีการทบทวนแนวปฏิบัติ การสอนที่มีประสิทธิภาพ และครูมีความพยายามริเริ่มพัฒนาสิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง เช่นเดียวกับแนวคิดของ Newmann (1996) ที่พบว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนเป็นการสร้างวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนที่เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันระหว่างครู ครูได้รับโอกาสในการเรียนรู้มากขึ้น จากเพื่อนร่วมงาน ได้นวัตกรรมใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทการสอนของตนเอง ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องให้การสนับสนุน การพัฒนาครูผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมธาสิทธิ์ ธีรรัตนศรีสกุล (2560) ที่ศึกษาพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ร่วมวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้เพื่อการเรียนรู้ต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูแต่ละคน จะถูกนำมาจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ ผ่านการอภิปรายสะท้อนคิดตามหลักวิชาการ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ได้ตามมาคือ ครูมีความรู้ในเนื้อหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และกระบวนการวัดประเมินผล ทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการสร้าง พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เชียงราย เขต 4 มีองค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน และการวัดและประเมินผล โดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน (2) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน) (3) ขั้นตอนแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้) (4) ขั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน) (5) ขั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา) (6) ขั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ผู้วิจัยได้การประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แนวคิดการศึกษาชั้นเรียน แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยการนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ จัดหมวดหมู่เชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน รวมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ครูต้นแบบที่ได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลจากหน่วยงานระดับประเทศ และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ในการนำไปยกร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน และนำข้อมูลที่ได้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม จึงทำให้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนที่สร้างขึ้นนี้มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ปฏิบัติจริงในโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู/เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ ที่ร่วมกันทำการศึกษาชั้นเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน การออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การสอนและสังเกตชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา จนได้นวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนที่มีคุณภาพ คือ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นไปตามแนวคิดพื้นฐานของการศึกษาชั้นเรียนที่ว่าด้วยการพัฒนาครูโดยครูรวมกลุ่มกันร่วมมือกันเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองและเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเริ่มต้นจากเริ่มต้นจากครูร่วมกันศึกษาและวางแผนร่วมกันในประเด็นวิจัยเดียวกัน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามแผนที่วางไว้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต สะท้อนผลและอภิปรายผลจากข้อมูลดังกล่าวเพื่อพัฒนาแผน

การจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กระบวนการศึกษาชั้นเรียนช่วยให้ครูได้พัฒนาความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน วางแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน สะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และสร้างทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวได้ว่า กระบวนการศึกษาชั้นเรียนช่วยให้ครูเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (นฤมล อินทร์ประสิทธิ์, 2552) เช่นเดียวกับแนวคิดของ North Center Regional Educational Laboratory (NCREL, 2002) ที่กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวทางการศึกษาชั้นเรียนมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยบูรณาการวิธีการพัฒนาวิชาชีพครูที่หลากหลายเข้าไว้ด้วยกัน เช่น การสังเกตโดยเพื่อน (Peer observation) การร่วมมือร่วมพลัง (Ongoing collaboration) กระบวนการคิดของนักเรียน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีบทบาทสำคัญในการให้ครูทั้งโรงเรียนได้ทบทวน กำหนดทิศทาง แสวงหาแนวทางและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการทบทวนหลังการปฏิบัติงานต่อสม่ำเสมอ รวมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในกับครูต่างโรงเรียน ทำให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูผู้เรียนอย่างแท้จริง (ชวลิต ชูกำแพง, 2560) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ และจุฬารัตน์ ธรรมประทีป (2563) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง โรงเรียน คือ ฐานการพัฒนาวิชาชีพครูโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ ค้นพบว่า การส่งเสริมให้โรงเรียนนั้นมีระบบของการพัฒนาด้วยตนเองผ่านรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูในระดับโรงเรียนที่ใช้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน ซึ่งมีกระบวนการสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ต้องการให้ชัดเจน 2) ส่งเสริมและสร้างโอกาสการพัฒนาวิชาชีพให้กับครูทุกท่าน 3) สร้างบรรยากาศการทำงานและการเรียนรู้แบบองค์กรร่วมมือ 4) เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการบริหารจัดการและการเรียนรู้ขององค์กร 5) สร้างผู้นำวิชาการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้องค์กรมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมครูในโรงเรียนเกิดการยอมรับซึ่งกันและกันในด้านความรู้ ประสบการณ์ และการทำงานเป็นทีมโดยเฉพาะการทำงานกับองค์กรอื่นที่สามารถเข้ามาเติมเต็มในฐานะผู้เชี่ยวชาญตามบริบทจริงของโรงเรียน และผลการวิจัยของอนุสรฯ สุวรรณวงศ์ (2559) ที่พบว่า คุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทการศึกษาไทย ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ (1) การมีวิสัยทัศน์ ค่านิยม และบรรทัดฐานร่วมกัน (2) การร่วมเรียนรู้และร่วมมือร่วมพลัง (3) มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (4) การสะท้อนผลการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ และ (5) ภาวะผู้นำร่วมทางการบริหาร ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในด้านนโยบายการบริหารโรงเรียนตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารจัดการเพื่อสร้างครูผู้นำ การพัฒนาวัฒนธรรมของโรงเรียนเพื่อสร้างวัฒนธรรมกัลยาณมิตรทางวิชาการ และการพัฒนาทางวิชาชีพของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนา

การจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ มีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน ผู้วิจัยได้จัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูโรงเรียนได้มีความรู้และทักษะการจัด การเรียนรู้เชิงรุก โดยให้ครูร่วมกันจัดตั้งทีมสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน และร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเชิงรุก และสาคิตการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในชั้นเรียน และสะท้อนผลการสังเกตชั้นโดยผู้อำนวยการ หัวหน้าวิชาการ ครูต้นแบบ เพื่อให้ครูเข้าใจและนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน และในระหว่างการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2563-2564 ครูได้จัดตั้งทีมสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน และร่วมกันศึกษาชั้นเรียนในแต่ละชั้นตอน มีการบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแต่ละครั้ง ประสบการณ์และความรู้สึกที่เกิดขึ้นในวงประชุม สิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่และนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน ในชั้นสอนและการสังเกตชั้นเรียนได้บันทึกข้อสังเกต ทั้งการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา เมื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกปีการศึกษา 2563 พบว่า ครูร้อยละ 80 มีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และมีครูบางส่วนที่ต้องปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีทักษะแต่ละด้านให้ดียิ่งขึ้น โดยได้รับการชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก ศึกษานิเทศก์ และครูต้นแบบของโรงเรียน จึงทำให้ในปีการศึกษา 2564 ครูทั้งโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิดของนฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2552) ที่กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพครูโดยการศึกษาชั้นเรียนโดยการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน และการได้รับการชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก การสนับสนุนโดยใช้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันของครู การทำแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลชั้นเรียน ร่วมกันช่วยครูได้นวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนที่มีคุณภาพและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วานิช ประเสริฐพร และไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว (2562) ที่ได้พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการจัดทำบทเรียนโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนา 9 ชั้น สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 (ชัยภูมิ) พบว่า ครูผู้สอนได้สร้างบทเรียน นำบทเรียนไปใช้กับนักเรียน และค้นหา Best practice และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปาริชาติ เตชะ และ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) ที่ได้วิจัยและพัฒนาารูปแบบการศึกษาชั้นเรียนแบบเรียนรู้ร่วมกันที่ส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยกระบวนการสอนดำเนินการมาเป็น 2 วงจร 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและการวางแผนร่วมกัน ขั้นที่ 2 การสอน ขั้นที่ 3 การสังเกตการสอน และการจดบันทึก และขั้นที่ 4 การสะท้อนผลปรับปรุงแก้ไข ทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 44.05 และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลการวิจัยของสุดาภรณ์ สืบสุติน (2557) ที่ได้พัฒนาวิชาชีพครู วิทยาศาสตร์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ การศึกษาชั้นเรียน พบว่า คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มีพัฒนาการขึ้นตามลำดับ โดยครูทุกคน ได้แสดงบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีเครือข่ายความร่วมมือของครู ในขณะเดียวกันผู้บริหารก็แสดงบทบาทสำคัญในการสนับสนุนอำนวยความสะดวก และช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการเสริมแรงให้ครูมีกำลังใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนให้มีคุณภาพ และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมใจ มณีวงษ์ (2556) ได้พัฒนา การนำนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study) สู่อการปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย พบว่า ด้านผลที่เกิดการใช้นวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน พบว่า ครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการสอน มีการจัดการเรียนการสอนตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ทำงานเป็นทีม และสามารถพัฒนาวิชาชีพของตนเองตามแนวทางการศึกษาชั้นเรียน ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ

4. ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปามีความคิดเห็นต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมและรายด้านมีอยู่ในระดับเห็นด้วย อย่างยิ่ง ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ตามลำดับ อาจจะเป็นเพราะว่า การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดนั้น การเตรียมปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของครู สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีการศึกษา แหล่งเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญที่สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น และกระบวนการพัฒนาครูด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนในแต่ละขั้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและเพื่อนครู ครูและผู้เชี่ยวชาญภายนอก ครูและศึกษานิเทศก์ และการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ทำให้ครูได้รับความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ แนวคิดใหม่

เทคนิควิธีการใหม่ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกัน และนำมาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูแต่ละคน ทำให้ครูมีความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Barkir (2014) ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ประถมศึกษาตอนปลายในรายวิชาวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า การดำเนินงานตามกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนสามารถช่วยพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูได้ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการคิดในการจัดการเรียนการสอน และด้านความสามารถในการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง ตลอดจนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูสามารถพัฒนาสมรรถนะเชิงวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และผลการวิจัยของ ประคอง รัศมีแก้ว (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับฝ่ายบริหาร

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกระบวนการพัฒนาครูทุกด้านอย่างเอาใจใส่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขึ้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน ควรสร้างความตระหนัก ปรับชุดความคิด (Mindset) ครู ชี้แจง ทำความเข้าใจ และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการศึกษาชั้นเรียน เพื่อให้ครูได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนครู สร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องชมเชย ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่เป็นต้นแบบ เป็นผู้ที่มีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก และเป็นผู้ที่มีชิ้นงานหรือนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนที่มี

คุณภาพได้เผยแพร่นวัตกรรมและชิ้นงานที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และสนับสนุนให้เป็นวิทยากรและเผยแพร่ไปยังเครือข่ายโรงเรียนในเขตพื้นที่หรือภายนอก

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมพัฒนาครูให้มีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง และมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับฝ่ายปฏิบัติ คือ

2.1 จากผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรชี้แจงและทำความเข้าใจกับครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการและการปฏิบัติตามคู่มือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

2.3 จากผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งในการได้เผยแพร่ นวัตกรรมและชิ้นงานที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนั้นโรงเรียนควรจัดกิจกรรมเผยแพร่การพัฒนาครูของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้กับภาคีเครือข่ายเพื่อแบ่งปันประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์สำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้เชิงรุกของครู

2.4 จากผลการประเมินด้านผลลัพธ์ พบว่า ครูมีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในประเด็น การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และครบถ้วน รวมทั้งการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย โดยมุ่งให้ครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ถูกต้อง และปฏิบัติได้จริง จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่หลากหลาย และใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยนำไปขยายผลไปยังเครือข่ายการเรียนรู้ในระดับเขตพื้นที่หรือหน่วยงานอื่น

2. ควรศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าอย่างต่อเนื่อง

3. ควรศึกษาผลการพัฒนาผู้เรียนโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ตังชันการนนท์. (2559). *การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2561). *แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา.
- จักรกฤษณ์ ถินคำเชิด. (2562). *การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผู้ประกอบการกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง*.
https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=176450
- จิราพร รอดพ่วง. (2560). *การพัฒนา รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
- เจนสมุทร แสงพันธ์ และอัญชลี ตนานนท์. (2562). *การศึกษาชั้นเรียนในฐานะระบบกิจกรรม เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูคณิตศาสตร์. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต. 6(3); 665-687.*
- ชวลิต ชุกำแพง. (2560). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 23(2); 1-6.*
- ชาริณี ตรีวิทย์. (2550). *การพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- _____. (2558). *การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ใน บังอร เสรีรัตน์ ชาริณี ตรีวิทย์ และเรณีย์ ชัยเขาวรัตน์ (บรรณาธิการ). 9 วิธีสร้างครูผู้ศิษย์ เอกสารประมวลแนวคิดและแนวทางพัฒนาวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาระบบกลไกและแนวทางการหนุนเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียน สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน.
- _____. (2560). *การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน: แนวคิดและแนวทางสู่ความสำเร็จ. วารสารครุศาสตร์. 45(1), 299-319.*
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์. (2563). *รูปแบบการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 8(5); 1959-1972.*

- ณัฐพร เตชะ และสุทธาสินี เกสรประทุม. (2550). *Active Learning: รายงานการสรุปกิจกรรมระหว่างวันที่ 15-21 ตุลาคม 2550.*, 3-6.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). *หลักการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ. (2551). *การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. สืบค้นจาก <http://blog.eduzones.com/images/blog/sasithev/File/activet.pdf>
- นภาพร วรเนตรสุดาทิพย์. (2554). การศึกษาชั้นเรียน (Lesson study): แนวคิดใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพครู. *วารสารวิจัย มข.* 1(2); 86-99.
- นฤมล อินทร์ประสิทธิ์. (2552). *การศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) : นวัตกรรมเพื่อพัฒนาครูและนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปรณัฐ กิรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2561). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู : กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. นนทบุรี : M & N Design.
- ประคอง รัศมีแก้ว. (2563). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสิทธิธรรมปริทรรศน์*. 21(2); 255-268.
- ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ. (2551). *การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์, มารุต พัฒนาผล. (2557). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 6(2); 284-296.
- ปาริชาติ เตชะ และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). การพัฒนารูปแบบการศึกษาชั้นเรียนแบบเรียนรู้ร่วมกันที่ส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา. *สัปดาห์ : วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ (สทมส.)*. 24(3); 114-129.
- พิชิต ฤทธิจรรย์. (2562). *เทคนิคการประเมินโครงการ: แนวคิดและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ : แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2557). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). *ทักษะ 7C ของครู 4.0*. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). *สอนเด็กทำโครงการ สอนอาจารย์ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล เครือแสง. (2556). *เรียนรู้ประสบการณ์เทคนิคการสอนเชิงรุก*. กรุงเทพฯ : มนตรี.

- ภัทรพงศ์ กุลสีดา. (2562). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในชั้นเรียนคณิตศาสตร์ที่ใช้การศึกษาชั้นเรียนและวิธีการแบบเปิด. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. (สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- มนสิข สิทธิสมบูรณ์. (2561). เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- _____. (2563). เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เมธาสิทธิ์ ธีรรัตน์ศรีสกุล. (2560). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: แนวทางปฏิบัติสำหรับครู. ว.มทสร. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 2(2); 214-228.
- ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์. (2547). การสอนโดยใช้วิธีการแบบเปิดในชั้นเรียนคณิตศาสตร์ของญี่ปุ่น Teaching by open Approach Method in Japanese Mathematics Classroom. *KKU Journal of mathematics Education*, 1(1); 5-6.
- _____. (2552). เอกสารโครงการพัฒนาวิชาชีพครูคณิตศาสตร์ด้วยนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนและวิธีการแบบเปิด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- _____. (2559). เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการและกิจกรรมเปิดชั้นเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 10 ในโครงการพัฒนาการคิดขั้นสูงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561). การกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี 2559. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*. 11(1); 2099-2155.
- เรวณี ชัยเขารัตน์. (2558). กระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: การวิจัยกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา. (2562). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562. เชียงราย: โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา.

- วัชรวิภา เลาเรียนดี ประณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21*. นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป.
- วัชรวิภา เกษพิชัยณรงค์ และคณะ. (2555). *การเรียนรู้เชิงรุกและเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น การเรียนรู้เชิงรุก*. กรุงเทพฯ : สถาบันนวัตกรรมและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วานิช ประเสริฐพร และไชยวัฒน์ ชูมนาเสียว. (2562). การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการจัดทำ บทเรียนโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนา 9 ชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 (ชัยภูมิ). *มนุษยสังคมสาร (มสส.)*. 17(2); 77-99.
- วาสกรี แสงป้อม. (2559). การศึกษาชั้นเรียนในแง่มุมมองการคิดทางคณิตศาสตร์ของผู้เรียน เนื่องจากการศึกษาชั้นเรียน. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 27(2); 1-12.
- วิทยากร เชียงกุล. (2559). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยใน ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ และจุฬารัตน์ ธรรมประทีป. (2563). โรงเรียนคือฐานการพัฒนาวิชาชีพครู โดยชุมชนแห่งการเรียนรู้: การพัฒนารูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างยั่งยืน. *วารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 43(2); 43-58.
- สมใจ มณีวงษ์. (2556). *การพัฒนาการนำนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study) สู่การปฏิบัติ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ป.รต. (สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- สัญญา ภัทรการ. (2552). *ผลของการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหา และการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ความน่าจะเป็น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการมัธยมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2563). *เอกสารการเขียนรายงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับพี่เลี้ยงระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *รายงานการวิจัยแนวโน้มสภาพอนาคตการศึกษาและการเรียนรู้ของไทยในปี พ.ศ. 2573*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- _____. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2562). *สภาวะการศึกษาไทย 2561/2562 : การปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- _____. (2563). *การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 3. (2563). *รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 3*. ราชบุรี: สำนักงานศึกษาธิการภาค 3.
- สุดาภรณ์ สืบสุติน. (2557). *การพัฒนาวิชาชีพครูวิทยาศาสตร์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การศึกษาชั้นเรียน*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- สุภาภรณ์ คงคณนธ์ วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล และมนสิข สิทธิสมบุรณ์. (2562). *การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสาร อัล-ฮกมะฮฺ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*. 9(18); 83-94.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). *การวัดทักษะการปฏิบัติงาน (Performance testing)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุสรรา สุวรรณวงศ์ (2559). *คุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทการศึกษาไทย*. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*. 8(1); 163-175.
- อรรถพล อนันตวรสกุล. (2563). *ซีรีย์คำศัพท์ SLC: Jumping Task*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะครุสภา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). *รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Akihiko, T. (2006). Characteristics of Japanese mathematics lessons. *Tsukuba Journal of Educational Study in Mathematics*. 25(1), 37-44.
- Bakir, S. (2014). 5th Grade Students' Opinions About Active Learning Environment. *Procedia-Social and Behavioral Science*. 116; 3353-3558.
- Bonwell, C.C, & Eison, J.A. (1991). *Active learning: Creative Excitement in the Classroom*. ASHE-ERIC Higher Education Report. Washington DC: School of Education and Human Development, George Washington University.

- Buffalo Educational Technology Center. (2001). *Active Learning*. Retrieved from <http://www.buffalo.edu/ubcei/enhance/designing/learning-activities/active-learning.html>
- Bulkley, K. E., & Hicks, J. (2005). Managing community: Professional community in charter schools operated by educational management organizations. *Educational Administration Quarterly*, 41(2); 306-348.
- Burry-Stock, J.A., et al. (1996). Rater Agreement Indexes for Performance Assessment. *Educational and Psychological Measurement*, 56(2); 251-262.
- Caine, R.N. & Caine, G. (2010). *Strengthening and Enriching Your Professional Learning Community: The Art of Learning Together*. Alexandria: ASCD.
- Copeland, R. W. (1974). *How Children Learn Mathematics*. New York: Macmillan.
- Cratty, B.J. (1985). *Active Learning: Games to Enhance Academic Abilities*. (2nd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Deffenbaugh, C.R. (2011). *Implementation of Professional Learning Community in Schools Completing the Missouri Professional Learning Communities Project*. Doctor's Dissertation. Faculty of Saint of Louis University.
- Dubin, F. & Olshtain, E. (2000). *Course Design: Developing Programs and Materials for Language Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- DuFour, R. & Eaker, R. (1998). *Professional Learning Communities at Work: Best Practices for Enhancing Student Achievement*. Alexandria, VA: National Educational Service.
- _____. (2010). *Learning by doing: A handbook for professional learning community at work*. UK: Solution Tree.
- Feger, S. & Arruda, E. (2008). *Professional Learning Communities: Key Themes from The Literature*. Providence: The Education Alliance, Brown University.
- Fink, D. (1999). *Active learning Handbook*. Missouri: Webster University.
- Hart, D. (1994). *Authentic Assessment: A Handbook for Educators*. Menlo Park, CA: Addison Wesley.
- Hipp, K. & Huffman, J. (2003). *Professional Learning Communities: Assessment Development Effects*. Paper Presented at the International Congress for School Effectiveness and Improvement, Sydney, Australia, January 5-8.

- Hord, S.M. (1997). *Professional Learning Communities: Communities of Inquiry and Improvement*. Austin: Southwest Educational Development Laboratory
- _____. (2010). *Professional Learning Communities: Communities of Continuous Inquiry and Improvement*. (2nd ed.). Washington DC: Southwest Educational Development Laboratory. Office of Educational Research and Improvement.
- Johnson, R.L.; Penny, J.A. & Gordon, B. (2009). *Assessing Performance: Designing, Scoring and Validating Performance Tasks*. New York: Guilford.
- Katz, S., & Earl, L. (2010). Learning about networked learning communities. *School Effectiveness and School Improvement*. 21(1); 27-51.
- Kruse, K. (2008). *Introduction to Instructional Design and the ADDIE Model*. Retrieved from <https://portal.ct.gov/-/media/CTDN/TtT2015/tt2015module5IntroInstDesignADDIEpdf.pdf>
- Lewis. C. (2002). *Lesson Study: A handbook of Teacher-led instructional change*. Philadelphia: Research for Better School.
- Lorenzen, M. (2001). Action Learning and Library Instruction. *Illinois Libraries*. 83(2); 19-24.
- Mahimuang, S. (2018). *Professional Learning Community of Teachers: a Hypothesis Model Development*. In The 2018 International Academic Research Conference in Vienna.
- Marlowe, B. A., & Page, M. L. (2005). *Creating and Sustaining the Constructivist Classroom*. (2nd ed.). California: Corwin Press.
- Meyer, C. & Jones, T.B. (1993). *Promoting Active Learning, Strategies for the College Classroom*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Michael, J. & Modell, H.I. (2003). *Active Learning in Secondary and College Science Classrooms: A Working Model for Helping the Learner to Learn*. New York: Routledge.
- Mitchell, C. & Sackney, L. (2000). *Profound improvement: Building capacity for a learning community*. Lisse, The Netherlands: Swets & Zeitlinger.
- Newman, F.M. & et al. (1996). *Authentic Achievement: Restructuring Schools for Intellectual Quality*. San Francisco: Jossey-Bass.

- Noakes, N. S. (1993). *Action Research: The Overview of Action Research*. Hong Kong: Center for Education Innovation, The Hong Kong University of Science and Technology.
- North central Regional Educational Laboratory (NCREL). (2002). *Teacher to Teacher: Reshipping Instruction Through Lesson Study*. Illinois: North central Regional Educational Laboratory.
- Office of Education and Training. (2005). *Professional Learning in Effective Schools: The Seven Principles of Highly Effective Professional Learning*. State of Victoria, Melbourne: Department of Education and Training.
- Oliva, P.F. (2009). *Developing the Curriculum*. (7th ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Parkinson, J.; Windale, M. & Shelton, J. (1999). *Raising the Quality of Science Education Teachers' Workshop: Teachers' workshop II*. England: Sheffield Hallam University
- Paulson, D.R. (1999). Active Learning and Cooperative Learning in the Organic Chemistry Lecture Class. *Journal of Chemical Education*. 76(8); 1037-1157.
- Petty, G. (2004). *Active Learning Work: The Evidence*. Retrieved from <http://geoffpetty.com/for-teachers/active-learning/>
- Sato, M. & Akito, K. (2017) . School as Learning Community in Asia. Plenary Symposium. 24 November. WALs, Nagoya University, Japan.
- Savec, V.F. and Devetak, I. (2013). Evaluation the Effectiveness of Student's Active Learning in Chemist. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 106; 1113-1121.
- Seeler, D.C.; Turnwals, G.H. & Bull, K.S. (1994). From Teaching to Learning: Part III. Lectures and Approaches to Active Learning. *Journal of Veterinary Medical Education*. 21(1). Retrieved from <https://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JVME/V21-1/Seeler1.html>
- Sergiovanni, T.J. (1994). *Building community in schools*. San Francisco, CA: Jossey Bass.
- Sheffield Hallam University. (2000). *Active Teaching and Learning Approaches in Science: Workshop ORIC*. Bangkok. Photocopies.

- Shenker, J.I.; Goss, S.A. & Bernstein, D.A. (1996). *Instructor's Resource Manual for Psychology: Implementing Active Learning in the Classroom*. Boston: Allyn & Bacon.
- Silberman, M. (1996). *Active Learning*. Boston: Allyn & Bacon.
- Stepanek, J., et al. (2007). *Leading Lesson Study: A Practical Guide for Teachers and Facilitators*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Stigler, J., & Hiebart, J, (1999). *The Teaching gap: Best ideas the world's teachers for improving education in the classroom*. New York: The Free Press.
- Stoll, M. et. al, (2003). *Professional Learning Community*. New York: Open University Press.
- _____. (2006). Professional Learning Communities: A Review of the Literature. *Journal of Education Change*. 7; 221-258.
- Vescio, Ross & Adams. (2008). A Review of Research on the Impact of Professional Learning Communities on Teaching Practice and Student Learning. *Teaching and Teacher Education: An International Journal of Research and Studies*. 24(1): 80-91.
- Wang-Iverson, P, (2005). What Makes Lesson Study Unique? In *Building our Understanding of Lesson Study* (pp.15-20). Philadelphia: Research for Better schools.
- Wiggins, G. (1989). A True Test: Toward More Authentic and Equitable Assessment. *Phi Delta Kappa*. 70(9); 703-713.
- Yoshida, M. (2004). *Lesson Study: A Japanese approach to improving mathematics teaching and learning*. Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- _____. (2005). *Building our understanding of lesson study*. Philadelphia Research for Better schools.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	ความเชี่ยวชาญ
1. รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิข สิริสมบุญ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	- หลักสูตรและการสอน - การวิจัยการศึกษา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธิประเสริฐ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	- การบริหารการศึกษา - การวิจัยการศึกษา
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวิษ วิเชียรพันธ์	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและ พัฒนานวัตกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม จ.ชลบุรี	- การบริหารการศึกษา - การวิจัยการศึกษา
4. ดร. เทอดชาติ ชัยพงษ์	ผู้อำนวยการ สำนักเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน สพฐ.	- การบริหารการศึกษา - การบริหารสถานศึกษา
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่	- การบริหารการศึกษา

ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
ตำบลแม่เปา อำเภอยางชุมน้อย
จังหวัดศรีสะเกษ ๕๗๒๙๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิข สิริธิตสมบูรณ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๔” โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจริญ นันไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โทรศัพท์ และโทรสาร ๐๕๓-๗๘๘๒๕๖

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมิและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔” และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือ ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

ข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิข สีทธิสมบูรณ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การวิจัยดังกล่าว

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิข สีทธิสมบูรณ์)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
ตำบลแม่เปา อำเภอยางชุมน้อย
จังหวัดศรีสะเกษ ๕๗๒๙๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธิประเสริฐ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๔” โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจริญ นันไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

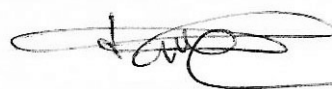
โทรศัพท์ และโทรสาร ๐๕๓-๗๘๘๒๕๖

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมติและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔” และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือ ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

ข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การวิจัยดังกล่าว

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
ตำบลแม่เปา อำเภอยางชุมน้อย
จังหวัดศรีสะเกษ ๕๗๒๙๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวิษ วิเชียรพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๔” โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจริญ นันไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โทรศัพท์ และโทรสาร ๐๕๓-๗๘๘๒๕๖

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมิและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔” และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือ ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

ข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวิษ วิเชียรพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม จังหวัดชลบุรี ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การวิจัยดังกล่าว

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญวิษ วิเชียรพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

มหาวิทยาลัยศรีปทุม จังหวัดชลบุรี

ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
ตำบลแม่เปา อำเภอยางชุมน้อย
จังหวัดศรีสะเกษ ๕๗๒๙๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สพฐ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๔” โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจริญ นันไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โทรศัพท์ และโทรสาร ๐๕๓-๗๘๘๒๕๖

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมติและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔” และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือ ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

ข้าพเจ้า ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สพฐ. ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การวิจัยดังกล่าว

ลงชื่อ

(ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์)

ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สพฐ.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
ตำบลแม่เปา อำเภอยางชุมน้อย
จังหวัดศรีสะเกษ ๕๗๒๙๐

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๔” โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจริญ นันไชยวงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

โทรศัพท์ และโทรสาร ๐๕๓-๗๘๘๒๕๖

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตามหนังสือ นายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมีและเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔” และได้ขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามหนังสือ ที่ ศธ.๐๔๐๔๖.๔.๐๑/๑๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น

ข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การวิจัยดังกล่าว

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ)
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย

รายนามครูต้นแบบเพื่อสัมภาษณ์
การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
1. นายสังคม ฦ น่าน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.เชียงราย เขต 4
2. นายวีรัตน์ สานุมิตร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.เชียงราย เขต 4
3. นางอรรวรรณ จันชั้น	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านไร่ อ.ป่า จ.น่าน
4. นายบุญเพิ่ม จอมใจหาญ	ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ อ.เมือง จ.เชียงราย
5. นายศุภวัจน์ พรหมตัน	ครูชำนาญการ โรงเรียนนครวิทยา อ.พาน จ.เชียงราย
6. นางตรีณัฐ สมแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม อ.ขุนตาล จ.เชียงราย
7. นางสาวกนกวรรณ อายุยีน	ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านปางเป๋อ อ.เมือง จ.น่าน
8. นางชลันดา ฐานันดร	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลแม่สรวย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์
การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
1. นายรัตน์ จันทโคตร	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านไร่ อ.ป่า จ.น่าน
2. นายชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครวิทยา อ.พาน จ.เชียงราย
3. นายอัครเดช ยมภักดี	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลเชียงของ อ.เชียงของ จ.เชียงราย
4. ว่าที่ร้อยโท ดร.ทวีป วงศ์ชาลีกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แม่ฮ่องสอน จ.แม่ฮ่องสอน
5. ผศ.ดร.พูนชัย ยาวีราช	ประธานสาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
6. นายเจริญ โกศัย	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม อ.ขุนตาล จ.เชียงราย
7. รศ.ดร.นพพร ธนชัยพันธ์	สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย
8. นายการันต์ จันทรานันต์	ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

**รายนามผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ
ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4**

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ่นกอง	สาขาวิชาการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา อ.เมือง จ.พะเยา
2. นายชำนาญ แสงจันทร์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านปงสนุก อ.เมือง จ.ลำปาง
3. ดร.พรนับพัน วงศ์ตระกูล	รองประธานกรรมการมูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคตและอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี
4. นายเสรี พิมพ์มาศ	ข้าราชการบำนาญ (ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37)
5. นายชนธัญ ด้บบเมืองมา	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สพป.เชียงราย เขต 4
6. นายเสริม ขรรค์ชัย	ข้าราชการบำนาญ (ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ)
7. นายประเสริฐ กันทะวัง	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา (สำหรับครูต้นแบบ)
3. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)
4. แบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
5. แบบตรวจสอบความเหมาะสมคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
6. แบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
7. แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
8. แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
9. แบบประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
10. แบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

แบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานสำคัญ
ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กระบวนการชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ	กระบวนการศึกษา ชั้นเรียน	เป้าหมาย	กิจกรรม
---	-----------------------------	----------	---------

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
(สำหรับครูต้นแบบ)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามการสัมภาษณ์

ขอความกรุณาท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ซึ่งความคิดเห็นของท่านจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่าน แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นาย เจริญ นันไชยวงศ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุลผู้ถูกสัมภาษณ์.....

2. ตำแหน่ง.....

3. สถานที่ทำงาน.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ เจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามการสัมภาษณ์

1. ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. แนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้บรรลุตามเป้าหมายควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มี
ประสิทธิภาพ ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประสบผลสำเร็จ มีปัจจัยใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามการสัมภาษณ์

ขอความกรุณาท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ซึ่งความคิดเห็นของท่านจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่าน แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นาย เจริญ นันไชยวงศ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ มีปัจจัยใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

แบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ
ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงต่อไป

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ	3	หมายถึง	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	มีความสอดคล้องและความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความสอดคล้อง					ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
2. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน										
4. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน										
1. กำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน										
1.1 ปรับชุดความคิดครุมนุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
1.2 สร้างความตระหนักและส่งเสริมครูให้ได้รับองค์ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
1.3 สนับสนุนปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
1.4 มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม										
1.5 กำหนดวิธีการทำงานและสร้างข้อตกลงร่วมกัน										

รายการ	ระดับความสอดคล้อง					ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. ขึ้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)										
2.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน										
2.2 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู										
2.3 วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน										
2.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา										
2.5 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันอย่างชัดเจน										
2.6 วางแผนการทำงานร่วมกัน										
2.7 ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน										
3. ขึ้นแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้)										
3.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้										
3.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้										
3.3 แบ่งปันประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้										
3.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม										
3.5 จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้										

รายการ	ระดับความสอดคล้อง					ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. ชั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)										
4.1 จัดการเรียนการสอนเชิงรุกในชั้นเรียน										
4.2 กำหนดเป้าหมายการสังเกตชั้นเรียน										
4.3 เรียนรู้และสังเกตการสอนในชั้นเรียน										
4.4 บันทึกการสังเกตชั้นเรียน										
5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา)										
5.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน										
5.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเชิงบวก										
5.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อจัดการเรียนการสอนปีถัดไป										
6. ชั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย										
6.1 รายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
6.2 ขยายผลโดยเป็นต้นแบบและวิทยากรในโรงเรียน										
6.3 ส่งเสริมครูต้นแบบนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับเครือข่ายการเรียนรู้										
6.4 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่น										

รายการ	ระดับความสอดคล้อง					ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การวัดและประเมินผล										
1. ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
2. ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
3. ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน										
4. ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามรายการประเมินโดยมีเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ส่วนที่ 1 บทนำ					
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ					
1.2 วัตถุประสงค์ของคู่มือ					
1.3 บทบาทของครู					
2. ส่วนที่ 2 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4					
2.1 เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
2.2 กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน					
2.3 การวัดและประเมิน					
3. ส่วนที่ 3 การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า					
4. การใช้ภาษาที่มีความเหมาะสม ชัดเจน เข้าใจง่าย					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณ

แบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้
โดยใช้เกณฑ์พิจารณาให้คะแนนแบบรูบริก 4 ระดับ ที่กำหนดไว้ท้ายแบบประเมินนี้

ชื่อครู.....วันที่.....
รายวิชาที่สอน.....ระดับชั้น.....

ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ผลการประเมิน			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
1. วิเคราะห์ข้อมูล				
2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก				
รวมผลการประเมิน				
คิดเป็นร้อยละ				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	ระดับคุณภาพ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
1. วิเคราะห์ข้อมูล	1. วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้	1. วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้	1. วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้	วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการเรียนรู้
	2. วิเคราะห์ลักษณะ ทั่วไปของผู้เรียน	2. วิเคราะห์ลักษณะ ทั่วไปของผู้เรียน	2. วิเคราะห์ลักษณะ ทั่วไปของผู้เรียน	ลักษณะทั่วไปของ ผู้เรียน ความรู้และ ทักษะเดิมของ
	3. วิเคราะห์ความรู้และ ทักษะเดิมของผู้เรียน	3. วิเคราะห์ความรู้ และทักษะเดิมของ ผู้เรียน	3. วิเคราะห์ความรู้ และทักษะเดิมของ ผู้เรียน	ผู้เรียน รูปแบบ/ เทคนิค/แนว
	4. วิเคราะห์การเรียน การสอน	4. วิเคราะห์การเรียน การสอน	4. วิเคราะห์การเรียน การสอน	ทางการจัดการเรียน การสอน สื่อและ
	5. วิเคราะห์ สื่อการเรียนรู้	5. วิเคราะห์สื่อ การเรียนรู้	5. วิเคราะห์สื่อ การเรียนรู้	การเรียนรู้อย่าง ไม่ครอบคลุม และ
	6. ข้อมูลถูกต้องชัดเจน	6. ข้อมูลถูกต้อง ชัดเจน	6. ข้อมูลถูกต้อง ชัดเจน	ไม่ชัดเจน
	7. เป็นแบบอย่างที่ดี	7. เป็นแบบอย่างที่ดี		
	8. เป็นผู้นำให้คำแนะนำ ปรึกษาในด้าน การออกแบบการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก			
2. ออกแบบการจัด การเรียนรู้เชิงรุก	1. กำหนดจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้	1. กำหนด จุดมุ่งหมาย การเรียนรู้	1. กำหนดจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้	กำหนดจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้ ภาวะ งาน/ชิ้นงาน วิธีการ จัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้
	2. การระบุภาระงาน/ ชิ้นงานที่นักเรียน ต้องปฏิบัติ	2. การระบุภาระ งาน/ชิ้นงานที่ นักเรียนต้อง ปฏิบัติ	2. การระบุภาระงาน/ ชิ้นงานที่นักเรียน ต้องปฏิบัติ	เครื่องมือวัดและ ประเมินผล สื่อการ เรียนรู้และแหล่ง เรียนรู้ประกอบแผน
	3. พัฒนาวิธีการจัดการ เรียนการสอนที่ เหมาะสมกับผู้เรียน	3. พัฒนาวิธีการ จัดการเรียน การสอนที่ เหมาะสมกับ ผู้เรียน	3. พัฒนาวิธีการจัดการ เรียนการสอนที่ เหมาะสมกับผู้เรียน	นักเรียน ขาดความ น่าสนใจ ต้องได้รับ การชี้แนะจากครู หรือผู้เชี่ยวชาญ
	4. กำหนดกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริม และพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง	4. กำหนดกิจกรรม การสอนที่ เหมาะสมกับ ผู้เรียน	4. กำหนดกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริม และพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง	

ทักษะการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	ระดับคุณภาพ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
5. กำหนดเครื่องมือและ วิธีวัดและประเมินผล	4. กำหนดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อ	5. กำหนดเครื่องมือ และวิธีวัดและ		
6. กำหนดองค์ประกอบ ของแผนการจัดการ เรียนรู้	ส่งเสริมและ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง	ประเมินผล	6. กำหนด องค์ประกอบของ	
7. กำหนดสื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ ประกอบแผน	5. กำหนดเครื่องมือ และวิธีวัดและ	ประเมินผล	แผนการจัดการ เรียนรู้	
8. ข้อมูลมีความถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน	6. กำหนด องค์ประกอบของ		เรียนรู้และ แหล่งเรียนรู้	
9. เป็นแบบอย่างที่ดี	แผนการจัดการ เรียนรู้		ประกอบแผน	
10. เป็นผู้ช่วยให้ คำแนะนำปรึกษา ในด้านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	7. กำหนดสื่อการ เรียนรู้และแหล่ง เรียนรู้ประกอบ แผน		8. ข้อมูลมีความ ถูกต้อง ครบถ้วน	
	8. ข้อมูลมีความ ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน			
	9. เป็นแบบอย่างที่ดี			

เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
คะแนน 7-8	ดีมาก	ครูมีทักษะการออกแบบการจัดการ
คะแนน 5-6	ดี	เรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับดีขึ้นไป
คะแนน 3-4	พอใช้	
คะแนน 1-2	ปรับปรุง	

แบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการ
ประเมินระดับคุณภาพ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีคุณภาพในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีคุณภาพในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีคุณภาพในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีคุณภาพในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีคุณภาพในระดับน้อยที่สุด

รายการ	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. ระบุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดครบถ้วน					
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย					
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกับ มาตรการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
4. กำหนดสาระการเรียนรู้ถูกต้อง น่าสนใจ สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้					
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6. กิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมการพัฒนาพฤติกรรมเรียนรู้ ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
7. กิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน					
8. กำหนดสื่อการเรียนรู้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม					
9. กำหนดแหล่งเรียนรู้ที่ความหลากหลายและเหมาะสม					
10. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่หลากหลาย ครบถ้วน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
11. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความครบถ้วน สอดคล้องกัน					

รายการ	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
12. เอกสารประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความครบถ้วนและเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนของครู
โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้
โดยใช้เกณฑ์พิจารณาให้คะแนนแบบรูปกรีก 4 ระดับ ที่กำหนดไว้ท้ายแบบประเมินนี้

ชื่อครู.....วันที่.....
รายวิชาที่สอน.....ระดับชั้น.....

ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	ผลการประเมิน			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
2. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน				
3. การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้				
รวมผลการประเมิน				
คิดเป็นร้อยละ				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

ทักษะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกใน ชั้นเรียน	ระดับคุณภาพ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
การจัดกิจกรรม การเรียนรู้	1. จัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ หลากหลายและ เน้นการนำไปใช้ ในชีวิตจริง	1. จัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ หลากหลายและ เน้นการนำไปใช้ ในชีวิตจริง	1. จัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ หลากหลายและ เน้นการนำไปใช้ ในชีวิตจริง	จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ ไม่เน้น
	2. จัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	2. จัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	2. จัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็น สำคัญ	ทักษะการคิดขั้นสูง ผู้เรียนมีส่วนร่วม กิจกรรมและลงมือ ปฏิบัติน้อย
	3. จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติและนำไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3. จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติและนำไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3. จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติและนำไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	
	4. จัดกิจกรรม การเรียนรู้เน้น ทักษะการคิด ขั้นสูง การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิด จากการเรียน ร่วมกัน	4. จัดกิจกรรม การเรียนรู้เน้น ทักษะการคิด ขั้นสูง การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนคิด จากการเรียน ร่วมกัน	4. จัดกิจกรรม การเรียนรู้เน้น ทักษะการคิด ขั้นสูง การ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และ สะท้อนคิดจาก การเรียนรู้ร่วมกัน	
	5. เป็นแบบอย่าง ที่ดี	5. เป็นแบบอย่าง ที่ดี		
	6. เป็นผู้นำให้ คำปรึกษาแก่ ผู้อื่นได้			

ทักษะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกใน ชั้นเรียน	ระดับคุณภาพ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
การจัดบรรยากาศ ในชั้นเรียน	1. สร้างบรรยากาศ ของการมีส่วนร่วม ความร่วมมือใน กลุ่มผู้เรียน	1. สร้างบรรยากาศ ของการมีส่วนร่วม ความร่วมมือใน กลุ่มผู้เรียน	1. สร้างบรรยากาศ ของการมีส่วนร่วม ความร่วมมือใน กลุ่มผู้เรียน	1. สร้างบรรยากาศ ของการมีส่วนร่วม ในการเรียนไม่ น่าสนใจ
	2. ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมใน ทุกกิจกรรมอย่าง สนุกสนาน มีความสุขใน การเรียนรู้	2. ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมใน ทุกกิจกรรมอย่าง สนุกสนาน	2. ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมใน ทุกกิจกรรม	2. ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมน้อย
	3. เป็นแบบอย่าง ที่ดี และให้ คำปรึกษาแก่ผู้อื่น ได้			
การใช้สื่อและ แหล่งเรียนรู้	1. สร้าง พัฒนา และ เลือกใช้สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสมและ หลากหลาย สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้ และ กิจกรรมการเรียนรู้	1. สร้าง พัฒนา และ เลือกใช้สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสมและ หลากหลาย สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้ และ กิจกรรมการเรียนรู้	1. สร้าง และเลือกใช้ สื่อการสอนและ แหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสมและ หลากหลาย สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้ และ กิจกรรมการเรียนรู้	เลือกใช้สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสมและ หลากหลาย สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้ และ กิจกรรมการเรียนรู้ ไม่น่าสนใจ
	2. ประเมินผลการใช้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาให้มีคุณภาพ มากขึ้น	2. ประเมินผลการใช้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาให้มีคุณภาพ มากขึ้น	2. ประเมินผลการใช้ สื่อและแหล่งเรียนรู้	
	3. เป็นแบบอย่างที่ดี	3. เป็นแบบอย่างที่ดี		
	4. เป็นผู้ช่วยให้ คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้			

เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
คะแนน 10-12	ดีมาก	ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
คะแนน 7-9	ดี	ในชั้นเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป
คะแนน 4-6	พอใช้	
คะแนน 1-3	ปรับปรุง	

แบบประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้ โดยใช้เกณฑ์พิจารณาให้คะแนนแบบรูบริก 4 ระดับ ที่กำหนดไว้ท้ายแบบประเมินนี้

ชื่อครู.....วันที่.....
รายวิชาที่สอน.....ระดับชั้น.....

ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ผลการประเมิน			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก				
รวมผลการประเมิน				
คิดเป็นร้อยละ				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทักษะการวัดและ ประเมินผลการจัด การเรียนรู้เชิงรุก	ระดับคุณภาพ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
การวัดและ ประเมินผล การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	1. ประเมินผล การเรียนรู้ด้วย วิธีการหลากหลาย	1. ประเมินผลการ เรียนรู้ด้วยวิธีการ หลากหลาย	1. ประเมินผล การเรียนรู้ด้วย วิธีการหลากหลาย	1. มีวิธีการ ประเมินผล การเรียนรู้ ไม่หลากหลาย
	2. สะท้อนผล การเรียนรู้แก่ ผู้เรียน	2. สะท้อนผล การเรียนรู้แก่ ผู้เรียน	2. สะท้อนผล การเรียนรู้แก่ ผู้เรียน	2. เครื่องมือวัดและ ประเมินผล ไม่ถูกต้อง
	3. บันทึกหลัง การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกเพื่อนำผลไป ใช้แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	3. บันทึกหลัง การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกเพื่อนำผลไป ใช้แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	3. บันทึกหลัง การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกเพื่อนำผลไป ใช้แก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน	3. วัดและ ประเมินผล ไม่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การ เรียนรู้
	4. เครื่องมือวัดและ ประเมินมีความ ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน	4. เครื่องมือวัดและ ประเมินมีความ ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน8	4. เครื่องมือวัดและ ประเมินมีความ ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน	4. ต้องได้รับ การชี้แนะ จากผู้นำ
	5. วัดและประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้	5. วัดและประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้	5. วัดและประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ การเรียนรู้	
	6. เป็นแบบอย่างที่ดี	6. เป็นแบบอย่างที่ดี		
	7. เป็นผู้นำให้ คำแนะนำปรึกษา ในด้านการ ออกแบบการจัด การเรียนรู้เชิงรุก			

เกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การผ่านการประเมิน
ทักษะทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
คะแนน 4	ดีมาก	ครูมีทักษะการวัดและประเมินผล
คะแนน 3	ดี	การจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับดี
คะแนน 2	พอใช้	ขึ้นไป
คะแนน 4	ปรับปรุง	

**แบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4**

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการประเมินระดับคุณภาพ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย
 ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
 ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยนำเข้า					
1. ความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน					
2. ความเหมาะสมของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน					
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการ					
4. ปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
5. ความเพียงพอ ความเหมาะสม และความทันสมัยของสื่อและวัสดุอุปกรณ์					
6. การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน					
7. เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ใช้ในการพัฒนาครู					
ด้านกระบวนการ					
8. กระบวนการช่วยสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และปรับชุดความคิดครูในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. กระบวนการทำให้สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้ข้อตกลงการทำงานร่วมกันและเกิดการทำงานเป็นทีม					
10. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ทำให้ทราบปัญหาการเรียนรู้ ของครู ปัญหาผู้เรียน และแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับ ผู้เรียน					
11. การแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการเรียนรู้ทำให้ครู ได้ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
12. การแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูมี ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีคุณภาพ					
13. การแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ ครูมีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
14. การเรียนรู้จากการปฏิบัติและการเยี่ยมชมชั้นเรียนทำให้ครูได้ เรียนรู้ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการบันทึกการสังเกต ชั้นเรียน					
15. การสนทนาสะท้อนผลทำให้ครูได้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ สำหรับนำไปใช้ปรับปรุงการออกแบบและเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก					
16. ครูได้เผยแพร่นวัตกรรมและชิ้นงานที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก					
17. กระบวนการทำให้โรงเรียนมีเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่นๆ					
18. กระบวนการทำให้การดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง					
ด้านผลลัพธ์					
19. ครูมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก					
20. ครูมีทักษะการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
21. ครูมีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
22. ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนรู้					
23. ครูมีทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
24. ครูมีนวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน					
25. โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ค
การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 44 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
(สำหรับครูต้นแบบ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและ ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็น อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. แนวทางวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ บรรลุตามเป้าหมายควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูด้าน ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใน ชั้นเรียนควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. แนวทางการพัฒนาครูด้านการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมสนับสนุนและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มี ประสิทธิภาพ ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครูประสบผลสำเร็จ มีปัจจัยใดบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 44 พบว่า ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา (สำหรับครูต้นแบบ) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ตารางที่ 45 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. การพัฒนาชุดความคิดของครู ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ให้ประสบความสำเร็จและบรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. สมรรถนะครูและทักษะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครูควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. แนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูให้มี ทักษะการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพในโรงเรียนควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. แนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทาง วิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. ปัจจัยที่ส่งผลให้การพัฒนาชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ประสบความสำเร็จ มีปัจจัยใดบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 45 พบว่า ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ตารางที่ 46 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก								
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน								
1. ขึ้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.1 ปรับชุดความคิดครุมนำเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สร้างความตระหนักและส่งเสริมครูให้ได้รับองค์ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3 สนับสนุนปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.4 มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1.5 กำหนดวิธีการทำงานและสร้าง ข้อตกลงร่วมกัน								
2. ขึ้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)								
2.1 จัดตั้งกลุ่มศึกษาชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 วิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.5 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.6 วางแผนการทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.7 ค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ขึ้นแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขึ้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้)								
3.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.3 แบ่งปันประสบการณ์และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.5 จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ขึ้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ขึ้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)								
4.1 จัดการเรียนการสอนเชิงรุกใน ชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 กำหนดเป้าหมายการสังเกตชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 เรียนรู้และสังเกตการสอนในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.4 บันทึกการสังเกตชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา)								
5.1 สะท้อนผลการสังเกตชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คำแนะนำ และ ข้อเสนอแนะเชิงบวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อจัดการเรียนการสอนปีถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. ชั้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย								
6.1 รายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 ขยายผลโดยเป็นต้นแบบและ วิทยากรในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.3 ส่งเสริมครูต้นแบบนำเสนอ ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับ เครือข่ายการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.4 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่ และหน่วยงานอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดและประเมินผล								
1. ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใน ชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ทักษะการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 46 พบว่า ข้อคำถามในแบบตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (สำหรับ
ผู้เชี่ยวชาญ) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ตารางที่ 47 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ส่วนที่ 1 บทนำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 วัตถุประสงค์ของคู่มือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3 บทบาทของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ส่วนที่ 2 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.1 เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 การวัดและประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
3. ส่วนที่ 3 การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษา ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การใช้ภาษามีความเหมาะสม ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 47 พบว่า ข้อคำถามในแบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ตารางที่ 48 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. พฤติกรรมบ่งชี้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.1 วิเคราะห์ข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. เกณฑ์การให้คะแนน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เกณฑ์การประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. เกณฑ์การผ่านการประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 48 พบว่า ข้อคำถามในแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ตารางที่ 49 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของแบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	5	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	5	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.949	3

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
คนที่ 1	7.0000	1.00000	5
คนที่ 2	6.6000	.89443	5
คนที่ 3	6.8000	.83666	5

Intraclass Correlation Coefficient

	Intraclass Correlation ^b	95% Confidence Interval		F Test with True Value 0			
		Lower Bound	Upper Bound	Value	df1	df2	Sig
Single Measures	.843 ^a	.487	.980	19.429	4	8	.000
Average Measures	.942	.740	.993	19.429	4	8	.000

Two-way random effects model where both people effects and measures effects are random.

a. The estimator is the same, whether the interaction effect is present or not.

b. Type A intraclass correlation coefficients using an absolute agreement definition.

จากตารางที่ 49 พบว่า แบบประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 0.95 ซึ่งมีความสอดคล้องในระดับดีมาก

ตารางที่ 50 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ระบุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดครบถ้วน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับมาตรการเรียนรู้และตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กำหนดสาระการเรียนรู้ถูกต้องน่าสนใจ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. กิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมการพัฒนาพฤติกรรมเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. กิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. กำหนดสื่อการเรียนรู้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 50 (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
9. กำหนดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนที่หลากหลาย ครบถ้วน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความครบถ้วน สอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12. เอกสารประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความครบถ้วนและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 50 พบว่า ข้อคำถามในแบบประเมินทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ตารางที่ 51 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ในชั้นเรียน

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. พฤติกรรมบ่งชี้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.1 ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3 การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. เกณฑ์การให้คะแนน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เกณฑ์การประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. เกณฑ์การผ่านการประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 51 พบว่า ข้อคำถามในแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ตารางที่ 52 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	5	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	5	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.840	3

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
คนที่ 1	10.8000	.83666	5
คนที่ 2	10.2000	1.30384	5
คนที่ 3	10.0000	1.41421	5

Intraclass Correlation Coefficient							
	Intraclass Correlation ^b	95% Confidence Interval		F Test with True Value 0			
		Lower Bound	Upper Bound	Value	df1	df2	Sig
Single Measures	.609 ^a	.104	.941	6.250	4	8	.014
Average Measures	.824	.258	.980	6.250	4	8	.014

Two-way random effects model where both people effects and measures effects are random.

- a. The estimator is the same, whether the interaction effect is present or not.
 b. Type A intraclass correlation coefficients using an absolute agreement definition.

จากตารางที่ 52 พบว่า แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 0.84 ซึ่งมีความสอดคล้องในระดับดีมาก

ตารางที่ 53 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะทักษะการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
1. พฤติกรรมบ่งชี้ : การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. เกณฑ์การให้คะแนน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เกณฑ์การประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. เกณฑ์การผ่านการประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 53 พบว่า ข้อคำถามในแบบประเมินทักษะทักษะการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ตารางที่ 54 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของแบบประเมินทักษะทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	5	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	5	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.794	3

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
คนที่ 1	3.6000	.54772	5
คนที่ 2	3.2000	.44721	5
คนที่ 3	3.4000	.54772	5

Intraclass Correlation Coefficient							
	Intraclass Correlation ^b	95% Confidence Interval		F Test with True Value 0			
		Lower Bound	Upper Bound	Value	df1	df2	Sig
Single Measures	.529 ^a	.023	.924	4.857	4	8	.028
Average Measures	.824771	.067	.973	4.857	4	8	.028

Two-way random effects model where both people effects and measures effects are random.

- a. The estimator is the same, whether the interaction effect is present or not.
 b. Type A intraclass correlation coefficients using an absolute agreement definition.

จากตารางที่ 54 พบว่า แบบประเมินทักษะทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ 0.79 ซึ่งมีความสอดคล้องในระดับดีมาก

ตารางที่ 55 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชน บ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
ด้านปัจจัยนำเข้า								
1. ความเหมาะสมของคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ความเหมาะสมของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การดำเนินงานตามกระบวนการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. ความเพียงพอ ความเหมาะสม และ ความทันสมัยของสื่อและวัสดุอุปกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ใช้ ในการพัฒนาครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านกระบวนการ								
8. กระบวนการช่วยสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และปรับชุดความคิดครู ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. กระบวนการทำให้สมาชิกชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ข้อตกลง การทำงานร่วมกันและเกิดการ ทำงาน เป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 55 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
10. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ทำให้ทราบปัญหาการเรียนรู้ของครู ปัญหาผู้เรียน และแนวทางแก้ไข ปัญหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11. การแบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการเรียนรู้ทำให้ครูได้ทักษะ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12. การแบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดเรียนรู้ทำให้ครูมี ทักษะการเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13. การแบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ ครูมีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14. การเรียนรู้จากการปฏิบัติและ การเยี่ยมชั้นเรียนทำให้ครูได้เรียนรู้ ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและ การบันทึกการสังเกตชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15. การสนทนาสะท้อนผลทำให้ครูได้ คำแนะนำและข้อเสนอแนะสำหรับ นำไปใช้ปรับปรุงการออกแบบและ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 55 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					Σr	IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
16. ครูได้เผยแพร่นวัตกรรมและชิ้นงานที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17. กระบวนการทำให้โรงเรียนมีเครือข่ายการเรียนรู้ในเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18. กระบวนการทำให้การดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านผลลัพธ์								
19. ครูมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20. ครูมีทักษะการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21. ครูมีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22. ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23. ครูมีทักษะการวัดและประเมินผลจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24. ครูมีนวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25. โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 55 พบว่า ข้อคำถามในแบบประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียน
เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ได้ดำเนินงานตามกระบวนการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

การกำหนดสมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

กลุ่ม	สมาชิกกลุ่ม PLC	บทบาท	รายวิชาที่สอน	ระดับชั้น
1	1. นางพลับปลึง ต้อยศ	ครูผู้สอน	ภาษาไทย (ท12101)	ป.2
	2. นางฉัตรกมล โนวังหาร	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	ภาษาไทย (ท13101)	ป.3
	3. น.ส.สุดารัตน์ ธรรมมาพิชัย	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	ภาษาไทย (ท2101)	ม.1
	4. น.ส.มินตรา ไชยลังกา	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	ภาษาไทย	ป.1
	5. นายกฤษณะ ธิโนชัย	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	ภาษาไทยพื้นฐาน (ท15101)	ป.5
2	1. น.ส.วราพร ชินนะมา	ครูผู้สอน	คณิตศาสตร์พื้นฐาน (ค23101)	ม.3
	2. น.ส.ณัฐนันท์ การเก็บ	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	คณิตศาสตร์พื้นฐาน (ค15101)	ป.5
	3. นางฉัตรฤดี ศรีวิชัย	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	คณิตศาสตร์พื้นฐาน (ค13101)	ป.3
	4. น.ส.อภิษฐา คำดวง	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	รายวิชาคณิตศาสตร์ เพิ่มเติม (ค22101)	ม.2
	5. นายเจริญ นันไชยวงศ์	ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้บริหาร	

กลุ่ม	สมาชิกกลุ่ม PLC	บทบาท	รายวิชาที่สอน	ระดับชั้น
3	1. น.ส.นงเยาว์ กาบชิง	ครูผู้สอน	วิทยาศาสตร์ (ว23101)	ม.3
	2. น.ส.ฐิติยา ปินคำ	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	วิทยาการคำนวณ (ว15101)	ป.5
	3. นายธีรดนัย ธิโนชัย	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	วิทยาศาสตร์ (ว14101)	ป.4
4	1. น.ส.อ้อมเดือน ไชยเรือง	ครูผู้สอน	รายวิชาภาษาอังกฤษ	ป.5
	2. นางกนกกานต์ เนตรใส	ผู้เชี่ยวชาญ	ภาษาอังกฤษ	ม. 1-3
	3. น.ส.บุษกร บุคดี	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	ภาษาอังกฤษ (อ13101)	ป.3
5	1.นายสืบศักดิ์ นุกูลการ	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	สังคมศึกษาฯ	ม. 1-3
	2.นายสายชน เทือกตา	ครูผู้สอน	สุขศึกษาและพลศึกษา (พ22101)	ม.2
	3.น.ส.ตลยา แสนธรรมมา	ครูผู้ร่วมเรียนรู้	ศิลปะ (ศ23101)	ม.3

ปฏิทินการปฏิบัติงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา มีกำหนดการปฏิทินการปฏิบัติงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สำหรับครูทุกวันอังคาร และทุกวันพฤหัสบดี เพื่อให้ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละระดับชั้นได้มาพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนางาน พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนางานร่วมกัน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ดังนี้

PLC ครั้งที่	วันเดือนปี	รายละเอียด
1	1 มิถุนายน 2564	PLC ร่วมกันทั้งโรงเรียน เนื่องจากเป็นวันเปิดภาคเรียน วันแรกของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เพื่อร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ร่วมกัน
2	8 มิถุนายน 2564	PLC ร่วมกันทั้งโรงเรียน เนื่องจากเป็นวันเปิดภาคเรียน วันแรกของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เพื่อร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ร่วมกัน
3	10 มิถุนายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
4	15 มิถุนายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
5	17 มิถุนายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
6	22 มิถุนายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
7	24 มิถุนายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
8	29 มิถุนายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
9	1 กรกฎาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
10	6 กรกฎาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
11	8 กรกฎาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
12	13 กรกฎาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
13	15 กรกฎาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
14	20 กรกฎาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
15	22 กรกฎาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
16	29 กรกฎาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
17	3 สิงหาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
18	6 สิงหาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
19	10 สิงหาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
20	17 สิงหาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
21	19 สิงหาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

PLC ครั้งที่	วันเดือนปี	รายละเอียด
22	24 สิงหาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
23	26 สิงหาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
24	31 สิงหาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
25	2 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
26	7 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
27	9 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
28	14 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
29	16 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
30	21 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
31	23 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
32	28 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
33	30 กันยายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
34	5 ตุลาคม 2564	PLC ร่วมกันทั้งโรงเรียน ก่อนปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่าน
35	7 ตุลาคม 2564	PLC ร่วมกันทั้งโรงเรียน ก่อนปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่าน และร่วมกันวางแผนในการแก้ปัญหาและเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564
36	2 พฤศจิกายน 2564	PLC ร่วมกันทั้งโรงเรียน เนื่องจากเป็นวันเปิดภาคเรียนวันแรกของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน
37	4 พฤศจิกายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
38	9 พฤศจิกายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
39	11 พฤศจิกายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
40	16 พฤศจิกายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

PLC ครั้งที่	วันเดือนปี	รายละเอียด
41	18 พฤศจิกายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
42	23 พฤศจิกายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
43	25 พฤศจิกายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
44	30 พฤศจิกายน 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
45	2 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
46	7 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
47	9 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
48	14 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
49	16 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
50	21 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
51	23 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
52	28 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
53	30 ธันวาคม 2564	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
54	4 มกราคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
55	6 มกราคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
56	11 มกราคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
57	13 มกราคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
58	18 มกราคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
59	20 มกราคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
60	25 มกราคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
61	27 มกราคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
62	1 กุมภาพันธ์ 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
63	3 กุมภาพันธ์ 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
64	8 กุมภาพันธ์ 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
65	10 กุมภาพันธ์ 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
66	17 กุมภาพันธ์ 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
67	22 กุมภาพันธ์ 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
68	24 กุมภาพันธ์ 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
69	8 มีนาคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

PLC ครั้งที่	วันเดือนปี	รายละเอียด
70	10 มีนาคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
71	15 มีนาคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
72	17 มีนาคม 2565	PLC แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
73	22 มีนาคม 2565	PLC ร่วมกันทั้งโรงเรียน ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน
74	24 มีนาคม 2565	PLC ร่วมกันทั้งโรงเรียน ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน
75	29 มีนาคม 2565	PLC ร่วมกันทั้งโรงเรียน ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อร่วมกันสรุปโครงการประจำปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมา และจัดทำโครงการประจำปีการศึกษา 2565 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
76	31 มีนาคม 2565	PLC ทั้งโรงเรียนเพื่อจัดเตรียมผลงานของนักเรียน ครู และโรงเรียนไปนำเสนอจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานของทางโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา เนื่องในงานกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (TSQP2) โหนด 1 เชียงราย-น่าน ณ โรงแรมลักซัวร์รีสอร์ท เชียงราย วันที่ 2-3 เมษายน 2565

กระบวนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน

โครงการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา “การจัดการจัดการเรียนรู้อย่าง
 กระบวนการ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
 ตามโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดย. ดร.สรวิชัย จิตรใจ
 ณ ห้องประชุมโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

การขยายผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
Active Learning ของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
โดยมีวิทยากรแกนนำจาก สพป.เชียงราย เขต 4 ได้แก่
คุณครูณัฐนันท์ การเก็บ และคุณครูกนกกานต์ เนตรใส

จากการขยายผลการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้ด้วยการกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
Active Learning วิทยากรแกนนำให้คณะครูจัดทำแผนการจัดการเรียนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใน
รายวิชาที่สอนของแต่ละระดับชั้น พร้อมกับนำแผนการจัดการเรียนรู้เดิมมาปรับปรุงให้เป็น
แผนการจัดการการการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

กลุ่มที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1. ขั้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบปัญหาคือนักเรียนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารด้านการพูดและการเขียน ยังไม่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ดังนั้นจึงหาวิธีที่จะทำให้เด็กได้อ่านออกเขียนได้ โดยการใช้กระบวนการ Active Learning ให้นักเรียนได้ร่วมกันปฏิบัติจริงให้มากที่สุด

2. ขั้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน

ครูร่วมกันอภิปรายวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงโดยมีเป้าหมายให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ตามศักยภาพของแต่ละระดับชั้นเรียน

3. ชั้นร่วมกันทบทวน แบ่งปันประสบการณ์ และวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละระดับชั้น ครูผู้สอนได้นำสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละชั้นเรียนมาร่วมกันวางแผนและแก้ไขปัญหาโดยใช้กระบวนการ Active Learning ให้มากที่สุด

4. ชั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน

จากการออกนิเทศแลกเปลี่ยนการจัดการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูผู้สอนได้ใช้กระบวนการ Active Learning มาใช้ในกระบวนการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน เพิ่มขึ้นตามลำดับและตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน

5. ชั้นสนทนาสะท้อนการปฏิบัติงาน

จากการนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแต่ละระดับชั้นเรียน พบว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ กล้าแสดงออกและมีความสุขในการเรียนรู้

6. ชั้นเผยแพร่สู่สาธารณชนและสร้างเครือข่าย

จากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทำให้นักเรียนมีชิ้นงานที่หลากหลาย และนำมาจัดนิทรรศการให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา ได้เยี่ยมชมในวันประชุมผู้ปกครอง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1. ขึ้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน

กิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของคณะครูกลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง Parts of the body

2. ขึ้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน

นักเรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องร่างกายได้ มีความกล้าแสดงออก และใช้ประโยคถามตอบได้อย่างถูกต้อง

3. ขั้นร่วมกันทบทวน แบ่งปันประสบการณ์ และวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของคณะครูกลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ ในการนำเอาปัญหาในการจัด การเรียนการสอนมาแบ่งปันและช่วยกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

4. ขั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน

การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยผู้อำนวยการโรงเรียน ชุมชนบ้านสบเปา

5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

การสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนหลังจากการนิเทศชั้นเรียนคุณครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดีมาก

6. ชั้นเผยแพร่สู่สาธารณชนและสร้างเครือข่าย

คุณครูได้จัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการ และได้รับรางวัลเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) กิจกรรมค้นหาครูสอนดีโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คุณครูกนกกานต์ เนตรใส ได้รับโล่รางวัลรองชนะเลิศเหรียญทองกิจกรรมประกวด Best Practice ครู โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คุณครูกนกกานต์ เนตรใส จัดนิทรรศการในชั้นเรียนเพื่อรับการนิเทศ ตรวจสอบและประเมินห้องเรียนคุณภาพ ผู้การยกระดับคุณภาพการศึกษา จากคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

วารสารประชาสัมพันธ์

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

ฉบับที่ 1/3

วันที่ 6 มีนาคม 2564

วันที่ 5 มีนาคม 2564 โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ได้รับการนิเทศ ตรวจสอบ และประเมินห้องเรียนคุณภาพ ผู้การยกระดับคุณภาพการศึกษา จากคณะกรรมการ ศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลแม่เปา โดยมีห้องเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 คุณครูณฤมล ธูปมงคล, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คุณครูพลับพลึง ต้อยยศ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คุณครูกนกกานต์ เนตรใส เข้ารับการประเมินห้องเรียนคุณภาพ

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
 95 หมู่ 11 ต.แม่เปา อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย 57290
 โทรศัพท์ 0 5378 8256

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

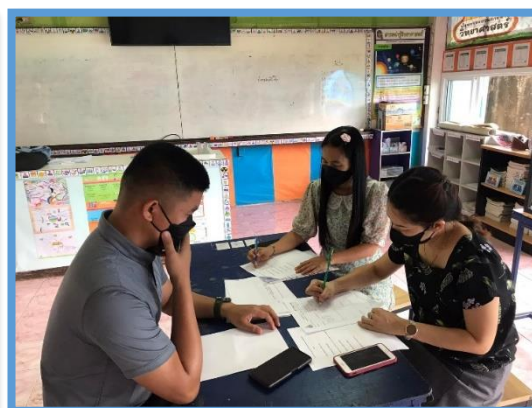
1. ขึ้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน

ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันทั้งโรงเรียน และร่วมสร้างวิสัยทัศน์ให้หัวหน้าสาระรับรู้เพื่อนำไปขยายผล

2. ขึ้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน

ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์มีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น

3. ชั้นร่วมกันทบทวน แบ่งปันประสบการณ์ และวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ร่วมกันวิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

4. ชั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน

เยี่ยมชั้นเรียนของกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสมาชิกในวง PLC โดยร่วมกันนิเทศชั้นเรียนร่วมกัน ดูบรรยากาศ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน และการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

ร่วมสะท้อนผลการเยี่ยมชั้นเรียน และให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอน

6. ชั้นเผยแพร่สู่สาธารณชนและสร้างเครือข่าย

นำเสนอในงานพบปะเครือข่ายโครงการ TSQP2 และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย NETWORK (เชียงใหม่-น่าน)

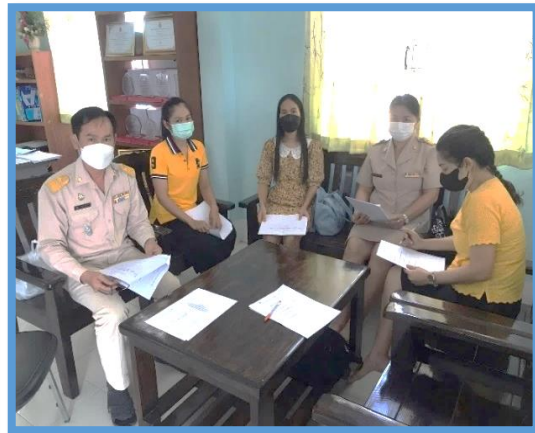
กลุ่มที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

1. ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน

ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ให้หัวหน้าสาระ
การเรียนรู้รับรู้เพื่อนำไปขยายผล

ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน
ทั้งโรงเรียน

2. ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน

ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับ
คณิตศาสตร์

มีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียน
ให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น

3. ชั้นร่วมกันทบทวน แบ่งปันประสบการณ์ และวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ร่วมกันวิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้ปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์

4. ชั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน

เยี่ยมชั้นเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1

5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

ร่วมสะท้อนผลการเยี่ยมชั้นเรียน ให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอน ตามแบบนิเทศการสอนและนิเทศชั้นเรียน ร่วมชื่นชมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเรียน มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย

6. ชั้นเผยแพร่สู่สาธารณชนและสร้างเครือข่าย

คุณครูได้จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและของครูที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ส่งผลให้คุณครูได้รับโล่รางวัลรองชนะเลิศเหรียญทองอันดับ 2 กิจกรรมประกวดสื่อนวัตกรรมประเภทสิ่งพิมพ์ โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จาก สพป.เชียงราย เขต 4 ประจำปีงบประมาณ 2563

กลุ่มที่ 5 บูรณาการรวมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ศิลปะศึกษา สุขศึกษาและพลศึกษา
และกลุ่มสาระการงานอาชีพ

1. ขั้นตอนกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน

ปัญหาผู้เรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าพูด มีปัญหาในการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองขาดเหตุผลในการปฏิบัติตน เนื่องจากผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมมาแตกต่างกัน

แนวทางแก้ปัญหา

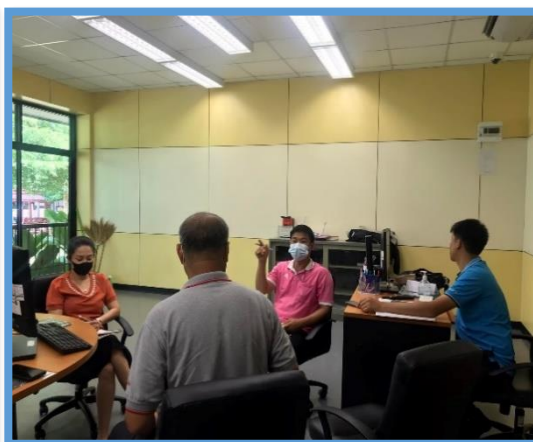
1. ให้ผู้เรียนได้ทำความรู้จักกัน ทำความคุ้นเคย และเลือกแบ่งกลุ่มตามความพอใจ โดยอิงหลัก การคละเพศ ชาย หญิง กลุ่มเก่งกลุ่มอ่อน เด็กปกติ เด็กพิเศษ
2. เน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์คำถามหรือองค์ความรู้ในเรื่องที่เรียน ทุกชั่วโมงเพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดและแสดงความคิดเห็น ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม

2. ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน

นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าพูด ทำงานกลุ่มร่วมกันได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันภายในกลุ่ม และระหว่างกลุ่ม ได้อย่างคุ้มค่าสมเหตุผล สามารถบอกความหมาย และหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง บอกความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรอบคอบในการใช้ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน

3. ชั้นร่วมกันทบทวน แบ่งปันประสบการณ์ และวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ความพอประมาณ

1.1.1 นักเรียนได้สำรวจความรู้ของตนเองเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการพัฒนาท้องถิ่นและพสกนิกรให้ยั่งยืนและสมดุล

1.1.2 นักเรียนได้เข้าใจสภาพการใช้ทรัพยากรของตนเอง ครอบครัวและชุมชน เพื่อประมาณตนได้ถูกต้อง

1.1.3 นักเรียนระบุได้ว่าการดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ และเล่นการพนัน เป็นเรื่องไม่สมควรกระทำ

1.2 ความมีเหตุผล

การปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้รู้จักใช้เหตุผลในการวางแผนและการปฏิบัติตน ใช้ความรู้ทางหลักวิชาการด้วยความรู้จริง รอบคอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม

1.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันจะได้ไม่ประมาท ไม่ดำเนินชีวิตด้วยความเสี่ยง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับแอลกอฮอล์ บุหรี่ ยาเสพติด การพนันทุกประเภท มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้มีความพอเพียงยิ่ง ๆ ขึ้น

1.4 เงื่อนไขความรู้

1.4.1 เข้าใจความหมายและหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง

1.4.2 รอบรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

1.4.3 รอบคอบในการใช้ รักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 เงื่อนไขคุณธรรม

ความอดทน ความเพียร ความประหยัดและอดออม ความจงรักภักดี การรักษาสีงแวดล้อม

2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

ร่วมกันวิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นแผนให้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4. ชั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง พ่อหลวงทรงห่วงใย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ข้อ
2. นักเรียนดูภาพ หรือชมวีดิทัศน์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วร่วมกันอภิปรายถึงการทรงงานของพระองค์ท่าน ประโยชน์ที่ราษฎรได้รับ
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 1 แล้วอภิปรายตามประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.2 ความพอประมาณในการใช้จ่ายของนักเรียน
 - 3.3 การสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้จ่ายของนักเรียน
 - 3.4 ความหมายของความมีเหตุผล
 - 3.5 ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความสำคัญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมยกตัวอย่างการปฏิบัติของบุคคลในชุมชน
5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดทบทวนเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

การเยี่ยมชั้นเรียนเป็นวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5. ชั้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

1. นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าทำ ทำงานกลุ่มร่วมกันได้ดี ใช้ทรัพยากรร่วมกันได้อย่างเหมาะสม นักเรียนสามารถบอกความหมาย และหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ สามารถบอกถึงความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนบอกวิธีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเชิงอนุรักษ์ได้

2. ครูรับหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

3. การเยี่ยมชั้นเรียนแล้วสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ศิลปศึกษา สุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้รวมกลุ่ม PLC เข้ากลุ่มสาระ เนื่องจากมีครูผู้สอนในกลุ่มสาระจำนวนจำกัด และจึงได้มารวมกลุ่มกันเพื่อสร้างวิสัยทัศน์และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน โดยเฉพาะการร่วมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการ Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

6. ชั้นเผยแพร่สู่สาธารณชนและสร้างเครือข่าย

การสอนบูรณาการเนื้อหาวิชาหลัก เข้ากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ได้ผล สามารถนำไปปรับใช้กับเนื้อหาวิชาต่างๆ ได้ โดยครูต้อง เตรียมแผนและสื่อ และใช้เทคนิคการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน และสร้างเครือข่ายทางการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่มีการส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการศึกษา ทั้งในระดับอำเภอ ระดับเขตพื้นที่ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

จัดนิทรรศการในงาน”สถานศึกษาต้นแบบ
ปลอดบุหรี่และแอลกอฮอล์

เรียนรู้การประดิษฐ์ของใช้จากเศษผ้าจาก
ชุมชน และนำมาขยายผลในชั้นเรียน

มีชุมชนเป็นเครือข่ายในการเรียนรู้ด้านการผลิตของใช้จากผ้า และสามารถสร้างรายได้

ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์ ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้เกียรติ เยี่ยมชมการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานของทางโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า โดยมี ศน.ยุพิน บุญประเสริฐ และนายเจริญ นันไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพร้อมคณะกรรมการให้การต้อนรับ เนื่องในงานกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการพัฒนาครูและโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง (TSQP2) โหนด 1 เชียงราย-น่าน ณ โรงแรมลักซัวร์ริสอร์ท เชียงราย

ภาคผนวก จ

ภาพและหลักฐานความสำเร็จที่ได้รับ

1. ตัวอย่างการปฏิบัติกิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เป็น Best practice
4. ตัวอย่างผลงานนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

ภาพและหลักฐานความสำเร็จที่ได้รับ

จากชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทำให้เกิดความสำเร็จดังภาพและหลักฐานความสำเร็จต่อไปนี้

ตัวอย่างการปฏิบัติกิจกรรมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กลุ่มที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)				ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ ปัญหาและวางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
1. นางพลับพลึง ต้อยศ (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา ภาษาไทย (ท12101)	1. ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน 1. ครูทบทวนการมาตรา ตัวสะกด โดยใช้สื่อ	1. ผู้เรียนรู้หลักการแจกลูก สะกดคำมากขึ้น	ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ
2. นางฉัตรกมล โนวังหาร (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คือ เรื่อง มาตราตัวสะกด	ที่ 2 เรื่อง อ่านคำ นำไปใช้มาตราแม่กม	การสอน บัตรภาพและ บัตรคำ โดยให้ทายปริศนา	2. ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการอ่านและ การเขียนคำในมาตรา	1. แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
3. น.ส. สุภารัตน์ ธรรมมาพิชัย (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	แม่ กม โดยนักเรียนขาด ทักษะการอ่านสะกดคำ	2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน	อะไรเอ่ยที่เกี่ยวข้องใน มาตรา แม่ กม	การเขียนคำในมาตรา ตัวสะกด แม่กม ได้ถูกต้อง มากขึ้น	อ่านคำนำไปใช้ มาตรา ตัวสะกด แม่ กม
4. น.ส.มินตรา ไชยลังกา (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	และการเขียนคำมาตรา ตัวสะกด แม่ กม ผู้เรียน	แบบการมีส่วนร่วมและ ใช้สื่อประกอบการสอน	2. ครูสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับคำในมาตรา	3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมมีการซักถาม	2. ใบงาน เรื่อง มาตรา แม่กม
5. นายกฤษณะ ธิโนชัย (ผู้บันทึก)	อ่านและเขียนการแจกลูก สะกดคำไม่ถูกต้อง	3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการ เรียนรู้ และนิเทศติดตาม	แม่กม แล้วให้นักเรียน จับคู่กันฝึกอ่านสะกดคำ จากบัตรคำและบัตรภาพ ที่ปรากฏในบทเรียนภาษา พาที	ตอบคำถามกระตุ้น ความคิด และมีความ กระตือรือร้นในการทำ กิจกรรม มีความกล้า แสดงออกในการอาสาทำ กิจกรรมมากขึ้น	

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ ปัญหาและวางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	
	<p>แนวทางแก้ปัญหา</p> <p>1. ครูผู้สอนกระตุ้น คำถามในชั้นเรียน ยกตัวอย่างการแจกลูก สะกดคำ ให้ชัดเจน มากขึ้น</p> <p>2. เน้นให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ทักษะและความ ชำนาญในการอ่าน และการเขียนคำ มาตรา แม่ กม</p>		<p>3. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับ มาตราแม่ กม แล้วเขียน บนกระดาน จากนั้นขอ อาสาสมัครออกมาเขียน คำมาตราแม่ กม บนกระดาน</p> <p>ชั้นสอน</p> <p>1. ครูนำบัตรคำ และบัตร ภาพ มาตรา แม่กม ให้ นักเรียนอ่านและเขียน</p> <p>2. ครูยกตัวอย่างคำที่ นักเรียนใช้ใน ชีวิตประจำวัน แล้วครูสุ่ม เลือกตัวแทนนักเรียนให้ ออกมาเขียน โดยครูและ นักเรียนร่วมกันตรวจสอบ ความถูกต้อง</p>	<p>4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p> <p>ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง</p> <p>1. ควรปรับปรุงแผนการจัด การเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียน การสอนในชั้นเรียน</p> <p>2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียน ความสุขของผู้เรียน ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่เกิดกับ ผู้เรียน</p>

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ ปัญหาและวางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
		3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วช่วยกันคิดหาคำใน มาตราแม่กม แล้วส่ง ตัวแทนนำเสนอหน้า ชั้นเรียน จากนั้นครูและ นักเรียนร่วมกันสรุป บทเรียนร่วมกัน		
		4. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง มาตราแม่กม ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน การสังเกตชั้นเรียน ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ และนิเทศติดตาม		

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)
1. นายฤกษ์ ชินชัย (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน: ในรายวิชาภาษาไทย พื้นฐาน (ท15101) ระดับชั้น	1. ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องโครงสร้างของประโยค	1. ผู้จัดทำแผนการสอน ดำเนินการสอน	1. นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้น และรู้จักการแสดงออกถึง	ครูได้นวัตกรรม การเรียนรู้ คือ
2. นางฉัตรกมล โนวังหาร (ผู้ร่วมการเรียนรู้)	ประถมศึกษาปีที่ 5 คือ นักเรียนไม่มี ความมั่นใจในตนเอง ทำให้ไม่กล้าที่จะ	2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน	2. ผู้ร่วมการเรียนรู้ทำ หน้าที่สังเกตการสอนและ ให้ข้อเสนอแนะ	ความคิดของตนเองให้เพื่อน นักเรียนได้รับรู้รับทราบ	แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
3. นางสาวสุดารัตน์ ธรรมมาพิชัย (ผู้ร่วมการเรียนรู้)	ออกไปเรียงคำหน้าชั้นเรียน อีกทั้ง นักเรียนไม่กล้าอ่านออกเสียง เนื่องจาก	แบบ Active Learning	3. ผู้อำนวยการออกนิเทศ ติดตามในชั้นเรียน	2. นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าตอบ และกล้าแสดง	เรื่องโครงสร้างของ ประโยค
4. นางสาวมินตรา ไชยลังกา (ผู้ร่วมการเรียนรู้)	นักเรียนกลัวเรียงคำผิดและอ่านออก เสียงไม่ชัด ไม่ถูกต้องตามโครงสร้างของ	3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ และนิเทศติดตาม		ความคิดเห็นมากขึ้นรวมถึง ความมั่นใจในการอ่านออก	
5. นางพลับพลึง ต้อยศ (ผู้บันทึก)	ประโยครวมถึงหลักการอ่านออกเสียง แนวทางแก้ปัญหา			เสียงนักเรียนเสียงชัดขึ้นไม่ว่า ออกเสียงตัว ร ล	
	1. สร้างแรงจูงใจเมื่อผู้เรียนออกมาพูด ทุกครั้ง และให้กำลังใจเพื่อสร้างความ เชื่อมั่นให้กับผู้เรียน			3. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนบรรลุผลตาม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้	
	2. เน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น เมื่อเพื่อนออกไปเรียงคำหน้าชั้นเรียน ในรูปแบบโครงสร้างของประโยคฝึก ให้นักเรียนทุกคนได้วิเคราะห์ ประโยคที่เพื่อนออกมาเรียงว่าถูกต้อง หรือไม่พร้อมทั้งฝึกอ่านออกเสียง			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง	
	3. ให้ผู้เรียนจับคู่อ่านออกเสียงจาก บัตรคำที่ครูสร้างขึ้น			1. ควรปรับปรุงแผนการจัดการ เรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนในชั้นเรียน	
				2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ เรียน ความสุขของผู้เรียน ความสนใจ ความ กระตือรือร้นที่เกิดกับผู้เรียน	

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)
1. น.ส.สุภารัตน์ ธรรมาพิชัย (ครูผู้สอน) 2. นางพลับพลึง ต้อยศ 3. นางฉัตรกลม โนวังหาร 4. น.ส.มินตรา ไชยลังกา (ผู้ร่วมเรียนรู้) 5. นายกฤษณะ ธิโนชัย (ผู้บันทึก)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา ภาษาไทย (ท21101) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คือ นักเรียนไม่กล้าตอบ คำถามของครู ไม่กล้าถาม ครูเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ เนื้อหาที่ครูสอน เนื่องจาก ผู้เรียนมาจากโรงเรียน ประถมศึกษาที่แตกต่างกัน มีวิธีการสอนและมืองค์ ความรู้ที่แตกต่างกัน แนวทางแก้ปัญหา 1. ให้ผู้เรียนได้ทำความรู้จัก กับเพื่อนและครูผู้สอนทำ ความคุ้นเคย และละลาย พฤติกรรมโดยใช้เกม	1. ออกแบบแผนการจัด การเรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ที่ 1 เขียนสรุป ใจความสำคัญจาก เรื่องที่อ่าน 2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน แบบ active learning 3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการ เรียนรู้ และนิเทศติดตาม	การสอน 1. ครูนำแผนการสอนที่จัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบ ร่วมมือมาใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ 2. เน้นนักเรียนเป็นผู้ลงมือ ปฏิบัติครูมีหน้าที่คอยให้ คำปรึกษา เพื่อนในกลุ่ม ที่เก่งมีหน้าที่ในการ อธิบายและสอนเพื่อนใน กลุ่มที่อ่อนกว่า การสังเกตชั้นเรียน 1. ครูผู้ร่วมเรียนรู้เข้าสังเกต ชั้นเรียนและให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน เป็นสำคัญ	1. นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าตอบ และกล้าถาม มากขึ้น นักเรียนมี ความมั่นใจมากขึ้น 2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (กลุ่ม) Cooperative Learning นักเรียนเก่ง สอนนักเรียนที่อ่อนกว่า ทำให้นักเรียนเข้าใจ เนื้อหามากขึ้น 3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนบรรลุผลตาม เป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้	ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เขียนสรุปใจความสำคัญ การเรื่องที่อ่าน

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	
	<p>2. เน้นให้ผู้เรียนได้แสดง ความคิดเห็นในเชิง วิพากษ์คำถามในเรื่องที่ เรียนทุกชั่วโมงเพื่อฝึกให้ ผู้เรียนรู้จักคิดและแสดง ความคิดเห็น</p> <p>3. กระตุ้นให้ตอบคำถามใน ชั้นเรียนเพื่อทดสอบ ความเข้าใจในเนื้อหาที่ นักเรียนได้เรียนรู้</p> <p>4. จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (กลุ่ม) Cooperative Learning โดยการแบ่ง นักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อยู่ด้วยกันเพื่อให้ ผู้เรียนที่เก่งสอนผู้เรียนที่ อ่อนกว่า</p>		<p>2. ผู้บริหารเข้านิเทศชั้นเรียน เพื่อดูกระบวนการจัดการ กิจกรรมการสอนของครู และให้แนวทางในการ แก้ไขปัญหาของนักเรียน ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p>	<p>ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง</p> <p>1. ควรปรับปรุงแผนการจัดการ เรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียน การสอนในชั้นเรียน</p> <p>2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียน ความสุขของผู้เรียน ความสนใจ ความกระตือรือร้น ที่เกิดกับผู้เรียน</p>

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	
1. น.ส.มินตรา ไชยลังกา (ผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา พื้นฐานภาษาไทย ระดับ	1. ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 2 สระเอ	1. นักเรียนกล้าคิด กล้าตอบ และกล้าแสดงออก	ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 สระเอ
2. นางพลับพลึง ต้อยศ (ผู้สังเกต)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือ นักเรียนอ่านไม่ออก เขียน	2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม เรียนรู้แบบ Active	2. นักเรียนรู้จักพยัญชนะและ สระมากขึ้น	
3. น.ส.สุภารัตน์ ธรรมาพิชัย (ผู้สังเกต)	ไม่ได้ จำตัวอักษรไม่ได้ พูดไม่ชัด ซึ่งเกี่ยวข้องในการอ่าน	Learning	3. นักเรียนสามารถประสม พยัญชนะและสระเข้า ด้วยกันได้	
4. นายกฤษณะ อินชัย (ผู้สังเกต)	การเขียน จำตัวอักษร ได้บางตัวแต่อ่านเป็นคำไม่ได้		ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง	
5. นางฉัตรกมล โนวังหาร (ผู้บันทึก)	แนวทางการแก้ปัญหา 1. ให้นักเรียนได้ทำความรู้จัก พยัญชนะให้คุ้นเคย 2. ให้นักเรียนได้ทำความรู้จัก สระเสียงสั้น สระเสียงยาว และฝึกออกเสียงสระ 3. ให้นักเรียนประสม พยัญชนะกับสระ และฝึก อ่านเพื่อให้เกิด ความคุ้นเคย โดยเริ่มจาก สระเสียงยาวเป็นอันดับ แรก		1. ควรปรับปรุงแผนการจัดการ เรียนรู้เพื่อนำไปใช้จัด กิจกรรมจริง 2. ควรสังเกตพฤติกรรม การตอบสนอง การกระตือรือร้นของ นักเรียน	

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)				ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
1. นางฉัตรกมล โนวังหาร (ผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียนในรายวิชา ภาษาไทย ชั้นป.3 คือ นักเรียน	1. ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยที่ 2	1. ผู้สอนมีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนจากเรื่องที่	1. นักเรียนมีความสามารถ ในการเขียนเพิ่มขึ้น	ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ
2. นางพลับพลึง ต้อยศ (ผู้ร่วมเรียนรู้)	ยังขาดทักษะในด้านการเขียน ยังใช้คำที่ไม่หลากหลาย	การเขียน เรื่องที่ 2	ง่ายไปหายากตามลำดับ	2. นักเรียนนำเสนอผลงาน ของตนเองด้วย	1. แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 2 การเขียน
3. นายฤกษ์ ธิโนชัย (ผู้ร่วมเรียนรู้)	เมื่อให้เขียนบรรยาย หรือ ข้อความยังขาดความสอดคล้อง	การเขียนบรรยาย แผนการจัดการเรียนรู้ที่	2. นักเรียนสนใจในกิจกรรม และบทเรียนเนื่องจากมีสื่อที่	ความมั่นใจ	เรื่องที่ 2 การเขียน บรรยาย
4. น.ส.สุภารัตน์ ธรรมาพิชัย (ผู้ร่วมเรียนรู้)	และต่อเนื่อง ของเหตุการณ์ แนวทางแก้ปัญหา	4 การเขียนบรรยายภาพ	เป็นรูปภาพประกอบการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	3.การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนบรรลุผล	2. แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 การเขียนบรรยาย ภาพ
5. น.ส.มินตรา ไชยลังกา (ผู้บันทึก)	1. ฝึกให้นักเรียนเขียนโดยเริ่ม จากการเขียนวลีหรือกลุ่มคำ	2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ Active Learning	3. ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ตลอดเวลาที่นักเรียนปฏิบัติ	ตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้	
	2. นำกลุ่มคำหรือวลีมาแต่ง ประโยคหรือข้อความสั้นๆ	3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการ เรียนรู้และนิเทศติดตาม	กิจกรรมการเรียนรู้และมี การให้ผู้เรียนได้นำเสนอ	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง	
	3. นำภาพให้นักเรียนดู สังเกต และให้ฝึกเขียนบรรยายภาพ ตามที่ได้เห็นหรือตาม จินตนาการ		ผลงานของตนเองอันนำไปสู่ การเกิดความภาคภูมิใจใน ผลงานทำให้ผู้เรียนเกิดเจต คติที่ดีในการเรียน	1. ควรปรับปรุงแผน การจัดการเรียนรู้ก่อน นำไปใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอน ในชั้นเรียน	
	4. ให้นักเรียนได้นำเสนอ ผลงานของตนเองหน้าชั้น เรียน			2. ควรสังเกตพฤติกรรม และความสนใจของ ผู้เรียน	

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)
1. ครูณัฐนันท์ การเก็บ (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา พื้นฐาน 1 (ค15101)	1. ออกแบบแผนการจัด การเรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ที่ 3 การนำเสนอ	1. นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าตอบและกล้าแสดง ความคิดเห็นมากขึ้น	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียน ความสุขของผู้เรียน	ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ
2. น.ส.วราพร ชินนะมา (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 คือ นักเรียนไม่กล้า ตอบคำถาม ขาดทักษะ	ข้อมูล และแผนการจัด การเรียนรู้ที่ 12	2. นักเรียนมีส่วนร่วมใน การร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทุกคน	ความสนใจ ความกระตือรือร้น ที่เกิดกับผู้เรียน	1. แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การนำเสนอข้อมูล
3. นางฉัตรฤดี ศรีวิชัย (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	การคิดวิเคราะห์ เนื่องจาก	เรื่อง โจทย์ปัญหา	3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนบรรลุผลตาม เป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้		2. แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 12 เรื่อง โจทย์ปัญหา
4. น.ส.อภิชญา คำดวง (ครูผู้บันทึก)	ความแตกต่างของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนมาจากครอบครัว ที่แตกต่างกัน และมี องค์ความรู้ที่แตกต่างกัน แนวทางแก้ปัญหา	2. ร่วมวิภาค/ระดมความ คิดเห็น เกี่ยวกับแผน การจัดการเรียนรู้ (PLC)			
	1. ให้ผู้เรียนได้ทำความรู้จัก กันทำความคุ้นเคย และ ละลายพฤติกรรมโดยใช้ เกมฝึกสมาธิและกิจกรรม คิดเลขเร็ว	3. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน แบบ CIPPA			
		4. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการ เรียนรู้			
		5. นิเทศติดตาม และ สะท้อนผลการจัดการ เรียนรู้ (PLC)			

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน(ชั้นสอนและ สังเกตชั้นเรียน)	
	<p>2. เน้นให้ผู้เรียนลงมือ ปฏิบัติเอง เพื่อฝึกให้ ผู้เรียนรู้จักคิดและแสดง ความคิดเห็น</p> <p>3. กระตุ้นให้ตอบคำถามใน ชั้นเรียน</p> <p>4. ใช้สื่อการสอนที่ หลากหลาย ทันสมัย และเน้นสนุกแต่ได้ ความรู้</p>			

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน(ชั้นสอนและ สังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)
1. น.ส. วราพร ชินนะมา (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา คณิตศาสตร์พื้นฐาน (ค23101) ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 คือ เรื่อง คำตอบของ สมการกำลังสองตัวแปร เดียว ซึ่งเป็นการหาคำตอบ ของสมการกำลังสองและ หาคำตอบของสมการกำลัง สองตัวแปรเดียว ผู้เรียนหา คำตอบของสมการ ทำให้ ได้ผลลัพธ์ไม่ถูกต้อง แนวทางแก้ปัญหา 1. ครูผู้สอนกระตุ้นโดย การใช้คำถามในชั้นเรียน	1. ออกแบบแผนการจัด การเรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ที่ 3 สมการกำลัง สองตัวแปรเดียว เรื่อง คำตอบของสมการกำลัง สองตัวแปรเดียว	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน 1. ทบทวนความรู้เดิม เกี่ยวกับลักษณะของ สมการกำลังสองตัวแปรเดียว โดยครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 4 – 5 คน แบบคละความสามารถ จากนั้นให้นักเรียน ช่วยกันบอกรูปทั่วไปของ สมการกำลังสองตัวแปร เดียว จากนั้นครูแจก บัตรสร้างสมการ ให้ นักเรียนกลุ่มละ 2 บัตร และให้นักเรียนเขียน สมการกำลังสองตัวแปร เดียวลงในบัตรนั้น	1. ผู้เรียนรู้ในหลักการคิด เรื่อง คำตอบของสมการ กำลังสองตัวแปรเดียว ได้ถูกต้องมากขึ้น 2. ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการคิด เรื่อง คำตอบของสมการกำลัง สองตัวแปรเดียว 3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม มีการซักถาม ตอบคำถาม กระตุ้นความคิด และ มีความกระตือรือร้นใน การทำกิจกรรม มีความกล้าแสดงออกใน การทำกิจกรรมมากขึ้น	ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ 1. แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สมการกำลังสองตัวแปร เดียว เรื่อง คำตอบของ สมการกำลังสองตัวแปร เดียว 2. แบบฝึกกิจกรรม เรื่อง คำตอบของสมการกำลัง สองตัวแปรเดียว

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	
2. เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดทักษะและ เรียนรู้หลักกระบวนการคิด แสดงวิธีการหาคำตอบ และรู้จักการสังเกต ใน การรวมกิจกรรม		<p>ชั้นสอน</p> <p>2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำบัตรสร้างสมการที่ สร้างขึ้นแล้วมาให้ครู จากนั้นครูสุ่มแจกบัตร สร้างสมการ ให้แต่ละ กลุ่ม (แต่ละกลุ่มจะไม่ได้ รับบัตรที่กลุ่มตัวเอง เขียน) แล้วให้นักเรียนใน กลุ่มช่วยกันหาคำตอบ ของ สมการนั้น เสร็จ แล้วให้บอกว่าหาคำตอบ ได้อย่างไร โดยที่ครูและ นักเรียนในห้องรวมกัน ตรวจสอบความถูกต้อง</p> <p>3. ครูและนักเรียนร่วมกัน พิจารณาคำตอบจากชั้น การเชื่อมโยงความรู้ว่า ถูกต้องหรือไม่ จากนั้น ครู ยกตัวอย่างและ อธิบายเพิ่มเติม</p>	<p>4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p> <p>ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง</p> <p>1. ควรปรับปรุงแผนการจัดการ เรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัด กิจกรรม การเรียนการสอน ในชั้นเรียน</p> <p>2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียน ความสุขของผู้เรียน ความสนใจ ความ กระตือรือร้นที่เกิดกับผู้เรียน</p>	

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)	
		3. ครูยกตัวอย่างและ อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คำตอบของสมการกำลัง สองตัวแปรเดียว ตาม สาระการ เรียนรู้ จากนั้นสุ่มให้นักเรียน ตอบคำถามชวนคิด		
		4. ให้นักเรียนทุกกลุ่ม ช่วยกันคิดหาคำตอบใน บัตรคำโดมิโนที่ได้รับ เรื่อง การหาคำตอบของ สมการกำลังสองตัวแปร เดียว สามารถจัดโดยใช้ แนวคิดจากการแยกตัว ประกอบของพหุนาม ดีกรีสอง		
		5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันทำใบกิจกรรม เรื่อง คำตอบของสมการ กำลังสองตัวแปรเดียว		

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
		<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกัน อภิปรายจากการทำ กิจกรรมเพื่อให้ได้ข้อสรุป เกี่ยวกับ คำตอบของ สมการ กำลังสองตัวแปร เดียว ตามสาระสำคัญ การสังเกตชั้นเรียน</p> <p>ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสู่เหตุการณ์จัดการเรียนรู้ และนิเทศติดตาม</p>		

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)
1. นางฉัตรฤดี ศรีวิชัย (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา คณิตศาสตร์พื้นฐาน (ค13101) ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 คือ เรื่อง การบวก จำนวนสองจำนวนที่มี ผลบวกไม่เกิน100,000 ไม่มีทศ โดยนักเรียนขาด ทักษะการคิด ซึ่งเป็นการ บวกแบบแนวตั้ง ผู้เรียน กระจายเลขโดดในแต่ละ หลักไม่ตรงกัน ทำให้ได้ ผลลัพธ์ไม่ถูกต้อง แนวทางแก้ปัญหา 1. ครูผู้สอนกระตุ้นคำถาม ในชั้นเรียน ยกตัวอย่าง การกระจายหลักของ เลขโดดในแต่ละหลักให้ ชัดเจน	1. ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ที่ 2 การบวกและ การลบจำนวนนับไม่เกิน 100,000 และแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบวกจำนวนนับไม่ เกิน 100,000 ไม่มีทศ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน 1. ครูทบทวนการบวก จำนวนสองจำนวนที่มี ผลบวกไม่เกิน 10,000 ไม่มีทศ โดยติดบัตรภาพ แสดงสินค้าบนกระดาน 2. ครูสนทนากับนักเรียนว่า หากนักเรียนต้องการซื้อ สินค้าทั้งสองอย่างตาม ภาพนี้ ต้องจ่ายเงิน เท่าไร ให้นักเรียนหา ผลบวก จากนั้นครูสุ่ม นักเรียนออกมาเขียน แสดงวิธีทำและหา คำตอบ โดยมีครูและ เพื่อนร่วมกันตรวจสอบ ความถูกต้อง	1. ผู้เรียนเรียนรู้หลักการคิด เรื่อง การบวกแบบ แนวตั้ง โดยกระจาย หลักเลขโดดได้ถูกต้อง มากขึ้น 2. ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการคิด เรื่อง การบวก ในการแสดง วิธีการหาคำตอบและ หาผลบวกได้ถูกต้อง 3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมมี การซักถาม ตอบคำถาม กระตุ้นความคิด และ มีความกระตือรือร้นใน การทำกิจกรรม มีความกล้าแสดงออก ในการอาสาทำกิจกรรม มากขึ้น	ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ 1. แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การบวกและการลบ จำนวนนับไม่เกิน 100,000 เรื่อง การบวก จำนวนสองจำนวนที่มี ผลบวกไม่เกิน 100,000 ไม่มีทศ 2. ใบงาน เรื่อง การบวก จำนวนสองจำนวนที่มี ผลบวกไม่เกิน 100,000 ไม่มีทศ

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	
2. เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดทักษะและ เรียนรู้หลักกระบวนการคิด แสดงวิธีการหาคำตอบ และรู้จักการสังเกต ใน การรวมกิจกรรม		3. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับ การบวกจำนวนสองจำนวน ที่มีผลบวกไม่เกิน 10,000 มีทศ โดยตั้งโจทย์แล้วเขียน บนกระดาน จากนั้นขอ อาสาสมัครออกมาแสดงวิธี ทำบนกระดาน ขั้นสอน 4. ครูแนะนำการหาผลบวก ของจำนวนสองจำนวนที่มี ผลบวกไม่เกิน 100,000 ไม่มีทศด้วยการยกตัวอย่าง 5. ครูกำหนดโจทย์การบวกให้ นักเรียนหาผลบวก แล้วครู สุ่มเลือกตัวแทนนักเรียนให้ แสดงวิธีทำ โดยครูและ นักเรียนร่วมกันตรวจสอบ ความถูกต้อง	4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนบรรลุตาม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง 1. ควรปรับปรุงแผนการจัด การเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัด กิจกรรม การเรียนการสอน ในชั้นเรียน 2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียน ความสุขของผู้เรียน ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่เกิดกับ ผู้เรียน	

มาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)	
		<p>6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 5 การบวกจำนวนสองจำนวน ที่มีผลบวกไม่เกิน100,000 ไม่มีทศ เมื่อเสร็จแล้วให้ นักเรียนช่วยกันตรวจสอบ ความถูกต้อง จากนั้นครูและ นักเรียนร่วมกันเฉลย กิจกรรมในใบงานที่ 5</p>		
		<p>ขั้นสรุป</p> <p>7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน ดังนี้ การบวกจำนวนสองจำนวน ที่มีผลบวกไม่เกิน 100,000 ไม่มีทศ ให้บวกจำนวนที่อยู่ ในหลักเดียวกันเข้าด้วยกัน โดยเริ่มบวกจากหลักหน่วย ก่อน</p> <p>การสังเกตชั้นเรียน ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ และนิเทศติดตาม</p>		

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)
1.นางสาวอภิขญา คำดวง (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม (ค22101) ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 คือ ผู้เรียนแก่สมการไม่ได้ สับสนระหว่างตัวแปรกับ ตัวเลขและ ไม่กล้ายกมือ ถาม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เนื่องจากความ ความสามารถของแต่ละ บุคคลไม่เท่ากัน แนวทางแก้ปัญหา 1. ให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจ กันทำความเข้าใจ โดย การจัดกลุ่มใช้หลักการ แบบเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถแก่สมการได้ 2. เน้นให้ผู้เรียนได้ละลาย พฤติกรรมโดยใช้เกมเข้า มาช่วยในการจัดการ เรียนการสอน	ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สมบัติเลขยกกำลัง และ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องคณิตพีชิตเลขยกกำลัง	1. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ (Active learning) 2. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่เข้า สังเกตการจัดการเรียนรู้ และนิเทศติดตาม	1. ผู้เรียนสามารถแก่สมการได้ และรู้จักที่จะแสดงออกถึง ความคิดของตนเองให้ เพื่อนในกลุ่มได้รับรู้ 2. ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ชอบที่จะร่วมสนุกไปกับ เกมการเรียนรู้ 3. มีความกล้าคิด กล้าตอบ และกล้าแสดงความคิดเห็น มากขึ้น 4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนบรรลุผลตาม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้	ครูได้นวัตกรรม การเรียนรู้ คือ 1. แผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ที่ 1 สมบัติเลขยกกำลัง 2. แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 1 เรื่อง คณิตพีชิตเลขยก กำลัง
2.นายเจริญ นันไชยวงศ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)					
3.นางสาวณัฐนันท์ การเก็บ					
4.นางสาววราพร ชินนะมา					
5.นางฉัตรฤดี ศรีวิชัย (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)					

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	
	3. กระตุ้นให้ตอบคำถามใน ชั้นเรียน และให้คะแนน เสริมเพื่อฝึกให้ผู้เรียน รู้จักคิดและแสดง ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
	4. จัดการเรียนการสอน หลายรูปแบบ			1. ควรคละนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน เข้าด้วยกัน 2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียน ความสุขของผู้เรียน ความสนใจ ความกระตือรือร้น ที่เกิดกับผู้เรียน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)
1. น.ส.บุษกร บุคดี (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา ภาษาอังกฤษ (อ13101)	1. ออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้	1. นักเรียนมีความกล้าออก เสียงคำศัพท์ใช้ประโยคได้	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้	ครูได้นวัตกรรม การเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้
2. นางกนกกานต์ เนตรใส (ผู้เชี่ยวชาญ)	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คือ นักเรียนอ่านคำศัพท์	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 My Body	ถูกต้อง กล้าพูดตอบโต้ สื่อสาร	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
3. น.ส.อ้อมเดือน ไชยเรือง (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	ไม่ออก จำคำศัพท์ไม่ได้ ใช้ประโยคไม่ถูกต้อง นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าพูดออกเสียง และ สื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นภาษาที่ นักเรียนไม่ได้ใช้ในชีวิต ประจำวันมากนัก และส่วน ใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญ ของการเรียนภาษาอังกฤษ	2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้วิธี 3Ps2Ws 3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการ เรียนรู้ และนิเทศติดตาม	2. นักเรียนมีทักษะการ ทำงานเป็นทีม และมี ความกล้าแสดงออกมาก ขึ้น	1. ควรปรับปรุงแผนการจัดการ เรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียน 2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียน ความพร้อมความสุข ของผู้เรียน ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่เกิดกับ ผู้เรียน	My Body

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)	
แนวทางแก้ปัญหา				
<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้เรียนได้รู้สึกอยาก เรียนภาษาอังกฤษ และทำความคุ้นเคย โดยใช้เกม หรือเพลง 2. เน้นให้ผู้เรียนได้พูดออก เสียง ได้พูดสื่อสาร 3. กระตุ้นให้มีการพูด สื่อสารตอบโต้ และทำ กิจกรรมที่ได้ลงมือทำ 4. จับกลุ่ม เพื่อให้ช่วยกัน คิด ตอบคำถาม และ ทำภาระงานที่ได้รับ มอบหมาย 				

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)
1. น.ส. อ้อมเดือน ไชยเรือง (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา ภาษาอังกฤษระดับ	1. ออกแบบแผนการจัด การเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ที่ 11 เรื่อง Describing people	ครูผู้ร่วมเรียนรู้และ ผู้อำนวยการมีกรณีศึกษา ติดตามการจัดการเรียนรู้	1. นักเรียนสามารถบรรยาย ลักษณะของบุคคลเป็น ภาษาอังกฤษได้	ครูได้นวัตกรรมการ เรียนรู้
2. นางกนกกานต์ เนตรใส (หัวหน้ากลุ่มสาระ)	ประถมศึกษาปีที่ 5 บางคน คือนักเรียนจำประโยคใน	2. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับ ประเด็นที่กำหนดแต่ละคน (Think) จากนั้นให้ แลกเปลี่ยนความคิดกับ เพื่อนอีก (Pair) และ นำเสนอความคิดเห็นต่อ ผู้เรียนทั้งหมด (Share)		2. นักเรียนสามารถตั้งคำถาม เกี่ยวกับลักษณะของบุคคล ได้	1. แผนการจัดการ เรียนรู้เรื่อง Describing People 2. ครูได้สื่อการจัด การเรียนรู้ เรื่อง Describing People
3. น.ส.บุษกร บุคดี (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	การบรรยายลักษณะของ บุคคลไม่ค่อยได้และไม่กล้า พูดประโยคเพราะกลัวออก เสียงคำศัพท์ผิด				

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน(ชั้นสอนและ สังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)
1. นางกนกกานต์ เนตรใส (หัวหน้ากลุ่มสาระและ ครูผู้สอน)	ผู้เรียนไม่สามารถพูดถาม ตอบเวลาในช่วงเวลาต่างๆ และไม่รู้จักสัญลักษณ์ต่างๆ	ครูผู้สอนใช้กระบวนการ 3P2W ดังนี้ 1. Warm up โดยใช้เพลง What time is it mr.wolf? และใช้นาฬิกาถามผู้เรียนโดย ให้ผู้เรียนตอบสั้นๆ	ครูผู้ร่วมเรียนรู้และ ผู้อำนวยการมีการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้โดย การสังเกตชั้นเรียน	ผลจากการนิเทศชั้นเรียนพบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ตลอดการจัดกระบวนการ เรียนรู้ สามารถถามตอบเรื่อง เวลา รู้สัญลักษณ์บนนาฬิกา และสามารถเขียนบรรยาย กิจวัตรประจำวันได้ดี ในส่วน ของครูผู้สอนพบว่าครูมีการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ผ่าน รูปแบบและสื่อการเรียนรู้ที่ หลากหลายแต่ยังมีผู้เรียนบาง คนยังไม่สามารถถามตอบเรื่อง เวลาได้ครูผู้สอนจึงให้เพื่อน ช่วยกันสอนอีกครั้ง	จากการใช้ กระบวนการศึกษา ชั้นเรียน (Lesson study) ทำให้ครูรู้ ปัญหาผู้เรียน ครู ร่วมกันออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งสู่สมรรถนะของ ผู้เรียนทำให้ผู้เรียน เกิดทักษะ กระบวนการเรียนรู้ จากกระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่ครู ร่วมกันออกแบบ
2. นางสาวบุษกร บุคดี (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	บนนาฬิกาได้อย่างถูกต้อง ครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ จึงร่วมกันออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะ และกระบวนการเรียนรู้ที่ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ สัญลักษณ์ต่างๆ บนนาฬิกา และพูดถามตอบเวลา ในช่วงต่างๆ ได้	2. Presentation ครูหมุน เข็มนาฬิกาที่เป็นการใช้ o'clock, to, and past เพื่อให้ผู้เรียน ร่วมกันบอกเวลาโดยครู จะถามและนักเรียน ร่วมกันตอบ			
3. น.ส. อ้อมเดือน ไชยเรือง (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)		3. Practice ผู้เรียนจับคู่ สนทนาแลกเปลี่ยนกัน ถามตอบเรื่องเวลาและ ทำแบบฝึกหัด			

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)	
	<p data-bbox="792 507 943 533">4. Production</p> <p data-bbox="810 544 1032 703">ผู้เรียนเขียนกิจกรรมใน ชีวิตประจำวันโดยระบุ เวลาอย่างน้อย 5-10 ประโยค</p> <p data-bbox="792 715 1048 874">5. Wrap up ครูใช้นาฬิกา และหมุนเข็มนาฬิกาใน ทบทวนความรู้ที่นักเรียนที่ ได้รับในช่วงนี้ ดังนี้</p> <p data-bbox="792 885 1003 911">T: What time is it?</p> <p data-bbox="792 927 1055 952">S: It's</p>			

กลุ่มที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

สมาชิกชุมชน แห่งการเรียนรู้	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้น ออกแบบและเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน(ชั้นสอนและ สังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)
1. น.ส.นงเยาว์ กาบชิง (ครูผู้สอน) 2. น.ส.สุติยา ปินคำ (ครูผู้ร่วมเรียนรู้) 3. นายธีรพัฒน์ ธินชัย (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	<p>ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา วิทยาศาสตร์ (ว23101) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ นักเรียนขาดความ เข้าใจในเรื่องโครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน ซึ่งจะเป็น ปัญหาในการเรียนเนื้อหา ถัดไปในวิชาวิทยาศาสตร์ แนวทางแก้ปัญหา</p> <p>1. ให้ผู้เรียนได้ทำใบงาน และชิ้นงานเพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจ เรื่อง โครโมโซมและดี เอ็นเอ และยีน</p>	<p>1. ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน</p> <p>2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es</p> <p>3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ และนิเทศติดตาม</p>	<p>1. นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าตอบ และกล้าแสดง ความคิดเห็นมากขึ้น</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นใจ มากขึ้น และรู้จักการ แสดงออกถึงความคิด ของตนเองให้เพื่อน นักเรียนได้รับรู้รับทราบ</p> <p>3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนบรรลุผลตาม เป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้</p>	<p>จากการจัดกิจกรรมตาม แผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของ แผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้กระบวนการ PLC ยังเสริมสร้างให้คณะครูได้มี ส่วนร่วมในการวางแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ และ ร่วมพัฒนาผู้เรียนไปด้วยกัน</p>	<p>ครูได้นวัตกรรมการ เรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน</p>

กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน(ชั้นสอนและ สังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยาย ผลการศึกษา)
2. เน้นให้ผู้เรียนได้แสดง ความคิดเห็นในเชิง วิพากษ์คำถามหรือ องค์ความรู้ในเรื่องที่ เรียนทุกชั่วโมงเพื่อฝึกให้ ผู้เรียนรู้จักคิดและแสดง ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง 1. ควรปรับปรุงแผนการจัด การเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียน การสอนในชั้นเรียน 2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียน ความสุขของ ผู้เรียน ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่เกิด กับผู้เรียน	
3. กระตุ้นให้ตอบคำถามใน ชั้นเรียน			

	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)				ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้น เรียน(ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
1. นายธีรดนัย อินชัย (ครูผู้สอน) 2. น.ส. นงเยาว์ กาบชิง (ครูผู้ร่วมเรียนรู้) 3. น.ส. จิตติยา ปินคำ (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	<p>ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา วิทยาศาสตร์ (ว14101) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือ นักเรียนขาดความเข้าใจ ในเรื่องทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ซึ่งจะเป็น ปัญหาในการเรียนเนื้อหา ถัดไปในวิชาวิทยาศาสตร์ แนวทางแก้ปัญหา</p> <p>1. ให้ผู้เรียนได้ทำใบงานและ ชิ้นงานเพื่อเสริมสร้าง ความเข้าใจเรื่อง ทักษะ กระบวนการทาง วิทยาศาสตร์</p> <p>2. เน้นให้ผู้เรียนได้แสดง ความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์ คำถามหรือองค์ความรู้ใน เรื่องที่เรียนทุกชั่วโมง เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด และแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. กระตุ้นให้ตอบคำถามใน ชั้นเรียน</p>	<p>1. ออกแบบแผนการจัด การเรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ ที่ 1 วิทยาศาสตร์ น่ารู้ เรื่อง การทดลองของ นักวิทยาศาสตร์</p> <p>2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es</p> <p>3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ และนิเทศติดตาม</p>	<p>1. นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าตอบ และกล้าแสดงความคิดเห็นมาก ขึ้น</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้น และ รู้จักการแสดงออกถึงความคิด ของตนเองให้เพื่อนนักเรียนได้รับ รู้รับทราบ</p> <p>3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บรรลุผลตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p> <p>ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง</p> <p>1. ควรปรับปรุงแผนการจัดการ เรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนในชั้นเรียน</p> <p>2. ควรสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ความสุขของผู้เรียน ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่เกิดกับ ผู้เรียน</p>	<p>จากการจัดกิจกรรมตาม แผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ แผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้กระบวนการ PLC ยังเสริมสร้างให้คณะครูได้มี ส่วนร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และร่วมพัฒนาผู้เรียนไป ด้วยกัน</p>	<p>ครูได้นวัตกรรมการ เรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 เรื่อง การทดลอง ของนักวิทยาศาสตร์</p>

กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)				ผลที่ได้รับ	
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และ วางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)		
1. นางสาวฐิติยา ปินคำ (ครูผู้สอน) 2. น.ส.นงเยาว์ กาบชิง (ครูผู้ร่วมเรียนรู้) 3. นายธีรศันย ธิโนชัย (ครูผู้ร่วมเรียนรู้)	ปัญหาผู้เรียน ในรายวิชา วิทยาการคำนวณ สาระ เทคโนโลยี (ว15101) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือ นักเรียนไม่เข้าใจเรื่อง การเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ แนวทางแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงโดย ใช้โปรแกรม Scratch	1. ออกแบบแผนการจัด การเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์เบื้องต้น แผนการเรียนรู้ที่ 10 เรื่องการเขียนโปรแกรม การสร้างเครื่องคิดเลข อย่างง่าย (การลบ) ด้วย โปรแกรม Scratch 2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es	1. นักเรียนจับคู่หรือแบ่งกลุ่ม ตามความเหมาะสมของ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยให้มีนักเรียน 1 คน ที่มี ประสบการณ์ในการใช้งาน คอมพิวเตอร์ จากนั้นแต่ละ กลุ่มร่วมกัน การเขียน โปรแกรมการสร้างเครื่องคิด เลขอย่างง่าย (การลบ) จะต้อง ทำการประกาศตัวแปร ไว้ สำหรับใช้เก็บข้อมูลที่รับเข้า ไปประมวลผลหรือเก็บข้อมูล ที่ได้จากการประมวลผล 2. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมา นำเสนอผลการเขียนโปรแกรม การสร้างเครื่องคิดเลขอย่าง ง่าย(การลบ) หน้าชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน อาจใช้โปรแกรมนำเสนอใน การนำเสนอ เพื่อให้เห็นข้อมูล ได้ชัดเจนและนำเสนอใจ	1. นักเรียนสามารถเขียน โปรแกรมการสร้าง เครื่องคิดเลขอย่างง่าย (การลบ) ได้ 2. การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนบรรลุผล ตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนด ไว้ ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง 1. ควรปรับปรุงแผนการจัด การเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ จัดกิจกรรมการเรียน การสอนในชั้นเรียน 2. ควรสังเกตพฤติกรรม ของผู้เรียน ความสุข ของผู้เรียน ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่ เกิดกับผู้เรียน	ครูได้นวัตกรรมการ เรียนรู้ คือ 1. แผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ที่ 2 การเขียน โปรแกรม คอมพิวเตอร์ เบื้องต้น 2. แผนการจัดการ เรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การเขียนโปรแกรม การสร้างเครื่องคิด เลขอย่างง่าย (การลบ) ด้วย โปรแกรม Scratch

กลุ่มที่ 5 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)				ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน(ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา)	
1. นายสืบศักดิ์ นุกูลการ (ผู้สอน)	<p>ปัญหาผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าพูด มีปัญหาในการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองขาดเหตุผลในการปฏิบัติตน เนื่องจากผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมมาแตกต่างกัน</p> <p>แนวทางแก้ปัญหา</p> <p>1. ให้ผู้เรียนได้ทำความรู้จักกัน ทำความคุ้นเคย และเลือกแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่มตามความพอใจโดยอิงหลักการศิลปะ ชายหญิง กลุ่มเก่งกลุ่มอ่อน เด็กปกติ เด็กพิเศษ</p>	<p>1. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง แอลกอฮอล์และบุหรี่ กับเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบ Active Learning</p> <p>3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่เข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ และนิเทศติดตามนักเรียนกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าพูด ทำงานกลุ่มร่วมกันได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันภายในกลุ่ม และระหว่างกลุ่มได้อย่างคุ้มค่า สมเหตุผล สามารถบอก</p>	<p>1. ผู้จัดทำแผนการเรียนรู้ ดำเนินการสอน</p> <p>2. ผู้ร่วมการเรียนรู้ทำหน้าที่สังเกตการสอนและให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>3. ครูวิชาการ ผู้อำนวยการ ออกนิเทศติดตามในชั้นเรียน</p>	<p>1. นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าทำ ทำงานกลุ่มร่วมกันได้ดี ใช้ทรัพยากรร่วมกัน ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>2. นักเรียนสามารถบอก ความหมาย และหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ สามารถบอกถึงความสำคัญของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนบอกวิธีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเชิงอนุรักษ์ได้</p> <p>3. ครูรับหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้</p>	<p>ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ บูรณาการ เรื่องแอลกอฮอล์และบุหรี่ กับเศรษฐกิจพอเพียง</p>
2. นายสายชน เทือกตา (ผู้ร่วมการเรียนรู้)					
3. น.ส.ตลยา แสนธรรมมา (ผู้บันทึก)					

กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)				ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และวาง แผนการจัดการเรียนรู้ (ชั้นออกแบบและเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ชั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
<p>2. เน้นให้ผู้เรียนได้แสดง ความคิดเห็นภายในกลุ่ม เชิงวิพากษ์คำถามหรือ องค์ความรู้ในเรื่องที่ เรียนเพื่อฝึกให้ผู้เรียน รู้จักคิดและแสดงความ คิดเห็น ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม</p> <p>3. ให้นักเรียนศึกษาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ หนังสือ เรียน อินเทอร์เน็ต</p> <p>4. นักเรียนประเมินตนเอง ว่าวันนี้ได้ความรู้ อะไรบ้าง เรียนรู้ อะไรบ้างและสามารถ นำไปปรับใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้อย่างไร</p>	<p>ความหมาย และหลักคิดปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง ถูกต้อง บอกความสำคัญของ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรอบคอบในการใช้ รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</p>		<p>4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนบรรลุผลตาม เป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p> <p>ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง</p> <p>1. ควรปรับปรุงแผนการ จัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนในชั้นเรียน</p> <p>2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรม ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่เกิดกับ ผู้เรียน</p>	

กลุ่มที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

	กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)			ผลที่ได้รับ	
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)		สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา)
1. นายสายชน เทือกตา (ครูผู้สอน) 2. นายสีบศักดิ์ นุกูลการ (ผู้ร่วมการเรียนรู้) 3. น.ส.วดลยา แสนธรรมมา (ผู้บันทึก)	ปัญหาผู้เรียน: ในรายวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา (พ22101) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คือนักเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย การปรับตัวและวิธีดูแลรักษาสุขภาพร่างกายของตนเองเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลง แนวทางแก้ปัญหา 1. นักเรียนร่วมกันสนทนากับเพื่อนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายพร้อมทั้งตอบคำถามที่ครูถาม	1. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย 2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบActive Learning 3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่เข้าสังเกตการจัดการเรียนรู้ และบันทึกติดตาม	1. ผู้จัดทำแผนการสอน ดำเนินการสอน 2. ผู้ร่วมการเรียนรู้ทำหน้าที่สังเกตการสอนและให้ข้อเสนอแนะ 3. ผู้อำนวยการออกนิเทศติดตามในชั้นเรียน	1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย การปรับตัวและวิธีดูแลรักษาสุขภาพร่างกายของตนเองเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลง 2. นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตอบ และกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น 3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	ครูได้นวัตกรรมการเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย

กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)				ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และวาง แผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยม ชั้นเรียน(ชั้นสอนและสังเกต ชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
2. ให้นักเรียนศึกษาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ หนังสือ เรียน อินเทอร์เน็ต			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง 1. ควรปรับปรุงแผนการจัด การเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียน	ครูได้นวัตกรรมการ เรียนรู้ คือ แผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ที่ 1 เรื่อง
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 4กลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์ เกี่ยวกับความเหมือน หรือแตกต่างของ การเปลี่ยนแปลง ด้านร่างกายโดยเขียนใน รูปแบบแผนผังความคิด			2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรม ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่เกิด กับผู้เรียน	การเปลี่ยนแปลง ด้านร่างกาย
4. นักเรียนชั่งน้ำหนักและ ส่วนสูงเพื่อบันทึกการ เปลี่ยนแปลงเปรียบเทียบกับ กราฟและเกณฑ์				
5. นักเรียนประเมินตนเองว่า วันนี้ได้ความรู้อะไรบ้าง เรียนรู้อะไรบ้างและ สามารถนำไปปรับใช้ให้ เกิดประโยชน์ได้อย่างไร				

กลุ่มที่ 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)					ผลที่ได้รับ
	กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และวาง แผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและ เยี่ยมชั้นเรียน (ขั้นสอนและสังเกตชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
1. น.ส.ดลยา แสนธรรมมา (ครูผู้สอน)	ปัญหาผู้เรียน: ในรายวิชา ศิลปะ (23101 ระดับชั้น	1. ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่	1. ผู้สอน จัดทำแผนการสอน และดำเนินการสอน	1. นักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจในเรื่องทัศนธาตุและ	ครูได้นวัตกรรมการ เรียนรู้ คือ
2. นายสายชน เทือกตา (ผู้ร่วมการเรียนรู้)	มัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ นักเรียนไม่มีความรู้ความ	1 เรื่องทัศนธาตุและ หลักในการออกแบบ	2. ผู้ร่วมการเรียนรู้ทำหน้าที่ สังเกตการสอนและให้	หลักการออกแบบ สิ่งแวดล้อม	แผนการจัดการ เรียนรู้ หน่วยการ เรียนรู้ที่ 1
3. นายสืบศักดิ์ นุกุลการ (ผู้ร่วมการเรียนรู้)	เข้าใจในเรื่องทัศนธาตุและ หลักการออกแบบสิ่งแวดล้อม แนวทางแก้ปัญหา	2. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ	3. ผู้อำนวยการออกนิเทศ ติดตามในชั้นเรียน	2. นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตอบ และกล้าแสดงความคิดเห็น มากขึ้น	เรื่อง ทัศนธาตุและ หลักการออกแบบ สิ่งแวดล้อม
	1. นักเรียนร่วมกันสนทนา กับเพื่อนเกี่ยวกับทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งตอบ คำถามที่ครูถาม	3. ครูผู้ร่วมเรียนรู้ทำหน้าที่ เข้าสังเกตการจัดการ เรียนรู้ และนิเทศติดตาม		3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนบรรลุผลตาม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้	
	2. ให้นักเรียนแสวงหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่างๆทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน หนังสือเรียนและ อินเทอร์เน็ต			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง	
				1. ควรปรับปรุงแผนการจัด การเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนในชั้นเรียน	

กระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)				ผลที่ได้รับ
กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ชั้นวิเคราะห์ปัญหาและ วางแผน)	แบ่งปันประสบการณ์และวาง แผนการจัดการเรียนรู้ (ขั้นออกแบบและเขียน แผนการจัดการเรียนรู้)	เรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยม ชั้นเรียน(ชั้นสอนและสังเกต ชั้นเรียน)	สนทนาสะท้อนผล การปฏิบัติงาน (ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ขยายผลการศึกษา)	
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับการทัศนธาตุและ หลักการออกแบบ สิ่งแวดล้อม โดยเขียนใน รูปแบบแผนผังความคิด			2. ควรสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรม ความสนใจ ความกระตือรือร้นที่เกิดกับ ผู้เรียน	
4. นักเรียนเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างงาน ทัศนศิลป์และภูมิปัญญา ท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล สื่อความหมาย เรื่องราวและสามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้				

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ชื่อแผน
1	นางสาวนงเยาว์ กาบชิง	ครูชำนาญการพิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน รายวิชา วิทยาศาสตร์ ว 32101 ชั้น ม.3
2	นางพลับพลึง ต้อยศ	ครูชำนาญการ	แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 อ่านค่านำไปใช้ มาตรการตัวสะกดแม่ กม รายวิชาภาษาไทย ชั้น ป.2
3	น.ส.ดลยา แสนธรรมมา	ครูชำนาญการพิเศษ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ทักษะธาตุและหลักในการออกแบบสิ่งแวดล้อม รายวิชา ศ23101 ชั้น ม.3
4	นายสายชน เทือกตา	ครูชำนาญการ	แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
5	นางฉัตรกมล โนวังหาร	ครูชำนาญการพิเศษ	แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนบรรยายภาพ ชั้น ป.3
6	น.ส.ฐิติยา ปินคำ	ครูชำนาญการพิเศษ	แผนการเรียนรู้ที่ 10 เรื่องการเขียนโปรแกรมการสร้างเครื่องคิดเลขอย่างง่าย (การลบ) ด้วยโปรแกรม Scratch ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
7	นายกฤษณะ อินชัย	ครูอัตราจ้าง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ประโยคสามส่วน เวลา ชั้น ป.5
8	นายธีร์ดนัย อินชัย	ครูอัตราจ้าง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การทดลองของนักวิทยาศาสตร์ ชั้น ป.4

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ชื่อแผน
9	นางกนกกานต์ เนตรใส	ครูชำนาญการพิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Can you tell the time? ชั้น ม.2
10	น.ส.ณัฐนันท์ การเก็บ	ครูชำนาญการพิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 เรื่อง การนำเสนอข้อมูล รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้น ป.5
11	นายสืบศักดิ์ นุกุลการ	ครูชำนาญการ	แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ แอลกอฮอล์และบุหรี่ กับเศรษฐกิจ พอเพียง เรื่อง หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง วิชา ส32102 ชั้น ม.3
12	น.ส.วราพร ชินนะมา	ครูชำนาญการพิเศษ	แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ที่ 3 สมการกำลังสองตัวแปรเดียว เรื่อง คำตอบของสมการกำลังสองตัว แปรเดียว ชั้น ม.3
13	น.ส.สุภารัตน์ ธรรมมาพิชัย	ครูผู้ช่วย	แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ที่ 1 เขียนสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่าน ชั้น ป.1
14	นางฉัตรฤดี ศรีวิชัย	ครูชำนาญการ	แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ที่ 2 การบวกและการลบจำนวนนับ ไม่เกิน 100,000 ชั้น ป.3
15	น.ส.อภิชญา คำดวง	ครูอัตราจ้าง	แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ที่ 1 สมบัติเลขยกกำลัง และแผนการจัด การเรียนรู้ที่ 1 เรื่องคณิตพิชิตเลขยก กำลัง ชั้น ม.2

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ชื่อแผน
16	น.ส.อ้อมเดือน ไชยเรือง	ครูอัตราจ้าง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง Describing people ชั้น ป.5
17	น.ส.บุษกร บุคดี	ครูผู้ช่วย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง Parts of the body ชั้น ป.3
18	น.ส.มินตรา ไชยลังกา	ครูอัตราจ้าง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สระ เอ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
19	นายเรวัตกร กาศสนุก	ครูอัตราจ้าง	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 หน่วยการ เรียนรู้ที่ 2 เรื่องการบวกจำนวนไม่เกิน 100,000 ที่ไม่มีการทด ระดับชั้น ป.3

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เป็น Best practice

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ วิชา วิทยาศาสตร์ รหัส ว32101
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ

สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 1.2 เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพที่มีผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัด

ว 1.2 ม.3/1 สังเกตและอธิบายลักษณะของโครโมโซมที่มีหน่วยพันธุกรรม หรือยีนในนิวเคลียส

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เมื่อมองเซลล์ผ่านกล้องจุลทรรศน์จะเห็นเส้นใยเล็กๆ พันกันอยู่ในนิวเคลียส เมื่อเกิดการแบ่งเซลล์เส้นใยเหล่านี้จะขดสั้นเข้าจนมีลักษณะเป็นท่อนสั้น เรียกว่า โครโมโซม ซึ่งโครโมโซมประกอบด้วย ดีเอ็นเอ และโปรตีน

3. สาระการเรียนรู้

โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการสื่อสาร
2. มีความสามารถในการคิด
3. มีความสามารถในการแก้ปัญหา

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงานรวบยอด

1. การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
 - กิจกรรม เรื่อง สืบเสาะลักษณะทางพันธุกรรม
 - กิจกรรมสร้างชิ้นงานโครโมโซม

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การผ่าน
1. ประเมินชิ้นงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ระดับดีขึ้นไป
2. ประเมินสมรรถนะสำคัญ	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ	ระดับดีขึ้นไป
3. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ	ระดับดีขึ้นไป

8. กิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ (ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 5E)

1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement)

1.1 นักเรียนพิจารณาภาพโครโมโซมจากเซลล์ของคนในระยะแบ่งเซลล์ แล้วซักถามนักเรียนว่า ถ้าจัดเรียงภาพโครโมโซมตามรูปร่างลักษณะและขนาดเป็นคู่ๆ โครโมโซมเซลล์ร่างกายคนเพศหญิงและเพศชาย นักเรียนคิดว่าจะเหมือนกันหรือไม่

2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration)

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 – 5 คน คละเพศและความสามารถด้านการเรียน
 2.2 นักเรียนศึกษาภาพ โครโมโซมของเซลล์ร่างกายคนนำจัดเรียงเป็นคู่ตามรูปร่างและขนาด
 2.3 นักเรียนร่วมกันอภิปรายตรวจสอบได้ว่า โครโมโซมของคนเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากัน คือ 46 แห่ง ซึ่งเมื่อจัดโครโมโซมเป็นคู่ๆ จะได้ 23 คู่ โดยในเพศหญิงโครโมโซมแต่ละคู่มีขนาดเท่ากันรูปร่างและลักษณะเหมือนกันทั้ง 23 คู่ ส่วนในเพศชายคู่ที่ 1-22 มีรูปร่าง ขนาด และลักษณะเหมือนกันแต่คู่ที่ 23 จะมีรูปร่างและขนาดต่างกันโดยโครโมโซมแห่งหนึ่งเล็ก อีกแห่งหนึ่งใหญ่

3. การอภิปรายและลงข้อสรุป (Explanation)

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อมูลที่ได้จากการทำกิจกรรม ตรวจสอบได้ข้อสรุปว่า
 - โครโมโซมคู่ที่มีลักษณะเหมือนกันทั้งในเพศชายและเพศหญิง ซึ่งในคนมีอยู่ด้วยกัน 22 คู่ เรียกว่า ออโตโซม ส่วนโครโมโซมคู่ที่มีลักษณะแตกต่างกันในเพศชายและเพศหญิงเรียกว่า โครโมโซมเพศ
 3.2 นักเรียนศึกษาภาพ จำนวนโครโมโซมก่อนและหลังการปฏิสนธิ และภาพความสัมพันธ์ระหว่างโครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปได้ว่า
 โครโมโซมของสิ่งมีชีวิตประกอบด้วยสารประกอบ 2 ชนิด ได้แก่ ดีเอ็นเอ และโปรตีนโดยสารพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตคือ ดีเอ็นเอ ซึ่งเป็นโมเลกุลที่มีลักษณะเป็นเกลียว
 3.3 นักเรียนถามคำถามที่สงสัยเพิ่มเติม ครูสังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อตรวจสอบแนวความคิดของนักเรียน

4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration)

4.1 นักเรียนดูวีดิทัศน์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างโครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีนแล้วให้นักเรียนทำชิ้นงานโครโมโซมตามความเข้าใจ

5. ขั้นประเมินผล (Evaluation)

5.1 นักเรียนตอบคำถามเพื่อประเมินแนวคิดดังนี้
 - ครูให้นักเรียนสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับ โครโมโซม ยีน และดีเอ็นเอ และความสัมพันธ์ระหว่างโครโมโซม ยีน และดีเอ็นเอ ตามความเข้าใจของตนเอง

3) สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

1. แผ่นภาพเรื่อง โครโมโซมมีลักษณะอย่างไร
2. วีดิทัศน์เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างโครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน

บันทึกหลังการสอน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.....พันธุกรรม..

แผนการสอนเรื่อง โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน

วันที่ 29 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2564

ผลการสอน

นักเรียน ที่เรียนดี เข้าใจ และเข้าใจ กิจกรรม ทบทวน ใบกิจกรรม โครโมโซม

นักเรียน ที่เรียนดี เข้าใจ และเข้าใจ กิจกรรม ทบทวน ใบกิจกรรม โครโมโซม

ผู้สอนสามารถโน้มน้าวใจ และ แก้ไขข้อสงสัย

นักเรียนมีความรู้ และ เข้าใจ ในบทเรียน

ปัญหา / อุปสรรค

ในกรณีที่นักเรียนไม่เข้าใจ ครูควร รีบถามนักเรียนว่า ไม่เข้าใจ นักเรียน เข้าใจหรือไม่ จนกว่า
สามารถทำใบงานเสร็จใน 1 ชม. เป็นได้

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ปัญหา

ในกรณีที่นักเรียน ไม่เข้าใจ ครูควร รีบถามนักเรียนว่า ไม่เข้าใจ นักเรียน เข้าใจหรือไม่ จนกว่า
สามารถทำใบงานเสร็จใน 1 ชม. เป็นได้ลงชื่อ..... ครูผู้สอน
(นางสาวนงเยาว์ กาบชิง)ลงชื่อ..... หัวหน้ากลุ่มสาระ
(นางสาวนงเยาว์ กาบชิง)ลงชื่อ..... ผู้อำนวยการ
(นายเจริญ นันไชยวงศ์)

ใบกิจกรรม โครโมโซม

โครโมโซม
(Chromosome)

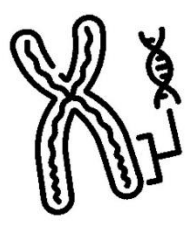

Illustration of a chromosome and a DNA double helix.

ตัดกา

โครโมโซม

ประกอบด้วย

.....

.....

อยู่ภายใน.....

ตัดกา

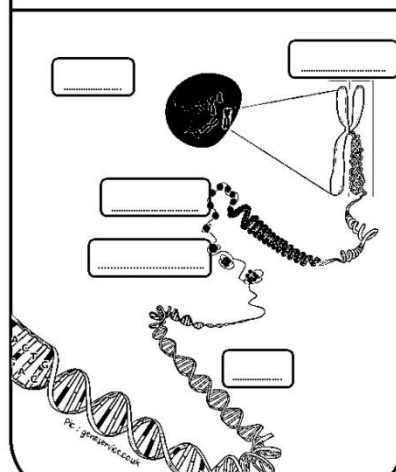

Diagram showing the levels of DNA organization: DNA double helix, nucleosome, chromatin fiber, and chromosome.

PC: gormonoccur

KruBaiToei Science

ตัดกา

โครงสร้างของโครโมโซม

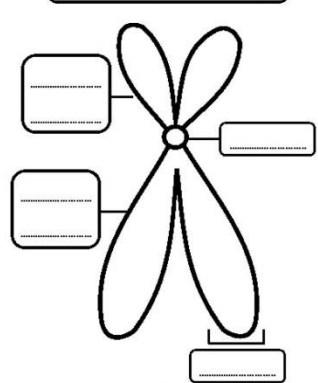

Diagram of a chromosome with labels for centromere, chromatids, and sister chromatids.

KruBaiToei Science

รูปภาพการจัดกิจกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ใจหาย
 รายวิชา ภาษาไทย
 เรื่อง อ่านคำนำไปใช้ (มาตรา กม)
 ครูผู้สอน นางพลับพลึง ต้อยศ

๑๔ ชั่วโมง
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย
 เวลา ๑ ชั่วโมง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑.มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
 แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ
 ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทย เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป. ๒/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทหรือกรง่าง่ายๆ ได้ถูกต้อง

ท ๑.๑ ป. ๒/๗ อ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะ

ท ๔.๑ ป.๒/๑ บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย

ท ๔.๑ ป.๒/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมาย ของคำ

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านสะกดคำ ในบทเรียน ได้ K
๒. บอกมาตราตัวสะกด มาตรา กม ได้ KP
๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน A

๓. สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงจะช่วยให้เราได้ว่าเราสามารถออกเสียงคำและประโยคที่อ่านถูกต้องหรือไม่ เพื่อจะได้ปรับปรุง
 การอ่านให้ดีขึ้น และการเขียนเป็นพื้นฐานในการสื่อสาร

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
 - มีความรู้ความเข้าใจและสามารถสื่อสารกับครูและเพื่อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๒. ความสามารถในการคิด
 - คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
 - ใช้ทักษะกระบวนการทางภาษาไทยตัดสินใจแก้ปัญหา
 - คิดตัดสินใจโดยคำนึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - นำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
 - ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
 - เลือกใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลเพื่อพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้

๕. สาระการเรียนรู้

๕.๑ ด้านความรู้ (Knowledge : K)

๑. อ่านสะกดคำ ในบทเรียน ได้

๕.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process : P)

๑. บอกมาตราตัวสะกด มาตรา กม ได้

๕.๓ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude : A)

๑. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

๖. จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๖.๑ ทักษะของคนในศตวรรษที่ ๒๑ คือการเรียนรู้ ๓R X ๘C

- Reading (อ่านออก)
 (W) Riting (เขียนได้)
 (A) Rithematics (คิดเลขเป็น)
 ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ไขปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
 ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
 ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding)
 ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)
 ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communication, Information, and Media Literacy)
 ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Lite racy)
 ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning)
 ทักษะการเปลี่ยนแปลง (Change)

๖.๒ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ของคนในศตวรรษที่ ๒๑

- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
 การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
 ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
 การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)
 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

๖.๓ คุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ ๒๑

- คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว ความเป็นผู้นำ
 คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การขี้น้ำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง
 คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ ความเคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ ความสำนึกพลเมือง

๗. การบูรณาการ

- โครงการสถานศึกษาพอเพียง
 โครงการโรงเรียนคุณธรรม
 คุณธรรม ค่านิยม ๑๒ ประการ

๘. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

- กิจกรรมการอ่านคำจากบทเรียน
 ใบงาน เรื่อง มาตรา กม

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ขั้นที่ ๑ ขี่นำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามคำถามที่มีคำตอบเกี่ยวกับมาตรา กม เช่น

ฉันคืออะไร ไบใหญ่กว่าถ้วย ใส่อาหารได้ด้วย ลองช่วยทายกัน (ตอบ ขาม)

ฉันคืออะไร เอาไว้เช็ดผ้า ปลายแหลมหนักหนา หูจ๋าลองทาย (ตอบ เข็ม)

อะไรเอ๋ย หุบเท่ากระบอก บานออกเท่ากระดิ่ง (ตอบ ร่ม)

อะไรเอ๋ย เป็นของเหลวดื่มแล้วร่างกายแข็งแรง (ตอบ นม)

ขั้นที่ ๒ จำแนกความแตกต่าง

ครูอธิบายเกี่ยวกับคำในมาตรา กม คือ คำที่มี ม เป็นตัวสะกด เช่น อมยิ้ม อิ่มแอม รสเค็ม เต็มใจ ใต้

ตอม ซ่อมแซม แก้มนวล เตรียมพร้อม ออมสิน

นักเรียนจับคู่กันฝึกอ่านสะกดคำจากหนังสือภาษาพาที่จนคล่อง และบอกมาตรา กม ที่ปรากฏในเรื่อง

ขั้นที่ ๓ หาความหมาย

นักเรียนฝึกอ่านสะกดคำมาตรา กม เป็นรายบุคคลและบอกความหมายของคำที่อ่าน

ขั้นที่ ๔ ความคิดรวบยอด

ครูให้นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทเรียน

ครูให้นักเรียนเขียนตามคำบอกจากคำที่อ่าน

ขั้นที่ ๕ ทดสอบและนำไปใช้

ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง มาตรา กม

๑๐. สื่อการสอน

บัตรคำ หนังสือเรียน ชุด ภาษาพาที่ ชั้น ป. ๒

ใบงาน

๑๒. การวัดและประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการอ่าน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐

- ประเมินการตรวจผลงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐

บันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ (K)

.....

๒. นักเรียนมีความรู้เกิดทักษะ (P)

.....

๓. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

.....

๔. ปัญหา/อุปสรรค

.....

๕. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางพลัปลิง ต้อยศ)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(นายเจริญ นันไชยวงศ์)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

ภาคผนวก

ใบงาน เรื่อง มาตรา กม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกชื่อของต้นไม้ที่สะกดในมาตรา กม ให้ตรงกับคำอธิบายลักษณะ

นางแย้ม	ชะอม	มะยม	นมแมว	มะขาม
มะตูม	พะยอม	ชวนชม	มะรุ้ม	ชะเอม

๑.ไม้พุ่มดอกสีน้ำตาลอ่อน มีกลิ่นหอม
๒.ไม้เถา มีรสหวาน ใช้ทำยา
๓.ไม้พุ่มมีหนาม กลิ่นแรง ใบเล็กเป็นฝอย ยอดและใบอ่อนกินได้
๔.ไม้พุ่มเป็นไม้ประดับ ดอกมีหลายสี
๕.ไม้พุ่มดอกเป็นช่อสั้น ๆ กลีบดอกซ้อนมีสีแดง ขาวมีกลิ่นหอมชอบใบหยิก มีขนเล็กน้อย
๖.ไม้ต้นขนาดใหญ่ ดอกสีขาว มีกลิ่นหอม เนื้อไม้ใช้ก่อสร้าง
๗.ไม้ต้นขนาดใหญ่ ฝักเป็นช่อ ๆ มีรสเปรี้ยว ใช้ปรุงอาหารและทำยา
๘.ไม้ต้นขนาดกลาง ต้นและกิ่งมีหนาม ผลกลมทวย ใช้ทำยาได้
๙.ชื่อไม้ผล ผลกลมเป็นเฟือง ๆ มีรสเปรี้ยว
๑๐.ไม้ต้น ฝักยาว กินได้

เฉลยใบงาน เรื่อง มาตรา กม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกชื่อของต้นไม้ที่สะกดในมาตรา กม ให้ตรงกับคำอธิบายลักษณะ

นางแย้ม	ชะอม	มะยม	นมแมว	มะขาม
มะตูม	พะยอม	ชวนชม	มะรุ้ม	ชะเอม

๑.นมแมว.....ไม้พุ่มดอกสีน้ำตาลอ่อน มีกลิ่นหอม
๒.ชะเอม.....ไม้เถา มีรสหวาน ใช้ทำยา
๓.ชะอม.....ไม้พุ่มมีหนาม กลิ่นแรง ใบเล็กเป็นฝอย ยอดและใบอ่อนกินได้
๔.ชวนชม.....ไม้พุ่มเป็นไม้ประดับ ดอกมีหลายสี
๕.นางแย้ม.....ไม้พุ่มดอกเป็นช่อสั้น ๆ กลีบดอกซ้อนมีสีแดง ขาวมีกลิ่นหอม ชอบใบหยัก มีขนเล็กน้อย
๖.พะยอม.....ไม้ต้นขนาดใหญ่ ดอกสีขาว มีกลิ่นหอม เนื้อไม้ใช้ก่อสร้าง
๗.มะขาม.....ไม้ต้นขนาดใหญ่ ฝักเป็นช่อ ๆ มีรสเปรี้ยว ใช้ปรุงอาหาร และทำยา
๘.มะตูม.....ไม้ต้นขนาดกลาง ต้นและกิ่งมีหนาม ผลกลมหุ่ย ใช้ทำยาได้
๙.มะยม.....ชื่อไม้ผล ผลกลมเป็นเฟือง ๆ มีรสเปรี้ยว
- ๑๐มะรุ้ม.....ไม้ต้น ฝักยาว กินได้

บัตรคำ

นางแย้ม

นมแมว

มะตูม

บัตรคำ

มะยม

ชะเอม

พะยอม

ใบงาน เรื่อง มาตรา กม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกชื่อของต้นไม้ที่สะกดในมาตรา กม ให้ตรงกับคำอธิบายลักษณะ

นางแย้ม / ชะอม / มะยม / นมแมว / มะขาม /
มะตูม / พะยอม / ขวานขม / มะรุ้ม / ชะเอม /

๑. นมแมวไม้พุ่มดอกสีน้ำตาลอ่อน มีกลิ่นหอม
๒. ชะเอมไม้เถา มีรสหวาน ใช้ทำยา
๓. ชะอมไม้พุ่มมีหนาม กลิ่นแรง ใบเล็กเป็นฝอย ยอดและใบอ่อนกินได้
๔. ขวานขมไม้พุ่มเป็นไม้ประดับ ดอกมีหลายสี
๕. นางแย้มไม้พุ่มดอกเป็นช่อสั้น ๆ กลีบดอกซ้อนมีสีแดง ขาวมีกลิ่นหอมชอบใบหยิก มีขนาดเล็กน้อย
๖. พะยอมไม้ต้นขนาดใหญ่ ดอกสีขาว มีกลิ่นหอม เนื้อไม้ใช้ก่อสร้าง
๗. มะขามไม้ต้นขนาดใหญ่ ฝักเป็นข้อ ๆ มีรสเปรี้ยว ใช้ปรุงอาหารและทำยา
๘. มะรุ้มไม้ต้นขนาดกลาง ต้นและกิ่งมีหนาม ผลกลมทู่ ใช้ทำยาได้
๙. มะตูมชื่อไม้ผล ผลกลมเป็นเฟือง ๆ มีรสเปรี้ยว
๑๐. มะรุ้มไม้ต้น ฝักยาว กินได้

๑๑. เงาะผลไม้

ใบงาน เรื่อง มาตรา กม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกชื่อของต้นไม้ที่สะกดในมาตรา กม ให้ตรงกับคำอธิบายลักษณะ

นางแย้ม	ชะอม	มะยม	นมแมว	มะขาม
มะตูม	พะยอม	ชานชม	มะรุ้ม	ชะเอม

๑. นมแมวไม้พุ่มดอกสีน้ำตาลอ่อน มีกลิ่นหอม
๒. ชะเอมไม้เถา มีรสหวาน ใช้ทำยา
๓. ชะอมไม้พุ่มมีหนาม กลิ่นแรง ใบเล็กเป็นฝอย ยอดและใบอ่อนกินได้
๔. ชานชมไม้พุ่มเป็นไม้ประดับ ดอกมีหลายสี
๕. นางแย้มไม้พุ่มดอกเป็นช่อสั้น ๆ กลีบดอกซ้อนมีสีแดง ขาวมีกลิ่นหอมชอบใบหยิก มีขนเล็กน้อย
๖. พะยอมไม้ต้นขนาดใหญ่ ดอกสีขาว มีกลิ่นหอม เนื้อไม้ใช้ก่อสร้าง
๗. มะขามไม้ต้นขนาดใหญ่ ฝักเป็นช่อ ๆ มีรสเปรี้ยว ใช้ปรุงอาหารและทำยา
๘. มะตูมไม้ต้นขนาดกลาง ต้นและกิ่งมีหนาม ผลกลมทวย ใช้ทำยาได้
๙. มะรุ้มชื่อไม้ผล ผลกลมเป็นเฟือง ๆ มีรสเปรี้ยว
๑๐. มะรุ้มไม้ต้น ฝักยาว กินได้

ใบงาน เรื่อง มาตรา กม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกชื่อของต้นไม้ที่สะกดในมาตรา กม ให้ตรงกับคำอธิบายลักษณะ

นางแย้ม	ชะอม	มะยม	นมแมว	มะขาม
มะตูม	พะยอม	ชานชม	มะรุ้ม	ชะเอม

๑. นมแมว ไม่พุ่มดอกสีน้ำตาลอ่อน มีกลิ่นหอม
๒. ชะเอม ไม้เถา มีรสหวาน ใช้ทำยา
๓. ชะอม ไม้พุ่มมีหนาม กลิ่นแรง ใบเล็กเป็นฝอย ยอดและใบอ่อนกินได้
๔. ชานชม ไม้พุ่มเป็นไม้ประดับ ดอกมีหลายสี
๕. นางแย้ม ไม่พุ่มดอกเป็นช่อสั้น ๆ กลีบดอกซ้อนมีสีแดง ขาวมีกลิ่นหอมชอบใบหยิก มีขนเล็กน้อย
๖. มะยม ไม้ต้นขนาดใหญ่ ดอกสีขาว มีกลิ่นหอม เนื้อไม้ใช้ก่อนสร้าง
๗. มะขาม ไม้ต้นขนาดใหญ่ ฝักเป็นช่อ ๆ มีรสเปรี้ยว ใช้ปรุงอาหารและทำยา
๘. มะตูม ไม้ต้นขนาดกลาง ต้นและกิ่งมีหนาม ผลกลมทวย ใช้ทำยาได้
๙. มะยงชิด ชื่อไม้ผล ผลกลมเป็นเฟือง ๆ มีรสเปรี้ยว
๑๐. มะรุ้ม ไม้ต้น ฝักยาว กินได้

๑. บุญรังสรรค์ ค. รังสรรค์ เลขที่ 14

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Describing People

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

รายวิชา ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 1

ผู้สอน นางสาวอ้อมเดือน ไชยเรือง

โรงเรียน ชุมชนบ้านสบเปา

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ต 1.1 ป. 5/1	ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ (instructions) ง่าย ๆ ที่ฟังหรืออ่าน
ต 1.1 ป. 5/2	อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ และบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
ต 1.1 ป. 5/3	ระบุ/วาดภาพสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายตรงตามความหมายของประโยค และข้อความสั้น ๆ ที่ฟังหรืออ่าน
ต 1.1 ป. 5/4	บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา และนิทานง่าย ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ
ต 1.2 ป. 5/1	พูด/เขียน ได้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล
ต 1.2 ป. 5/2	ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และคำขออนุญาตและให้คำแนะนำง่าย ๆ
ต 1.2 ป. 5/4	พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว
ต 1.2 ป. 5/5	พูด/เขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว และกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ
ต 1.3 ป. 5/1	พูด/เขียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว
ต 1.3 ป. 5/2	เขียนภาพ แผนผัง และแผนภูมิแสดงข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ฟังหรืออ่าน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

ต 2.1 ป. 5/1	ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

- ค 3.1 ป. 5/1 ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

- ค 4.1 ป. 5/1 ฟัง พูด และอ่าน/เขียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา
- ค 4.2 ป. 5/1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ผู้ตัวชีวิต

ด้านความรู้ (Knowledge)

1. นักเรียนสามารถบอกลักษณะผมของผู้อื่นและตนเองได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถพูดให้ข้อมูลจากบัตรภาพได้อย่างถูกต้อง

ด้านกระบวนการ (Process)

3. นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้
4. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียง สะกดคำศัพท์ และบอกความหมายของคำคุณศัพท์ ที่ใช้ในการบรรยายลักษณะบุคคลได้อย่างถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถบรรยายลักษณะของบุคคลอื่นหรือของตนเองได้อย่างถูกต้องตามไวยากรณ์
6. นักเรียนสามารถให้ข้อมูลหรือสอบถามข้อมูลลักษณะของบุคคลได้
7. นักเรียนสร้างบทสนทนาจากประสบการณ์และการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้
8. นักเรียนนำข้อมูลที่กำหนดให้มาประยุกต์ใช้ในการสนทนาได้

ด้านคุณลักษณะ (Attribute)

9. นักเรียนมีระเบียบวินัยและมุ่งมั่นในการทำงาน
10. นักเรียนมีความใฝ่รู้ โดยหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ ได้

3. สารการเรียนรู้

1. คำศัพท์/ กลุ่มคำ

curly, short, long, straight, blond (e), brown, grey, black

2. โครงสร้าง

He/She's got _____ hair.

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
- อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

6. สารสำคัญ

มนุษย์มีความแตกต่างหลากหลายทางเผ่าพันธุ์ มนุษย์แต่ละทวีปมีหน้าตาไม่เหมือนกัน มีโครงสร้างร่างกายไม่เหมือนกัน การบรรยายลักษณะทางร่างกายภายนอกจึงมีความสำคัญในการบ่งบอกความแตกต่างของเผ่าพันธุ์มนุษย์ การบรรยายลักษณะภายนอกเราสามารถใช้อคำคุณศัพท์ (Adjective) มาขยายเพื่อบอกว่าคำนามนั้นมีลักษณะหรือคุณภาพอย่างไร

7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 5 ชั้น)

ขั้นนำเตรียมความพร้อม (Warm up)

- ครูกล่าวทักทายนักเรียนว่า “Good morning/afternoon, class!” แล้วตามด้วยการกล่าวคำว่า “How are you? Fine or not?”

2. หลังจากครูและนักเรียนกล่าวทักทายกันแล้ว ครูให้นักเรียนเปิดหนังสือเรียนหน้า 28-29 พร้อมถามว่า “What do you see in this photo?” รอนักเรียนตอบ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันรวบรวมคำศัพท์ที่เห็นจากรูปภาพ เช่น a girl, flowers, beautiful, blonde hair เป็นต้น
3. จากนั้นครูพูดกับนักเรียนว่า “She’s got blonde hair, wearing a chaplet, and holding a bouquet.” “She’s beautiful, isn’t she?”
4. ครูถามคำถามนักเรียนเพื่อให้อธิบายลักษณะของครู ตัวอย่างคำถาม “What colour is my hair? Am I tall? Thin?” และให้นักเรียนตอบเพื่อฝึกการอธิบายลักษณะของคนอื่น
5. หลังจากตอบได้การสนทนาเสร็จ ครูกล่าวว่า “Today we’re going to learn how to describe people.”
6. ครูและนักเรียนพูดคุยกันเกี่ยวกับผมในลักษณะต่าง ๆ ที่แต่ละคนเคยพบเจอมา

ขั้นดำเนินการสอน (Presentation)

7. ให้นักเรียนเปิดหนังสือเรียนหน้า 30
8. ครูนำแผ่นภาพคนและแผ่นคำศัพท์ (ตามที่อยู่ในหนังสือเรียนหน้า 30) ไปติดบนกระดาน
9. ให้นักเรียนดูแผ่นภาพที่ละรูปพร้อมกับพูดลักษณะของผม เช่น ชีไปที่รูปที่ 1 พร้อมกับพูดว่า Long brown hair โดยครูจะชี้แผ่นภาพและพูด ภาพละ 2-3 ครั้ง
10. ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับการบรรยายผมของบุคคล โดยใช้โครงสร้าง: He/She’s got _____ hair.
11. สุ่มนักเรียนจำนวน 3 คนให้ออกมาหน้าชั้นเรียน โดยครูจะออกคำสั่งให้นักเรียนที่ละคน ชีไปที่แผ่นภาพ เช่น Point to the girl who has long brown hair.
12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดในหนังสือเรียนหน้า 30 และ 31

เฉลยคำตอบ:

หน้า 30

1. long brown hair	2. straight blond hair
3. straight brown hair	4. curly brown hair
5. long black hair	6. short blonde hair
7. straight black hair	8. short grey hair

13. หลังจากเฉลยแบบฝึกหัดแล้ว ครูให้นักเรียนจับคู่ฝึกชี้และพูดลักษณะผมของเพื่อน โดยใช้คำศัพท์ที่ได้เรียนไปและออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน (สลับกันชี้และพูด)

ขั้นการฝึก (Practice)

14. ครูแจกใบงานให้นักเรียนเขียนประโยคเกี่ยวกับการอธิบายลักษณะของบุคคลเป็นภาษาอังกฤษ

ขั้นนำไปใช้ (Production)

16. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมจับคู่ประโยคและรูปภาพ โดยครูแจกประโยคภาษาอังกฤษให้นักเรียนคนละ 1 ประโยค โดยนักเรียนแต่ละคนจะได้ประโยคที่ไม่เหมือนกัน และนำประโยคที่ตนเองได้ไปจับคู่รูปภาพบนกระดานที่ครูกำหนดให้

ขั้นสรุป (Wrap up)

17. ครูและนักเรียนสรุปความรู้ที่เรียนร่วมกันและเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถาม ข้อสงสัยต่าง ๆ
18. ครูให้นักเรียนทำ Workbook หน้า 22 และเฉลยพร้อมกันในห้อง

8. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

1. บัตรคำศัพท์
2. บัตรภาพบุคคล
3. หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart English ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 28-31
4. แบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ Smart English ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน้า 22

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

เรื่อง Describing People

จำนวน 1 ชั่วโมง สอนวันที่ 31 พฤษภาคม 2565

1. ด้านความรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัด(K)

นักเรียนสามารถอธิบาย ความแตกต่าง ของ ลักษณะ ของ บุคคล เป็น ภาษาอังกฤษได้

2. ด้านทักษะกระบวนการเรียนรู้ (P)

นักเรียน สามารถ แต่ง ประโยค ได้ ในการบรรยาย เกี่ยวกับ ลักษณะ ต่าง ๆ ของ บุคคล ได้

3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

- นักเรียน มี ความ ไม่ เบื่อหน่าย และ มุ่งมั่น ในการทำงาน และสามารถ ทำงาน ร่วมกับ ผู้อื่น ได้

4. ปัญหาและอุปสรรค

5. กิจกรรมเสนอแนะ

6. รูปกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

ลงชื่อ..... ดัสมา เตือน M ทรัพย์รุ่ง ผู้สอน

(นางสาวอ้อมเดือน ไชยเรือง)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศ

เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิชา สังคมศึกษา 6

รหัส ส 32102

สาระการเรียนรู้ที่ 3 เศรษฐศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิตของชาวไทย ทุกคนจึงควรปฏิบัติให้เกิดความสมดุล ตามภูมิสังคมของแต่ละชุมชน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ม.3/2 มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ตระหนักถึงความสำคัญตามแนวคิดหลักของเศรษฐกิจพอเพียง
2. อภิปรายแนวคิดในการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมาย หลักการ เป้าหมายและแนวคิดหลักของเศรษฐกิจพอเพียง
2. การประยุกต์ใช้แนวคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - 2.1. ทักษะการวิเคราะห์
 - 2.2. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. วินัย
3. แสวงหาความรู้
4. อยู่อย่างพอเพียง
5. รักความเป็นไทย
6. มีจิตสาธารณะ

การบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

- 1.1 นักเรียนได้สำรวจความรู้ของตนเองเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการพัฒนาท้องถิ่นและพสกนิกรให้ยั่งยืนและสมดุล

- 1.2 นักเรียนได้เข้าใจสภาพการใช้ทรัพยากรของตนเอง ครอบครัวและชุมชน เพื่อประมาณตนได้
ถูกต้อง
- 1.3 นักเรียนระบุได้ว่าการดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ และเล่นการพนัน เป็นเรื่องไม่สมควรกระทำ
- 2. ความมีเหตุผล**
การปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้รู้จักใช้เหตุผลในการวางแผนและการปฏิบัติตน ใช้
ความรู้ทางหลักวิชาการด้วยความรู้จริง รอบคอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันจะได้ไม่ประมาท ไม่ดำเนินชีวิตด้วยความ
ความเสี่ยง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับแอลกอฮอล์ บุหรี่ ยาเสพติด การพนันทุกประเภท มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รู้เท่า
ทันการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้มีความพอเพียงยิ่ง ๆ ขึ้น

4. เจริญใจความรู้

- 4.1 เข้าใจความหมายและหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง
4.2 รอบรู้ เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
4.3 รอบคอบในการใช้ รักษา ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เจริญใจคุณธรรม

ความอดทน ความเพียร ความประหยัดและอดออม ความจงรักภักดี การรักษาสีงแวดล้อม

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง พ้อหลวงทรงห่วงใย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ข้อ
2. นักเรียนดูภาพ หรือชมวีดิทัศน์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วร่วมกัน
อภิปรายถึงการทรงงานของพระองค์ท่าน ประโยชน์ที่ราษฎรได้รับ
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ 1 แล้วอภิปรายตามประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.2 ความพอประมาณในการใช้จ่ายของนักเรียน
 - 3.3 การสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้จ่ายของนักเรียน
 - 3.4 ความหมายของความมีเหตุผล
 - 3.5 ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความสำคัญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมยกตัวอย่างการปฏิบัติ
ของบุคคลในชุมชน
5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดทบทวนเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ใบงานที่ 1
3. วีดิทัศน์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
4. ห้องอินเทอร์เน็ต

การวัดผล ประเมินผล

วิธีการ

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. ทำแบบทดสอบ

เครื่องมือ

1. แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรม
2. แบบทดสอบ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรม

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
		4	3	2	1
1	ตั้งใจศึกษาหลักของเศรษฐกิจพอเพียง	ตั้งใจศึกษาหลักของเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาใช้ร่วมกับการวิเคราะห์ที่ได้ มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม	เรียนรู้หลักของเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาใช้เป็นแนวคิดได้ สนใจในการร่วมกิจกรรม	รับรู้หลักของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติกิจกรรมระดับพอใช้	ฟังหลักของเศรษฐกิจพอเพียงได้
2	การวิเคราะห์	สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้วินิจฉัยประกอบกรวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลพร้อมการอ้างอิงที่ตรงประเด็น	สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ สามารถนำเสนอข้อมูลได้ชัดเจน	ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารได้บ้าง เพื่อใช้สำหรับการนำเสนอข้อมูล	ไม่สามารถค้นคว้าได้เอง ตอบคำถามสั้น ๆ ได้
3	การปฏิบัติงานกลุ่ม	จัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบวางแผนงานร่วมกัน ปฏิบัติตามแผนงานได้ดี ร่วมกันแก้ไขปัญหะทำงานตรงเวลา	รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติตามแผนงานได้ แก้ไขปัญหาได้บ้าง และทำงานตรงเวลา	ปฏิบัติงานตามที่กำหนด แก้ไขปัญหาได้บางครั้ง ทำงานไม่ตรงเวลา	ต้องมอบหมายจึงจะปฏิบัติงาน

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วอภิปรายร่วมกัน

เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดหลัก

เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

เป้าหมาย

มุ่งให้เกิดความสมดุลพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

หลักการ

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

เงื่อนไขพื้นฐาน

- จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน

- การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้สำนึกคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มี ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ

นิยามของความพอเพียง

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไขเพื่อให้เกิดความพอเพียง

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้พอเพียงต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมพื้นฐาน

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม เช่น มีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , หนังสือเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร 2549.

แบบฝึกหัดทบทวน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงอะไร

.....

2. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

2.1 ความพอประมาณเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของตน จะเป็นเช่นไร

.....

1.2 ถ้าไม่มีเหตุผลจะเป็นคนอย่างไร

.....

1.3 ทำไมคนเราต้องมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

.....

1.4 ถ้าเราไม่มีความรู้จะเกิดผลกระทบต่อตนเองและสังคมอย่างไร

.....

1.5 หากคนที่อยู่ในสังคมไม่มีคุณธรรมสังคมนั้นจะเป็นเช่นไร

.....

3. แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมีอะไรบ้าง

.....

4. นักเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรมีความพอประมาณในด้านใด

4.1.....

4.2.....

4.3.....

5. ถ้านักเรียนอยู่ในสังคมที่ขาดระเบียบจะสร้างภูมิคุ้มกันตัวเองอย่างไร

.....

6. สิ่งที่นักเรียนคิดว่าได้ทำตามแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่แล้วคืออะไร

6.1.....

6.2.....

6.3.....

7. ยกตัวอย่างปัญหาในสังคมที่นำแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการแก้ปัญหาได้แก่

.....

8. นักเรียนคิดว่าคุณธรรมที่ควรนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตตามแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมีอะไรบ้าง
 จงบอกเหตุผล

.....

.....

**แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วขีดเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. ความพอเพียง หมายถึงข้อใด
 - ก. ความพอประมาณ
 - ข. ความมีเหตุผล
 - ค. ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ข้อใดสำคัญที่สุด
 - ก. มีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์
 - ข. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้น
 - ค. มีความรับผิดชอบต่อสังคม
 - ง. เห็นความสำคัญของการออม
3. ใครควรนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้มากที่สุด
 - ก. เกษตรกร
 - ข. นักธุรกิจ
 - ค. ข้าราชการ
 - ง. ประชาชนทุกคน
4. ข้อใดกล่าวถึง “ความพอประมาณ” ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. ประหยัด มีธำรงค์ ไม่ใช่เงิน
 - ข. พอใจในสิ่งที่มี ไม่อยากได้ใคร่มีตามผู้อื่น
 - ค. อยู่อย่างสงบ สันโดษ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
 - ง. ความพอดี ไม่มากไม่น้อยจนเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
5. หลักสำคัญของ “ทฤษฎีใหม่” คือข้อใด
 - ก. มีความพอเพียงเลี้ยงตัวเองได้
 - ข. มีอาหารเพียงพอแก่การบริโภคตลอดปี
 - ค. มีการผลิตข้าวบริโภคเพียงพอตลอดปี
 - ง. ถูกทุกข้อ
6. ใครที่ไม่ได้ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
 - ก. นิด ชอบเป็นคนที่ชอบจับจ่ายซื้อของที่จำเป็น
 - ข. น้อย ไม่หลงไหลไปตามกระแสนิยม
 - ค. หน้อย รับประทานอาหารเพียงแค่วัน 2 มื้อเพื่อเป็นการประหยัดเงิน
 - ง. ก้อย ชอบปลูกผักไว้รับประทานเอง
7. การประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกิดข้อใด
 - ก. โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
 - ข. โครงการธนาคารประชาชน
 - ค. โครงการรักบ้านเกิด
 - ง. โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

8. “ทฤษฎีใหม่” มีความสัมพันธ์กับข้อใด
 - ก. ขุดบ่อ – เลี้ยงปลา
 - ข. ปลูกไม้ผล – สวนผัก
 - ค. แบ่งที่ดินเป็นส่วน ๆ
 - ง. จัดแบ่งพื้นที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม
9. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงข้อใด
 - ก. ช่างฝีมือสานตะกร้าลายดอกพิกุล
 - ข. ผลิตภัณฑ์ครีมสมุนไพร
 - ค. ผ้าทอโบราณ
 - ง. ลิเกเงินล้าน
10. การเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นประโยชน์อย่างไร
 - ก. รู้ความหมายของปรัชญา
 - ข. เข้าใจความเป็นมาของปรัชญา
 - ค. ศึกษาและฝึกปฏิบัติให้เป็นนิสัย
 - ง. เป็นบุคคลที่ทันต่อเหตุการณ์

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. ง
2. ค
3. ก
4. ง
5. ง
6. ค
7. ก
8. ง
9. ก
10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ Active Learning

รายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (ค 23103)	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ภาคเรียนที่ 1/2564
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สมการกำลังสองตัวแปรเดียว		เวลา 12 ชม.
เรื่อง คำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว		เวลา 1 ชม.
สอนชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่ 3.....วันที่.....23.....เดือน.....มิถุนายน...พ.ศ...2564...เวลา...08.30 -09.30...น.		

มาตรฐานการเรียนรู้

ค 1.3 ใช้นิพจน์ สมการ และอสมการ อธิบายความสัมพันธ์หรือช่วยแก้ปัญหาที่กำหนดให้

ตัวชี้วัด

ม.3/2 ประยุกต์ใช้สมการกำลังสองตัวแปรเดียวในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์

สาระสำคัญ

คำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว คือ จำนวนจริงที่แทนตัวแปรในสมการกำลังสองตัวแปรเดียว แล้วทำให้ได้สมการกำลังสองตัวแปรเดียวที่เป็นจริง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้ (K-P-A)

ด้านความรู้ (K) : นักเรียนสามารถหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) : นักเรียนเกิดทักษะ ดังนี้

1. เชื่อมโยงความรู้เรื่องลักษณะของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวในการหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวได้
2. ให้เหตุผลเกี่ยวกับการหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวได้
3. แก้ปัญหาโดยการหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวได้

ด้านคุณลักษณะ (A) : นักเรียนสามารถ

1. มองเห็นว่าสามารถใช้คณิตศาสตร์แก้ปัญหาในชีวิตจริงได้
2. สร้างเหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดของตนเองหรือโต้แย้งแนวคิดของผู้อื่นอย่างสมเหตุสมผล
3. มีความมุ่งมั่นในการทำความเข้าใจปัญหาและแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

สาระการเรียนรู้

การหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว โดยวิธีสองแทนค่าตัวแปรในสมการ ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

$$1. \quad x^2 - 4x = 0$$

เมื่อแทน x ด้วย 0 ในสมการ $x^2 - 4x = 0$

$$\text{จะได้} \quad 0^2 - 4(0) = 0$$

$$0 = 0 \text{ ซึ่งเป็นสมการที่เป็นจริง}$$

ดังนั้น 0 เป็นคำตอบของสมการ $x^2 - 4x = 0$

และเมื่อแทน x ด้วย 4 ในสมการ $x^2 - 4x = 0$

$$\text{จะได้} \quad 4^2 - 4(4) = 0$$

$$0 = 0 \text{ ซึ่งเป็นสมการที่เป็นจริง}$$

ดังนั้น 4 เป็นคำตอบของสมการ $x^2 - 4x = 0$

และเมื่อแทน x ด้วยจำนวนจริงอื่นๆ ที่ไม่ใช่ 0 และ 4 ในสมการ $x^2 - 4x = 0$ แล้วจะได้สมการที่ไม่เป็นจริง

ดังนั้น คำตอบของสมการ $x^2 - 4x = 0$ มี 2 คำตอบคือ 0 และ 4

$$2. \quad y^2 + 6y + 9 = 0$$

เมื่อแทน y ด้วย -3 ในสมการ $y^2 + 6y + 9 = 0$

$$\text{จะได้} \quad (-3)^2 + 6(-3) + 9 = 0$$

$$0 = 0 \text{ ซึ่งเป็นสมการที่เป็นจริง}$$

ดังนั้น -3 เป็นคำตอบของสมการ $y^2 + 6y + 9 = 0$

และเมื่อแทน y ด้วยจำนวนจริงอื่นๆ ที่ไม่ใช่ -3 ในสมการ $y^2 + 6y + 9 = 0$ แล้วจะได้สมการที่ไม่เป็นจริง

ดังนั้น คำตอบของสมการ $y^2 + 6y + 9 = 0$ มี 1 คำตอบ คือ -3

$$3. \quad z^2 + 8 = 0$$

$$\text{จากสมการ} \quad z^2 + 8 = 0$$

$$\text{จะได้} \quad z^2 = -8$$

เนื่องจากจำนวนจริงใด ๆ ยกกำลังสองแล้ว จะต้องเป็นจำนวนจริงบวก หรือศูนย์ ดังนั้น ไม่มีจำนวนจริงใดยกกำลังสองแล้วได้ผลลัพธ์เป็น -8 นั่นคือ ไม่มีจำนวนจริงใดเป็นคำตอบของสมการ

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่า สมการกำลังสองตัวแปรเดียวอาจมี 2 คำตอบ หรือ 1 คำตอบ หรืออาจไม่มีจำนวนจริงใดเป็นคำตอบก็ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

- ชี้นำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับลักษณะของสมการกำลังตัวแปรเดียว โดยครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 - 5 คน แบบคณะกรรมการ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกสรุปทั่วไปของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว จากนั้นครูแจกบัตรสร้างสมการ (ภาคผนวก ก) ให้นักเรียนกลุ่มละ 2 บัตร และให้นักเรียนเขียนสมการกำลัง สองตัวแปรเดียวลงในบัตรนั้น

- ชั้นกิจกรรมการเรียนรู้

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำบัตรสร้างสมการที่สร้างขึ้นแล้วมาให้ครู จากนั้นครูสุ่มแจกบัตรสร้างสมการ ให้แต่ละกลุ่ม (แต่ละกลุ่มจะไม่ได้รับบัตรที่กลุ่มตัวเองเขียน) แล้วให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันหาคำตอบของ สมการนั้น เสร็จแล้วให้บอกว่าหาคำตอบได้อย่างไร โดยที่ครูและนักเรียนในห้องร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาคำตอบจากขั้นการเชื่อมโยงความรู้ว่าถูกต้องหรือไม่ จากนั้นครู ยกตัวอย่างและอธิบายเพิ่มเติม

4. ครูยกตัวอย่างและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว ตามสาระการ เรียนรู้ จากนั้นสุ่มให้นักเรียนตอบคำถามชวนคิด (ภาคผนวก ข)

5. ให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกทักษะเรื่อง การแยกตัวประกอบของพหุนามที่มีดีกรีสูงกว่าสามที่ สามารถจัดโดยใช้แนวคิดจากการแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสอง (ภาคผนวก ก)

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบกิจกรรม (ภาคผนวก ข)

7. ให้นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกทักษะเรื่อง คำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว (ภาคผนวก ค)

- ชั้นสรุปการเรียนรู้

8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากการทำกิจกรรมเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ คำตอบของสมการ กำลังสองตัวแปรเดียว ตามสาระสำคัญ

-ชั้นนำไปใช้

9. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบกิจกรรม (ภาคผนวก ง) เป็นการบ้าน

สื่อการเรียนการสอน/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรสร้างสมการ
2. แบบฝึกทักษะเรื่อง คำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว
3. ใบกิจกรรม

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องเรียน
2. อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ

การวัดและประเมินผล (K-P-A)

การวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัด	วิธีการวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) : นักเรียนสามารถหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว	-แบบฝึกทักษะ	-ตรวจแบบฝึกทักษะ	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 60 ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) : นักเรียนเกิดทักษะ ดังนี้ 1. เชื่อมโยงความรู้เรื่องลักษณะของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวในการหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวได้ 2. ให้เหตุผลเกี่ยวกับการหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวได้ 3. แก้ปัญหาโดยการหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวได้	-แบบสังเกต	-- สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน - สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับ 2 (พอใช้)
ด้านคุณลักษณะ (A) : นักเรียนสามารถ 1. มองเห็นว่าสามารถใช้คณิตศาสตร์แก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ 2. สร้างเหตุผลเพื่อสนับสนุนแนวคิดของตนเองหรือโต้แย้งแนวคิดของผู้อื่นอย่างสมเหตุสมผล 3. มีความมุ่งมั่นในการทำ ความเข้าใจปัญหาและแก้ปัญหาทาง คณิตศาสตร์	- แบบสังเกต	- สังเกตการร่วมกิจกรรมและตอบคำถามในชั้นเรียน - สังเกตจากการส่งงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับ 2 (พอใช้)

เกณฑ์การประเมินผลจากการทำกิจกรรม

- 80% ขึ้นไป หมายถึง ดีมาก
- 70-79% หมายถึง ดี
- 60-69% หมายถึง ปานกลาง
- 50-59% หมายถึง พอใช้
- ต่ำกว่า 50% หมายถึง ปรับปรุง

บันทึกผลหลังการสอน

นักเรียนทั้งหมด.....26.....คน

มาเรียนวันนี้.....25.....คน

ผลการเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถหาคำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียวจำนวน....25...คน คิดเป็นร้อยละ96.15

นักเรียนเกิดสมรรถนะ

1. ความสามารถในการสื่อสาร จำนวน.....25...คน คิดเป็น ร้อยละ96.15
2. ความสามารถในการคิด จำนวน.....22.....คน คิดเป็น ร้อยละ84.62 .

นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1 มีวินัย จำนวน....23.....คน คิดเป็น ร้อยละ88.46
- 2 ใฝ่เรียนรู้ จำนวน.....22.....คน คิดเป็น ร้อยละ84.62
- 3 มุ่งมั่นในการทำงานจำนวน.....25.....คน คิดเป็น ร้อยละ96.15

ปัญหาและอุปสรรค

-

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

มีการสอนซ่อมเสริมและใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนให้กับนักเรียนจำนวน3 คนที่ยังไม่สามารถคิดหาคำตอบของสมการกำลังสองได้

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวราพร ชินนะมา)

...../...../.....

ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระ

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวณัฐนันท์ การเก็บ)
...../...../.....

ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นายเจริญ นันไชยวงศ์)
...../...../.....

ภาคผนวก

แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตรวจสอบว่า แต่ละจำนวนที่กำหนดให้ เป็นคำตอบของสมการในแต่ละข้อนั้นหรือไม่

1. $x^2 - 5x - 14 = 0$, 7 กับ 2

.....
.....

2. $n^2 - 6n + 9 = 0$, 3 กับ 0

.....
.....

3. $2x^2 - 7x = 0$, 7 กับ 0

.....
.....

4. $2y^2 - 7x = 0$, 5 กับ $-\frac{3}{2}$

.....
.....

5. $0 = 25 + x^2$, 5 กับ -5

.....
.....

6. $4z + 4z^2 = -1$, $-\frac{1}{2}$ กับ -1

.....
.....

7. $m^2 - 6 = m$, -2 กับ -3

.....
.....

8. $y^2 = 10y - 25$, 5 กับ 2

.....
.....

ใบกิจกรรม

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบของสมการต่อไปนี้

1) $x^2 - 10 = 0$

2) $y^2 - 5y = 0$

3) $z^2 + 3 = 0$

4) $x^2 - 1 = 0$

5) $k^2 + k - 2 = 0$

6) $u^2 - 8u + 16 = 0$

.....

ใบกิจกรรม

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบของสมการต่อไปนี้

1) $x^2 - 16 = 0$

2) $y^2 - 5y = 0$

3) $z^2 + 3 = 0$

4) $x^2 - 1 = 0$

5) $k^2 + k = 0$

6) $u^2 - 8u + 16 = 0$

คำตอบ

รูปภาพ

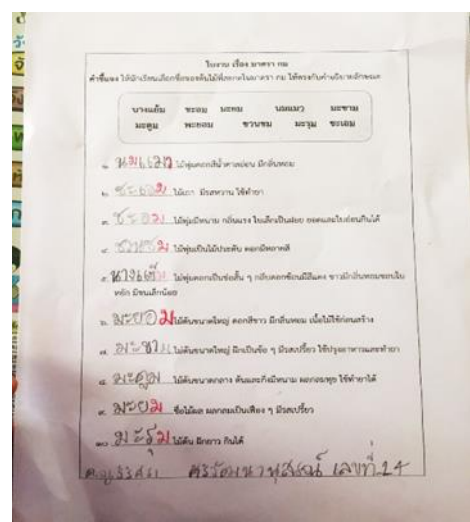
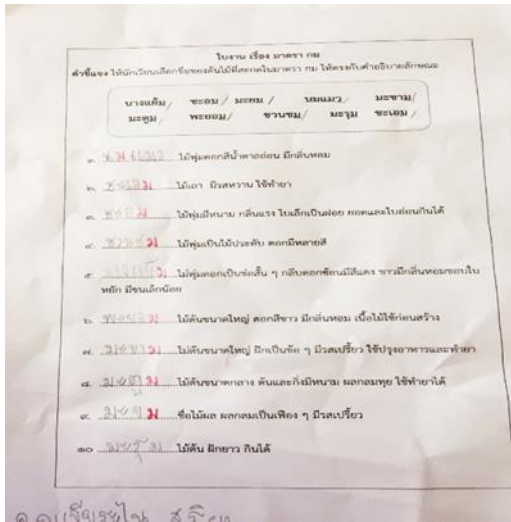

ตัวอย่างผลงานนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

- นางสาวนงเยาว์ กาบชิง ครูชำนาญการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โครโมโซม ดีเอ็นเอ และยีน รายวิชา วิทยาศาสตร์ ว 32101 ชั้น ม.3

2. นางพลับปลื้ม ต้อยศ ครูชำนาญการ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 อ่านคำ
นำไปใช้ มาตราตัวสะกด แม่ กม รายวิชาภาษาไทย ชั้น ป.2

3. น.ส.ดลยา แสนธรรมมา ครูชำนาญการพิเศษ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ทศนธาตุ และหลักในการ ออกแบบสิ่งแวดล้อม รายวิชา ศ23101 ชั้น ม.3

4. นายสายชน เทือกตา ครูชำนาญการ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

5. นางฉัตรกมล โนวังหาร ครูชำนาญการพิเศษ แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนบรรยายภาพระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

6. น.ส.ฐิติยา ปินคำ ครูชำนาญการพิเศษ แผนการเรียนรู้อื่นที่ 10 เรื่องการเขียนโปรแกรมการสร้างเครื่องคิดเลขอย่างง่าย (การลบ) ด้วยโปรแกรม Scratch ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

7. นายกฤษณะ อินชัย ครูอัตราจ้าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ประโยคสามส่วน เวลา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

8. นายธีรดนัย อินชัย ครูอัตราจ้าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การทดลองของนักวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

9. นางกนกกานต์ เนตรใส ครูชำนาญการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Can you tell the time? ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

10. น.ส.ณัฐนันท์ การเก็บ ครูชำนาญการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 เรื่อง การนำเสนอข้อมูล รายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

11. นายสีปศักดิ์ นกุลการ ครูชำนาญการ แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ แอลกอฮอล์ และบุหรี่กับเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิชา ส32102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

12. น.ส.วราพร นนทะมา ครำนานุการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3
สมการกำลังสองตัวแปรเดียว เรื่อง คำตอบของสมการกำลังสองตัวแปรเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

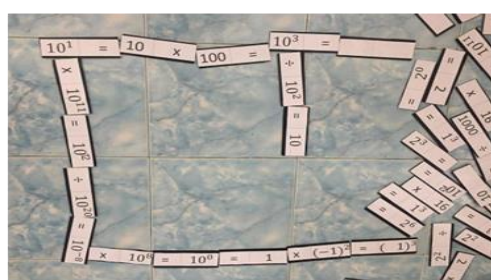
13. น.ส.สุดารัตน์ ธรรมมาพิชัย ครูผู้ช่วย แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1
เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

14. นางฉัตรฤดี ศรีวิชัย ครูชำนาญการ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การบวกและการลบจำนวนนับไม่เกิน 100,000 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

15. น.ส.อภิชนา คำดวง ครูอัตราจ้าง แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สมบัติเลขยกกำลัง และแผนการจัด การเรียนรู้ที่ 1 เรื่องคณิตพิชิตเลขยกกำลัง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

16. น.ส.อ้อมเดือน ไชยเรือง ครูอัตราจ้าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง Describing people ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5

17. น.ส.บุษกร บุคดี ครูผู้ช่วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง Parts of the body ชั้น ป.3

18. น.ส.มินตรา ไชยลังกา ครูอัตราจ้าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สระ เอ ชั้น ป.1

19. นายเรวัตกร กาศสนุก ครูอัตราจ้าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การบวกจำนวนไม่เกิน 100,000 ที่ไม่มีการทด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ภาคผนวก ฉ

ภาพความสำเร็จต่อเนื่อง

1. ความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน
2. ความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับครู
3. ความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
4. ความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับภาคีเครือข่ายและชุมชน

ภาพความสำเร็จต่อเนื่อง

จากการดำเนินการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ก่อให้เกิดผลสำเร็จแก่โรงเรียน ครู นักเรียน ภาครีเครือข่ายและชุมชน ดังนี้

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

ที่	รางวัล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1	รางวัลโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบสู่การยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ประจำปี 2564 จาก สพป.เชียงรายเขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
2	รางวัลมีผลการประเมินการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน ระดับดีเยี่ยมของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) ปีการศึกษา 2564 จาก สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
3	รางวัลผ่านเกณฑ์การประเมินโรงเรียนแห่งความสุข สะอาดปลอดภัย น่าอยู่ (Happy school) ระดับดีเยี่ยม ประจำปีการศึกษา 2564 จาก สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
4	เกียรติบัตรมีผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นป.1 ปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยรวม 2 ด้าน อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก	สพป.เชียงราย เขต 4
5	รางวัลโรงเรียนเป็นองค์กรที่ส่งเสริมคุณธรรมอย่างดียิ่งสมควรได้รับการยกย่องเป็น “ องค์กรคุณธรรม ” ประจำปี 2566 จากชมรมคนดีศรีเชียงราย	ชมรมคนดีศรีเชียงราย
6	ผ่านการประเมินบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีการศึกษา 2563-2565	มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่	รางวัล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7	รางวัลคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ม.3 อันดับ 1 สพป.ชร.4	สพป.เชียงราย เขต 4
8	รางวัลคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ม.3 อันดับ1 สพป.ชร.4	สพป.เชียงราย เขต 4
9	รางวัลคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ม.3 อันดับ1 สพป.ชร.4	สพป.เชียงราย เขต 4
10	รางวัลโครงการคุณธรรม ระดับดี ชื่อโครงการต้นไม้สามัคคี ตามโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมของชาติ (โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.) ประจำปี พ.ศ. 2564	สพป.เชียงราย เขต 4
11	ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโรงเรียนเครือข่ายโครงการ วิทยาศาสตร์พลังสิบระดับประถมศึกษา (ภาคเหนือตอนบน)	สพฐ.
12	ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก (พ.ศ.2563-2567) จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สมศ.
13	ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ	สพฐ.

รางวัลโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้
ทั้งระบบสู่การยกผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนและการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้อง
กับศตวรรษที่ 21 ประจำปี 2564
จาก สพป.เชียงราย เขต 4

รางวัลมีผลการประเมินการบริหารจัดการโรงเรียน
ให้มีคุณภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน
ระดับดีเยี่ยมของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
(1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) ปีการศึกษา 2564
จาก สพป.เชียงราย เขต 4

รางวัลผ่านเกณฑ์การประเมินโรงเรียนแห่ง
ความสุข สะอาด ปลอดภัย น่ายล
(Happy school) ระดับดีเยี่ยม
ประจำปีการศึกษา 2564
จาก สพป.เชียงราย เขต 4

เกียรติบัตรมีผลการประเมินความสามารถ
ด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นป.1
ปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยรวม 2 ด้าน
อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

รางวัลโครงการคุณธรรม ระดับดี ชื่อโครงการ
ต้นไม้สามัคคี ตามโครงการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และ
ค่านิยมของชาติ (โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.)
ประจำปี พ.ศ. 2564

รางวัลโรงเรียนเป็นองค์กรที่ส่งเสริมคุณธรรมอย่าง
ดียิ่ง สมควรได้รับการยกย่องเป็น “องค์กร
คุณธรรม” ประจำปี 2566 จากชมรมคนดีศรี
เชียงราย

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สูงกว่าระดับประเทศ การทดสอบระดับชาติ ชั้นพื้นฐาน (O-NET) ม.3 ปีการศึกษา 2565

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า มีผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) คะแนนเฉลี่ยรวม 2 สมรรถนะ ร้อยละ 83.36 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ปีการศึกษา 2565

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับครู

ที่	รางวัล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1	นางสาวอ้อมเดือน ไชยเรือง ครูผู้สอนนักเรียนได้รางวัลระดับเหรียญทองแดง การแข่งขันการวาดภาพระบายสี ประเภทนักเรียนออทิสติก ระดับชั้นม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ จังหวัดน่าน	สพฐ.
2	นางสาวบุษกร บุตติ ครูผู้สอนนักเรียนได้รางวัลระดับเหรียญทอง การแข่งขันเล่านิทาน (Story Telling) ระดับชั้นม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ จังหวัดน่าน	สพฐ.
3	นางสาวนงเยาว์ กาบชิง ครูผู้สอนนักเรียนได้รางวัลระดับเหรียญทอง การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ จังหวัดน่าน	สพฐ.

ที่	รางวัล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4	นายธีรดนัย อินชัย ครูผู้สอนนักเรียนได้รางวัลระดับเหรียญทอง การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ จังหวัดน่าน	สพฐ.
5	นางสาวสุภารัตน์ ธรรมาพิชัย ครูผู้สอนนักเรียนได้รางวัลระดับเหรียญทอง การแข่งขันคัดลายมือสื่อภาษาไทย ระดับชั้นม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ จังหวัดน่าน	สพฐ.
6	นางสาวนงเยาว์ กาบชิง ได้รับโล่รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ ระดับประเทศ “Coding Achivement Awards ประเภท Unplugged Coding ระดับประถมศึกษา ปี 2565	กระทรวงศึกษาธิการ
7	นางสาวนงเยาว์ กาบชิง ได้รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข ประเภทครูผู้สอน (รุ่น 10) เนื่องในวันครูแห่งชาติ 2565	สสส.ร่วมกับสพฐ.
8	นางสาวณัฐนันท์ การเก็บ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศเหรียญทอง อันดับ 2 กิจกรรมประกวดสื่อนวัตกรรมประเภทสิ่งพิมพ์ โครงการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งระบบ สู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเขตพื้นที่	สพป.เชียงราย เขต 4
9	นางสาวฐิติยา ปินคำ ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
10	นางพลับปลิง ต้อยศ ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
11	นางสาวนงเยาว์ กาบชิง ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
12	นางวิภาดา มหาภาส ได้รับรางวัลแม่พิมพ์ตัวอย่าง ประจำปี 2565 จากอำเภอยางแม่จาง	สพป.เชียงราย เขต 4
13	นายฤกษ์ธน อินชัย ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
14	นางสาวณัฐนันท์ การเก็บ ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
15	นางสาวฐิติยา ปินคำ ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง สพป.ชร. 4	สพป.เชียงราย เขต 4

นางสาวสุดารัตน์ ธรรมาพิชัย ครูผู้สอนนักเรียนได้
 รางวัลระดับเหรียญทอง การแข่งขันคัดลายมือสื่อ
 ภาษาไทย ระดับชั้นม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรม
 นักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565

นางสาวนุชกร บุคดี ครูผู้สอนนักเรียนได้รางวัล
 ระดับเหรียญทอง การแข่งขันเล่านิทาน (Story
 Telling) ระดับชั้นม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรม
 นักเรียน ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565

นายธีรรัตน์ จิโนชัย ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับ
 รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 2 กิจกรรม
 การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์
 ระดับชั้นม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
 ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565

น.ส.นงเยาว์ กาบขิง ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับ
 รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับที่ 2 กิจกรรม
 การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์
 ระดับชั้นม.1-ม.3งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
 ระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565

นางสาวนงเยาว์ กาบชิง ได้โล่รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข ประเภทครูผู้สอน เนื่องในวันครูแห่งชาติ ประจำปีพ.ศ.2564 จาก สสส. ร่วมกับ สพฐ.

นางสาวนงเยาว์ กาบชิง ได้รับโล่รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติระดับประเทศ “Coding Achivement Awards ประเภท Unplugged Coding ระดับประถมศึกษา ปี 2565

นางกนกานต์ เนตรใส ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง ของ สพป. เชียงราย 4

นางพลับพลึง ต้อยศ ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง ของ สพป. เชียงราย 4

นางสาวนงเยาว์ กาบชิง ได้รับรางวัลคนดี คนเก่ง ของสพป.เชียงใหม่ เขต 4

นางวิภาดา มหาภาส ได้รับรางวัลแม่พิมพ์ตัวอย่าง ประจำปี 2565

น.ส.ฐิตียา ปินคำ ได้รับรางวัล
คนดี คนเก่ง พ.ศ. 2565 ของสพป.เชียงราย เขต 4

นางสาวณัฐนันท์ การเก็บ ได้รับรางวัล
คนดี คนเก่ง พ.ศ. 2565 ของสพป.เชียงราย เขต 4

น.ส.สุดารัตน์ ธรรมาพิชัย เป็นครูผู้สอนวิชา
ภาษาไทย นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ ชั้น
พื้นฐาน (O-NET) ม.3 ปีการศึกษา 2565 ได้
คะแนนสูงสุด 60.25 คะแนน

น.ส.นงเยาว์ กาบชิง เป็นครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์
นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ ชั้นพื้นฐาน
(O-NET) ม.3 ปีการศึกษา 2565 ได้คะแนนสูงสุด
92.38 คะแนน

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ที่	รางวัล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1	น.ส.แอลลี ช่างลอย มีผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.3 วิชาภาษาอังกฤษ ประจำปีการศึกษา 2565 ได้คะแนนสูงสุด 93.75 คะแนน	สพป.เชียงรายเขต 4
2	น.ส.วิัญญาพร ต่อมแก้ว มีผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.3 วิชาวิทยาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2565 ได้คะแนนสูงสุด 60.25 คะแนน	สพป.เชียงรายเขต 4
3	น.ส.ฐิตาภรณ์ จำศีล มีผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.3 วิชาภาษาไทย ประจำปีการศึกษา 2565 ได้คะแนนสูงสุด 92.38 คะแนน	สพป.เชียงรายเขต 4
4	รางวัลเหรียญทอง การแข่งขันคัดลายมือ ระดับชั้น ป.1-3 จากการแข่งขันทักษะทางวิชาการเนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ของสพป.เชียงราย เขต 4 ประจำปี 2564	สพป.เชียงราย เขต 4
5	รางวัลเหรียญทองแดงการแข่งขันการแต่งคำประพันธ์ ระดับชั้นม.1-3 จากการแข่งขันทักษะทางวิชาการ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ของสพป.เชียงราย เขต 4 ประจำปี 2564	สพป.เชียงราย เขต 4
6	ได้รับทุนการศึกษาเครื่องเจริญโภคภัณฑ์ จากการคัดเลือกนักเรียนทั่วประเทศ เด็กสบเปาได้รับทุนจำนวน 3 คน ได้แก่ 1. ด.ญ.ปพิชญา ยะขัติ ได้รับทุนเรียนต่อในระดับชั้น ม.ปลาย 2. ด.ญ.อโรชา ดอกคำ ได้รับทุนเรียนต่อในระดับชั้น ม.ปลาย 2. ด.ญ.ปรีชญา จันทร์ดีะพันธ์ ได้รับทุนเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	เครื่องเจริญโภคภัณฑ์
7	เด็กชายธฤต สนิทภักดี ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ ป.1-ป.3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียนระดับ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4

ที่	รางวัล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8	เด็กหญิงเพ็ญประภา ทองใบ ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
9	เด็กหญิงแอมเมอลี และเด็กหญิงแอลลี ช่างลอย ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันพูดภาษาจีน ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
10	เด็กหญิงสิจิตรา แจ้งสว่าง เด็กหญิงสุธาสิณี คิตดี และเด็กหญิงภัณฑิลา นาคศรี ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันการประกวดวิทยาศาสตร์ (Science Show) ป.4-ป.6 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
11	เด็กชายมงคล ผึ้งคุ้ม ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันคณิตคิดเร็ว ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
12	เด็กหญิงกังเล็ย แซ่โซ้ง ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันท่องอาขยานทำนองเสนาะ ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต	สพป.เชียงราย เขต 4
13	เด็กหญิงวริยา เวียงรอบ และเด็กหญิงธิกานดา อ่อนบึง ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ การแข่งขันกวีเยาวชนคนรุ่นใหม่ กลอนสี่ (4บท) ป.4-ป.6 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
14	เด็กหญิงธิดานันท์ ปัญญาอนุกุลกิจ ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ การแข่งขันเรียงร้อยถ้อยความ(การเขียนเรียงความ)ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4

ที่	รางวัล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
15	เด็กหญิงชลดา แซ่มัว ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ การแข่งขันคัดลายมือสื่อภาษาไทย ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป. เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
16	เด็กหญิงวันทนา เล้าวรกุล และเด็กหญิงยุพิมพ์ แซ่เล่า ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ การแข่งขันกวีเยาวชนคนรุ่นใหม่ กาพย์ยานี 11 ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
17	เด็กหญิงเบญจมาศ คำมูล และเด็กหญิงณัฐพร แสงเมือง ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ การแข่งขันต่อคำศัพท์ภาษาไทย(คำคมเดิม) ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
18	เด็กหญิงนิตยา นันตา ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ การแข่งขันพินิจวรรณคดี ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
19	เด็กหญิงเอมิกา แซ่ไซ่ง และเด็กหญิงหนึ่งฤทัย พิทักษ์ศรี ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ การแข่งขันตอบปัญหาสุศึกษาและพลศึกษาม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
20	เด็กหญิงรมิตา ชาวสวน เด็กหญิงศศิลา ทิรัญคำ และเด็กหญิงนรินทร์พร หีบแก้ว ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ ประเภท สิ่งประดิษฐ์ ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4
21	เด็กชายกิตติพันธุ์ คำจันทร์ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทองแดง กิจกรรมการแข่งขันวาดภาพระบายสี ประเภทนักเรียนออทิสติก ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เชียงราย เขต 4	สพป.เชียงราย เขต 4

ที่	รางวัล	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
22	เด็กชายกิตติพันธุ์ คำจันทร์ ได้รับรางวัลระดับเหรียญทองแดง กิจกรรมการแข่งขันวาดภาพระบายสี ประเภทนักเรียนออกทิสติก ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปี การศึกษา 2565 ภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน	สพฐ.
23	เด็กหญิงหทัยชนก เกตุอ้าย ได้รับรางวัลเหรียญทอง กิจกรรม การแข่งขันเล่านิทาน(Story Telling) ม.1-ม.3 งานศิลปะหัต ถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน	สพฐ.
24	เด็กชายณัฐพล ทำธง และเด็กหญิงเกศศิริรินทร์ หาญเจริญกุล ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ทาง วิทยาศาสตร์ ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้ งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน	สพฐ.
25	เด็กหญิงชลดา แซ่มัว ได้รับรางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการ แข่งขันคัดลายมือสื่อภาษาไทย ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรม นักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน	สพฐ.

เด็กหญิงชลดา แซ่มัว ได้รับรางวัลเหรียญ
ทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันคัดลายมือ
สื่อภาษาไทย ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรม
นักเรียนระดับเขตพื้นที่ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา
2565 สพ.ช.เชียงราย เขต 4

เด็กหญิงเพ็ญประภา ทองใบ ได้รับรางวัล
เหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันอัจฉริยภาพ
ทางคณิตศาสตร์ ม.1-ม.3 งานศิลปะหัตถกรรม
นักเรียนระดับเขตพื้นที่ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา
2565 สพ.ช.เชียงราย เขต 4

เด็กหญิงเกศศิริรินทร์ หาญเจริญกุล ได้รับ
 รางวัลเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการ
 ประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์
 ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขต
 พื้นที่ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 สพป.
 เชียงราย เขต 4

เด็กชายณัฐพล ทำทอง ได้รับรางวัลเหรียญ
 ทองชนะเลิศ กิจกรรมการประกวดผลงาน
 สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ม.1-ม.3 งาน
 ศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่ ครั้งที่
 70 ปีการศึกษา 2565 สพป.เชียงราย เขต 4

เด็กหญิงหทัยชนก เกตุอ้าย ได้รับรางวัล
 เหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันเล่า
 นิทาน (Story Telling) ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถ
 กรรมนักเรียนระดับเขตพื้นที่ ครั้งที่ 70 ปี
 การศึกษา 2565 สพป.เชียงราย เขต 4

เด็กชายกิตติพันธ์ คำจันทร์ ได้รับรางวัล
 เหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรมการแข่งขันวาด
 ภาพระบายสี ประเภทนักเรียนออทิสติก ม.1-
 ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับเขต
 พื้นที่ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 สพป.
 เชียงราย เขต 4

เด็กหญิงชลดา แซ่มัว ได้รับรางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันคัดลายมือสื่อภาษาไทย ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน

เด็กหญิงหทัยชนก เกตุอ้าย ได้รับรางวัลเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันเล่านิทาน (Story Telling) ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน

เด็กชายณัฐพล ทำสง ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน

เด็กหญิงเกศศิริรินทร์ หาญเจริญกุล ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ ม.1-ม.3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 70 ปีการศึกษา 2565 ภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน

น.ส.แอลลี ช่างลอย มีผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.3 วิชาภาษาอังกฤษ
 ได้คะแนนสูงสุด 93.75 คะแนน ประจำปีการศึกษา 2565

น.ส.วรัชฎาพร ต่อมแก้ว มีผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.3 วิชา
 วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนสูงสุด 60.25คะแนน ประจำปีการศึกษา 2565

น.ส.จิตาภรณ์ จำศีล มีผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.3 วิชาภาษาไทย ได้
 คะแนนสูงสุด 92.38 คะแนน ประจำปีการศึกษา 2565

๓. ผลการแข่งขันการคัดลายมือ ระดับชั้น ป.๑-๓

ที่	ชื่อ-สกุล	โรงเรียน	รางวัลระดับเหรียญ
๑.	เด็กหญิงไปรภา วิชัย	บ้านดอนทรายเงิน	ทอง
๒.	เด็กหญิงพรวิโร ไชยเจริญ	อนุบาลชัยเขมร	ทอง
๓.	เด็กหญิงรัชณี โพธิ์ชนม์สิงห์	บ้านแก้วก้าง "รัฐประชาสมภวราห์"	ทอง
๔.	เด็กหญิงปิยะวรรณ อางง่า	บ้านคำทอง (ดีประชาอนุบาล)	ทอง
๕.	เด็กหญิงปัทมา คำมณี	สิงห์ชัยนิคมวิทยาคม	ทอง
๖.	เด็กหญิงปัญญานัท คำมณี	บ้านท่าช้าง	ทอง
๗.	เด็กหญิงเพ็ญแพง และกัญญาพร	บ้านแก้ววิทยา	ทอง
๘.	เด็กหญิงณัฐชญาดา การหยวก	ชุมชนบ้านสบเป่า	ทอง
๙.	เด็กหญิงวันวิสาข์ ชัยสุวรรณ	บ้านทราย	ทอง
๑๐.	เด็กหญิงชุตตา ปานอ่อง	บ้านแม่ลอยไฟ	ทอง
๑๑.	เด็กหญิงกัญชารัตน์ สุธรรมแปง	บ้านบุญนาบ	ทอง
๑๒.	เด็กหญิงจิราศวรรณ คุณนาก	วัดพระเกิดสงคราม	ทอง
๑๓.	เด็กหญิงวิรัตดา วัฒนา	อนุบาลบ้านพระนคร (แม่สุวรรณประสิทธิ์)	เงิน
๑๓๔	เด็กหญิงการะเกด แซ่เจ้า	บ้านหัวถอก	เงิน

๔. ผลการแข่งขันการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น ระดับชั้น ม. ๑-๓

ที่	ชื่อ-สกุล	โรงเรียน	รางวัลระดับ
๑.	เด็กหญิงกนกแก้ว อินทพงษ์ทิพย์	ชุมชนสวนราษฎร์ศรีบุญชัย	ทอง
๒.	เด็กหญิงจินนภาพร อินวงศ์	ชุมชนบ้านคำตาด	เงิน
๓.	เด็กหญิงรุ่งฤทัย จิตวณิชย์	ปางคำสหศาสตร์	ทองแดง
๔.	เด็กหญิงสุนันท์ รุ่งเรือง	ปอวิทยา	ทองแดง
๕.	เด็กหญิงสิริสา สรรพศรี	อนุบาลต้นเต่า (ศรีสามัคคีวิทยา)	ทองแดง
๖.	เด็กหญิงพิชญ์พรญา ใจดี	ชุมชนบ้านสบเป่า	ชมเชย
๗.	เด็กหญิงสิริชญา ชัยมงคล	บ้านร่องฝาง	ชมเชย
๘.	เด็กหญิงสุจิตตา มะโนคำ	บ้านทุ่งเหนือ	ชมเชย

รางวัลเหรียญทอง การแข่งขันคัดลายมือ ระดับชั้น ป.1-3 จากการแข่งขันทักษะทางวิชาการ
เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ของสพป.เชียงราย เขต 4 ประจำปี 2564

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ เจริญ นันไชยวงศ์ ...
และคนอื่นๆ อีก 67 คน
13 ชม. · 📍

ประกาศผลรางวัลชนะเลิศ "กิจกรรมต้นไม้สามัคคี" ของคณะกรรมการนักเรียนฯ ประจำเดือนกรกฎาคม 2565 ได้แก่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนรวม 85 คะแนน มอบรางวัลโดยท่าน ผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ กิจกรรมดีที่มีเพื่อเด็กสบเป่า โดยกิจกรรมนี้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามัคคี+ความรับผิดชอบในการทำความสะอาดโรงเรียนตามเขตรับผิดชอบของตนเอง ตลอดจนถึงความสะอาดในชั้นเรียนตนเอง ฝึกฝนให้นักเรียนมีความรักในสถาบันและรับผิดชอบของตนเอง
#ชั้นอื่นๆสุดต่อไปนะครึบ
#กิจกรรมดีที่มีเพื่อ... ดูเพิ่มเติม

นักเรียนชั้น ป.3 ได้รับรางวัลชนะเลิศ "กิจกรรมต้นไม้สามัคคี" ของคณะกรรมการ
สถานักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ เจริญ นันไชยวงศ์ ...
และคนอื่นๆ อีก 70 คน
13 ชม. · 📍

ประกาศผลรางวัลชนะเลิศ "กิจกรรมการทำกิจกรรมหน้าเสาธงดีเด่น" ของคณะกรรมการนักเรียนฯ ประจำเดือนกรกฎาคม 2565 ได้แก่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มอบรางวัลโดยท่าน ผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ กิจกรรมดีที่มีเพื่อเด็กสบเป่า โดยกิจกรรมนี้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความเป็นระเบียบวินัย ในการเข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธง .
#เด็กสบเป่าเก่งจังเลย
#ชั้นอื่นๆสุดต่อไปนะครึบ
#กิจกรรมดีที่มีเพื่อเด็กสบเป่า
#เรียนรู้อย่างมีความสุข... ดูเพิ่มเติม

นักเรียนชั้น ม.3 ได้รับรางวัลชนะเลิศ "กิจกรรมการทำกิจกรรมหน้าเสาธงดีเด่น"
ของสถานักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า

🌟 "แสดงความยินดีกับเด็กสบเปา" 🌟🌟🌟

ได้รับทุนการศึกษาเครื่องเจริญโภคภัณฑ์ จากการคัดเลือกนักเรียนทั่วประเทศ เด็กสบเปาได้รับทุนจำนวน 3 คน ได้แก่

1. ด.ญ. ปัทมญา ยะชิต (น้องปลาย) ได้รับทุนเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ด.ญ. อโรชา ดอกคำ (น้องแคค) ได้รับทุนเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ด.ญ. ปรัชญา จันทร์ดิษฐ์ (น้องอ้ง) ได้รับทุนเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ทาง... ดูเพิ่มเติม

นักเรียนระดับชั้น ม.3 ได้รับทุนเรียนต่อจากบริษัทเครื่องเจริญโภคภัณฑ์ จำนวน 3 ทุน

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ เจริญ นันไชยวงศ์ ...
และคนอื่น ๆ อีก 72 คน
13 ชม. · 🌐

ประกาศผลรางวัลชนะเลิศ "กิจกรรมการเดินเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อย" ของคณะสถานักเรียนฯ ประจำเดือนกรกฎาคม 2565 ได้แก่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มอนรางวัลโดยท่าน ผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ กิจกรรมดีมีเพื่อเด็กสบเปา โดยกิจกรรมนี้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความเป็นระเบียบวินัย มีมารยาทในการเดินเรียน #เด็กสบเปากงจิงเลย
#ชั้นอื่นๆสุดอไปนะครับ
#กิจกรรมดีมีเพื่อเด็กสบเปา
#เรียนร่อยมีความสุข
(1ส.ค.65)

นักเรียนชั้น ป.3 "กิจกรรมการเดินเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อย" ของสถานักเรียน

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับภาคีเครือข่ายและชุมชน

จากการดำเนินการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทำให้คุณครูมีคุณภาพ นักเรียนมีคุณภาพ ส่งผลให้คุณครู นักเรียน ผู้บริหารและโรงเรียนมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ จนเป็นที่ยอมรับของภาคีเครือข่าย ผู้ปกครอง และชุมชน ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ทั้งในระดับโรงเรียน ชุมชน อำเภอ จังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ ส่งผลให้เกิดผลสำเร็จในด้านความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ผู้ปกครอง และชุมชน ดังนี้

1. บุคลากรโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ผู้ปกครองและชุมชนมีการประชุมเพื่อหาเป้าหมาย (Goal) ของโรงเรียนเพื่อร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ

เป้าหมายการพัฒนา อาศัยหลักการเปิดโอกาสให้โรงเรียนกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเอง โดยอาศัยความร่วมมือในการกำหนดเป้าหมายร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน โดยเป้าหมายนั้นๆ มีความหมายเชื่อมโยงถึงการเรียนรู้ของนักเรียนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

2. มีการเผยแพร่ผลงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามโรงเรียน เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนแนวคิดการทำงานช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามความเหมาะสม ดังนี้ เช่น

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ โรงเรียนสามัคคี 2 จังหวัดเชียงราย

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ โรงเรียนนครวิทยา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ โรงเรียนบ้านทุ่งม่าน อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงาน ณ โรงแรมเทวราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ เมืองทองธานีในงานจัดประชุมวิชาการ
 “นวัตกรรมจัดการโรงเรียนคุณภาพต่อเนื่องสู่การประกันคุณภาพ”

นางสาวนงเยาว์ กาบชิง และนางกนกกานต์ เนตรใส เป็นตัวแทนของ Node2 เชียงราย – นำ
 นำเสนอ LS ในกระบวนการ PLC แบบ Open class วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Herbs ชั้นป. 6

ได้ให้การต้อนรับ คุณสิริวัฒน์ สุทธิวารกร ตัวแทนจาก โครงการวิจัยร่วมกับองค์กร OECD ผู้พัฒนาข้อสอบ PISA การพัฒนาเครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียน ตามโครงการ "การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ในโรงเรียนเพื่อความเสมอภาคในการเติบโตเป็นแรงงานคุณภาพยุค 4.0 ของเยาวชนไทย" โดยได้เข้าชมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สาระวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศิลปะ ซึ่งเป็นการนิเทศการสอน และการสะท้อนคิด การจัดการเรียนการสอนของครู

ได้รับเชิญร่วมเสวนาในรายการ ห้องเรียนอารมณ์ดีในหัวข้อ
 “ประเมิน PA...ไม่ดูเอกสารได้จริงหรือ” ผ่าน Facebook Live ของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ประเมิน PA.. ไม่ดูเอกสารได้จริงหรือ

?

ผู้ร่วมเสวนา

ผอ.เจริญ นันทไชยวงศ์
โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า
สพป.เชียงราย 4

อ.วิริยะ ฤชชัยพานิชย์
นักวิชาการอิสระ

ครูจิตปภา สุพันธ์
พรัง

รับชมการถ่ายทอดสด

พุธ ที่ 9 มี.ค. 2565
เวลา 19.00 เป็นต้นไป

ผ่านช่องทาง **Facebook live : สำนักงาน ก.ค.ศ.**
Wiriyah Eduzones

3. ความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ให้มีคุณภาพ และมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.1 สร้างสระว่ายน้ำ

3.2 สร้างสนามเด็กเล่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

3.3 สนามเด็กเล่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล

ภาคผนวก ช
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

จากการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 โรงเรียนได้เผยแพร่ผลการดำเนินกิจกรรมและผลงานทางวิชาการดังต่อไปนี้

1. เผยแพร่ผ่านบทความวารสาร

วส.ม. 2565/211		วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ วัดวังตะวันตก 1343/5 ถนนราชดำเนิน ตำบลลี้ อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000 โทร. 061-5262919 โทรสาร. 075-340-042
30 กันยายน 2565		
เรื่อง	ตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย	
เจริญพร	นายเจริญ นันไชยวงศ์	
<p>ตามที่ นายเจริญ นันไชยวงศ์ ได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (A DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY IN CONJUNCTION WITH LESSON STUDY FOR ACTIVE LEARNING DEVELOPMENT OF TEACHERS IN SOBPAO COMMUNITY SCHOOL UNDER THE CHIANGRAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4)” เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ วัดวังตะวันตก จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ศูนย์ TCI) ได้ถูกจัดกลุ่มคุณภาพวารสารประจำปี พ.ศ.2563 ให้เป็น วารสารที่มีคุณภาพกลุ่มที่ 1 (TCI ฐาน 1) และอยู่ในฐานข้อมูล TCI จนถึง 31 ธันวาคม 2567 โดยจะดำเนินการจัดพิมพ์ในฉบับต่อไปตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ บัดนี้กองบรรณาธิการวารสารฯ ได้รับบทความของท่านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว</p> <p>ในการนี้ วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ วัดวังตะวันตก จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอรับรองว่าบทความได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการ โดยกองบรรณาธิการวารสารฯ และผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งมีมติเห็นควรรับตีพิมพ์บทความวิจัยเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะนำบทความของท่านตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ วัดวังตะวันตก จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีที่ 7 ฉบับที่ 9 (กันยายน 2565) นี้</p> <p>จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป</p> <p style="text-align: center;">ขอเจริญพร</p> <p style="text-align: center;"> (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย,ดร.) บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ </p>		
 QR-Code ตรวจสอบหนังสือรับรอง	 QR-Code วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ	

บทความวิจัย

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4*

A DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY
IN CONJUNCTION WITH LESSON STUDY FOR ACTIVE LEARNING
DEVELOPMENT OF TEACHERS IN SOBPAO COMMUNITY SCHOOL
UNDER THE CHIANGRAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 4

เจริญ นันไชยวงศ์

Charoen Nunchaiwong

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

Ban Sobpao Community School, The Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4, Thailand

E-mail: charoen.nunchaiwong2514@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยวิธีวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ การศึกษาแนวคิดและเอกสาร สัมภาษณ์ครูต้นแบบ และประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 2) พัฒนาและตรวจสอบโดยประชุมสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ 3) ศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 4) ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู จำนวน 19 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประเด็นสนทนากลุ่ม แบบตรวจสอบการประชุมนัดผู้เกี่ยวข้อง และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหา สรุปข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการพัฒนาของครู ได้แก่ การออกแบบและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก กลวิธีหรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล 2) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

* Received 20 September 2022; Revised 30 September 2022; Accepted 30 September 2022

ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกระบวนการ 3) ผลการใช้ พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้ ได้แก่ ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน ทักษะการวิเคราะห์และประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก 4) ครูมีความคิดเห็นต่อชุมชนโดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. 0.08)

คำสำคัญ: ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การศึกษาชั้นเรียน, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, การพัฒนาครู

Abstract

The objectives of this research article were to develop professional learning community in conjunction with lesson study for active learning development of teachers in Sobpao community school under the Chiangrai primary educational service area office 4 by research and development method. Step 1, basic information study that data were collected via literature reviewing, interviewing, and focus group discussion. Step 2, to create the professional learning community by drafting and doing connoisseurship by scholar experts. Step 3, to implement the professional learning community in conjunction with lesson study for active learning development of teachers. Step 4, to evaluate the professional learning community in conjunction with lesson study. The participants were 19 teachers, all of whom were purposively selected. The research tools were a form containing issues for semi-interview, focus group discussion, questionnaires, connoisseurship, evaluation form. Research data were percentage, mean, standard deviation, analyzed with content analysis in order to synthesize to derive at conclusions. The findings showed that 1) The teachers need to development the active learning teaching ability that there were designing and writing the lesson plan, teaching techniques and learning activities, developing learners to have 21st century learning skills, using technology media and doing measurement and evaluation. 2) The professional learning community in conjunction with lesson study for active learning development of teachers consist of active learning contents and process. 3) The results of implementation showed 19 teachers were more capable of active learning teaching than the required criteria 80%, there were active learning design skills, lesson plan writing

skills, classroom management skills and assessment skills. 4) The result of the evaluation showed that the overall was at the highest level ($\bar{X} = 4.83$, S.D. 0.08).

Keywords: Processional Learning Community, Lesson Study, Active Learning, Teacher Development.

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถใช้ในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเรียนรู้ด้วยวิธีการเชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ และเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมของผู้เรียนและครู ด้วยการจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น รวมทั้งจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน และจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้มีชีวิตชีวาและอย่างตื่นตัวที่จะศึกษา เรียนรู้ จัดกระทำข้อมูล และสร้างความรู้ความเข้าใจในข้อมูลและความรู้ของตนเอง เพื่อให้สิ่งที่เรียนรู้มีความหมายต่อตนเอง ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ตื่นตัวทั้งทางกาย (Physically active) สติปัญญา (Intellectually active) สังคม (Socially active) และอารมณ์ (Emotionally active) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและกระบวนการแก้ปัญหา ทั้งการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ต่าง ๆ ลงมือปฏิบัติและได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพ็ญวิทย์ ยินดีสุข, 2561)

จากรายงานสภากรรมการจัดการศึกษาของไทยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ปี พ.ศ. 2561/2562 พบว่า การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ส่งผลให้นักเรียนขาดการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดทั้งการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ขาดทักษะการแก้ปัญหา การตั้งคำถาม และแสวงหาความรู้ และขาดการพัฒนาการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 ที่มีข้อมูลให้สามารถเข้าถึงได้จำนวนมากและหลากหลายช่องทาง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเลือกประโยชน์และถ่ายทอดอย่างถูกต้อง เหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อให้คุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้น จำเป็นต้องปฏิรูปครูควบคู่ไปกับการปฏิรูปหลักสูตรและการสอน วิธีการสอน และการวัดผล กล่าวคือ ครูควรมีความรู้และทักษะทั้งเนื้อหาสาระและวิธีการสอน ควรสอนชี้แนะและเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักเรียนและชีวิตจริง ควรลดปริมาณเนื้อหาสาระต่าง ๆ และชั่วโมงการบรรยายลง เน้นเฉพาะเนื้อหาหลักของสาระวิชาสำคัญที่ควรรู้เป็นพื้นฐานที่เหมาะสมกับวัย และให้นักเรียนรู้วิธีเรียนรู้ด้วยตนเอง มีเวลา และแหล่งศึกษาหรือทำวิจัยโครงการด้วยตนเอง และทำงานเป็นกลุ่มเรียนรู้จากกันและกัน ฝึกปฏิบัติ และสนุกกับการเรียนรู้เพิ่มขึ้น (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community: PLC) เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางสำหรับใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครูและเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนที่มีประสิทธิผล (Feger, S. & Arruda, E., 2008) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษามีหลายกระบวนการด้วยกัน จากการศึกษาพบว่า กระบวนการศึกษาชั้นเรียน เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ร่วมกันของครูที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่ง Yoshida, M. กล่าวว่า การศึกษาชั้นเรียน คือ แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูที่นิยมในญี่ปุ่น เป็นแนวทางที่ครูทำงานแบบร่วมมือกันเพื่อศึกษาเนื้อหาการสอนที่จะทำให้เกิดความเข้าใจของนักเรียนในชั้นเรียน (Yoshida, M., 2004) สอดคล้องกับ ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ ที่ได้ศึกษาและค้นพบว่า การศึกษาชั้นเรียนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูและได้รับความนิยมนหลายประการ กล่าวคือ ทำให้ครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติในการสอน การปรับเปลี่ยนความคิดและวิธีการสอนและการเรียนรู้ เรียนรู้ที่จะพัฒนาการปฏิบัติการสอนจากการสะท้อนผล และการได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากเพื่อนครู (ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์, 2552) โดยมีหลักการสำคัญ คือ หลักการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังและหลักการมีส่วนร่วม มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียน และมีกระบวนการที่เริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน ครูและเพื่อนครูร่วมกันออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน สังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิดและการเรียนรู้ของผู้เรียน บันทึกผลการสังเกตชั้นเรียน จากนั้นให้ผลสะท้อนคิดและอภิปรายผลการปฏิบัติงานหลังการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป (ชาริณี ตรีวรัญญ, 2560)

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าได้สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน โดยสร้างตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อตอบสนองนโยบายและการปฏิรูปการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ การพัฒนาครูของโรงเรียนที่ผ่านมา โรงเรียนได้ส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการคุปองพัฒนาครู การอบรมที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น เป็นต้น แม้ว่าครูมีความตั้งใจ ทุ่มเท มุ่งมั่นในการพัฒนาการจัด

การเรียนการสอน แต่ยังไม่พบปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู คือ ครูไม่เข้าใจการจัดการเรียนรู้อิงรุก ขาดการวิเคราะห์และออกแบบการจัดการเรียนรู้อิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อิงรุกไม่ชัดเจน การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูบางส่วนยังเน้นการบรรยาย ไม่มีการบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด ไม่นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการสอน รวมทั้งขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนทันทีเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง และครูมีภาระงานมาก จึงทำให้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนไม่มีความก้าวหน้าตามที่กำหนดไว้ (โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา, 2562) จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนรู้อิงรุก ได้แก่ ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้อิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้อิงรุกในชั้นเรียน ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อิงรุก เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาให้ได้มาตรฐานและเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และทำให้โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
3. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัด การเรียนรู้อิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
4. เพื่อประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้วิธีวิจัยและพัฒนา (Research and development) มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนการวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	แหล่งข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษาชั้นเรียน แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล
	2. สัมภาษณ์ครูต้นแบบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูต้นแบบ จำนวน 8 คน ที่ได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลจากหน่วยงานระดับประเทศ ได้มาโดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง	แบบสัมภาษณ์	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล
	3. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน มีคุณสมบัติเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้มาโดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง	แบบสัมภาษณ์	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

ขั้นตอนการวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
2. สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	1. ยกร่างและจัดทำคู่มือการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2. ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของร่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ และคู่มือ	ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและนำมายกร่างและจัดทำคู่มือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน มีคุณสมบัติเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การศึกษา และการวัดและประเมินผล ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง	- 1. สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ 2. แบบตรวจสอบ	วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ศึกษาผลการใช้	นำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนไปใช้จริงในปีการศึกษา 2563-2564 เพื่อศึกษาทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน ทักษะการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า 19 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง	แบบประเมินทักษะมีลักษณะเป็นแบบRubric (Rubric score) ที่มีความอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ โดยข้อความมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินดังนี้ ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 1.00 ฉบับที่ 3 เท่ากับ 0.84 ฉบับที่ 4 เท่ากับ 0.79	ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ฯ ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้าน	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า 19 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง	แบบประเมินโดยข้อความมีค่าเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนการวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
	กระบวนการ และด้านผลผลิต			

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สรุปรายละเอียดใน 3 ประเด็น ดังนี้ 1) เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่นำมาใช้ในการพัฒนาครู ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และกระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาครู คือ กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและกระบวนการศึกษาชั้นเรียน 2) ผลการสัมภาษณ์ต้นแบบ สรุปได้ว่าความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 3) กลวิธีหรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 5) การใช้สื่อเทคโนโลยี 6) การวัดและประเมินผล 7) การทำงานเป็นทีม 8) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง 9) การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการเป็นครู และ 10) การสื่อสารกับผู้เรียน และแนวทางหรือวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ ส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับชุดความคิดและสร้างความรู้เข้าใจร่วมกัน ส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง และ 3) ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ควรปรับชุดความคิดครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมุ่งเน้นชุดความคิดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้ กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกที่ ทุกเวลา และครู คือ ผู้มีบทบาทความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นครูต้องมีความรู้ความสามารถ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้ 5) ทักษะจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง 6) ทักษะการใช้เทคโนโลยี 7) ทักษะการวัดและประเมินผล 8) การพัฒนาตนเอง 9) การทำงานเป็นทีม และ 10) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยวิธีการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีดังนี้ 1) สร้างความตระหนักแก่ครู 2) ศึกษาดูงานต้นแบบที่ดีมีคุณภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในโรงเรียน 3) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 4) เปิดรับการเรียนรู้ทุกรูปแบบ 5) พัฒนาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ผลการสร้าง พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขึ้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน 2) ขึ้นกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ขึ้นวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน) 3) ขึ้นแบ่งปันประสบการณ์และวางแผนการจัดการเรียนรู้ (ขึ้นออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้) 4) ขึ้นเรียนรู้จากการปฏิบัติและเยี่ยมชั้นเรียน (ขึ้นสอนและสังเกตชั้นเรียน) 5) ขึ้นสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (ขึ้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา) 6) ขึ้นเผยแพร่และสร้างเครือข่าย

3. ผลการใช้ พบว่า 1) ครูมีทักษะออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ย 7.11 คิดเป็นร้อยละ 88.82 และปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ย 7.37 คิดเป็นร้อยละ 92.11 แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น 2) ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า มีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวมปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 3) ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ย 10.00 คิดเป็นร้อยละ 83.33 และปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ย 10.47 คิดเป็นร้อยละ 87.28 แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น และ 4) ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามีทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ย 3.26 คิดเป็นร้อยละ 81.58 และปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ย 3.37 คิดเป็นร้อยละ 84.21 แสดงให้เห็นว่าครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น

4. ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมและรายด้านมีอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่นำมาใช้ในการพัฒนาครู ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เมื่อสัมภาษณ์ครูต้นแบบ พบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูและทักษะการจัดการเรียนรู้เชิง

รุก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลวิธีหรือเทคนิค การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการเป็นครู และการสื่อสารกับผู้เรียน และ แนวทางการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ควรปรับชุดความคิดครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยวิธีการพัฒนาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง ได้แสดงออกและลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตั้งแต่ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และ ทักษะการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อจัดประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิดจากเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเน้นการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ให้มีความสำคัญกับภาระงานและชิ้นงานซึ่งเป็นหลักฐานการเรียนรู้อย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นจำเป็นต้องประเมินทั้งความรู้ ทักษะปฏิบัติ ผลงานหรือชิ้นงาน และประเมินตลอดกระบวนการด้วยวิธีการที่หลากหลาย (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2561); (วัชรา เล่าเรียนดี และคณะ, 2560) นอกจากนี้ การพัฒนาครูด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ครูมีความกระตือรือร้น ในการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ครูมีการทบทวนแนวปฏิบัติการสอนที่มีประสิทธิภาพ และครูมีความพยายามริเริ่มพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงกิจกรรม การเรียนการสอนของตนเอง (DuFour, R., 2010) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมธาสิทธิ์ ธีรัตน์ศรีสกุล ที่ศึกษาพบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ร่วมวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้เพื่อการเรียนรู้ต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูแต่ละคน จะถูกนำมาจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ ผ่านการอภิปรายสะท้อนคิดตามหลักวิชาการ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ได้ตามาคือ ครูมีความรู้ในเนื้อหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และกระบวนการวัดประเมินผล ทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (เมธาสิทธิ์ ธีรัตน์ศรีสกุล, 2560)

2. ผลการสร้าง พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามืองค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหา

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน โดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน มี 6 ขั้นตอน ซึ่งมีความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ได้การประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แนวคิดการศึกษาชั้นเรียน แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยการนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดหมวดหมู่เชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน รวมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ครูต้นแบบและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประสบการณ์และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ในการนำไปยกย่องชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน และนำข้อมูลที่ได้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม จึงทำให้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนที่สร้างขึ้นนี้มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ปฏิบัติจริงในโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกัน ทำการศึกษาชั้นเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การสอนและสังเกตชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการศึกษา จนได้นวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนที่มีคุณภาพ คือ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นไปตามแนวคิดพื้นฐานของการศึกษาชั้นเรียนที่ว่าด้วยการพัฒนาครูโดยครูรวมกลุ่มกันร่วมมือกันเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองและเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเริ่มต้นจากเริ่มต้นจากครูร่วมกันศึกษาและวางแผนร่วมกันในประเด็นวิจัยเดียวกัน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามแผนที่วางไว้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต สะท้อนผลและอภิปรายผลจากข้อมูลดังกล่าวเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กระบวนการศึกษาชั้นเรียนช่วยให้ครูได้พัฒนาความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน วางแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของผู้เรียน สะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และสร้างทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวได้ว่า กระบวนการศึกษาชั้นเรียนช่วยให้ครูเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (นฤมล อินทร์ประสิทธิ์, 2552)

3. ผลการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน พบว่า ครูมีทักษะออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด มีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน ทำให้ครูร่วมกันจัดตั้งทีมสมาชิกชุมชนแห่ง

การเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน และร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเขียนแผนการจัดการเชิงรุก และสาคิการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในชั้นเรียน และสะท้อนผลการสังเกตชั้นโดยผู้อำนวยการ หัวหน้าวิชาการ ครูต้นแบบ เพื่อให้ครูเข้าใจและนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน และในระหว่างการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2563 - 2564 เมื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกปีการศึกษา 2563 พบว่า ครูร้อยละ 80 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และมีครูบางส่วนที่ต้องปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีทักษะแต่ละด้านให้ดียิ่งขึ้น โดยได้รับการชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก ศึกษานิเทศก์ และครูต้นแบบของโรงเรียน จึงทำให้ในปีการศึกษา 2564 ครูทั้งโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ วานิช ประเสริฐพร และไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว ที่ได้พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการจัดทำบทเรียนโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านกิจกรรมพัฒนา 9 ชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 (ชัยภูมิ) พบว่าครูผู้สอนได้สร้างบทเรียน นำบทเรียนไปใช้กับนักเรียน และค้นหา Best practice (วานิช ประเสริฐพร และไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว, 2562) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปาริชาติ เตชะ และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ ที่ได้วิจัยและพัฒนาารูปแบบการศึกษาชั้นเรียนแบบเรียนรู้ร่วมกันที่ส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยกระบวนการสอนดำเนินการมาเป็น 2 วงจร 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและการวางแผนร่วมกัน ขั้นที่ 2 การสอน ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์สอน และการจดบันทึก และขั้นที่ 4 การสะท้อนผลปรับปรุงแก้ไข ทำให้นักศึกษาครูมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 44.05 และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก (ปาริชาติ เตชะ และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561)

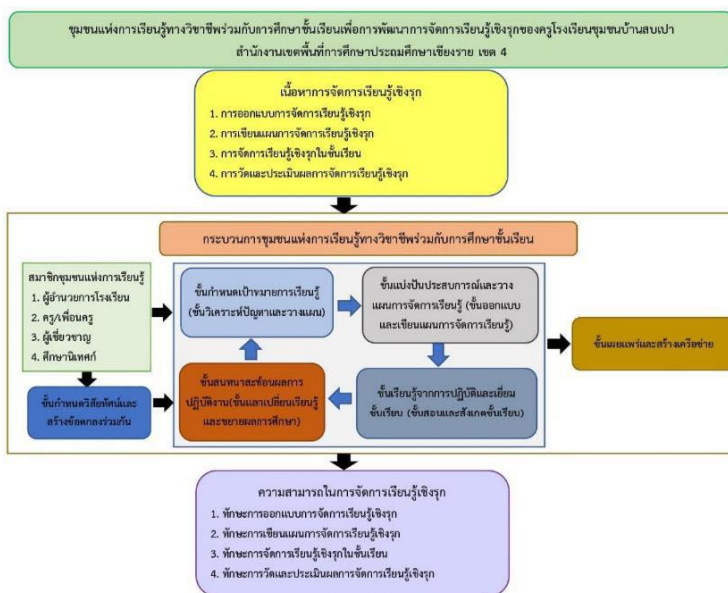
4. ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่า ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามีความคิดเห็นต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า โดยรวมและรายด้านมีอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ตามลำดับ อาจจะเป็นเพราะว่าการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดนั้น การจัดเตรียมปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของครู สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีการศึกษา แหล่งเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญที่สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น และกระบวนการพัฒนาครูด้วยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนในแต่ละขั้นซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและเพื่อนครู ครูและผู้เชี่ยวชาญภายนอก ครูและศึกษานิเทศก์ และการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ทำให้ครูได้รับความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ แนวคิดใหม่ เทคนิควิธีการใหม่ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผล

การปฏิบัติงานร่วมกัน และนำมาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูแต่ละคน ทำให้ครูมีความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ผลการประเมินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bakir, S. ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายในรายวิชาวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า การดำเนินงานตามกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนสามารถช่วยพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูได้ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการคิดในการจัดการเรียนการสอน และด้านความสามารถในการทำงานแบบร่วมมือร่วมพลัง ตลอดจนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูสามารถพัฒนาสมรรถนะเชิงวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Bakir, S., 2014)

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีองค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน รายละเอียดดังภาพต่อไปนี้ ดังนี้

ภาพที่ 1 การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ เนื้อหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับการศึกษาชั้นเรียน ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้มีดังนี้

- 1) ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกระบวนการพัฒนาครูทุกด้านอย่างเอาใจใส่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นกำหนดวิสัยทัศน์และสร้างข้อตกลงร่วมกัน ควรสร้างความตระหนัก ปรับชุดความคิด (Mindset) ครู ชี้แจง ทำความเข้าใจ และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการศึกษาชั้นเรียน เพื่อให้ครูได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
- 2) ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนครู สร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องชมเชย ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่เป็นต้นแบบ

คือ เป็นผู้ที่มีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก และเป็นผู้ที่มีชิ้นงานหรือนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนที่มีคุณภาพได้เผยแพร่ในนวัตกรรมและชิ้นงานที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และสนับสนุนให้เป็นวิทยากรและเผยแพร่ไปยังเครือข่ายโรงเรียนในเขตพื้นที่หรือภายนอก 3) ผู้บริหารควรพัฒนาครูให้มีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับหัวข้อวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยนำไปขยายผลไปยังเครือข่ายการเรียนรู้ในระดับเขตพื้นที่หรือหน่วยงานอื่น ควรศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าอย่างต่อเนื่อง และควรศึกษาผลการพัฒนาผู้เรียนโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการศึกษาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2561). แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา.
- ชาโรณี ตรีวรัญญู. (2560). การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน: แนวคิดและแนวทางสู่ความสำเร็จ. วารสารครุศาสตร์, 45(1), 299-319.
- นฤมล อินทร์ประสิทธิ์. (2552). การศึกษาชั้นเรียน : นวัตกรรมเพื่อพัฒนาครูและนักเรียน. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปาริชาติ เตชะ และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). การพัฒนารูปแบบการศึกษาชั้นเรียนแบบเรียนรู้ร่วมกันที่ส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ (สทมส.), 24(3), 114-129.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาวี ยินดีสุข. (2561). การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธาสิทธิ์ ธีญรัตน์ศรีสกุล. (2560). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: แนวทางปฏิบัติสำหรับครู. วารสารวิชาการ มทร. สุวรรณภูมิ, 2(2), 214-228.
- ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์. (2552). เอกสารโครงการพัฒนาวิชาชีพครุคณิตศาสตร์ด้วยนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน และวิธีการแบบเปิด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า. (2562). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562. เชียงราย: โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า.

- วัชรา เล่าเรียนดี และคณะ. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนา การคิดและ ยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21. นครปฐม: เพชรเกษมพรี้นติ้ง กรุป.
- วานิช ประเสริฐพร และไชยวัฒน์ ชูมนาเสียว. (2562). การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการ จัดทำบทเรียนโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านกิจกรรม พัฒนา 9 ชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 (ชัยภูมิ). วารสาร มนุษยสังคมสาร, 17(2), 77-99.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). สภาวะการศึกษาไทย 2561/2562 : การปฏิรูป การศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- _____. (2563). การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี่.
- Bakir, S. (2014). 5th Grade Students' Opinions About Active Learning Environment. *Procedia-Social and Behavioral Science*, 116(2014), 3353-3558.
- DuFour, R. (2010). *Learning by Doing: A Handbook for Professional Learning Community at Work*. Indiana: Solution Tree.
- Feger, S. & Arruda, E. (2008). *Professional Learning Communities: Key Themes From The Literature*. United States of America: Providence: The Education Alliance.
- Yoshida, M. (2004). *Lesson Study: A Japanese approach to improving mathematics teaching and learning*. Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

2. เผยแพร่ผ่านการเป็นวิทยากรแกนนำและการเยี่ยมชมโรงเรียน

2.1 นำคณะครู และนักเรียนร่วมเป็นทีมวิทยากรแกนนำโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง(TSQP2) Note1 เชียงราย-น่าน สนับสนุนโดย กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีปทุม

2.2 ผอ.เกษม แลวงศ์นิล นำคณะครูโรงเรียนบ้านสันชุม มาศึกษาดูงานด้านการพัฒนาครูและการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ PLC ณ โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า

2.3 ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนชุมชนบ้านคาย อำเภอมะออย จังหวัดเชียงใหม่ เขต 3 มาศึกษาดูงานการใช้กระบวนการ PLC ในการพัฒนาครูและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามโครงการโรงเรียนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (SQIP)

2.4 ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนบ้านห้วยค อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย มาศึกษาดูงานการใช้กระบวนการ PLC ในการพัฒนาครูและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามโครงการโรงเรียนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (SQIP)

3. เผยแพร่ผ่านการจัดนิทรรศการ

มีการเผยแพร่ผลงานผ่านการจัดนิทรรศการการนำเสนอ LS ในกระบวนการ PLC แบบ Open class โครงการโรงเรียนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (SQIP) ผ่านเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามโรงเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่ามีความเชื่อเบื้องต้นว่าการขับเคลื่อนประสบผลสำเร็จจากแรงผลักดันภายใน การร่วมขับเคลื่อนเป็นเครือข่ายยอมนำไปสู่การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเป้าหมายที่กลุ่มโรงเรียนสนใจร่วมกัน ตลอดจนมีแรงผลักดันจากกลุ่มโรงเรียนเพื่อน (Peer-group pressure) เสริมแรงขับเคลื่อนจากภายใน Q-Network แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยมี Q-Coach สนับสนุนกระบวนการ รวมถึงเป็นเวทีที่จะมีการสังเคราะห์ข้อมูลที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่อไป ซึ่งโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าได้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามโรงเรียนหลากหลายโรงเรียน ดังนี้

3.1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ โรงเรียนสามัคคี 2 จังหวัดเชียงราย

3.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ โรงเรียนนครวิทยา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

3.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ โรงเรียนบ้านทุ่งม่าน อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

3.4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงาน ณ โรงแรมเทวราชภูร์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

4. เผยแพร่และนำเสนอในการประกวดรางวัลต่าง

4.1 ได้รับโล่รางวัลรองชนะเลิศเหรียญทอง กิจกรรมประกวดสื่อนวัตกรรมหลักสูตร
ด้านทฤษฎีประจำปีงบประมาณ 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4.2 นำผลงานทางวิชาการจัดนิทรรศการ เอกสาร และนำเสนอเป็นคลิป VDO

การประกวดรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ส่งผลให้ข้าพเจ้าได้รับรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง ระดับชาติ

4.3 รางวัลรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวิชาการยอดเยี่ยม โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ครั้งที่ 10 ประจำปีการศึกษา 2563 (OBEC AWARDS) ระดับชาติ

4.4 ได้รับการคัดเลือกรางวัลพัฒนานวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ประเภทผู้บริหารระดับดีมาก ชื่อผลงาน “การสร้างรูปแบบการบริหารด้วย ๖Q-Model เพื่อพัฒนาโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่าอย่างมีคุณภาพ” ประจำปี พ.ศ.2564 จาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

5. เผยแพร่ผ่านการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล

5.1 ได้รับการนิเทศชั้นเรียนโดย Q-Coach จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา กสศ. ตามกลยุทธ์ Lesson Study

5.2 ได้รับการนิเทศ ตรวจสอบและประเมินห้องเรียนคุณภาพ สู่การยกระดับคุณภาพ การศึกษา จากคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลแม่เปา ส่งผลให้ นางพลับพลึง ต้อยศ ได้รับรางวัลชนะเลิศครูต้นแบบห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563

วารสารประชาสัมพันธ์
โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
วันที่ 6 มีนาคม 2564
ฉบับที่ 1/3

วันที่ 5 มีนาคม 2564 โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ได้รับการนิเทศ ตรวจสอบ และประเมินห้องเรียนคุณภาพ สู่การยกระดับคุณภาพศึกษา จากคณะกรรมการ ศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลแม่เปา โดยมีห้องเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 คุณครูณมล ชูมงคล, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คุณครูพลับพลึง ต้อยศ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คุณครูกนกานต์ เนตรใส เข้ารับการประเมินห้องเรียนคุณภาพ

โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
95 หมู่ 11 ต.แม่เปา อ.พญามังราช จ.ราชบุรี 76290
โทรศัพท์ 0 5371 1856

6. เผยแพร่ภาพกิจกรรมบนเว็บไซต์

กิจกรรมการทำ PLC
ช่วงชั้นอนุบาล
โดย ผอ.เจริญ นันไชยวงศ์
ร่วมสะท้อนคิด

รับการติดตามนิเทศกระบวนการ PLC
จาก Coach โครงการ TSQP2

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก **39 คน**
 27 พ.ค. · 🌐

"กิจกรรม PLC " ของช่วงชั้น ป.4-6 เพื่อให้คณะครูได้ร่วม
 วงในการแก้ไขปัญหาและปรึกษาและวางแผนการจัดการ
 เรียนการสอนให้กับเด็กๆของเรา โดยจะมีการร่วมวงPLC
 ในทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี ของทุกสัปดาห์ โดย
 การนำของท่าน ผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ (26 พ.ค.65)
 #ครูสเปาเก่งจังเลย👍
 #สเปาเราจะพัฒนาต่อไปครับ👉 ... ดูเพิ่มเติม

46 ความคิดเห็น 1 รายการ · แชร์ 1 ครั้ง

กิจกรรมการทำ PLC ช่วงชั้น ป.4-6
 โดย ผอ.เจริญ นันไชยวงศ์
 ร่วมสะท้อนคิด

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก **46 คน**
 2 เม.ย. · 🌐

🙏ท่าน ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์ 🙏ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้เกียรติเยี่ยมชมการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานของทางโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า โดยมีท่านคน.ยุพิน บุญประเสริฐ และท่าน ผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ พร้อมคณะทีมงานให้การต้อนรับเนื่องในงานกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการพัฒนาครูและโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพ... ดูเพิ่มเติม

59 ความคิดเห็น 12 รายการ · แชร์ 1 ครั้ง

นำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 ด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก **42 คน**
 1 เม.ย. · 🌐

🙏"ขอขอบคุณ" 🙏คุณบุญทัน สายธิงศ์ ตัวแทนชุมชน จากโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ได้ชี้แนะเสนอในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในวันที่ 1 เม.ย.65
 #ชุมชนเข้มแข็ง 🙌👍
 #ขอบคุณครับ
 #สุดยอดเลยครับ 🙌

41 ความคิดเห็น 3 รายการ · แชร์ 1 ครั้ง

ตัวแทนชุมชนนำเสนอผลการปฏิบัติ
 ที่เป็นเลิศในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 ของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก **26 คน**
 22 มี.ค. · 🌐

ท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ พร้อมด้วยตัวแทนคณะครู โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้า"โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง"(TSQP2) ในระดับ Network 1-2 ของจังหวัดเชียงราย ณ รร.บ้านแซว วิทยาคม อ.เชียงแสน จ.เชียงราย (22มี.ค.65)
 #สบเป่าเราจะพัฒนาต่อไปครับ 🙌👍

Khemmapat Choptham และอีก 32 คน ความคิดเห็น 1 รายการ

นำเสนอความก้าวหน้าตาม
 กระบวนการ PLC ของ
 โครงการ TSQP2

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 34 คน
26 ก.พ. · 🌐

😊😊 "เป็นกำลังใจให้เด็กๆด้วยนะครับ" 😊😊
ทีมงานจากโครงการถ่ายทำสารคดี
Good Classroom: PISA for School the Series
ได้สัมภาษณ์ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่

1. ด.ญ. รัชญาพร ต่อมแก้ว (น้องเนียร์) 🙌
2. ด.ญ. เบญจมาศ คำมูล (น้องแอมมี่) 🙌 ... ดูเพิ่มเติม

👍 อัม รา และอีก 94 คน ความคิดเห็น 11 รายการ · แชร์ 2 ครั้ง

ตัวแทนนักเรียนให้สัมภาษณ์ทีมงาน
โครงการถ่ายทำสารคดี
Good Classroom

Sobpaoschool Phayamengrai 🙌 รู้สึกมี
แรงบันดาลใจกับ **Khemmapat Choptham**
และคนอื่นๆ อีก 25 คน
25 ก.พ. · 🌐

🙌 "วันศุกร์ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565" 😊 ท่านผอ.เจริญ นิน
ไชยวงศ์ และคณะครูให้การต้อนรับ ทีมงานจาก
โครงการถ่ายทำสารคดี
Good Classroom: PISA for School the Series

🙌 ที่มา 🙌😊
ตามที่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา... ดูเพิ่มเติม

👍 88 ความคิดเห็น 11 รายการ · แชร์ 4 ครั้ง

ผอ.เจริญและตัวแทนคณะครูให้
สัมภาษณ์ทีมงานโครงการถ่ายทำ
สารคดี Good Classroom

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 33 คน
31 ม.ค. · 🌐

"กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3 สาระวิชา ตาม การขับเคลื่อนโครงการ TSQP2" ของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ภายใต้การนำของท่าน ผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ โดยทีมครูผู้สอน ได้แก่

1. ครูนงเยาว์ กาบชิง (สาระวิทยาศาสตร์)
2. ครูกนกกานต์ เนตรใส (สาระการงานฯ)
3. ครูวราพร ชินนะมา (สาระคณิตศาสตร์)... ดูเพิ่มเติม

81 ความคิดเห็น 6 รายการ

กิจกรรมการสอนบูรณาการ 3
สาระวิชา แบบ Active Learning
ตามโครงการ TSQP2

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 4 คน
30 พ.ย. 2019 · 🌐

ท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ และคณะครูให้การต้อนรับ คณะทีมงานที่ปรึกษาโครงการ sQip โรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง ที่ได้มาถอดบทเรียนตามโครงการฯ เพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้โครงการฯ สำเร็จตามเป้าหมาย #ขอบคุณครับผม (29พ.ย.62)

👍 คุณและคนอื่นๆ อีก 15 คน

คณะโค้ชจากโครงการ TSQP2
ร่วมถอดบทเรียนจาก
โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 26 คน
 23 พ.ย. 2021 · 🌐

"23พ.ย.64"ท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ พร้อมด้วยตัวแทนคณะครูให้การต้อนรับคณะ Q-Coach นำโดยท่านผอ.ประเสริฐ กันระวัง ,ท่านผอ.เสรี พิมพ์มาศ ,ท่านผอ.การ์นต์ จันทรานันต์ และคณะ ได้มา Site Visit ตามโครงการTSQP2 @รร.ชุมชนบ้านสบเป่า เพื่อติดตามความก้าวหน้าของโครงการฯพร้อมทั้งให้กำลังใจผู้บริหารและคณะครูทุกท่านในการขับเคลื่อนโครงการ... ดูเพิ่มเติม

คุณ. Kanokkan Netsai และคนอื่นๆ อีก 43 คน แชร์ 1 ครั้ง

คณะโค้ชได้มาเยี่ยมชม ติดตามกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามโครงการ TSQP2

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 20 คน
 11 ก.ย. 2021 · 🌐

"11ก.ย.64" โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า นำโดยท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ ได้จัดการอบรมให้คณะครูเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยวิทยากร ท่าน ดร.สรวิชัย จิตรใจ #สบเป่าเราจะพัฒนาต่อไปครับ (new normal)

คุณ.ครูทุกคน

60 ความคิดเห็น 2 รายการ · แชร์ 1 ครั้ง

ถูกใจ แสดงความคิดเห็น แชร์

อบรมการจัดกิจกรรมการสอนเชิงรุก โดย ดร.สรวิชัย จิตรใจ

นำตัวแทนคณะครูเข้าร่วมอบรมโครงการพัฒนาศักยภาพข้าราชการครูเพื่อขยายผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดย ศน.วิรัตน์ สานุมิตร

ผอ.เจริญ และตัวแทนคณะครูร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามโครงการ TSQP2 ณ จังหวัดน่าน

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 22 คน
 2 เม.ย. 2021 · 🌐

"วันที่2-3เมษายน2564"ท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ พร้อมด้วยตัวแทนคณะครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ได้ร่วมกิจกรรม"เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนในโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง"(Teacher School Quality Program :TSQP2 Node1 เชียงราย-น่าน ณ โรงแรมเทวราช จังหวัดน่าน #สบเป่าเราจะพัฒนาต่อไปครับ

Khemmapat Choptham และอีก 81 คน · ความคิดเห็น 7 รายการ

นำเสนอผลการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ณ จังหวัดน่าน

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 24 คน
 16 มี.ค. 2021 · 🌐

ท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ พร้อมด้วยตัวแทนคณะครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้า"โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง"TSQP ในระดับ Network 1 จังหวัดเชียงราย ณ รร.บ้านทุ่งม่าน ต.เวียงกาหลง อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย (12มี.ค.64) #สบเป่าเราจะพัฒนาต่อไปครับ

Khemmapat Choptham และอีก 35 คน · แชร์ 1 ครั้ง

นำเสนอผลการปฏิบัติกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระดับเครือข่าย ณ จังหวัดเชียงราย

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 10 คน
21 ม.ค. 2021 · 🌐

วันนี้ทางโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า นำโดยท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ ได้ต้อนรับคณะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนจาก มหาวิทยาลัยปทุม มานิเทศการสอน ติดตามโครงการ TSQP2 นำโดยผอ.เสรีพิมพ์มาศ ,ผอ.ประเสริฐ กันทะวัง ,ผอ.ภรณ์ดี จันทร์นันท์และอาจารย์ดวงตา จันทร์นันท์ #สบเป่าเราจะพัฒนาต่อไปครับ

63 ความคิดเห็น 1 รายการ · แชร์ 1 ครั้ง

คณะครูได้เปิดชั้นเรียนให้กับโค้ช
ที่ได้มานิเทศติดตาม
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Khemmapat Choptham** และคนอื่นๆ อีก 17 คน
25 พ.ย. 2020 · 🌐

25 พ.ย.63 ตัวแทนคณะครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Q-Classroom) ตามโครงการ TSQP2 @รร.นครวิทยาคม อำเภอพาน จ.เชียงราย ภายใต้การสนับสนุนของท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ #สบเป่าเราจะพัฒนาต่อไปครับ

65 ความคิดเห็น 11 รายการ · แชร์ 1 ครั้ง

คณะครูร่วมอบรม Q-Classroom
เพื่อขยายผลการสอนเชิงรุก
ณ โรงเรียนนครวิทยา อำเภอพาน
สพม.36

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Kanokkan Netsai** และคนอื่นๆ อีก 6 คน
2 ต.ค. 2020

"ครูคนเก่ง" ผลการคัดเลือกผลงานนวัตกรรม สร้างสรรค์ คนดี ประเภทครูผู้สอน ระดับดีเยี่ยม ของ สพป. เชียงราย เขต4 "ครูกนกกานต์ เนตรใส" โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา ได้รับคัดเลือก กับผลงานการจัดกิจกรรมโรงเรียนสุจริต ด้วยกระบวนการ PLC แสดงความยินดีด้วยครับ **#ครูสบเปา** เก่งจังเลย(2ต.ค.63)

๔. ผลการคัดเลือกผลงานนวัตกรรม สร้างสรรค์คนดี ประเภทครูผู้สอน
๔.๑ ระดับดีเยี่ยม จำนวน ๑๐ คน

ที่	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน	ชื่อผลงาน
๑	นางพานแก้ว อินทุยะ	โรงเรียนบ้านโหม้โคกชัย	เสริมสร้างคุณธรรมด้วยกิจกรรม Active Learning
๒	นายประสัค อินทุยะ	โรงเรียนบ้านกระแกล	ธนาคารความดีสร้างเด็กดีกระแกล
๓	น.ส.เสาวลักษณ์ นาใจ	โรงเรียนบ้านห้วยทาน	กิจกรรมส่งเสริมวินัยกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีชุมชนบวกลดภัยกับภัย
๔	นางทับทิม กิ่งพะจันทร์	โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริ	หนังสืออ่านเพิ่มเติมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สาระที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
๕	นางวรา แสงธรรม	โรงเรียนบ้านพญาพิภักดิ์	กิจกรรมขยะแปลงร่างสร้างคุณธรรม
๖	นางสุพิชรา อินเรือง	โรงเรียนบ้านห้วยสัก(ประชาอุบล)	เด็กดีศรีห้วยสัก
๗	นางกนกกานต์ เนตรใส	โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา	การจัดกิจกรรมโรงเรียนสุจริต ด้วยกระบวนการ PLC
๘	นายธีรวิทย์ ตันติเกียรติเจริญ	โรงเรียนชุมชนบ้านคำคดลาด	ภาพยนตร์สั้นต้านทุจริต
๙	น.ส.ศิวพรพรรณ รุ่งแสงแก้ว	โรงเรียนบ้านแม่แฝก	ภาพยนตร์สั้นใจประหลาดใจคนจากฝั่งธนบุรี

94 ความคิดเห็น 5 รายการ

ครูกนกกานต์ ได้รับรางวัล
การประกวดจัดกิจกรรมโรงเรียน
สุจริตด้วยกระบวนการ PLC
จาก สพป.เชียงใหม่เขต4

Sobpaoschool Phayamengrai อยู่กับ **Kanokkan Netsai** และคนอื่นๆ อีก 7 คน
16 ก.ย. 2020

16 ก.ย.63 ท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ เป็นประธานในพิธีเปิดการ"ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ฐานแนะแนวสู่สายอาชีพเพื่อการมีงานทำประจำปีการศึกษา2563" ณ ห้องประชุมจอมจ้อ สพป. เชียงรายเขต4 โดยมีคุณครูกนกกานต์ เนตรใส และคุณครูนงเยาว์ กาบชิง ได้นำเสนอการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนขยายโอกาส... ดูเพิ่มเติม

54 ความคิดเห็น 10 รายการ

ผอ.เจริญ เป็นประธานพิธีเปิด
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการ
จัดการเรียนรู้เชิงรุกสู่ฐานอาชีพ

 Sobpaoschool Phayamengrai 😊 รู้สึกพิเศษกับ Kanokkan
Netsai และ นางเยาว์ yao
29 เมษายน 2019

ครูกนกกานต์ เนตรใส และครูหญิงเยาว์ กาบซิง ตัวแทนโรงเรียนชุมชนบ้านสมเป่า นำเสนอผลการปฏิบัติที่ดีเยี่ยม(Best practice) ในด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ LS (Protocol) ตามโครงการโรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง (sQip) @เมืองทองธานี วันที่29-30เม.ย 62 #ครูสมเป่าเก่งจังเลย

นำเสนอผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเปิดชั้นเรียนด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เมืองทองธานี ในเวทีวิชาการนวัตกรรมสู่โรงเรียนคุณภาพ ห้องเรียนเป็นฐาน กระบวนการเป็นทุน

Sobpaoschool Phayamengrai 🤗รู้สึกสุขใจกับ Kanokkan Netsai และอีก 2 คน
 29 เมษายน 2019

ท่านผอ.เจริญ นันไชยวงศ์ พร้อมตัวแทนคณะครูโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ได้เข้าร่วมนำเสนอผลการปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) ในด้านการจัดการเรียนการสอน (Open class) ตามโครงการโรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง(sQip) ณ เมืองทองธานี 29-30 เม.ย.62 #สบเป่าเราจะพัฒนาต่อไปครับ

นำเสนอผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกแบบเปิดชั้นเรียนด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ณ เมืองทองธานี ในเวทีวิชาการ นวัตกรรมสู่โรงเรียนคุณภาพ ห้องเรียนเป็นฐาน กระบวนการเป็นทุน

Sobpaoschool Phayamengrai
 12 ตุลาคม 2018 · YouTube

ตัวอย่างการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า ด้วยกลยุทธ์ LS #การจัดการกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ

YOUTUBE.COM
PLC+LS โรงเรียนชุมชนบ้านสบเป่า
 การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการPLC โดยใช้กลยุทธ์ LS...

นำเสนอกระบวนการ PLC + LS ของคณะครู ลงใน YouTube

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นายเจริญ นันไชยวงศ์
 วัน เดือน ปีเกิด 8 มิถุนายน 2514
 ที่อยู่ปัจจุบัน 48 หมู่ 5 ต.แม่ต๋ำ อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย 57290

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2527 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 พ.ศ. 2530 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 พ.ศ. 2533 สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. สาขาอิเล็กทรอนิกส์
 พ.ศ. 2535 สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. สาขาอิเล็กทรอนิกส์
 พ.ศ. 2537 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (คบ.) อุตสาหกรรมศิลป์
 พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท (ค.ม.) การบริหารการศึกษา

ประวัติการทำงาน

วัน/เดือน/ปีที่เริ่มต้น	วัน/เดือน/ปีที่สิ้นสุด	ตำแหน่ง	สถานที่ของแต่ละตำแหน่ง
27 มิ.ย. 2537	1 ต.ค. 2539	อาจารย์ 1 ระดับ 3	โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
1 ต.ค. 2540	1 ต.ค. 2543	อาจารย์ 1 ระดับ 4	โรงเรียนบ้านแม่ต๋ำเหนือ
1 เม.ย. 2544	1 เม.ย. 2547	อาจารย์ 1 ระดับ 5	โรงเรียนอนุบาลตากควัน
1 ต.ค. 2544	1 เม.ย. 2547	อาจารย์ 2 ระดับ 6	โรงเรียนอนุบาลตากควัน
24 ธ.ค. 2547	1 เม.ย. 2553	ครู คศ. 2	โรงเรียนอนุบาลตากควัน
24 พ.ค. 2553	1 ต.ค. 2554	ผู้อำนวยการโรงเรียน คศ.2	โรงเรียนบ้านปางหก
28 พ.ย. 2554	1 ต.ค. 2554	ผู้อำนวยการโรงเรียน คศ.3	โรงเรียนบ้านเวียงหวาย
3 ธ.ค. 2556	1 ต.ค. 2557	ผู้อำนวยการโรงเรียน คศ.3	โรงเรียนบ้านเวียงหวาย
10 พ.ย. 2557	1 ต.ค. 2561	ผู้อำนวยการโรงเรียน คศ.3	โรงเรียนอนุบาลตากควัน
25 ธ.ค. 2561	ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียน คศ.3	โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา

ผลงานวิชาการ

1. การพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมหมู่สี่ โรงเรียนอนุบาลตากควัน อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย เมื่อปี พ.ศ. 2554
2. รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเวียงหวาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 4

ผลงานดีเด่น/รางวัลและเกียรติบัตรที่ได้รับ

ผลงานระดับประเทศ

1. เกียรติบัตรครูดีของแผ่นดิน ประจำปี พ.ศ. 2563
2. รางวัลรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัล สพฐ. OBEC AWARDS ประเภทผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส ด้านวิชาการ ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา 2563
3. เกียรติบัตรผู้บริหารที่ผ่านการพิจารณาได้รับรางวัล ครูชนคนคุณธรรม โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับประเทศ ประจำปีพ.ศ. 2564

ผลงานระดับภาค

รางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัล สพฐ. OBEC AWARDS ประเภทผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส ด้านวิชาการ ระดับภาคเหนือ ประจำปีการศึกษา 2563

ผลงานระดับจังหวัด

เกียรติบัตรรางวัลบุคคลดีเด่นด้านคุณธรรม” ประจำปีพ.ศ. 2564 จากชมรมคนดีศรีเชียงราย

ผลงานระดับเขตพื้นที่

1. เกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่น เนื่องในวันครูแห่งชาติ 2554 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
2. รางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง รางวัล สพฐ. OBEC AWARDS ประเภทผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส ด้านวิชาการ ระดับภาคเหนือ ประจำปีการศึกษา 2563
3. เกียรติบัตรเชิดชูเกียรติ “ครูดีคนเก่ง” เนื่องในวันครูแห่งชาติ พ.ศ.2564
4. เกียรติบัตรรางวัลพัฒนานวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ประเภทผู้บริหาร ระดับดีมาก ชื่อผลงาน “การสร้างรูปแบบการบริหารงานด้วย 6Q-MODEL เพื่อพัฒนาโรงเรียนชุมชนบ้านสบเปาอย่างมีคุณภาพ พ.ศ. 2564”
5. เกียรติบัตรรางวัลเชิดชูเกียรติครูชนคนคุณธรรม ประเภทผู้บริหาร ระดับดีเยี่ยม ตามโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมของชาติ พ.ศ.2564

ผลงานระดับกลุ่มโรงเรียน/อำเภอ

1. เกียรติบัตรรางวัล “ครูดีศรีพญา” จากคุรุสภา อำเภอพญาเม็งราย
2. เกียรติบัตรวิทยากรลูกเสือชาวบ้านอำเภอพญาเม็งรายดีเด่น ประจำปี 2549
3. วิทยากรลูกเสือที่มีผลงานดีเด่น